

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 597)

**Elektrik Piyasası Kanunu Tasarısı ve Sanayi, Ticaret,
Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe
Komisyonları Raporları (1/791)**

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-184/6348

14.12.2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 8.12.2000 tarihinde kararlaştırılan "Elektrik Piyasası Kanunu Tasarısı" ile gereke- çesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Elektrik enerjisi piyasasını serbest piyasa şartlarında yeniden yapılandırmak üzere, yatırımlar- daki kamu payı daraltılırken özel sektör payının daha çok artırılması, bunun yanında kamunun denetim ve yönlendirme faaliyetlerindeki etkinliğinin ise çoğaltılmasına dair hukuki ve idari düzen- lemelerin yapılması büyük bir önem arz etmektedir.

Hızla büyüyen bir ülke olan Türkiye'nin enerji ihtiyacı, sanayileşme ve ekonomik büyüme paralelinde büyük bir hızla artmaktadır. Bu hızla artışın yerli kaynaklarla karşılanabilmesi mümkün değildir. Ülkemiz enerjide net bir ithalatçı konumundadır. 1999 yılında yerli kaynaklara dayalı ener- jii üretimi, toplam birincil enerji talebinin % 35'ini karşılamış olup giderek azalan trend içerisinde 2010 yılında % 28'ini ve 2020 yılında ise ancak % 24'ünü karşılayabileceği tahmin edilmektedir.

Diğer taraftan, genel enerji talebindeki artışa paralel olarak elektrik enerjisi talebi de hızla bir artış kaydetmektedir. Elektrik enerjisi talebi son yirmi yılda ortalama % 8,5 civarında bir artış gös- termiştir.

1980-1990 yılları arası dönemdeki elektrik enerjisi talep artışı kamu finansman kaynaklarıyla gerçekleştirilmiştir. 1990 yılından itibaren, kamu finansman kaynakları kısılarak, yatırımlarda özel sektör payının artırılması yönünde bir politika benimsenmiştir.

Ancak, 1990-1997 döneminde kamu yatırımlarına gerekli ödenek ayrılamaması, özel sektör yatırımlarının ise mevzuattan kaynaklanan nedenlerle istenilen ölçüde gerçekleştirilememesi nedeniyle öngörülen elektrik enerjisi kurulu güç artışı yapılamamıştır.

Yapılan planlama çalışmalarına göre ülkemiz elektrik enerjisi talebinin 2000'li yıllarda yılda ortalama % 8-10 civarında artış göstermesi beklenmektedir. Bu itibarla, elektrik enerjisi mevcut kurulu gücümüzün bu talebi karşılamak üzere 2010 yılına kadar yaklaşık iki katına çıkarılması

gerekmektedir. Tesis edilmesi gereken elektrik üretim kapasitesi yanında iletim ve dağıtım tesisleri yatırımları da dikkate alındığında, elektrik enerjisi sektörünün çok büyük bir finansman ihtiyacı söz konusu olup, önümüzdeki dönemde yerli ve yabancı özel sektörün enerji yatırımlarında etkin olarak yer alabilmesi için yeni düzenlemeler ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu Kanunun amacı, elektrik enerjisi sektöründeki faaliyetlerin düzenli, hızlı ve etkin bir biçimde yürütülmesini sağlamak üzere, sosyoekonomik gelişmenin temel girdisi olan elektrik enerjisinin üretimi, iletimi, dağıtımı ile tüketicilere kesintisiz, güvenli ve düşük maliyetli olarak sunulmasına yönelik düzenlemenin, yerli ve yabancı özel sektör yatırımcılarının ağırlıklı olduğu yeni bir piyasa yapısı dahilinde gerçekleştirilebilmesi için gerekli alt yapının hazırlanmasıdır.

Bu amaç doğrultusunda oluşturulacak olan yeni piyasa yapısı, serbest rekabetin, tüketicilere yansıyan fiyatlar bazında gelişmesinin sağlanmasını ve fiyatların gerçek maliyetleri yansıtmalarını öngörmektedir. Piyasada halen yer alan ve gelecekte de yer alabilecek kamu tüzel kişilerinin de gerçek maliyetler üzerinden çalışmasının temin edilmesiyle gereken şeffaflık sağlanacak; yeni, ucuz ve verimli yatırımların yapılması teşvik edilecek ve halen piyasada faaliyet göstermekte olan kamu kurum ve kuruluşlarının genel bütçe üzerindeki yükü hafifletilmiş olacaktır.

Söz konusu liberal piyasa yapısına tam olarak işlerlik kazandırılması amacıyla üretim ve dağıtım tesislerinin özelleştirilmesinde izlenecek usule ilişkin düzenlemelere de Kanunda yer verilmektedir.

Halen, çok sayıda kanun ve kanun hükmünde kararnameye ve bunlara dayalı olarak çıkarılan yönetmeliklere göre işleyen elektrik enerjisi piyasası faaliyetlerinin bu Kanun ve bu Kanuna göre çıkarılacak yönetmelikler kapsamında yürütülmesi hedeflenmiştir.

Elektrik enerjisi sektörlerini yeniden yapılandırmış olan ülkelerden pek çoğunda, bu yapılandırma sürecinin temel unsurlarından biri, denetim ve düzenleme faaliyetlerinde bulunan, siyasal otoriteden bağımsız bir organın oluşturulması olmuştur. Ülkemizde böyle bir bağımsız organın (Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulunun) oluşturulması da dünyada gözlenen uygulamalarla uyumlu bir düzenlemedir. Ayrıca, ülkemizin Avrupa Birliği müktesebatına ve enerji mevzuatına uyumu açısından da bu organın kurulması gerekli görülmektedir. Nitekim, katılım ortaklığı belgesinin "Enerji" başlıklı bölümü de elektrik sektörü için bağımsız bir düzenleyici makâmın kurulmasını, bu makâmın görevlerini etkin bir şekilde yerine getirebilmesi için yetki ve araçlarla donatılmasını, iç enerji piyasasının açılmasını öngörmektedir.

Bu Kanun, piyasada kamu adına denetim ve gözetim görevini yapmak üzere bağımsız bir düzenleyici idarenin, "Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu"nun oluşturulması ve teşkilâtlandırılmasını da içermektedir.

Bu Kanun uyarınca öngörülen yeni piyasa yapısı, pazar için rekabet yapısından pazar içi rekabete doğru yeniden yapılanmayı tanımlamaktadır. Pazar içi rekabet ortamının yaratılabilmesi için yeterli miktarda özel yatırımcının Devlet garantileri olmaksızın piyasaya girmesinin sağlanması ve zaman içerisinde elektrik enerjisi arz fazlası yaratılması gerekmektedir. Mevcut durumda, piyasa riskleri hemen hemen tümüyle Devlet tarafından üstlenilmektedir.

Bu Kanun ile teşkilatlandırılan Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu, elektrik enerjisi piyasasında faaliyet gösterecek tüzel kişiler nezdinde eşit ve adil bir uygulama yapılacağına dair bir güven ortamı yaratacaktır. Bu güven ortamında eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin faaliyet gösterecek tarafsız bir iletim işletmecisi oluşturularak şeffaf piyasa mekanizmaları tesis edilmesi, piyasa risklerinin paylaşıldığı rekabetçi bir ortamın hayata geçirilmesi hedeflenmiştir.

Diğer yandan, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumunun temsil ve karar organı olan "Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu" da sektöre güven telkin edilmesi dikkate alınarak yapılandırılmıştır.

Elektrik enerjisi sektörümüzde halen, kamunun tek alıcı olduğu, piyasa risklerinin hemen hemen tümüyle devlet tarafından üstlenildiği ve bu çerçevede uzun süreli alım garantilerinin ve bu alımlar karşısında yapılması gereken ödemelere ilişkin Hazine garantilerinin söz konusu olduğu, çok uzun prosedürlerin yer aldığı bir piyasa yapısı mevcuttur.

Bu itibarla, Kanunun piyasa yapısı açısından bir diğer önemli getirisi, başta üretim santrali yatırımları olmak üzere elektrik enerjisi piyasasında yapılacak yatırımların ve sürdürülecek faaliyetlerin olabildiğince basit olan, belli düzenleme ve denetim usullerince yerine getirilebilmesine imkan sağlanmasıdır. Kanunun yürürlüğe girmesiyle, herhangi bir tüzel kişinin piyasada faaliyet gösterebilmesi için bu Kanun ile teşkilatlandırılan Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumundan lisans alması yeterli olacaktır.

Bu Kanunun amaçlarından bir diğeri de elektrik enerjisinin nakli açısından doğal tekel konumu arz eden iletim ve dağıtım hizmetlerinden tüm kullanıcıların ayırım gözetilmeksizin faydalanabilmeleri için gereken düzenlemelerin yapılmış olmasıdır. Yüksek rekabet potansiyeli olan üretim ve satış faaliyetlerinde ise giderek artan bir rekabetin oluşmasına imkan sağlayacak düzenlemeler yapılmıştır. Bu rekabet tüketicilere daha iyi hizmet ve daha ucuz elektrik fiyatları olarak yansımaktadır.

Öngörülen yeni piyasa yapısı bu Kanun kapsamında belirlenen bir hazırlık dönemini takiben işlerlik kazanacak olup tüm piyasa faaliyetleri, bu Kanun ve bu Kanuna dayalı olarak hazırlık dönemi sonuna kadar çıkarılacak yönetmelikler vasıtasıyla yürütülecektir.

Hedeflenen serbest piyasa yapısına geçişin mümkün olduğu ölçüde sağlıklı olmasını teminen gerekli düzenlemeler, geçici maddeler ile yapılmıştır.

Türkiye elektrik enerjisi sektörü yeniden yapılanma sürecinin gerçekleştirilmesi yolunda bu Kanunun yürürlük kazanması önemli bir safhayı teşkil edecektir. Bu Kanunun yürürlük kazanmasıyla enerji sektöründeki altyapı yatırımlarının yerli ve yabancı özel yatırımcılar tarafından hızla tamamlanması imkanı yaratılmış olacak ve enerji darboğazları ile karşılaşılması önenebilecektir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. -- Enerji sektörleri açısından, her ülke kendi altyapısına, ekonomik ve sosyal şartlarına uygun düşen bir modeli uygulamakla birlikte, çok sayıda ülke, özellikle son on yıllık dönemde, entegre sistemlerden vazgeçerek, sektörel bölünme yoluyla enerji sektörlerini yeniden yapılandırma çabası içindedir.

Buna paralel olarak ülkemiz de, gelişmiş ekonomilere sahip ülkelerin yaşamış oldukları önemli yapısal değişiklikleri gerçekleştirmek durumundadır. Serbest piyasa ekonomisinin en önemli unsuru olan rekabet mekanizmasının işlerlik kazanabilmesi özelleştirme ile doğrudan bağlantılıdır.

Özelleştirmenin giderek artan bir rekabeti, rekabetin ise verimliliği, rasyonel kaynak kullanımını ve kaliteyi getireceği şüphesizdir. Özelleştirme uygulamalarında başarılı olunabilmesi için piyasaların serbest rekabet şartlarında düzenlenmiş olması gerekmektedir. Serbest rekabet şartlarını, diğer bir ifadeyle serbestleştirmeyi gerçekleştirebilmek için enerji alt sektörlerinde gereken hukuki ve idarî altyapının oluşturulması zorunludur. Bu altyapının tesisi ise yeni bir kurumsal çerçeve altında yeniden yapılanmayı gerekli kılmaktadır.

Bu itibarla, tüketicilerin ve elektrik enerjisi sektöründe faaliyet gösteren ve gösterecek piyasa katılımcılarının beklentilerini ve taleplerini karşılayacak, mali açıdan güçlü ve sürdürülebilir bir elektrik enerjisi piyasasının oluşturulması ve bağımsız bir düzenleyici birimin denetiminde bu piyasanın Avrupa ve dünyadaki gelişmelerle uyum içinde yapılandırılmasına hukukî dayanak sağlanması bu Kanunun amacını oluşturmaktadır.

Elektrik üretimi, iletimi, dağıtımı, toptan satışı, perakende satışı, perakende satış hizmeti, ithalat ve ihracatı ile bu faaliyetlerle ilişkili tüm gerçek ve tüzel kişilerin hak ve yükümlülüklerinin belirlenmesi, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumunun kurulması ile çalışma usul ve esaslarının düzenlenmesi ve elektrik üretim ve dağıtım varlıklarının özelleştirilmesinde izlenecek usul bu Kanunun kapsamını teşkil etmektedir.

Diğer yandan madde ile, Kanunun uygulanması bakımından, Kanunda adı geçen özel terim, faaliyet, sistem, sözleşme, özel ve kamu kuruluşları ile teknik hususlar tanımlanmaktadır.

Madde 2. - Herhangi bir piyasada düzenleme yapılabilmesi için, öngörülen piyasa faaliyetlerinin birbirinden belirgin sınırlarla ayrılması gerekmektedir. Madde ile elektrik enerjisi piyasasında tüzel kişilerin bu Kanun ve ilgili yönetmelikleri uyarınca hangi faaliyetlerde bulunabilecekleri belirlenmekte ve tüzel kişilerin piyasada faaliyet gösterebilmeleri için şirket yapılarının hukukî dayanakları da bu maddede yer almaktadır.

Maddenin bentlerinde; elektrik enerjisi piyasasında üretim, iletim, dağıtım, toptan satış, perakende satış, perakende satış hizmeti ve ithalat-ihracat faaliyetleri gösterebilecek tüzel kişiler ile, bu tüzel kişilerin lisanslarında yer alan faaliyetleri kapsamında yerine getirmeleri gereken görevlerine ilişkin yükümlülükleri belirtilmiştir.

Genel olarak piyasadaki her tür faaliyetin hem özel hem de kamu tüzel kişilerinca yapılabilceği öngörüldükçe, sistem bütünlüğünün korunması açısından iletim faaliyeti kapsam dışında tutulmuş ve bu görev sadece, kamu tüzel kişiliği haiz olan Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine verilmiştir.

a) Üretim faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler;

Özel sektör üretim şirketlerine, faaliyet alanlarında hakim güç olmalarının engellenmesi ve rekabet ortamının yaratılması amacıyla, bir önceki yıla ait yayımlanmış Türkiye toplam elektrik enerjisi üretiminin %20'si ile sınırlandırılmış olan bir piyasa payı kısıtı getirilmiştir.

Otoprodüktör ve otoprodüktör gruplarının elektrik enerjisi fazlalarını belirli bir süre ve miktarda piyasada satmaları durumunda ise, bu Kanun hükümleri uyarınca piyasada rekabetin tesisi ve eşit taraflar arasında ayırım gözetilmemesi ilkelerinden yola çıkılarak söz konusu tüzel kişinin herhangi bir üretim lisansı sahibi tüzel kişi için geçerli olan tüm hüküm ve şartlara tabi olacağı hükme bağlanmıştır.

b) İletim faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler; Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, doğal tekel konumu arz eden iletim sisteminin bir bütün olarak işletilmesinden ve piyasa ihtiyaçları doğrultusunda geliştirilmesinden sorumlu olacak ve iletim sisteminden yararlanmak isteyen tüm kullanıcılar arasında ayırım gözetmeksizin hizmet sunacaktır.

Elektrik piyasaları dünya genelinde sektörün ihtiyaçları doğrultusunda hızlı bir dönüşüm içindedir. Bu yapılanmanın ana amacı tüketicilere yansıyan fiyatların ucuzlatılması olduğu kadar, piyasa faaliyetlerinin özünde yer alan ticari işlemlere dair altyapının talep ve gerekler doğrultusunda-

da sürekli gözden geçirilmesidir. Bu itibarla, Kanunda öngörülen ikili anlaşmalar pazarı istenilen şekilde realize olduğu ve bu pazar dahilinde ikili anlaşmalar yaygınlaştığı ölçüde, Kurul kararı doğrultusunda piyasa faaliyetlerinin daha verimli olarak gerçekleştirilebilmesine yönelik yeni ticaret yöntemleri ve satış kanallarının uygulanabilmesine dair altyapının geliştirilmesi görevi de, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine verilmiştir.

Yukarıdaki görevlerinin yanısıra Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, dağıtım şirketlerinin hazırladığı Kurul onaylı talep tahminlerini esas alarak üretim kapasite projeksiyonu hazırlayacaktır. Bu projeksiyon optimize edilmiş bir üretim planlaması olmayıp, sadece elektrik sektöründeki talep artışlarına paralel olarak gerek duyulan üretim kapasitesinin bir tahminidir. Bu projeksiyonun yapılma amacı, piyasada üretim faaliyetinde bulunmak isteyen yatırımcılara, yatırımlarını planlarken bir ışık tutmaktır.

Bu Kanun ile, iletim ve dağıtım yatırımlarının azaltılması ve enerjinin üretildiği yerde tüketilmesi prensibinin yaşama geçirilmesi amacıyla, ulusal iletim şebekesi dışında mülkiyeti özel sektörde olabilecek özel direkt iletim hattı tesis edilmesine ve işletilmesine de olanak sağlanmıştır. Ancak bu hatların tesis edilmeleri ve işletilmelerine ilişkin hususlar Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ile yapılacak iletim kontrol anlaşmasına bağlanarak, ulusal iletim sisteminin kararlılığı ve işletme bütünlüğü güvence altına alınmıştır.

c) Dağıtım faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler;

Dağıtım faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler, bölgelerindeki tüketicilere perakende satış ve perakende satış hizmeti vermenin yanısıra dağıtım sisteminden yararlanmak isteyen tüm kullanicılara eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin elektrik enerjisi dağıtım ve bağlantı hizmeti sunarlar.

Piyasa denetiminin etkinleştirilmesi ve şeffaflık ilkesi doğrultusunda bir faaliyet gösterilmesinin sağlanması amacıyla, bu Kanun ile birbirinden ayrılan faaliyet alanları, dağıtım şirketlerine, bölgelerinde lisansları kapsamında yapmakla yükümlü oldukları dağıtım faaliyetine ek olarak, perakende satış ve/veya perakende satış hizmeti de verebilmeleri için, dağıtım lisansının yanısıra perakende satış lisansı alma zorunluluğunu da getirmiştir.

Dağıtım şirketleri ayrıca, bölgelerinde başka perakende satış şirketleri bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, elektrik enerjisi satın alamayan ve/veya elektrik enerjisi satışıma ilişkin hizmetlerden yararlanamayan tüketicilere de, bu Kanunun amaç maddesi gereğince, yeterli, kaliteli ve sürekli elektrik enerjisi sunmakla yükümlü tutulmuşlardır.

Yukarıda iletim faaliyetleri bendinde belirtildiği gibi dağıtım şirketleri, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlanacak üretim kapasite projeksiyonuna esas teşkil edecek talep tahminlerini hazırlamakla yükümlüdür.

Mülkiyeti kamuda olan dağıtım tesislerini işleten dağıtım şirketleri yukarıda yer alan görevlere ek olarak, Kurul onaylı talep tahminleri doğrultusunda yatırım planlarını hazırlayarak Kurul onayına sunmaktan ve Kurulca onaylanan yatırım planlarına göre yatırım programına alınan dağıtım tesislerindeki iyileştirme ve güçlendirme işlerinin yapılmasından veya yeni tesislerinin inşa edilmesinden sorumludur.

d) Toptan satış faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler;

Toptan satış faaliyetinin Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi ve özel sektör toptan satış şirketleri tarafından yerine getirilmesi öngörülmüştür.

Bu Kanun yürürlüğe girmeden önce Kanunda yer alan mevcut sözleşmeler tanımı altında ifade edilen sözleşmelere binaen Türkiye Elektrik Üretim İletim Anonim Şirketi (TEAŞ) tarafından imzalanmış bulunan enerji alım ve enerji satış anlaşmaları Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi tarafından devralınacaktır. Ayrıca sözleşmesi imzalanmış olmakla birlikte TEAŞ'la enerji alım ve enerji satış anlaşması imzalanmamış olan projelerin ise bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi tarafından imzalanabilmesine imkan tanınmıştır.

Ancak yeni piyasa yapısı dahilinde, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi'nin gerek enerji alım yükümlülüklerinin azaltılmasını sağlamak, gerekse Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra üretim yatırımı yapacak özel sektör katılımcılarının Türkiye Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi'ne ürettikleri enerjiyi herhangi bir uzun süreli alım garantisi olmaksızın serbest rekabet koşullarında ve yapacakları anlaşmalar yoluyla satabileceklerini vurgulamak açısından, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi'nin üretim şirketleriyle yapacağı elektrik enerjisi alım anlaşmalarının süresi bir yılı aşmayan anlaşmalar yapabilecekleri belirtilmiştir.

Ayrıca, özel sektör toptan satış şirketlerine, faaliyet alanlarında hakim güç olmalarının engellenmesi amacıyla, bir önceki yılda ülkede tüketilen elektrik enerjisi miktarının % 20'si ile sınırlandırılmış olan bir piyasa payı kısıtı getirilmiştir.

e) Perakende satış faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler;

Elektrik enerjisi satışının tüketiciler açısından rekabetçi bir ortamda yapılabilmesini teminen, özel perakende satış şirketlerinin piyasada faaliyet gösterebilmelerine imkân tanınmış olup, bu faaliyet perakende satış ve/veya perakende satış hizmeti olarak yürütülecektir.

f) İthalat-ihracat faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler;

Avrupa Birliği'ne üye ülkeler ve diğer bölge ülkeleriyle elektrik enerjisi ticaretinin gerçekleştirilebilmesini teminen uluslararası enterkonneksiyonların tesis edilmesi gerekmektedir. Bu bölümde, söz konusu enterkonneksiyonların Bakanlığın görüşü doğrultusunda tesis edilmesi durumunda, bu faaliyetin hangi piyasa katılımcıları tarafından yürütülebileceği belirlenmiştir.

Madde 3. — Maddenin (a) ve (b) bentlerinde, lisans sahiplerinin lisans başvuruları dahil olmak üzere uymak zorunda oldukları usul ve esaslar ile lisans türüne bakılmaksızın herhangi bir lisansa yer alması gereken asgari hükümlere ilişkin konular yer almaktadır.

Maddenin (c) bendinde ise elektrik enerjisi piyasasında faaliyet gösterilebilmesi için Kurum tarafından verilecek lisans türleri açıklanmıştır. Buna göre;

1. Üretim lisansı açısından; elektrik enerjisi fiyatlarının gerçek üretim maliyetlerini yansıtacak şekilde oluşturulmasının, piyasa faaliyete geçtiğinde rekabet koşullarına hızlı geçişin vazgeçilmez bir koşulu olduğu gerçeğinden yola çıkılarak, her bir üretim tesisi için ayrı lisans alınması zorunluluğu hükme bağlanmaktadır. Ayrıca iletim ve dağıtım sistemiyle paralel çalışmamak koşuluyla yalnız kendi ihtiyacını karşılamak için jeneratör çalıştıran tüketicilerin lisansa tabi olmadıkları da belirtilmiştir. Üretim şirketlerinin üretim faaliyeti dışında kanunda tanımlandığı şekliyle kontrol oluşturmaksızın iştirak ilişkisine girebileceği de madde ile hükme bağlanmıştır.

2. İletim lisansı açısından; Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketinin sadece iletim faaliyeti ile iştigal edebileceği belirtilmekte ve iletim sistemini işletirken yapacağı yük dağıtım uygulamasında, önceden kurallara bağlanarak belirlenmiş olan bir dizi öncelikler sıralamasını dikkate alacağı vurgulanmaktadır.

3. Dağıtım lisansı açısından; dağıtım lisansı sahibi tüzel kişinin lisansı kapsamında hangi tür faaliyetlerle iştirak edebileceği belirtilmekte ve bunun yansısı, elektrik enerjisi talebinin, talebin olduğu yerde karşılanması ve böylelikle iletim şebekesi üzerindeki yükün hafifletilmesi amacıyla üretim santrali kurmalarını teşvik etmek için; özel sektör dağıtım şirketlerinin, dağıtım ve perakende satış faaliyeti dışında, lisanslarında belirtilen bölgelerde üretim lisansı almak kaydıyla ve yıllık elektrik enerjisi üretimi bir önceki yılda dağıtımını yaptıkları yıllık toplam elektrik enerjisi miktarının yüzde yirmisinden fazla olmamak üzere üretim tesisi kurabileceği hükme bağlanmaktadır.

Ancak maddede, dağıtım şirketlerinin, sahibi oldukları veya iştirak ilişkisinde buldukları üretim şirketi veya şirketlerinden, bölgelerinde bir önceki yılda dağıtımını yaptıkları yıllık toplam miktarın yüzde yirmisinden daha fazla elektrik enerjisi satın alamayacağı da hükme bağlanarak, diğer üretim şirketlerinin bölge dahilinde yatırım yapmalarına imkan tanınmıştır.

Bununla birlikte, yeni piyasa yapısı tasarlanırken dikkate alınan en önemli hususlardan biri, tüzel kişilerin faaliyetlerini rekabet ortamında ve eşit koşullar altında yürütmelerinin temin edilmesidir. Bu itibarla, bölgelerinde, mevcut sözleşmeleri kapsamındaki konularda münhasırlık hakkı elde etmiş olan dağıtım şirketlerinin de, aynı alanda münhasırlık olmaksızın faaliyet gösterecek diğer dağıtım şirketleri ile eşit duruma gelmesini teşvik etmek açısından, bu şirketlerin mevcut sözleşmelerini piyasada faaliyet gösteren diğer dağıtım şirketleri ile eşit koşullara getirmedikçe üretim tesisi kurma ve işletme hakkından yararlanamayacakları hususu da madde ile düzenlenmiştir.

4. Toptan satış lisansı açısından; toptan satış lisansı sahibi tüzel kişinin lisansı kapsamında hangi tür faaliyetlerle iştirak edebileceği belirtilmektedir. Bu şirketlerin serbest tüketicilere satış yapmaları hususu ayrıca vurgulanarak, kendi tedarikçilerini seçme serbestisine sahip olan tüketicilere bu Kanundaki tedarikçi tanımı içerisinde yer alan toptan satış şirketlerinin hizmet verebilmesine olanak sağlanmaktadır.

Buna ek olarak, bir toptan satış şirketinin ayrı lisans olmaksızın ithalat ve ihracat faaliyeti yapabilmesine, lisanslarında yer alan ilgili hükümler çerçevesinde izin verilebileceğine de açıklık getirilmektedir.

5. Perakende satış lisansı açısından; perakende satış lisansı sahibi bir tüzel kişinin lisansı kapsamında hangi tür faaliyetlerle iştirak edebileceği belirtilmektedir. Bu şirketlerin ayrıca lisans olmaksızın Türkiye'ye sınırı olan ülkelerden orta gerilim kademesinde elektrik enerjisi ithalatı yapabilmemesine de lisanslarında yer alan ilgili hükümler çerçevesinde izin verilebileceği hususu da düzenlenmiştir.

Piyasada yeterli sayıda perakende satış şirketinin bulunması durumunda, tüketiciler ucuz ve kaliteli hizmet veren şirketler yönünde tercih kullanacaklarından, hem fiyat hem de kalite açısından gelişen bir rekabet ortamı oluşacaktır. Bu doğrultuda piyasada yeterli sayıda perakende satış şirketi kurulabilmesini teşvik etmek ve bu yolla tüketici haklarının korunmasına ilişkin bir otokontrol mekanizmasına işlerlik kazandırmak amacıyla, dağıtım şirketinin perakende satış şirketine içinde bulunduğu dağıtım bölgesi dışında da, lisansında yer alması kaydıyla faaliyet gösterebilme imkanı tanınmaktadır.

Madde ile getirilen bir diğer önemli husus, piyasada perakende satış düzeyinde rekabetin tesis edilebilmesi için, perakende satış şirketlerinin faaliyetlerini herhangi bir bölge sınırlaması olmaksızın yapabileceklerinin hükme bağlanmış olmasıdır. Oysa bu serbesti, perakende satış lisansına sahip dağıtım şirketlerine tanınmamıştır. Çünkü, dağıtım faaliyetinin, esas itibarıyla elektrik ener-

jisinin dağıtım hatları üzerinden nakli olarak algılanması ve bu çerçevede gerçekleştirilmesi, bir diğer ifadeyle, piyasanın gelişimine bağlı olarak, dağıtım faaliyetinin zaman içerisinde perakende satış faaliyetinden kesin sınırlarla ayrılması gerekmektedir.

6. Otoprodüktör ve otoprodüktör grupları açısından piyasada faaliyet gösterebilmeleri için lisans almaları şartı getirilmektedir.

Maddenin (d) bendinde, hangi durumlarda lisansların sona ereceğine ilişkin koşullar belirtilmekte ve herhangi bir nedenle lisansların sona ermesi durumunda, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu'nun, yeni bir lisans verilene kadar, verilen hizmetlerin devamlılığı açısından gerekli tüm önlemleri alacağı hükme bağlanmaktadır.

Madde 4. – Bu maddede, piyasa faaliyetlerinin istenilen sonuçları vermesi için gerekli düzenlemelerin yapılmasından ve piyasanın izlenmesinden sorumlu, kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip, kararlarını; herhangi bir kişi, kurum, kuruluş veya organdan emir veya talimat almaksızın serbestçe alabilen Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu kurulmakta ve Kurumun teşkilat yapısı düzenlenmektedir.

İdari bakımdan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile ilişkili olan Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumunun temsil ve karar organının, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu olduğu da madde ile hükme bağlanmaktadır.

Madde 5. – Madde ile, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu, Kurulun görev ve yetkileri ile Kurul Başkanlığı ve Başkanlığın görev ve yetkileri düzenlenmektedir.

Bu Kanun uyarınca öngörülen amacın gerçekleştirilmesine ilişkin tedbirleri ve kararları almak ve düzenleme yapmak yetkisi Kurula verilmektedir.

Kurulun 7 üyeden oluşması öngörülmüş olup, Kurul üyelerinin ikisinin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından, ikisinin Kurulun göstereceği adaylar arasından, diğer üç üyenin ise Danıştay, Rekabet Kurumu ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin göstereceği adaylar arasından seçilmesi hükme bağlanmaktadır.

Madde ile, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu üyelerinin görev süreleri ve boşalan üyeliklere atama yapılmasının esasları düzenlenmiştir. Kurul üyelerinin görev süreleri 6 yıl olarak belirlenmiştir. Ancak, 6 ncı yılın bitiminde üyelerin tamamının değişmesi halinde, yeni seçilen üyelerin uyum sağlamaları için geçecek sürenin herhangi bir aksamaya yol açmaması için kademeli bir değişim sistemi öngörülmüştür. Bu kademeli değişim sisteminde, maddede belirtilen kura yöntemi sonrası, her iki yılda bir altı yılını dolduran üyelerin görevden ayrılması ve yerlerine seçim ve atama yapılması suretiyle, Kurul üyeleri kıdem esasına göre değiştirilecektir.

Kurul Başkanının, Kurul üyelerinin kendi aralarında belirleyerek gösterecekleri iki aday arasından Bakanlar Kurulu tarafından atanması öngörülmüş olup, bu şekilde Kurulun idari özerkliği pekiştirilmeye çalışılmıştır.

Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulunun yerine getireceği görevler dikkate alınarak bu Kurula üye olacak kişilerde aranan şartlar madde ile düzenlenmiştir.

Piyasanın düzenlenmesi ile kontrol ve denetiminden sorumlu olan ve ilgili konularda tam yetkili bulunan Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulunun görevleri ve yetkileri madde ile ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Maddede son olarak, Kurul Başkanlığı ve Başkanlığın görev ve yetkileri düzenlenmektedir .

Madde 6. - Madde ile, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu üyelerinin ve yakınlarının, üyelerin üyelikleri devam ettiği sürece ve sonrasında, uymaları gereken kural ve yasaklar düzenlenmiştir. Kurul üyeliği tarafsızlık açısından özellik arz eden bir görev olduğu için, Kurul üyeleri ve yakınlarına genel yasakların dışında bir takım özel yasaklamalar da getirilmiştir.

Ayrıca, Kurul üyeleri ve Kurum personelinin, görevlerinden ayrılırsa bile, Kurumla veya piyasada yer alan gerçek ve tüzel kişilerle ilgili gizlilik taşıyan bilgi ve belgeleri hiç bir suretle açıklayamayacakları hükme bağlanmaktadır.

Maddenin son fıkrası ile de, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu üyelerinin görevden alınmalarına ilişkin esaslar düzenlenmiş olup, bu kapsamda belirtilenler dışında görev süresi dolmadan Kurul üyelerinin görevden alınamayacağı düzenlenmektedir.

Madde 7. - Madde ile, yürütülen görevin önemi nedeniyle, Kurul üyelerinin göreve başlamadan önce yemin etmeleri öngörülmüş ve buna ilişkin esaslar hükme bağlanmıştır.

Maddenin son fıkrası ile de, benzer kurumlarda görev yapanlara paralel olarak, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu üyelerinin de mal beyanında bulunmaları hüküm altına alınmıştır.

Madde 8. - Maddenin birinci fıkrası; Kurulun çalışma usul ve esasları ile başvurularda takip edeceği usullerin yönetmeliklerle düzenleneceğini hükme bağlamaktadır. Maddenin (a) bendi ile, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulunun hangi sürelerde toplanacağı ve toplantıların yönetimi ile, Kurul toplantıları için gerekli müzakere ve karar nisapları ve oylama usul ve esasları düzenlenerek, Kurul üyelerinin yakınlarını ilgilendiren konularda müzakereye ve karara katılmamaları hususu hükme bağlanmaktadır.

Maddenin müteakip (b) bendinde, tüzel kişilerin her türlü onay ve lisansa ilişkin başvurularının yönetmeliklerde belirtildiği şekilde yapılacağı, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin ortaklık yapılarında %10 ve üzerinde, halka açık şirketlerde ise %5 ve üzerinde sermaye payı el değiştirmeleri ile bu tüzel kişilerin birleşmelerinin, konsolidasyonlarının, kontrol sahibi değişikliklerinin, satışlarının, devirlerinin ve bu tüzel kişilerin piyasa faaliyetlerinde kullandıkları tesislerin satışının ve devrinin, Elektrik Piyasası Kurulunun onayına tabi olduğu hükme bağlanmış ve bu konuda Rekabet Kurulu'nun yetkileri de saklı tutulmuştur.

Maddenin (c) bendi ile, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu'nun her yıl bir önceki mali yıl için hazırlayacağı raporu, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na sunacağı madde ile hükme bağlanmaktadır.

Maddenin (d) bendi ile, Kurumun hesaplarının Sayıştay tarafından denetleneceği hükme bağlanmıştır.

Madde 9. - Madde ile, Kurum personelinin statüsü, atanma usulü ve özlük hakları düzenlenmiştir. Görülen hizmetin önemi gereği, Kurumda çalışacak personelin belirli niteliklere sahip olması gerektiğinden, bu nitelikteki personelin temini için, personelin ücret ve mali haklar dışında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olacakları ilkesi benimsenmiş, böylece Anayasa'nın 128. maddesine uygun bir yapı oluşturulmuştur. Ayrıca, devamlı olmayan ancak özel ihtisası gerektiren hizmetler için geçici istihdam hususu da düzenlenmiştir.

Maddedeki bir diğer önemli husus, piyasa veya enerji sektörü ile herhangi bir ilgisi bulunmayan kişilerin istihdamını önlemeye yönelik olarak, Kurum personelinin uzmanlık gerektiren görevlerde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, bağlı ve ilgili kuruluşları ile enerjiye ilişkin

konularla iştirak eden diğer kamu kurum ve kuruluşlarından ve Maliye Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığı bünyesinde görev yapan personel arasından Kurul tarafından atanması ve kamu kurum ve kuruluşları dışından yapılacak atamalara ve personel kariyer sisteminin oluşturulmasına dair düzenlemenin de Kurul tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirleneceğinin hükme bağlanmış olmasıdır.

Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu üyelerinin ve Kurum personelinin emeklilik işlemleri ile hizmet sürelerinin değerlendirilmesine ilişkin düzenlemeler madde ile getirilmiştir.

Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu üyeleri ile hizmet birimi personeli ücret ve mali haklar bakımından 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi olmadıkları için, ücret ve mali hakların burada düzenlenmesi gereği ortaya çıkmış olup, madde, bu doğrultuda düzenlenmiştir. Ücret politikası, Kurul başkan ve üyeleri ile Kurum personelinin görevlerini etkin bir şekilde gerçekleştirmelerini teşvik edecek şekilde belirlenmiştir.

Madde 10. — Madde ile, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu'nun gelirleri belirlenmiş ve bu gelirlerin muhafazası ile hesaplardan para çekilmesi hususu açıklanmıştır.

Bu Kanunun yürürlüğe girmesi ile Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu da kurulmuş olacaktır. Bununla birlikte, Kurumun gelir kaynakları içerisinde en büyük paya sahip olan lisans bedellerinin alınması ancak hazırlık dönemi sonunda piyasa faaliyete geçtikten sonra mümkün olabilecektir. Dolayısıyla, Kurumun gereksinimi olan mali kaynakların, kurumun gelir-gider dengesi sağlanıncaya kadar genel bütçeden karşılanması öngörülmektedir.

Kurumun mal ve varlıklarının devlet malı sayılıp haciz ve rehin edilemeyeceği madde ile hükme bağlanmış ve bu suretle diğer kamu kuruluşları ile birliklilik sağlanmaya çalışılmıştır.

Madde 11. — Madde ile, piyasada Kurul tarafından uygulanacak yaptırımlar ve bu yaptırımların uygulanmasındaki usule ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Bu çerçevede, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından idari para cezası uygulanacak hususlar, bu hususlara ilişkin idari para cezaları, uygulanması ve cezaların verilmesindeki usul hükme bağlanmıştır.

Para cezasının azami haddinin, cezaya muhatap tüzel kişinin bir önceki mali yılına ilişkin bilançosundaki gayri safi gelirinin % 10'unu aşmaması şeklindeki düzenleme ile, para cezasının herhangi bir gerçek veya tüzel kişinin sahibi olduğu işletmenin hayatiyetini etkilememesi amaçlanmıştır. Ancak, cezaların bu düzeye ulaşmasının, lisansın iptali sürecini başlatabileceği de öngörülmüştür.

Ayrıca cezaların, piyasa faaliyetlerine ilişkin tarifelerde maliyet unsuru olarak yer almaması da hüküm altına alınmıştır.

Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından uygulanacak para cezalarının uygulanmasının da düzenlendiği maddede öngörülen en önemli hususlar, para cezasının niteliği ile para cezasını gerektiren fiile iştirak eden kişilere ayrı ayrı uygulanacak olması ve para cezasını gerektiren fiillerin Türk Ceza Kanunu veya ceza hükmü içeren diğer kanunlarda suç sayılması halinde bu cezaların verilmesine, lisans iptaline mani olmayacağı hususlarıdır.

Cezaların verilmesinde ve yargı yoluna başvurmada uygulanacak usul, zamanaşımı ve zamanaşımının kesilmesi halleri belirlenmiş ve para cezalarının 6183 sayılı Kanunun öngördüğü usul dairesinde tahsil edileceği öngörülmüştür.

Madde 12. — Madde ile, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu kararlarına karşı dava açma hakkı ve buna ilişkin usul düzenlenmektedir. Kurul, kamu erkini kullanmak suretiyle hareket ettiğinden, Kurul aleyhinde açılan davaların idarî mahkemelerde görülmesi gerekmektedir. Madde, bu tür davaların, zaman kaybını önlemek ve ülke genelinde uygulama birliği sağlanması açısından, ilk derece mahkemesi olarak Danıştay'da görülecek şekilde düzenlenmiştir.

Ayrıca, ihtilafın bir an önce sonuçlandırılabilmesi açısından Kurul kararlarına karşı yapılan başvurular acil işlerden sayılmıştır.

Madde 13. — Maddenin (a) bendinde eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulanacak tarifelerin genel olarak hangi usul ve şartlara göre oluşturulacağı, içeriğinde hangi unsurları bulunduracağı, ne şekilde onaylanacağı ve tadil edileceğine ilişkin hususlar ayrıntılı olarak belirtilmiştir.

Madde ile Kurul onaylı tarifelerin hüküm ve şartlarının, bu tarifelere tabi olan tüm gerçek ve tüzel kişileri bağlayacağı ve bir gerçek veya tüzel kişinin tabi olduğu tarifede öngörülen ödemelerden herhangi birisini yapmaması halinde, söz konusu hizmetin durdurulmasını da içeren usul ve esasların çıkarılacak yönetmeliklerde düzenleneceği hükme bağlanmaktadır.

Maddenin (b) bendi ve alt bentlerinde tarife türleri ve bunlara ilişkin açıklamalar yer almaktadır.

Birinci alt bentte, ilgili tüzel kişilerin bağlantı ve sistem kullarımlarına ilişkin olarak uygulanacak tarifelerin hazırlanma esasları ile, bu tarifelerin hangi unsurları içerecekleri belirtilmektedir.

İkinci alt bentte, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlanacak ve iletim sistemi üzerinden enerji nakledilmesiyle bağlantılı olarak tüm tüzel kişilere uygulanacak iletim tarifesinin hazırlanma ve uygulama esasları ile, bu tarifenin hangi unsurları içereceği düzenlenmektedir.

Üçüncü alt bentte, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi tarafından hazırlanacak ve bu şirketten elektrik enerjisi ve/veya kapasite satın alacak tüm tüzel kişilere uygulanacak toptan satış tarifesinin hazırlanma ve uygulama esasları yer almaktadır.

Ayrıca Kurul incelemesine tabi olan ve satın alınan elektrik enerjisi fiyatlarının ortalamasını yansıtacak bu tarifenin belirlenmesinde, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin mevcut sözleşmeler gereği üstlendiği ve/veya hazırlık dönemi süresince üstleneceği elektrik enerjisi alım taahhütlerinin getirdiği yükümlülükler açısından mali sıkıntıya düşmemesi hususu, esasları Bakanlık politikası çerçevesinde Kurulca belirlenecek yöntemler uyarınca, dikkate alınacağı da açıklanmaktadır.

Dördüncü alt bentte, ilgili tüzel kişilere herhangi bir dağıtım sistemini kullanmaları karşılığında uygulanacak dağıtım tarifesinin hazırlanma esasları ile bu tarifenin uygulanmasına ilişkin hususlar yer almaktadır.

Beşinci alt bentte, perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketleri ve/veya perakende satış şirketleri tarafından önerilen; serbest olmayan tüketicilere uygulanacak perakende satış tarifelerinin, esasları Kurulca belirlenecek bir yöntem uyarınca düzenlemeye tabi tutulacağı ve iletim sistemine doğrudan bağlı olan tüketiciler dışındaki serbest tüketicilere uygulanacak perakende satış tarifelerinin ise, maliyet bazı fiyatları yansıtmayı Kurulca incelendikten sonra, onaylanarak uygulamaya konulacağı hususu yer almaktadır.

Ancak tüm tüketicilerin tedarikçilerini seçme serbestisine kavuştukları ve piyasada bu serbestinin etkin olarak kullanılabileceği yeterli sayıda tedarikçinin bulunduğu tarihten itibaren, söz konusu tüketicilerin elektrik enerjisi ve/veya elektrik enerjisi satış hizmeti almaları, taraflar arasında yapılacak ikili anlaşmalar çerçevesinde yürütüleceğinden, bu tarihten itibaren perakende satış tarifelerinin Kurul tarafından herhangi bir inceleme gerektirmeyeceği düşünülmektedir .

Getirilen düzenlemede, bir dağıtım bölgesinde bulunan ve aynı müşteri grubunda yer alan tüketiciler, buldukları bölgede seçtikleri tedarikçilere göre farklı perakende satış fiyatlarının oluşması nedeniyle, farklı fiyatlardan elektrik enerjisi ve/veya hizmet satın alabileceklerdir .

Bu durum, perakende satış seviyesinde bir rekabete yol açarak, tüketici haklarının korunması açısından fiyat bazında azalma eğiliminde olan, buna karşın hizmet kalitesi açısından ise artış eğilimi gösteren bir piyasa yapısının oluşmasını da teşvik edecektir.

Son olarak maddenin (c) bendinde, sosyal ve ekonomik politikalar uyarınca ve bölgeler arası gelişmişlik farkları dikkate alınarak serbest olmayan tüketicilere uygulanacak ve bölgelere göre oluşan maliyetleri yansıtacak perakende satış tarifeleri üzerinde herhangi bir ayarlama yapılmaksızın tüketicilere nakdi geri ödeme şeklinde destekleme yapılması hususu düzenlenmiştir.

Madde 14. — Madde ile, kamuya ait elektrik enerjisi üretim ve dağıtım tesislerinin özelleştirilmesinde izlenecek usul düzenlenmiştir. Bu özelleştirmenin, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının özelleştirilecek üretim ve dağıtım tesisleri için öneri ve görüşlerini Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bildirmesi ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmüne göre yürütülerek sonuçlandırılacağı düzenlenmiştir.

Maddenin son fıkrasında yabancılara satışa ilişkin bir düzenleme yer almakta, bu çerçevede bölgesel temelde münhasırlık arz edebilen dağıtım faaliyetlerini yürütecek tüzel kişiliklerde yabancı gerçek ve tüzel kişilerin kontrol oluşturacak şekilde pay sahibi olamayacakları hükme bağlanmaktadır.

Madde 15- Maddenin (a) bendi ile, piyasada maliyet bazlı fiyatların oluşmasını teminen; TEAŞ'ın üretim ve iletim faaliyetlerinde kullanılmak üzere daha önce üstlenilmiş borç ve yükümlülüklerinin faaliyet alanlarına göre, bu Kanunla kurulmuş olan ilgili kamu tüzel kişilerine devredileceği hususuna ilişkin düzenleme getirilmektedir.

Maddenin (b) bendi ile, esas itibarıyla özel hukuk hükümlerine tabi ikili anlaşmalarla şekillenecek olan yeni piyasa yapısında, herhangi iki piyasa katılımcısı arasında ikili anlaşma hükümleri doğrultusunda yapılan elektrik enerjisi ve/veya kapasite alım-satımı işleminin fiili olarak gerçekleşmesini izleyecek ve diğer ikili anlaşmaları da dikkate almak suretiyle tüm piyasa katılımcılarının ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik alım-satım işlemi kaydedecek, tüzel kişilerin borçlu ya da alacaklı oldukları tutarları hesaplamak suretiyle sistemin mali uzlaştırması ve dengelenmesini sağlamak üzere Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi bünyesinde kurulacak Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi tanımlanmakta ve hangi usul dairesinde faaliyet göstereceği düzenlenmektedir.

Maddenin (c) bendi ile, piyasa faaliyetleri ile ilgili olarak yapılacak kamulaştırmalara ilişkin esaslar düzenlenmektedir.

Maddenin (d) bendi ile, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin, faaliyetlerini gerçekleştirmek için ihtiyaç duydukları kamuya ait arazileri kiralama ya da mülkiyetin gayri ayni hak tesisi yoluyla kullanımının Kurul tarafından sağlanmasına ilişkin esaslar düzenlenmektedir.

Madde 16. — Madde ile, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumunun tabi olmadığı kanunlar ve muafiyetler belirlenmiştir.

Madde 17. — Madde ile,

a) 2886 sayılı Kanunun 64 üncü maddesinin birinci fıkrası değiştirilerek, ihtiyaca uygun olarak elektrik enerjisi üretim, iletim ve dağıtımı için de uzun süreli kiralama imkânı getirilmiştir.

b) 3154 sayılı Kanunun 2 ve 10 uncu maddelerinde yapılan değişiklikle, bu Kanunla uyumun sağlanması amaçlanmıştır.

c) 3291 sayılı Kanunda yapılan değişiklikle, elektrik tesislerinin özelleştirme yetkisini Yüksek Planlama Kuruluna veren hükümler uygulamadan kaldırılarak enerji tesislerinin özelleştirilmesine ilişkin usul ve esasların 4046 sayılı Kanun kapsamına alınması düzenlenmiştir.

Madde 18.— Madde ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından, inşa edilen ve işletmeye alınmış ve alınacak hidroelektrik santraller ve müteammim cüzlerinin, Elektrik Üretim Anonim Şirketi'ne devredilmesi ve bu devrin hangi kriterlere göre yapılacağı düzenlenerek, devir işleminin, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından hazırlanacak olan ve Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulacak yönetmelik ile belirlenen esaslar çerçevesinde yapılması öngörülmüştür.

Geçici Madde 1. — A) Elektrik enerjisi sektöründe sürdürülen yeniden yapılanma çalışmalarının en önemli unsuru bu Kanunla kurulan ve teşkilatlandırılan Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu ve Kurumun temsil ve karar organı olan Kuruldur.

Kanunun yasallaşmasını takiben Kurul üyelerinin ivedilikle atanması ve bu Kanun uyarınca öngörülen düzenleme ve denetim görevine bir an önce başlaması önem arz etmektedir.

Madde, Kurul üyelerinin, Kanunun yürürlüğe girmesini müteakip üç ay içinde atanmasını öngörmektedir. Madde ile ayrıca, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından atanması gereken iki üyenin, Kurulun ilk oluşumunda nasıl atanacağı hususu düzenlenerek, bu iki üyenin Bakanlar Kurulu tarafından atanacağı belirtilmektedir.

İlk atanan üyelerin ne şekilde yenileneceği de madde kapsamında düzenlenmekte ve devamlılığın temini için ilk Başkanın altı yıllık süre boyunca görev yapacağı belirtilmektedir.

Diğer yandan, herhangi bir müdahaleyi önlemek açısından Kurum personelinin Kurul tarafından atanmasını temin edecek bir düzenleme yapılmaktadır.

B) Bu Kanunla öngörülen yeni piyasa yapısı için gerekli tüm hazırlıkların, "hazırlık dönemi" olarak ifade edilen, Kanunun yürürlüğe girmesini takip eden azami yirmi dört aylık süre zarfında tamamlanması öngörülmüştür.

Hazırlık dönemi süresince;

1. Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle piyasada faaliyet göstermekte olan tüzel kişilerin lisans alabilmesi için gerekli hazırlıklar ancak "hazırlık dönemi" sonuna kadar tamamlanabileceği için, bu tüzel kişilerin bu dönem dahilinde lisans alma zorunluluğu olmaksızın faaliyetlerini sürdürebilmeleri imkanını da sağlamaktadır.

2. Kanunun yürürlüğe girmesinden önce iletim, dağıtım ve üretim gibi faaliyetlerin tümünde birden yer alan tüzel kişilerin, müştereken yürütülen bu faaliyetler sonucu tek el gücüne gelmemeleri ve bunun yanında faaliyetlerin ayrıştırılması ile her bir faaliyete ilişkin maliyetlerin, oluşturulacak tarifeler açısından net olarak ortaya konulabilmesi için, yürütecekleri faaliyeti bu Kanun

hükümlerine göre seçmeleri ve diğer faaliyetlerine son vermeleri öngörülmüştür. Tüzel kişiler bu konudaki düzenlemeyi hazırlık dönemi sonuna kadar tamamlamakla yükümlüdürler. Bu konuda herhangi bir tereddüte yer verilmemesi için, bu Kanunda adı geçen "mevcut sözleşmeler" kapsamında yer alan imtiyaz sözleşmelerinin de bu hüküm kapsamında olduğu ayrıca vurgulanmıştır. Bu geçici madde, tüzel kişiler tarafından vazgeçilen faaliyetlerin sürdürülebilmesi için gerekli önlemlerin Kurul tarafından alınacağını da hükme bağlamaktadır.

3. Yeniden yapılanma çalışmaları Bakanlık tarafından başlatılmış ve zaman içerisinde olgunlaştırılarak sonuçlanma aşamasına getirilmiştir. Kanunla öngörülen yeni piyasa yapısı ve kurumsal düzenlemeler hakkında Bakanlığımızca bugüne dek oluşturulan bilgi ve belge birikimi doğal olarak Kuruma aktarılacaktır.

Burada getirilen düzenleme, hazırlık dönemi dahilinde kurumsal gelişime yönelik hazırlık çalışmalarının, Kanunun yürürlüğe girmesini müteakip, Bakanlık tarafından başlatılması ve Kurulun atanmasından sonra Kurula devredilerek, Bakanlık ile koordinasyon içinde yürütülmesi ve hazırlık dönemi sonuna kadar tamamlanması düzenlenmiştir.

4. Bu Kanunla hazırlanması yönetmeliklere bırakılan hususlarda yapılacak çalışmaların hazırlık dönemi sonu itibarıyla tamamlanması ve tamamlanmayı müteakip yeni piyasa yapısının işlerlik kazanması hükme bağlanmaktadır. Ayrıca, söz konusu yönetmelikler kapsamında oluşturulması gereken lisansların ve piyasa faaliyetleri açısından gereken yöntemleri içeren dokümanların, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin görüşleri alınarak hazırlanması da hükme bağlanmaktadır.

5. Şebeke yönetmeliği, dağıtım yönetmeliği ve müşteri hizmetleri yönetmeliği hazırlık çalışmaları ilgili kuruluşlar tarafından önceden başlatılmış bulunduğundan, çalışmaların tamamlanmasını müteakip, hazırlık dönemi sonu beklenmeksizin uygulamaya konulmasında herhangi bir sakınca olmadığı gibi, bu yönetmelikler aynı zamanda iletim ve dağıtım sisteminin işletme ve planlama standartlarını da içerdiğinden mümkün olan en kısa sürede uygulamaya konulmalarında yarar bulunmaktadır. Dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği ise, hazırlık dönemi sonunda oluşacak yeni piyasa yapısında işlerlik kazanacağından bu kapsamın dışında tutulmuştur.

Hazırlık dönemi sonu itibarıyla ise;

1. Piyasada faaliyet gösteren veya göstereceği hükme bağlanmış olan tüzel kişilerin, Kurulun çıkaracağı yönetmelikler çerçevesinde gereken başvuruyu yapmaları neticesinde ilgili lisanslarını alacakları hususu hükme bağlanmaktadır.

2. İletim sistemi bütünlüğünün sağlanması ve korunması açısından, tüm iletim sisteminin tek elden yürütülmesini sağlayacak düzenleme yapılmaktadır.

3. Bu Kanunla getirilmeye çalışılan yeni piyasa yapısı, kendi iç dinamikleri ile hareket kabiliyeti olan serbest bir elektrik pazarının oluşturulması ilkesine dayanmaktadır. Bu itibarla yeni yapıda, muafiyet unsuruna veya genel Hükümet politikası dışında bir teşviğe yer verilmemektedir.

Bu nedente, hazırlık döneminin sonu itibarıyla, tarife altı veya tarife dışı tutularak muafiyetli bedel ödeyerek veya herhangi bir bedel ödemeksizin elektrik enerjisi kullanan gerçek veya tüzel kişilerin bu haklarının sona erdirilmesi madde ile düzenlenmektedir.

Getirilen bir diğer düzenleme, tarifeler içinde, tüzel kişilerin piyasa faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olmayan hiçbir unsurun yer almaması prensibinden hareketle, elektrik satış tarifeleri üzerindeki fonların ve payların kaldırılmasıdır.

C) Uzun süredir gündemde olan ancak çeşitli nedenlerle sonuçlandırılmayan, kamu üretim ve dağıtım tesislerinin işletme hakları devrine ilişkin çalışmaların belirli bir tarih itibarıyla sonuca ulaştırılabilmesini teminen gerekli düzenleme yapılmaktadır.

D) Ayrıca, TEDAŞ ve Elektrik Üretim Anonim Şirketi bünyesinde yer alan bağlı ortaklıkların statülerinin bu Kanun çerçevesindeki durumuna açıklık getirilmektedir.

Dağıtım faaliyeti yönünden;

1. TEDAŞ'ın, işletme hakkı özel sektöre devredilmemiş olan ya da sair şekillerde özelleştirilmemiş olan dağıtım bölgelerinde, hizmetin devamlılığının sağlanması bakımından dağıtım ve perakende satış faaliyetlerine devam edeceği ancak belirlenecek bir usul dairesinde perakende satış hizmetine ilişkin faaliyetlerin özel perakende satış şirketleri tarafından da yerine getirilebileceği hükme bağlanmaktadır.

2. Mevcut sözleşmelere taraf olması yanında mevcut sözleşmelere konu olan tesislerin mülkiyetini elinde bulundurması nedeniyle, bu tesislere yapılacak her türlü yatırımın onaylanan projesine uygun olarak yapılıp yapılmadığının, TEDAŞ tarafından denetlenmesi düzenlenmiştir.

3. Üretim faaliyeti yönünden, yeni piyasa yapısına ve serbest rekabete uygun olarak faaliyette bulunabilmeleri için, Elektrik Üretim Anonim Şirketi bünyesindeki bağlı ortaklıklar dahil tüm üretim tesislerinin, elektrik enerjisi üretimine ilişkin gerçek maliyetlerini yansıtan fiyatlarının oluşması için gereken düzenleme yapılmaktadır. Ayrıca, TEAŞ tarafından üretim faaliyetine ilişkin olarak edinilmiş bulunan kredilerin Elektrik Üretim Anonim Şirketi sorumluluğunda olacağı da belirtilmektedir.

E) Mevcut durumda, kamu adına yapılan elektrik enerjisi üretimine ilişkin fiyatlar, gerçek üretim maliyetlerini yeterince yansıtmamaktadır. Bu duruma yol açan en önemli neden, Devlet Su İşleri tarafından genel bütçeden karşılanarak yapılan hidroelektrik santrallerin, maliyet kalemleri dikkate alınmaksızın ilgili kamu üretim kuruluşuna devredilmesi ve bu kuruluşun ortalama satış fiyatının olması gerekenden daha düşük olarak gerçekleşmesidir. Öncelikle, Devlet Su İşleri tarafından genel bütçeden karşılanarak yapılan yatırımların, maliyetler yansıtılarak Elektrik Üretim Anonim Şirketine devredilmesi hususu, bu Kanunla, 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanuna eklenen madde ile hüküm altına alınmıştır.

Bu husus piyasada oluşacak fiyatlar açısından son derece olumlu olmakla birlikte, hedeflenen piyasa yapısı bakımından mevcut sorunu tam olarak gidermediğinden, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin bu Kanun uyarınca devraldığı ve/veya devralacağı mevcut sözleşmeler kapsamındaki enerji alım anlaşmaları nedeniyle üstleneceği mali yükümlülükleri yerine getirebilmesini sağlamak ve diğer taraftan, Elektrik Üretim Anonim Şirketi'nin ortalama satış fiyatının piyasada rekabet edilebilir düzeye çıkarılmasını temin etmek için, belli bir süre boyunca Bakanlık politikası doğrultusunda, Elektrik Üretim Anonim Şirketince üretilen elektrik enerjisinin Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketine satılması da öngörülmektedir.

Bununla birlikte bu süre, hazırlık dönemi sonundan itibaren en fazla beş yıl ile sınırlı tutularak, Kanunda hedeflenen piyasa yapısına en kısa sürede geçişin yapılması öngörülmüştür.

Mevcut sözleşmeler kapsamında olup, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi tarafından üstlenilen ve/veya üstlenilecek enerji alım ve satış anlaşmalarının Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketine bazı yükümlülükler getirdiği açıktır. Diğer yandan bu

Kanunun öngördüğü yeni piyasa yapısında Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi dışında özel toptan ve perakende satış şirketleri piyasada ikili anlaşmalar yoluyla faaliyet gösterebilecek ve serbest rekabet koşullarında piyasada enerji alım-satımına dair fiyatlar oluşmaya başlayacaktır.

Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin üstlendiği ve/veya üstleneceği bu yükümlülükleri yerine getirebilmesi için kendi dışında oluşan piyasa fiyatlarına uyum sağlaması gerekli olacaktır. Bu madde ile, başta Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt, Anonim Şirketi olmak üzere diğer kamu tüzel kişilerinin piyasada yapılacak düzenlemeler sonucunda gelirlerinde oluşabilecek kayıpların, gerektiği hallerde ve hazırlık döneminin sona ermesinden itibaren azami beş yıl ile sınırlı kalmak üzere, karşılanması için gereken mali desteğin genel bütçe imkanları ile sağlanmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır.

F) Bu Kanunda öngörülen yeni piyasa yapısının, Avrupa Birliği uygulamalarına uyumlu olması hedeflenmiştir. Bu çerçevede tüketiciler, yıllık elektrik enerjisi tüketim miktarlarına göre gruplandırılmakta ve belli bir takvim dahilinde tedarikçisini seçme serbestisine sahip olacak tüketiciler tanımlanmaktadır.

G) Halen içerisinde bulunduğumuz kritik döneme ilaveten 2001 ve 2002 yılları da arz-talep dengesi açısından kritik yıllar olarak görülmektedir. 2001 ve 2002 yıllarında söz konusu olabilecek enerji açığının giderilebilmesini teminen, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ile Bakanlık tarafından arz güvenliğini sağlamaya yönelik bazı tedbirlerin alınması amacıyla 2000-2002 döneminde işletmeye geçeceklerine ilişkin taahhütte bulunan Yap-İşlet-Devret projelerinin gerçekleştirilmesi halinde, bu projelere 3996 ve 4283 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde Hazine garantisi verileceği düzenlenmektedir.

Bu projelerin öngörülen sürelerde işletmeye alınmaları, sadece 2002 yılı sonuna kadar söz konusu olan arz açığının kapatılması açısından değil, 2003 yılı başı itibariyle işlerlik kazanacak yeni piyasa modeline önemli bir yedek kapasite ile girilebilmesi açısından da büyük önem taşımaktadır.

Ancak bu tarihe kadar işletmeye geçemeyen projeler için Hazine garantisi verilmeyeceği hüküm altına alınmaktadır.

Madde 19. – Yürürlük maddesidir.

Madde 20. – Yürütme maddesidir.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Sanayi, Ticaret, Enerji,
Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonu
Esas No.: 1/791
Karar No.: 4

23.01.2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Elektrik Piyasası Kanunu Tasarısı", Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Devlet Personel Başkanlığı, Sermaye Piyasası Kurulu Başkanlığı, Rekabet Kurulu Başkanlığı ve sivil toplum örgütleri temsilcilerinin katıldığı Komisyonumuzun, 4.1.2001, 11.1.2001 ve 18.1.2001 tarihli toplantılarında incelenip görüşüldü.

Kanun Tasarısının genel gerekçesi okundu.

Kanun Tasarısı ile, elektrik enerjisi sektöründeki faaliyetlerin düzenli, hızlı ve etkin bir biçimde yürütülmesini sağlamak üzere sosyoekonomik gelişmenin temel girdisi olan elektrik enerjisinin üretimi, iletimi, dağıtımını ile tüketicilere kesintisiz, güvenli ve düşük maliyetli olarak sunulmasına yönelik düzenlemenin yerli ve yabancı özel sektör yatırımcılarının ağırlıklı olduğu yeni bir piyasa yapısı dahilinde gerçekleştirilebilmesi için gereken alt yapı hazırlanmaktadır.

Tasarı ile; yeterli miktarda özel yatırımcının devlet garantileri olmaksızın piyasaya girmesinin sağlanması ve zaman içerisinde elektrik enerjisi arz fazlası yaratılması planlanmaktadır.

Kod kanun şeklinde hazırlanmış olan Tasarı ile, elektrik enerjisi piyasası faaliyetlerinin düzenli şekilde yürütülmesi için siyasal otoriteden bağımsız bir organ olan "Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu" ile "Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu" oluşturulmuş ve elektrik üretim ve dağıtım varlıklarının özelleştirilmesinde izlenecek usuller belirlenmiştir.

Tasarının geneli üzerinde yapılan görüşmeler tamamlandı. Maddelerine geçilmesi oy birliği ile kabul edildi.

Kanun Tasarısının başlığında "Kanunu" ibaresi "Kanun" olarak düzeltilmiştir.

Kanun Tasarısının 1 inci maddesi üçüncü fıkrasına 4 üncü bentten sonra gelmek üzere ülke politikası yönünden Devlet Planlama Teşkilatı, enerji kaynakları, enerji tasarrufu ve yeni ve yenilenebilir enerji kaynakları yönünden Elektrik İşleri Etüd İdaresi'nin ilavesi, aynı fıkranın 39 numaralı bendi Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin; mevcut sözleşmeler kapsamında devraldığı ve/veya mevcut sözleşmelerin tabii olduğu mevzuat çerçevesinde imzalayacağı anlaşmalar uyarınca yapacağı ödemeler, Hazine Müsteşarlığının garantisi altında olduğundan Hazine Müsteşarlığının Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin imzalayacağı enerji alım ve enerji satış anlaşmalarını inceleyerek onaylaması kuruluş kanunu ve diğer kanunlar çerçevesinde zorunlu bulunduğundan yeniden düzenlenmiş, ayrıca aynı maddede 43 üncü bentten sonra gelmek üzere tanımlar bölümüne 44 üncü bent; "Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi bünyesinde yer alacak ve dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği hükümleri doğrultusunda görev

yapacak merkezi" olarak "Piyasa mali uzlaştırma merkezi" ibaresi ilave edilmiş, Tasarının 47 numaralı bendindeki "sürşarji" ibaresi "ek ücreti" olarak düzeltilmiş ve bent numaraları bu yapılan değişikliklere göre yeniden teselsül ettirilmiştir.

Kanun Tasarısının 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendinin 2 numaralı alt bendinin ikinci fıkrası ile yine dördüncü fıkrada (d) bendinin 2 numaralı alt bendi ikinci fıkrasında yer alan "yüzde yirmisini" ibaresi bu oranın yüksek olduğu, piyasada rekabet eden şirketlerin sayısını azaltacağından tam rekabete meydan verebilmek için "yüzde onuna" olarak düzeltilmiş, yine aynı maddenin dördüncü fıkrasının (a) bendinin 3 numaralı alt bendi; otoprodüktör ve/veya otoprodüktör gruplarının üretim şirketi gibi hareket etmelerinin, diğer üretim şirketleri aleyhine bir avantaj oluşturması ihtimalini ortadan kaldırmak ve bazı hususların yönetmelik yerine kanuni vecibe haline dönüştürülerek ileride doğabilecek spekülasyonları önlemek amacıyla yeniden düzenlenmiş; aynı maddenin dördüncü fıkrasının (b) bendi sonuna ileride istismarın önlenmesi açısından "iletim kontrol anlaşmaları Kurulun onayı ile yürürlüğe girer" ibaresi ilave edilmiştir. Yine aynı maddenin en sonuna hizmet kalitesini yükseltmek için şirketlerin sorumluluktan kaçmalarını önlemek üzere; "(g) bendi olarak"

"g) Bu Kanun kapsamında faaliyet gösteren bütün özel ve tüzel kişiler hizmetlerin teknik ve ekonomik gereklere en uygun şekilde olmasını temin için bünyelerinde her türlü bakım, tamir ve yenileme işlerini yapmakla yükümlüdür ." bendi ilave edilmiştir.

Tasarının 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin 3 numaralı alt bendi; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 3154 Sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (e) fıkrası ile 10 uncu maddesi, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görevleri "fiyatlandırma politikasını tayin ve gerektiğinde fiyatlarını tespit etmek" ve "enerji fiyatlandırma esaslarını tespit etmek, kamu yararına ve piyasa ihtiyaçlarını dikkate alarak tüketicilere yapılan her türlü enerji satışında taban ve tavan fiyatlarını belirlemek ve uygulanmasını denetlemek" olarak hüküm altına alınmıştır. Söz konusu görevler Elektrik Piyasası Kanunu ile Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu'nun sorumluluk alanına girdiğinden fiyatlandırmaya ilişkin esasların bu doğrultuda olması tabiidir. Tasarının mevcut hali ile geçmesi durumunda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile aykırılık oluşacaktır. Öte yandan, fiyatlar için bir üst tavan edilemediği takdirde, elde olmayan nedenlerle maliyet artışı savı ile elektrik fiyatlarının yükselişinin önlenemeyeceği ve her türlü maliyet fiyatları yansıtıldığı için piyasada bir rekabet ortamı oluşamayacağı gibi bir düzenlemenin de yapılamayacağı açıktır. Bu da fiyat istikrarı ve düşük maliyetli elektrik teminini imkânsız bir hale getireceğinden gerek tüketiciyi, gerekse ürün girdi fiyatlarını ve enflasyonu olumsuz yönde etkileyeceği düşünüldüğü için yeniden düzenlenmiş, ayrıca aynı maddenin (b) bendinin 13 numaralı alt bendinden sonra gelmek üzere; lisanslarda teknik gereklere uygunluğun aranması amaçlanarak; maddeye 14 numaralı bent olarak, "Hizmetin teknik gereklere göre yapılmasını sağlayacak hükümler" ibaresi eklenmiştir. Aynı maddenin (c) bendinin 3 numaralı alt bendinin ikinci fıkrasında tekelleşmeyi önlemek amacıyla "ve" ibaresi "veya" olarak yine aynı fıkrada ve üçüncü fıkradaki "yüzde yirmisinden" ibaresi, bu oranın yüksek olduğu piyasada rekabet eden şirketlerin sayısını azaltacağından tam rekabete meydan verebilmek için "yüzde onundan" ibaresi olarak düzeltilmiş; yine aynı maddenin (c) bendinin 3 numaralı alt bendinin dördüncü fıkrası dağıtım lisansı açısından; dağıtım lisansı sahibi tüzel kişinin lisansı kapsamında hangi tür faaliyetlerle iştigal edebileceği belirtilmekte ve bunun yanı sıra, elektrik enerjisi talebinin, talebin olduğu yerde karşılanması ve böylelikle iletim şebekesi üzerindeki yükün hafifletilmesi

amacıyla üretim santrali kurmalarını teşvik etmek için; özel sektör dağıtım şirketlerinin, dağıtım ve perakende satış faaliyeti dışında, lisanslarında belirtilen bölgelerde üretim lisansı almak kaydıyla ve yıllık elektrik enerjisi üretimi bir önceki yılda dağıtımını yaptıkları yıllık toplam elektrik enerjisi miktarının yüzde onundan fazla olmamak üzere üretim tesisi kurabileceği hükme bağlanmaktadır.

Maddede, dağıtım şirketlerinin, sahibi oldukları veya iştirak ilişkisinde buldukları üretim şirketi veya şirketlerinden, bölgelerinde bir önceki yılda dağıtımını yaptıkları yıllık toplam miktarın yüzde onundan fazla elektrik enerjisi satın alamayacağı da hükme bağlanarak, diğer üretim şirketlerinin bölge dahilinde yatırım yapmalarına imkân tanınmıştır.

Diğer taraftan, elektrik dağıtım bölgelerinde, mevcut sözleşmeleri kapsamında işletme hakkı devri yoluyla faaliyet gösterme hakkı elde etmiş dağıtım şirketlerinin, piyasada faaliyet gösterecek diğer dağıtım şirketleri ile eşit duruma gelmesini teşvik etmek açısından, bu şirketlerin mevcut sözleşmelerini piyasada faaliyet gösteren diğer dağıtım şirketleri ile eşit koşullara getirmedikçe üretim tesisi kurma ve işletme hakkından yararlanamayacakları hususunu düzenleyen paragraf daha anlaşılır hale getirilmektedir. Öte yandan sözleşme tadilinin Kurulca belirlenecek bir süre dahilinde yerine getirilmesinin bir yükümlülük olduğu ve sözleşmelerin niteliğinin sözleşme tadiline engel teşkil etmeyeceği belirtildiğinden yeniden düzenlenmiştir.

Kanun Tasarısının 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 3154 Sayılı Kanununun 2 nci maddesinin (e) fıkrası ile 10 uncu maddesi, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görevlerini "fiyatlandırma politikasını tayin ve gerektiğinde fiyatlarını tespit etmek" ve "enerji fiyatlandırma esaslarını tespit etmek, kamu yararı ve piyasa ihtiyaçlarını dikkate alarak tüketicilere yapılan her türlü enerji satışında taban ve tavan fiyatlarını belirlemek ve uygulanmasını denetlemek" olarak hüküm altına almıştır. Söz konusu görevler Elektrik Piyasası Kanunu ile Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulunun sorumluluk alanına girdiğinden fiyatlandırmaya ilişkin esasların bu doğrultuda olması tabiidir. Tasarının mevcut hali ile geçmesi durumunda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile aykırılık oluşacaktır. Öte yandan, fiyatlar için bir üst tavan tespit edilmediği takdirde, elde olmayan nedenlerle artışı savı ile elektrik fiyatlarının yükselişinin önlenemeyeceği ve her türlü maliyet fiyatlara yansıtıldığı için piyasada bir rekabet ortamı oluşamayacağı gibi bir düzenlemenin de yapılamayacağı açıktır. Bu da fiyat istikrarı ve düşük maliyetli elektrik teminini imkânsız bir hale getireceğinden gerek tüketiciyi gerekse ürün girdi fiyatlarını ve enflasyonu olumsuz yönde etkileyeceği düşünülerek yeniden düzenlenmiştir.

Tasarının 5 inci maddesi ikinci ve üçüncü fıkraları: Bu Kanun uyarınca öngörülen enerji piyasasının oluşturulmasında ve düzenlenmesinde oldukça önemli role sahip olan Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulunda bir Hazine temsilcisinin yer alması zorunluluk arz etmektedir.

Yürürlükteki kanun ve yönetmelikler uyarınca yapılmış bulunan mevcut sözleşmeler çerçevesinde, Hazine Müsteşarlığının, yatırım projeleri için sermaye şirketleri ya da yabancı şirketlere, kamu kurum ve kuruluşları ile bağlı ortaklıklarının ve mahalli idarelerin satın alacakları mal ve hizmet bedelleri ile kamu kuruluşlarınca, bu şirketlere taahhüt edilmiş üretim girdilerinin temin edilmemesi halinde ilgili sözleşme çerçevesinde ortaya çıkabilecek ödeme yükümlülükleri ve proje ile ilgili anlaşmalardaki koşullar çerçevesinde sağlanacak dış krediler için finansör kuruluşlara verdiği geri ödeme garantileri ile bu çerçevede mali yükümlülük altına giren fonlar lehine verdiği garantiler halen devam etmektedir.

Ayrıca, bu kurulun oluşturulma amaçlarından biri de geniş halk kesimlerinin menfaatlerinin gözetilmesi olmasından ve toplumun her bireyinin birer tüketici olduğu dikkate alındığında ülke ekonomisinin gereklerine ve kamu yararına uygun olarak tüketicilerin hak ve menfaatlerini koruyan ve tüketici politikalarının oluşturulmasında önemli görevler üstlenen Sanayi ve Ticaret Bakanlığının bir temsilcisinin atanmasının uygun olacağı;

Anılan maddenin gerekçesinde "Bu itibarla tüketicilerin de elektrik enerjisi sektöründe faaliyet gösteren ve gösterecek piyasa katılımcılarının beklentilerini ve taleplerini karşılayacak olması,

Ayrıca, Kanun Tasarısı ile ilgili olarak 04.01.2001 tarihinde Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımız Sayın Cumhurbaşkanımız ERSÜMER önümüzdeki aylarda bu Kanunun benzeri doğalgaz ve petrol işleri için de piyasa kanunu tasarılarının da Komisyonumuza geleceğini beyan ettiler. Bugün görüşmekte olduğumuz Kanun Tasarısı elektrikle ilgili olmasından dolayı Tasarıdaki "enerji sektöründe on yıl deneyimli" ifadesi genel enerjiyi ifade etmesinden dolayı Tasarının elektrik alanına hitap etmesini sağlamak için yeniden düzenlenmiştir.

Aynı maddenin beşinci fıkrasında 4 yıllık teknik eğitim faktörleri mezunları, mühendislik temel derslerini aldıkları gibi ayrıca atölye ve laboratuvar derslerinde de fazlalıkları vardır. Bu gerçek göz önüne alınarak "iktisat, mühendislik, işletme ya da maliye dallarında" ifadesi "İktisat, mühendislik, teknik, eğitim, işletme, istatistik ya da maliye dallarında" olarak düzeltilmiştir. Yine aynı maddenin dokuzuncu fıkrasının (p) bendi; Avrupa Birliği ve diğer ülke uygulamalarına paralel olarak yenilenebilir yerli enerji kaynaklarımızın daha fazla kullanımını temin amacıyla yeniden düzenlenmiş, ayrıca aynı maddenin onuncu fıkrasının (h) alt bendinde yer alan "sürşarj" ibareleri daha anlaşılır şekilde olmasını teminen "ek ücret" ibaresi olarak düzeltilmiştir.

Tasarının 6 ve 7 nci maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin üçüncü fıkrası ikinci fıkraya uygun olarak yeniden düzenlenmiştir.

Tasarının 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında "ihtisas gerektiren nitelikteki hizmetlere" ifadesi ile beşinci fıkrasındaki "yerli ve yabancı uzmanlar" ifadeleri aynı amacı hedeflediği, ayrıca beşinci fıkradaki istihdam ifadesi süreli olarak görevlendirilmesi düşünülen hitaptır. Bu süreli ifade- si geçici alınması düşünülen personele devamlılık hakkı tartışmasını da beraberinde getireceğinden, kontrolsüz olarak Kurumda personel fazlalığını oluşturacaktır. Buna benzer uygulamaları, ortadan kaldırmak amacıyla üçüncü ve beşinci fıkralar birleştirilerek yeniden düzenlenmiştir.

Tasarının 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin sonundaki "sürşarjları" ibaresi daha anlaşılır olmasını teminen "ek ücretleri" ibaresi olarak düzeltilmiştir.

Tasarının 11 ve 12 nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin ikinci fıkrasındaki "sürşarjı" ibaresi "ek ücreti" olarak, yine aynı fıkranın (b) bendinin 2 numaralı alt bendindeki "sürşarjları" ibaresi "ek ücretleri" olarak daha anlaşılır bir şekilde düzenlenmiş, yine aynı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere; piyasa özelleştirilirken tüketicilerin mağduriyeti durumunda ne yapacaklarının belirlenmesi ve enerjinin kaliteli ve güvenli olmasını sağlamak üzere "Enerjinin kalitesizliğinden ve/veya kesintilerinden kaynaklanan zarar ve hasarların tazmini kurul bünyesinde ve kurul gelirlerinden oluşturulacak bir fon tarafından karşılanır. Fonun kuruluşu, gelirleri, yönetimi, zarar ve hasar tespitinin esas ve usulleri, zarar ve hasarın hangi kuruluşu rücu edileceği ile diğer hususlar çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir." fıkrası eklenmiştir.

Tasarının 14 üncü maddesinin 2 nci fıkrası; mevcut dağıtım projelerinin yabancı ortakların durumlarının açık olmaması ayrıca Kamunun varlık satışına kaynak bulunmakta zorluk çekileceği düşünülerek madde metninden çıkarılmıştır.

Tasarının 15 inci maddesinin (a) fıkrası; Elektrik Üretim Tesislerinin gerçekleştirilmesi amacıyla, Hazinesinin Garantör veya taraf sıfatıyla geri ödeme yükümlülüğü altına girdiği Türkiye Elektrik Kurumu veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından kullanılan kredilerin geri ödenebilmesini teminen devir durumunda Türkiye Elektrik İletim A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim A.Ş. ile bir protokol yapılarak söz konusu kredilerin geri ödenmesinin sağlanması amacıyla yeniden düzenlenmiştir.

Tasarının 16 ve 17 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 18 inci maddesinin ek madde 1' i; DSİ'nin santrallerinin Türkiye Elektrik Üretim Şirketine devri sonucunda söz konusu Kurumun ödemelerine esas teşkil edecek bedeller, DSİ'nin uyguladığı ortak katılım payı ve Kamu ortaklığı fon kesintileri ve benzer ödemeler değil Hazinesinin ödediği veya ödemekte olduğu gerçek borç tutarı olması amacıyla yeniden düzenlenmiştir.

Tasarının metninde Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketinin lağvedilmesi sonucunda ortaya çıkacak ya da oluşturulması düşünülen anonim şirketler henüz tüzel kişiliğe haiz olmadıklarından Tasarıya yeni geçici madde 1 eklenmiştir.

Tasarının geçici madde 1 inin (a) bendinin 2 nci fıkrası "Kurulun kurul üyeliğine aday gösterilmesi" hususunun tasarının 5 inci maddesinden çıkarılması nedeniyle söz konusu fıkra madde metninden çıkarılmıştır.

Ayrıca aynı maddenin (a) bendine 5 inci fıkra olarak; Kamu Kurum ve Kuruluşlarından Kurulda görev alan üyelerin görev sürelerinin sona ermesine müteakip Kurumlarına dönmelerine imkân sağlamak için; "Kamu Kurum ve Kuruluşlarından, Kurul üyeliği görevine gelenlerin görev sürelerinin sona ermesi halinde, herhangi bir işlem gerekmesizin önceki Kurumlarında durumlarına uygun bir göreve atanırlar." İfadesi eklenmiş ve madde geçici 2 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 19 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 20 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

İşbu raporumuz havalesi gereği Plan-Bütçe Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Hasan Kaya</i>	<i>Miraç Akdoğan</i>	<i>Fahrettin Güleler</i>
Konya	Malatya	Bursa
Kâtip	Üye	Üye
<i>Ali Serdengeçti</i>	Mahmut Bozkurt	<i>Saffet Kaya</i>
Manisa	Adıyaman	Ardahan
	(İmzada bulunamadı)	
Üye	Üye	Üye
<i>Halit Dikmen</i>	<i>İlhan Aytekin</i>	<i>Aydın Gökmen</i>
Aydın	Balıkesir	Balıkesir
Üye	Üye	Üye
<i>İlyas Yılmazyıldız</i>	<i>Suat Pamukçu</i>	<i>Abdülşamet Turgut</i>
Balıkesir	Bayburt	Diyarbakır

(Muhalefet şerhi eklidir.)

Üye
Akif Serin
İçel

Üye
Cumali Durmuş
Kocaeli

Üye
Mükerrem Levent
Niğde

Üye
Ali Coşkun
İstanbul
(Muhalefet şerhi)

Üye
Remzi Çetin
Konya
(Muhalefet şerhi ektedir.)

Üye
Ahmet Arkan
Kocaeli

Üye
Teoman Rıza Güneri
Konya
(Muhalefet şerhi ektedir.)

Üye
Şükrü Ünal
Osmaniye
(Muhalefet şerhi ektedir.)

MUHALEFET ŞERHİ

Aşağıdaki nedenlerle kanuna muhalifiz;

1. Genel gerekçede kanunun amacının elektrik enerjisi piyasasının serbest piyasa şartlarında yeniden yapılandırılması olarak ifade edilmesine rağmen, kurul, piyasayla doğrudan ilgisi olmayan ve kamu kurumlarından seçilen üyelerle oluşturulmaktadır.

2. Tasarı kamuoyunda tartışılmamıştır.

3. Kanun kendi içerisinde çelişkilerle doludur. Örneğin dağıtım şirketlerine % 20 üretim hakkı tanınması gibi.

4. Çapraz teşvik ve koruma getirmediği için spekülasyonlara açık bir kanundur.

a) Yenilenebilir enerji teşviği yoktur.

b) Tasarıda serbest tüketici korunduğu halde serbest olmayan tüketici korunmamıştır.

5. Geçici madde 1 inci (c) bendinde “kamuya ait elektrik enerjisi üretim ve dağıtım tesislerinde işletme hakları devri öngörülenlerden devir işlemlerini 31.03.2001 tarihine kadar tamamlamayan şirketlerin mevcut sözleşmeleri iptal olunur” denilmektedir.

Sözleşme konusu olabilecek böyle bir hükmün kanunla düzenlenmesi anayasaya, hukuka ve adalet anlayışına aykırı olduğu gibi kamunun zararına da sebep olacaktır. Bu hükümler bazı firmalar kayırlırken, bazıları da mağdur edilecektir.

IMF'nin direktifleri ile kamuoyunda tartışılmadan alenacele kanunun çıkarılması doğru değildir. Bu kanun yasa koyucunun, hükümetin bir takım pazarlıklarla hukuk dışı saydığımız işlemlerinin meşrulaştırdığı bir kurum haline getirecek yaklaşım içermektedir.

Suat Pamukçu
Bayburt
Prof. Dr. Remzi Çetin
Konya

Ali Coşkun
İstanbul

T. Rıza Güneri
Konya
Şükrü Ünal
Osmaniye

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No:1/791

Karar No:21

26.1.2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 14.12.2000 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 15.12.2000 tarihinde tali komisyon olarak; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Adalet Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Elektrik Piyasası Kanunu Tasarısı", Komisyonumuzun 18.01.2001 tarihinde yapmış olduğu 23 üncü birleşimde Hükümeti temsilen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı M.Cumhur ERSÜMER ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımıyla incelenip görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, ülkemizin enerji ihtiyacı sanayileşmeye ve ekonomik büyümeye paralel olarak büyük bir hızla artmaktadır. Bu hızlı artışın mevcut yerli enerji kaynaklarıyla karşılanabilmesi mümkün görülmemektedir. Nitekim ülkemiz enerji piyasasında net ithalatçı durumundadır. Halen yerli enerji üretimimiz ülkemizin enerji ihtiyacının ancak üçte birini karşılayabilmekte olup, bu oran yıldan yıla azalmaktadır. Bu çerçevede elektrik enerjisi ihtiyacımız da hızlı bir artış göstermesine rağmen, yerli elektrik enerjisi üretimimiz ihtiyacı karşılamaktan uzaktır. Ülkemizde elektrik enerjisi talebi son yirmi yılda hızlı bir artış göstermiş, buna mukabil üretim artışı aynı düzeyde gerçekleşmemiştir.

Diğer taraftan 1990 yılından itibaren ülkemizde elektrik enerjisi yatırımlarında kamu payının azaltılması ve özel sektör payının artırılmasına yönelik politikalar uygulanmaya başlanmış, ancak mevzuattan kaynaklanan nedenlerle istenilen yatırımlar yapılamadığı için elektrik enerjisi kurulu güç artışı sağlanamamıştır. Oysa, 2000'li yıllarda elektrik enerjisi tüketimimizin yılda % 8-10 oranında artacağı tahmin edilmektedir. Bu bakımdan kurulu gücümüzün 2010 yılına kadar iki katına çıkarılması zorunluluk arz etmektedir. Bunun için de yerli ve yabancı özel sektörün elektrik enerjisi yatırımlarında etkin olarak yer alabilmesi gerekmektedir.

Elektrik enerjisi piyasasını serbest piyasa şartlarında yeniden yapılandırmak üzere, enerji yatırımlarındaki kamu payının daraltılması, özel sektör payının artırılması, buna paralel olarak kamunun denetim ve yönlendirmedeki etkinliğinin artırılmasına ilişkin hukuki ve idari düzenlemelerin gelecekte karşılaştırılması muhtemel enerji darboğazlarının giderilebilmesi açısından büyük önem arz etmektedir.

Tasarı, elektrik enerjisi piyasasında yerli ve yabancı özel sektörün de belirli koşullarda yatırımlarda bulunabilmeleri ve serbest rekabete dayalı bir elektrik enerjisi piyasası oluşturulabilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde;

– Elektrik enerjisi sektöründeki faaliyetlerin düzenli, hızlı ve etkin bir biçimde yürütülmesini sağlamak üzere, sosyo-ekonomik gelişmenin temel girdisi olan elektrik enerjisinin üretimi, iletimi,

dağıtım ile tüketicilere kesintisiz ve güvenli olarak en ucuz maliyetle sunulmasına yönelik olarak yerli ve yabancı özel sektör yatırımcılarının ağırlıklı olduğu bir piyasanın oluşturulmasının,

– Sözkonusu piyasaya ilişkin düzenlemeleri yapmak, bunların uygulanmasını sağlamak ve denetimini yapmak üzere, siyasi otoriteden bağımsız bir "Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu" nun ve bu Kurulun teşkilatının oluşturulmasının, Kurulun görev ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esaslarının belirlenmesinin,

– Kurulun uygulayacağı yaptırımların ve bunlara ilişkin esasların belirlenmesinin,

– Türkiye Elektrik Üretim İletim Anonim Şirketi (TEAŞ)'ın üçe bölünmesiyle "Elektrik Üretim Anonim Şirketi", "Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi" ve "Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi" adıyla üç ayrı şirket kurulmasının,

Öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Komisyonomuzun 18.01.2001 tarihinde yapmış olduğu 23 üncü birleşimde Tasarı ele alınmış ve konunun daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilmesini ve gerekli düzenlemelerin yapılabilmesini teminen bir alt komisyon kurulmasına karar verilmiştir.

Alt komisyonun; 22, 23 ve 24 Ocak 2001 tarihlerinde ilgili bakanlık ve kuruluş temsilcileri ile konuyla ilgili özel sektör temsilcilerinin de katılımlarıyla yapmış olduğu toplantılarda Tasarının maddeleri üzerinde kurum ve kuruluş temsilcilerinden gerekli bilgiler alınmış, görüş ve düşünceler en geniş şekilde dile getirilmiş ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun kabul ettiği metnin de dikkate alınması suretiyle hazırlanan metin Alt Komisyon Raporuyla birlikte Komisyonumuza sunulmuştur.

Alt Komisyonunda yapılan çalışmalar sonucunda Tasarının:

– "Amaç, kapsam ve tanımlar" başlıklı 1 inci maddesinde; TEAŞ, DPT, Enerji alım ve enerji satış anlaşmaları, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi, Elektrik Üretim Anonim Şirketi kavramları tanımlanırken, Enerji alım ve enerji satış iştirak, anlaşmaları ikili anlaşmalar, iletim kontrol anlaşmaları, iletim ek ücreti tanımlanmalarına da, açıklık getirilmiştir.

– "Elektrik piyasası faaliyetleri" başlıklı 2 nci maddesinde,

– Otoprodüktör ya da otoprodüktör gruplarının ürettikleri elektrik enerjisinin % 20'sine kadar olan kısmını ihtiyaç fazlası olarak satabilmelerine imkan verilmiştir.

– TEAŞ'ın bölünmesini müteakip oluşturulan Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin, Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra yerine getirmesi gereken faaliyetleri ayrıntılı bir şekilde belirtilmiştir.

– Ayrıca; maddede anlam bütünlüğünü teminen bazı redaksiyonlar yapılmıştır.

– Lisans genel esasları ve lisans türlerine ilişkin 3 üncü maddede; "lisanslarda asgari olarak yer alması gereken hükümler" başlığı altındaki (3) nolu alt bend daha ayrıntılı şekilde düzenlenmiş, maddeye (14) nolu alt bend ilave edilmiş, Dağıtım Lisansı başlıklı alt bende, işletme hakkı devri yoluyla piyasada faaliyet gösterebilecek tüzel kişilerin tümüyle bu kanun hükümlerine tabi olma zorunluluğu getirilmesine ve buna ilişkin sürenin Kurul tarafından belirlenmesine ilişkin hüküm ilave edilmiştir.

– Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumuna ilişkin 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişikliklerle, kurum faaliyetlerine ayrıntı getirilmiş, dördüncü fıkrasında, müşteri ilişkilerini sağlamak üzere irtibat büroları kurulabilme imkanı getirilmiştir.

— 5 inci maddede Kurulun oluşumu ve görevlerine ilişkin hükümler yeniden düzenlenmiş, özellikle Kurulun oluşumu Bakanlar Kuruluna bırakılmıştır. Ayrıca, yenilenebilir ve yerli enerji kaynaklarının kullanımını özendirme amacıyla Kurulun ilgili kuruluşlar nezdinde girişimde bulunması görevi getirilmiştir.

— 6 ve 7 nci maddeler aynen kabul edilmiştir.

— 8 inci maddede Kurulun toplanma ve karar alma esasları yeniden belirlenmiştir.

— 9 uncu maddede Kurul üyeleri ile Kurum personelinin özlük haklarına ilişkin bazı esaslar yeniden düzenlenmiştir.

— 10 uncu madde aynen benimsenmiştir.

— 11 inci maddede Kanunla getirilen özelleştirme uygulamalarında mülkiyet bazında satışı yapılabilecek dağıtım tesislerinde lisansın iptali halinde uygulanacak prosedür ve sürelerle ilişkin açıklama getirilmiştir.

— 12 nci madde aynen benimsenmiştir.

— Tarifeler ve Tüketicilerin Desteklenmesine ilişkin 13 üncü maddenin son fıkrasına ilave edilen bir hükümlerle, elektrik enerjisinin kalitesizliğinden veya kesintilerden kaynaklanan zararların tazmini hususlarına şirketlerin lisanslarında ve sözleşmelerinde yer verilmesine imkan sağlanmıştır.

— "Özelleştirme" başlıklı 14 üncü maddesinin ikinci fıkrasının Komisyon tarafından değerlendirilmesine karar verilmiştir.

— 15 inci maddenin birinci fıkrası Komisyonun değerlendirmesine bırakılmıştır.

— 16 nci maddesinde vergi, resim ve harçlara ilişkin yeni esaslar getirilmiştir.

— 17 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

— 18 inci maddeye bağlı ek 1 inci madde ile tesis devirleri sırasında takip edilecek yöntemler belirlenmekle birlikte, konunun müzakereleri Komisyona bırakılmıştır.

— TEAŞ'ın bölünmesiyle oluşan şirketlerin faaliyete geçmesine kadar geçecek sürede bu Kanunla verilen yükümlülüklerin TEAŞ tarafından yürütülmesine ilişkin bir hüküm yeni geçici 1 inci madde olarak ilave edilmiştir.

— Tasarımın Geçici 1 inci maddesinde ilk defa atanacak Kurul üyelerinin görev sürelerine ilişkin hususlar yeniden düzenlenmiştir. Kurulun oluşumuna kadar acil hallere münhasır olmak üzere Bakanlığın gerekli önlemleri almasına ilişkin bir hüküm (A) fıkrasının (a) bendine (6) numaralı alt bent olarak ilave edilmiştir. Ayrıca devir işlemlerini 31 Mart 2001 tarihine kadar tamamlayamayan şirketlerin sözleşmelerinin hükümsüz sayılacağına ilişkin (C) fıkrası ile, hazine garantisi verilebilecek projelere ilişkin (G) fıkrası Komisyonun değerlendirmesine bırakılmıştır.

Komisyonumuzun 25.1.2001 tarihinde yapmış olduğu 24 üncü birleşimde Tasarımın geneli üzerinde yapılan görüşmelerde;

— Tasarımın, amacı itibarıyla olumlu karşılandığı, ancak, elektrik enerjisi sektöründe serbest piyasa koşullarının oluşturulması bakımından yeterli bulunmadığı,

— Enerji sorununun çözümüne yönelik olarak, bugüne kadar uygulanan politikaların yeterince başarılı olamadığı, oysa ülkemizin, dünya enerji kaynaklarının yoğunlaştığı bölgelerin ortasında yer aldığı, ancak bu avantajın yeterince değerlendirilemediği, enerji teknolojileri hususunda da geri kaldığı,

– Tasarıda yer alan kısıtlayıcı bazı düzenlemelerin özellikle yabancı yatırımcıların yatırım kararlarını olumsuz etkileyebileceği, bu hususların gözden geçirilmesinde yarar bulunduğu,

– Tasarının, kanunlaştığı takdirde uygulanabilmesi için öncelikle elektrik arz fazlası yaratılması gerektiği, arz fazlası oluşmadığı takdirde kanunun işlemez hale gelebileceği,

– Sanayinin kapasite kullanım oranı düşük olduğu için şimdilik önemli bir elektrik sıkıntısı yaşanmadığı, ancak kapasite kullanım oranlarının artması ve yeni sanayi tesislerinin işletmeye açılması ile ciddi bir elektrik darboğazına girilebileceği,

– Sağlıklı bir elektrik enerjisi piyasasından sözedilebilmesi için enerji sektöründe üretici firma sayısının artırılması ve böylece rekabet ortamının oluşturulması gerektiği, Tasarı ile böyle bir piyasanın oluşturulamayacağı,

– Tasarı ile oluşturulması öngörülen Kurul'un, elektrik piyasası üzerinde düzenleme, denetim ve gözetim yetkisine sahip olduğu, bu şekilde oluşturulan kuruluşların idari yapıdaki konularının etraflıca tartışılması gerektiği,

– Çerçeve bir kanun çıkarılması suretiyle, bu Kurul ve daha önce Kanunlarla kurulmuş benzeri kurum ve kurulların; bütçeleri, yıllık faaliyet raporları, kadro sayıları ve pozisyonları ile üyelerinin ve personelinin özlük haklarına ilişkin hususlarda belli esasların ve standartların sağlanmasının gerektiği, özellikle Kurulların kadro ve netice hesaplarının Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne intikali ile Plan ve Bütçe Komisyonu'nda değerlendirilmesinin zorunlu görüldüğü,

– Tasarının gecikmiş bir Tasarı olduğu, aslında özelleştirme uygulamalarının başladığı dönemde çıkarılması gerektiği,

– Getirilen düzenlemelerin, dünyada yaşanmış deneyimlerden, edinilmiş birikimlerden yararlanarak hazırlandığı, ancak yine de, uygulamada bazı aksaklıkların ortaya çıkabileceği, Tasarının kanunlaştıktan sonra uygulanma aşamasında ortaya çıkacak bilgi ve deneyim eksikliğinin şimdiden giderilmesinin büyük önem arz ettiği,

Şeklindeki görüş ve eleştirileri takiben Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

– Tasarı ile elektrik enerjisi sektöründe arz-talep dengesinin sağlanması ve bu sektörde yeniden yapılanmayı gerçekleştirmenin amaçlandığı,

– Tasarı ile, sağlıklı, şeffaf, dengeli bir elektrik piyasasının oluşturulmasının amaçlandığı, rekabet ortamının tesisleriyle fiyatların gerçek maliyetler düzeyine çekilmiş olacağı, böylece tüketicilere daha ucuz ve güvenli elektrik enerjisi sağlanacağı,

– Serbest tüketicilerin bulunduğu, elektriğin ikili anlaşmalarla alınıp satıldığı, rekabetçi bir piyasanın oluşturulması ile elektrik sorununun çözümlenebileceği,

– Tasarının en önemli düzenlemelerinden birini de elektrik piyasasında düzenleyici rol oynayacak Kurul'un oluşturulduğu, siyasi otoriteden bağımsız bir Kurul ile daha sağlıklı kararlar alınabileceği,

İfade edilmiştir.

Tasarının geneli üzerinde yapılan görüşmeleri takiben Alt Komisyon tarafından hazırlanan metin esas alınmak suretiyle maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Alt Komisyon metninin;

"Amaç, Kapsam ve Tanımlar" başlıklı 1 inci maddesi; üçüncü fıkrasının (4) ve (6) numaralı bentlerinin metinden çıkarılması ve bent numaralarının buna göre teselsül ettirilmesi (9) numaralı

bendine "...ve/veya..." ibaresini takiben "piyasada faaliyet gösteren" ibaresinin eklenmesi, (27) numaralı bendinde yer alan "...üretimi, iletimi ve dağıtımı..." ibaresinin, "üretimi veya iletimi veya dağıtımı" şeklinde düzeltilmesi suretiyle,

— "Elektrik Piyasası Faaliyetleri" başlıklı 2 nci maddesi; dördüncü fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendinin ikinci paragrafında ismi açık yazılan Türkiye Elektrik Üretim İletim Anonim Şirketi'nin adının "TEAŞ" olarak kısaltılması, aynı bendin (3) numaralı alt bendine, birinci cümlesini takiben, olağanüstü hallerde otoprodüktörlerin satabilecekleri elektrik enerjisi oranının, Kurul tarafından yarısına kadar artırılabilmesine ilişkin cümlenin ilave edilmesi, (d) bendinin (1) numaralı alt bendinde sehven "Türkiye Elektrik Üretim Anonim Şirketi" olarak geçen şirket adının, "Elektrik Üretim Anonim Şirketi" olarak düzeltilmesi suretiyle,

— "Lisans genel esasları ve lisans türleri" başlıklı 3 üncü maddesi; (b) bendinin, (3) numaralı alt bendinin, açıklığa kavuşturulmak üzere yeniden düzenlenmesi suretiyle,

— 4 üncü maddesi aynen,

— "Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu ve Kurul Başkanlığı" başlıklı 5 inci maddesi; ikinci fıkrasında yer alan "...dört yıllık..." ibaresinin "...en az dört yıllık..." şeklinde, "...deneyim sahibi..." ibaresinin, "en az on yıl deneyim sahibi" şeklinde değiştirilmesi, altıncı fıkrasının (d) bendinin, "...uluslararası..." ibaresinin çıkarılması suretiyle Tasarı'da yer alan şekliyle benimsenmesi, yedinci fıkrasının; (m) bendinin; elektrik enerjisi üretim, iletim ve dağıtım tesislerinde belirli hallerde 3082 sayılı Kanun çerçevesinde tedbir alınmasını teminen yeniden düzenlenmesi, (t) bendinin, Kurul'un, kamu ve özel kuruluşlardan bilgi ve belge istemesi hususunun görevi ile ilgili konularla sınırlandırılması teminen yeniden düzenlenmesi suretiyle,

— "Yasaklar ve görevden alma" başlıklı 6 ncı maddesi; birinci fıkrasının ilk cümlesinin; anlatıma açıklık kazandırmak amacıyla yeniden düzenlenmesi suretiyle,

— 7 ve 8 inci maddeleri aynen,

— "Kurum personelinin statüsü, atanma usulü ve özlük hakları" başlıklı 9 uncu maddesi; birinci, ikinci ve dördüncü fıkralarının maksadın daha iyi anlatılabilmesini teminen yeniden düzenlenmesi suretiyle,

— "Kurumun gelirleri, mal ve varlıkları" başlıklı 10 uncu maddesi; ikinci fıkrasının, Kurumun gelir fazlasının ertesi yıl Mart ayı sonuna kadar genel bütçeye aktarılmasını teminen yeniden düzenlenmesi suretiyle,

— "Yaptırımlar ve yaptırımların uygulanmasında usul" başlıklı 11 inci maddesi; birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan yaptırımlar arasında, elektrik piyasası gerçek ve tüzel kişilerinin hizmetlerinde kolay giderilebilecek kusurlu hallerde para cezası uygulamaksızın ihdas edilerek bilgi ve belgelerin yedi gün içinde doğru olarak Kurula verilmesi ve/veya yerinde incelemeye imkan sağlanması hususunun da eklenmesi, dördüncü fıkrasının ilk cümlesinin, lisans iptalinden önce, Kurul tarafından gerekli tedbirlerin alınmasına imkan sağlamak üzere yeniden düzenlenmesi, onbirinci fıkrasının anlatıma açıklık kazandırmak amacıyla yeniden düzenlenmesi ve maddenin sonuna para cezalarının güncelleştirilebilmesine ilişkin bir düzenlemenin yeni bir fıkra olarak eklenmesi suretiyle,

— "Tarifeler ve tüketicilerin desteklenmesi" başlıklı 13 üncü maddesi; (c) bendinin birinci alt bendinde yer alan "...nakdi geri ödeme..." ibaresinin, "geri ödeme" şeklinde değiştirilmesi ve paragrafın son cümlesinin metinden çıkarılması suretiyle,

– "Özelleştirme" başlıklı 14 üncü maddesi; ikinci fıkrasının, yerli ve yabancı şirketlerin elektrik üretim, dağıtım ve iletim sektörlerinin herhangi birinde kontrol oluşturulabilecek düzeyde pay sahibi olmalarının engellenmesini teminen yeniden düzenlenmesi suretiyle,

– "Diğer Hükümler" başlıklı 15 inci maddesi; (a) fıkrasının, elektrik üretim tesislerinin yapımı amacıyla, Hazinesinin garantör veya taraf sıfatıyla geri ödeme yükümlülüğü altına girdiği borçların, özelleştirme, satış ve hisse devri aşamasında Hazine ve ilgili kuruluşlar arasında yapılacak protokol çerçevesinde tahsilatına imkan sağlamak amacıyla yeniden düzenlenmesi suretiyle,

–16 ve 17 nci maddeleri aynen,

– 18 inci maddesi ile 6200 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen ek 1 inci maddenin ilk fıkrasında yer alan "...maliyet ve/veya rayiç bedelleriyle..." ibaresinin "tespit edilecek bedelleriyle", "...enerji üretimine düşen payları..." ifadesinin "enerji üretimiyle ilgili kısımları" şeklinde değiştirilmesi, ikinci fıkrasının ilk cümlesinin redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

– Geçici 1 inci maddesi aynen,

– Geçici 2 nci maddesi; (B), (C), (D), (E), (F) ve (G) fıkralarının Geçici 3, 4, 5, 6, 7 ve 8 inci maddeler olarak düzenlenmesi, Geçici 6 nci madde olarak düzenlenen (E) fıkrasının ikinci paragrafının metinden çıkarılması, Geçici 8 inci madde olarak düzenlenen (G) fıkrasının birinci alt bendinde yer alan "...2002 yılı..." ibarelerinin "2002 yılı sonu" şeklinde değiştirilmesi ve "...DPT ile Bakanlık tarafından kararlaştırılmış..." ibaresinin çıkartılması suretiyle,

–Yürürlük ve Yürütmeye ilişkin 19 ve 20 nci maddeleri ise aynen,

Kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Metin Şahin</i> Antalya Kâtip <i>Cafer Tufan Yazıcıoğlu</i> Bartın	Başkan V. <i>Hayrettin Özdemir</i> Ankara Üye <i>Dengir Mir Mehmet Fırat</i> Adıyaman (Muhalefet şerhi ektedir)	Sözcü <i>Nihat Gökbulut</i> Kırıkkale Üye <i>Gaffar Yakın</i> Afyon
Üye <i>M. Zeki Sezer</i> Ankara Üye <i>Hüseyin Arabacı</i> Bilecik	Üye <i>Cengiz Aydoğan</i> Antalya Üye <i>Necati Yönder</i> Bingöl (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>M. Güven Karahan</i> Balıkesir Üye <i>Hayati Korkmaz</i> Bursa
Üye <i>Oğuz Tezmen</i> Bursa (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Hakkı Duran</i> Çankırı	Üye <i>Hüseyin Karagöz</i> Çankırı (Muhalefet şerhi ektedir)
Üye <i>Aslan Polat</i> Erzurum (İmzada bulunamadı)	Üye <i>Mehmet Sadı Yıldırım</i> Eskişehir (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Metin Kalkan</i> Hatay (Muhalefet şerhi ektedir)

Üye
Mehmet Döner
Hatay
(Muhalefet şerhim ektedir.)

Üye
Nesrin Nas
İstanbul

Üye
Arslan Aydar
Kars
Üye

Kemal Köse
Kocaeli
Üye
Ş. Ramis Savaş
Sakarya

Üye
Kemal Kabataş
Samsun
(Muhalefet şerhi eklidir)

Üye
Ali Er
İçel

Üye
Celal Adan
İstanbul
(İmzada bulunamadı)

Üye
Mehmet Serdaroğlu
Kastamonu
Üye

Süleyman Çelebi
Mardin
Üye
Cevat Ayhan
Sakarya
(Muhalefet şerhi ektedir)

Üye
Lütfi Ceylan
Tokat

Üye
Masum Türker
İstanbul

Üye
Hasan Çalış
Karaman

Üye
Necdet Tekin
Kırklareli
Üye

Metin Ergun
Muğla
Üye
Mehmet Çakar
Samsun

Üye
Bekir Gündoğan
Tunceli

MUHALEFET ŞERHİ

1/791 numaralı Elektrik Piyasası Kanunu Tasarısı hakkında muhalefet şerhimiz aşağıda beyan edilmiştir.

Tasarı ile elektrik üretim, iletim, dağıtım ve tüketim piyasası kurulup rekabete açılmak istenmektedir. Bu uygulama ile üretim, toptan ticaret, dağıtım ve perakende satış özel sektör tarafından yapılacak, üretilen elektriğin dağıtım tüketim bölgelerine taşınması demek olan iletim hizmetleri ise kamu kuruluşu olarak kurulacak Türkiye Elektrik İletim A.Ş. tarafından yapılacaktır.

Elektrik piyasasının kurulması ile elektriğin ithali ve ihracı serbest olacaktır. Yurt içi-yurt dışı üretim ve dağıtım şirketleri arasında elektrik ticareti ticari emtada olduğu gibi serbest hale gelecektir. Piyasanın düzenlenmesi için "Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu" kurulmaktadır. Elektrik piyasasında faaliyet gösterecek üretim, toptan satış, iletim, dağıtım ve perakende satış şirketlerinin çalışma izni lisans olarak bu kurum tarafından verilecektir. Kurul üyeleri altı yıl süre ile Bakanlar Kurulu tarafından tayin edilmektedir.

Kurul piyasasının düzenlenmesi için ceza verme ve lisans iptali gibi geniş yetkilere sahip olmaktadır. Enerji iktisadi hayatın ve günlük hayatın olmazsa olmaz temel ihtiyaçlarından biri haline gelmiştir. Elektriğin kesintisiz, kaliteli ve uygun maliyetle teminini iş hayatı, rekabet ve ihracat kabiliyetinin geliştirilmesinde belirleyici unsur olmaktadır.

Elektrik ve diğer enerji konularını iyi yönetemediğimiz açık bir gerçektir. 1970' li yılların sonunda yaşanan elektrik sıkıntısı bugün yine geri gelmiş bulunmaktadır. Elektrik sıkıntısının sebebi gerekli yatırımların zamanında yapılmamış olmasındandır. Devlet her ay bir faize 3 milyar dolar

ödediği halde elektrik üretimi için yılda 5 milyar dolar yatırım yapamadığından bugün bu sıkıntı çekilmektedir. Türkiye ekonomisinin 1999 yılında yüzde 6,4 küçülmüş olması ve bugün de durgunluğun küçülmeye dönüşmesi ile elektrik sıkıntısı fazla hissedilmiyorsa da önümüzdeki dönemde sıkıntı daha da artacaktır. Yılın son çeyreğinde günde birkaç saat elektrik kesintisi ile karşılaşabiliriz. Türkiye bugün elektrikte arz fazlası olan rahat şartlarda tasarıda yeni modele geçmiyor, her bakımdan sıkışmış, manevra sahası sifira inmiş bir durumda. Dünya Bankası ve IMF'nin şart koşması ile bu değişikliği yapıyor. Bu gerçek tasarının müzakeresinde açıkça görmüştür. Tasarıdaki şartlar, hükümler IMF'ye verilen niyet mektubunda önceden taahhüt edilmiştir.

Devletin geliri faize gidip yatırıma imkân kalmayınca önce Yap İşlet Devret, Yap-İşlet ve İşletme hakkı devri çözüm olarak görüldü, bu yolda uzun zaman geçti. Bu arada tahkime imkân verilmesi için Anayasa da değiştirildi. Ancak bugün gelinen nokta sadece bir hüsrandır.

Bugünkü hükümet yapısı itibari ile 55 ve 56 ncı hükümetlerin devamı mahiyetindedir ve 43 aydır iktidardadır. Bu yönüyle 4 yıllık hükümettir. Bu sürede elektrik enerjisi darboğazının aşılması gerekirken tam tersine durum krize dönüşmüştür. Türkiye sokakların, şehirlerin karartıldığı bir döneme girmiştir.

Son günlerde yaşanan "Beyaz Enerji" soruşturması ile ortaya çıkan yolsuzluk iddiaları ise kamu yönetiminde hükümetin dirayetsizliğini, beceriksizliğini, ihmali ve güvenilmezliğini açıkça ortaya koymakta ve büyük bir krize dönüşme istikametinde gelişmektedir.

1. Tasarı, IMF ve Dünya Bankasından kaynaklanan şartlarda, gerekli hazırlıklar yapılmadan getirilmiştir. İlgili kurumlar konuya hâkim durumda değildir. Bu şartlarda niyetin iyi olması başarıyı mümkün kılmaz. Konu hazmedilmeden, işletme şartları düşünülmeden çıkarılan kanunun uygulanması ile durum çok daha kötüleşebilir.

2. Tasarının kurulacak piyasanın tarafları ve kamuoyu tarafından yeterince tartışılmasına imkân verilmemiştir. Daha önceden hazırlanması ve tartışmaya açılması gerekirdi. Bu bakımdan tatbikatta ihtilaflara sebep olacak ve uygulamada engeller çıkacaktır.

3. Elektrik piyasası için getirilen tasarının, gaz, petrol ve diğer enerji kaynaklarını da içine alan bir tasarı olarak getirilmesi gerekirdi. Diğer enerji kaynakları içinde ayrı kurumlar kurulması israf ve enerji piyasasının yönetilmesinde dağınıklığa ve verimsizliğe sebep olur.

4. Enerji üretim ve tüketiminde kullanılan teknoloji ve teçhizatın yerli üretimini destekleyici tedbirler tasarıda yoktur.

5. Tasarıda özelleştirilecek elektrik tesisleri için 4046 sayılı Özelleştirme-Kanununun uygulanacağı hükmü getiriliyor. Bu tesislerin özelleştirilmesi ile ilgili 3096 ve 3996 sayılı Kanunlar da yürürlükte.

6. Tasarının 15 inci maddesinde, son fıkrada, kamulaştırılırken bedeli tüzel kişiler tarafından ödenmiş kamulaştırma bedellerinin lisans iptali halinde iade edilmeyeceği hükmü getirilmiş. Bu hakkaniyet ölçüsüne uygun değildir.

7. Hazırlık döneminin uzatma ile 24 ay sürebileceği dikkate alınırsa bu dönemde üretim lisansı verilebilecek bir düzenlemenin açıklıkla tasarıya koyulması gerekirdi. Bu sayede yatırım yapacak firmalar finansman ve proje hazırlıklarını yaparlar ve elektrik açığı daha kısa sürede kapanır ve arz fazlası oluşur.

8. Tasarının müzakeresi sırasında Bakanlık, DPT ve Hazine temsilcilerinin temel meselelerde farklı beyanları, üzerinde mutabık kalmamış bir hükümet politikasının varlığı hakkında tereddüt uyandırmıştır. Önceleri basın yayına intikal eden ana politikada farklılıkların devam ettiğini göstermektedir. Bu durum başarı için şart olan siyasi iradenin eksikliğini ortaya koymaktadır.

9. Tasarıda Geçici Madde 2.B.b. 3 bendinde yürürlükteki tarife dışı ve tarife altı uygulamalar ile elektrik satış tarifeleri üzerindeki fonların ve payların kaldırılması hükmü getirilmektedir. Bu durumda kalkınmada öncelikli Yörelerde ve tarım sektöründeki fiyat desteğinin nasıl karşılanacağı hakkında açık bir düzenleme getirilmemiştir.

10. Yeni düzenlemede elektrik enerjisini üretimden dağıtım bölgelerine taşımak için kurulacak Türkiye Elektrik Üretim A.Ş. nin bu hizmeti yapabilecek şekilde teşkilatlandırılması güçlendirilmesi gerekir. Buna ait bir hüküm getirilmemiştir.

11. Tasarının Geçici Madde 2. C. fıkrasında muhtelif tarihlerde imzalanan işletme hakkı devir sözleşmeleri için devir sözleşmelerinin 31 Mart 2001 tarihine kadar tamamlanamaması halinde sözleşmenin hükümsüz olacağı hükmü getirilmektedir. Bu husus mücbir sebepten ihtilaflara, tazminata ve idare için itibar kaybına sebep olur.

12. Tasarıda, Geçici Madde 2.G fıkrasında 3996 sayılı Kanuna göre Hazine Garantileri, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce kararlaştırılan projelerin 2002 yılı sonuna kadar işletmeye geçmemesi halinde Hazine Garantilerinin iptal edileceği hükmü getirilmekte ve mücbir sebep kabul edilmemektedir.

Bu husus ihtilaflara, tazminata ve idare için itibar kaybına sebep olur.

13. Tasarı ile kurulan Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulunun TBMM tarafından denetlenmesine ait bir hüküm getirilmelidir. Özerk kurumun bir mercie hesap vermesi gerekir. Sayıştay denetimi yeterli değildir.

14. Tasarı metninde birçok madde iç içe sokularak anlaşılabilir hale gelmiştir. Kanun tekniği bakımından uygun değildir.

Cevat Ayhan
Sakarya
Metin Kalkan
Hatay

Hüseyin Karagöz
Çankırı
Dengir Mir Mehmet Fırat
Adıyaman

ELEKTRİK PİYASASI YASA TASARISINA AİT MUHALEFET ŞERHİMİZ

Biz; elektrik enerjisi piyasasının serbest piyasa şartlarında yeniden yapılandırmak üzere yatırımlarda kamu payının daraltılmasına, özel sektör payının daha çok artmasına, kamunun denetim ve yönetim yetkisinin artırılmasına, kısacası; elektrik piyasası yasasına ilke olarak karşı değiliz.

Ancak; görüşmekte olduğumuz yasa tasarısının serbest piyasa koşullarının oluşmasını sağlayacak nitelikte olmadığına inanıyoruz.

1. Bu yasa tasarısı, enerji arzının fazla olması halinde uygulanma zemini bulabileceği varsayımı üstüne oturtulmuştur. Oysa, şu anda Türkiye’de mevcut elektrik enerjisi arzlarına baktığımızda, talebi karşılamakta zorlandığı, hatta bir arz açığının bulunduğu görülmektedir. Eğer, bu yasa bu şartlarda uygulamaya konulursa arz-talep dengesi içerisinde arzın talebi karşılayamayacağı için elektrik fiyatları bugünkü fiyatların çok üstünde oluşacaktır. Bu şartlarda zaten kur baskısıyla rekabet şansını kaybetmiş olan sanayimiz, çok yüksek elektrik girdileriyle çalışmak zorunda kalacaklar ve tamamen rekabet şanslarını kaybedeceklerdir.

2. Bu kanunda yer alması gereken temel hususların yönetmeliklere bırakılması, kurulmak istenen sistemin ana hatları konusunda belirsizlikler kuşku duyacak niteliktedir. Bu itibarla yasa hük-

mü, olması gereken hususların yönetmeliklere bırakılması, hem kanunun tedvini açısından hem de kurulmak istenen düzenin şeffaflığı açısından gerekli açıklığı bünyesinde bulundurmamaktadır. Ülke açısından büyük önem taşıyan bu kanunun düzenlenmesinde çok daha dikkatli açık ve net bir düzenleme tarzının belirlenmesi gerekmektedir.

3. Kanunun geçici 1 inci maddesinde 3996 sayılı kanun uyarınca Hazine Garantilerinin bu kanunun yayım tarihinden önce Devlet Planlama (DPT) ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB) tarafından kararlaştırılmış olan, 2002 yılı itibari ile işletmeye geçecek projede sınırlı kalması, ülke ve ekonomik gerçeklere uygun bir yaklaşım değildir. Verilmiş olan garantilerin fiilen kaldırılması anlamına gelen bu anlayış devlete olan güveni büyük ölçüde sarsacak niteliktedir.

4. Bu kanunun geçici 1 inci maddesinin c fıkrasında kamuya ait elektrik enerjisi üretim ve dağıtım tesisleri işletme hakları devri öngörülenlerden devir işlemlerini 31 Mart 2001 tarihine kadar tamamlamayanların mevcut sözleşmelerinin iptali hükmü yer almaktadır. Bu hüküm çok önemli sakıncalar içermektedir.

Şöyle ki:

– Özelleştirmeyi düzenleyen enerji mevzuatı çerçevesinde ihale suretiyle yerli ve yabancı şirketler tarafından üstlenilen ve 4 yılı aşkın süredir üzerinde yoğun emek ve harcama ile çalışan kamuya bir devir bedeli getirmenin yanında bu tür tesisleri iyileştirme suretiyle katkı yapacak bu projelerin tamamının öngörülen tarihe kadar yetişmeyeceğinden ülkemiz ekonomisine ve enerji sektörüne sağlayacağı faydalardan mahrum kalacaktır.

– Bu projelerin gecikmesinde müteşebbislerin kusuru bulunmamaktadır. İyi niyetle projenin gelişmesi için çalışmışlardır. Ayrıca yapılan sözleşmelerde hak düşürücü süreler mevcuttur. Hal böyle iken yasa! ve idari gecikmelerden devlet kurumlarının kendi içlerindeki koordinasyonlarını sağlamadıklarından kaynaklanan gecikme sebeplerini yok sayarak böyle bir sonuca gitmek hak-sızlık olacaktır.

5. Ülkemizde yerli ve yabancı girişimcilerin katkısına en çok ihtiyaç duyulduğu bir sektörde müktesep hakları hiçe sayarak yapılan düzenlemenin uluslararası güvensizliğimizi zedeleyeceği ve hukuk açısından ciddi sorunlar yaratacağını düşünmekteyiz. Bu itibarla bu maddenin imtiyaz ve uygulama anlaşması imzalanmış projeleri kapsayacak şekilde düzenlenmesi gerektiği düşüncesindeyiz.

6. IMF'nin isteği doğrultusunda düzenlenen geçici 1 inci maddenin c ve g fıkrasının hazineye bir fayda sağlayamayacağı görülecektir. Zira bu projenin muhatabı olan devlet kuruluşlarının yükümlülüklerini yerine getirmesi halinde garantiler hazineye bir yük teşkil etmeyecektir. Diğer taraftan işletme hakkı devri yönteminden vazgeçilerek varlık satışı yoluyla üretim ve dağıtım tesislerinin elden çıkarılması planlandığı yasada öngörülmektedir. Ancak bilinmelidir ki bu yöntemin uygulamaya konularak sonuçlandırılması asgari 2-3 yıl gerektirecektir. Dolayısıyla enerji sektörü özelleştirilmesinde bu kadar sürelik gecikme söz konusu olacaktır. Diğer bir ifade ile hazineye bu yöntemle acil bir para girişi olmayacaktır. Varlık satışı yoluyla devredilecek bu tesisler için istenen bedellerin tarife yansıtılması sonucunda enerji fiyatlarının da bugünkü fiyatlara göre daha yüksek fiyatlarda oluşmasına neden olacaktır.

7. Enerji sıkıntısı çektiğimiz dönemde büyük katkıları olan otoprodüktör kuruluşlarının çıkartılacak olan bu yasayla zor durumda kalacakları görülmektedir.

Sonuç olarak :

Yukarıdaki açıkladığımız görüşler ve uygulamada çıkacak daha birçok sorunlar nedeniyle, bu taslağın yasalaşması halinde, iddia edildiği gibi bugün çıkartılmak istenen elektrik piyasası yasasının daha ucuz ve kaliteli enerji kullanımını getirmeyeceği, daha rekabete dayalı bir piyasa düzeni oluşturmayacağı, tam aksine bir kaos ortamı yaratacağı, haksızlıklara ve hukuki sorunlara neden olacağı, ülke menfaati aleyhine durumlara yol açacağı görüşündeyiz.

Necati Yönder

Mehmet Döner

Oğuz Tezmen

Bingöl

Hatay

Bursa

Mehmet Sadri Yıldırım

Kemal Kabataş

Eskişehir

Samsun

ALT KOMİSYON RAPORU

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 14.12.2000 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 15.12.2000 tarihinde tali komisyon olarak; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Adalet Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Elektrik Piyasası Kanunu Tasarısı", Komisyonumuzun 18.01.2001 tarihinde yapmış olduğu 23 üncü birleşimde Hükümeti temsilen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı M. Cumhur Erstümer ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımıyla görüşülmüş ve Tasarının daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilmesini ve gerekli düzenlemelerin yapılabilmesini teminen bir alt komisyon kurulmasına karar verilmiş idi.

Alt Komisyonumuzun 22, 23 ve 24 Ocak 2001 tarihlerinde ilgili bakanlık ve kuruluş temsilcileri ile konuyla ilgili özel sektör temsilcilerinin de katılımlarıyla yapmış olduğu toplantılarda Tasarının maddeleri üzerinde kurum ve kuruluş temsilcilerinden gerekli bilgiler alınmış, görüş ve düşünceler en geniş şekilde dile getirilmiş ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun kabul ettiği metnin de dikkate alınması suretiyle hazırlanan metin ilişikte sunulmuştur.

Raporumuz, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına saygı ile arz olunur.

Nihat Gökbulut

Masum Türker

Hakkı Duran

Kırıkkale

İstanbul

Çankırı

Cevat Ayhan

Mehmet Döner

Sakarya

Hatay

(Bazı maddelerde

(Muhalefetim ektedir.)

muhalefetimi komisyo-
nümüzde arz edeceğim.)

ELEKTRİK PİYASASI YASA TASARISI ALT KOMİSYON MUHALEFET ŞERHİM

Biz; elektrik enerjisi piyasasının serbest piyasa şartlarında yeniden yapılandırmak üzere yatırımlarda kamu payının daraltılmasına, özel sektör payının daha çok artmasına, kamunun denetim ve yönetim yetkisinin artırılmasına, kısacası; elektrik piyasası yasasına ilke olarak karşı değiliz.

Ancak; görüşmekte olduğumuz yasa tasarısının serbest piyasa koşullarının oluşmasını sağlayacak nitelikte olmadığına inanıyoruz.

1. Bu yasa tasarısı, enerji arzının fazla olması halinde uygulanma zemini bulabileceği varsayımı üstüne oturtulmuştur. Oysa, şu anda Türkiye'de mevcut elektrik enerjisi arzlarına baktığımızda, talebi karşılamakta zorlandığı, hatta bir arz açığının bulunduğu görülmektedir. Eğer, bu yasa bu şartlarda uygulamaya konulursa arz-talep dengesi içerisinde arzın talebi karşılayamayacağı için elektrik fiyatları bugünkü fiyatların çok üstünde oluşacaktır. Bu şartlarda zaten kur baskısıyla rekabet şansını kaybetmiş olan sanayimiz, çok yüksek elektrik girdileriyle çalışmak zorunda kalacaklar ve tamamen rekabet şanslarını kaybedeceklerdir.

2. Bu kanunda yer alması gereken temel hususların yönetmeliklere bırakılması, kurulmak istenen sistemin ana hatları konusunda belirsizlikler kuşku duyacak niteliktedir. Bu itibarla yasa hükmü, olması gereken hususların yönetmeliklere bırakılması, hem kanunun tedvini açısından hem de kurulmak istenen düzenin şeffaflığı açısından gerekli açıklığı bünyesinde bulundurmamaktadır. Ülkemiz açısından büyük önem taşıyan bu kanunun düzenlenmesinde çok daha dikkatli açık ve net bir düzenleme tarzının belirlenmesi gerekmektedir.

3. Kanunun geçici 1 inci maddesinde 3996 sayılı kanun uyarınca Hazine Garantilerinin bu kanunun yayın tarihinden önce Devlet Planlama (DPT) ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB) tarafından kararlaştırılmış olan, 2002 yılı itibari ile işletmeye geçecek projede sınırlı kalması, ülke ve ekonomik gerçeklere uygun bir yaklaşım değildir. Verilmiş olan garantilerin fiilen kaldırılması anlamına gelen bu anlayış devlete olan güveni büyük ölçüde sarsacak niteliktedir.

4. Bu kanunun geçici 1 inci maddesinin c fıkrasında kamuya ait elektrik enerjisi üretim ve dağıtım tesisleri işletme hakları devri öngörülenlerden devir işlemlerini 31 Mart 2001 tarihine kadar tamamlayamayanların mevcut sözleşmelerinin iptali hükmü yer almaktadır. Bu hüküm çok önemli sakıncalar içermektedir.

Şöyle ki:

- Özelleştirmeyi düzenleyen enerji mevzuatı çerçevesinde ihale suretiyle yerli ve yabancı şirketler tarafından üstlenilen ve 4 yılı aşkın süredir üzerinde yoğun emek ve harcama ile çalışan kamuya bir devir bedeli getirmenin yanında bu tür tesisleri iyileştirme suretiyle katkı yapacak bu projelerin tamamının öngörülen tarihe kadar yetismeyeceğinden ülkemiz ekonomisine ve enerji sektörüne sağlayacağı faydalardan mahrum kalacaktır.

- Bu projelerin gecikmesinde müteşebbislerin kusuru bulunmamaktadır. İyi niyetle projenin gelişmesi için çalışmışlardır. Ayrıca yapılan sözleşmelerde hak düşürücü süreler mevcuttur. Hal böyle iken yasal ve idari gecikmelerden devlet kurumlarının kendi içlerindeki koordinasyonlarını sağlayamadıklarından kaynaklanan gecikme sebeplerini yok sayarak böyle bir sonuca gitmek haksızlık olacaktır.

5. Ülkemizde yerli ve yabancı girişimcilerin katkısına en çok ihtiyaç duyulduğu bir sektörde müktesep hakları hiçe sayarak yapılan düzenlemenin uluslararası güvensizliğimizi zedeleyeceği ve hukuk açısından ciddi sorunlar yaratacağını düşünmekteyiz. Bu itibarla bu maddenin imtiyaz ve uygulama anlaşması imzalanmış projeleri kapsayacak şekilde düzenlenmesi gerektiği düşüncesindedir.

6. IMF'nin isteği doğrultusunda düzenlenen geçici 1 inci maddenin c ve g fıkrasının hazineye bir fayda sağlayamayacağı görülecektir. Zira bu projenin muhatabı olan devlet kuruluşlarının yükümlülüklerini yerine getirmesi halinde garantiler hazineye bir yük teşkil etmeyecektir. Diğer taraftan işletme hakkı devri yönteminden vazgeçilerek varlık satışı yoluyla üretim ve dağıtım tesislerinin elden çıkarılması planlandığı yasada öngörülmektedir. Ancak bilinmelidir ki bu yöntemin uygulamaya konularak sonuçlandırılması asgari 2-3 yıl gerektirecektir. Dolayısıyla enerji sektörü özelleştirilmesinde bu kadar sürelik gecikme söz konusu olacaktır. Diğer bir ifade ile hazineye bu yöntemle acil bir para girişi olmayacaktır. Varlık satışı yoluyla devredilecek bu tesisler için istenen bedellerin tarifeye yansıtılması sonucunda enerji fiyatlarının da bugünkü fiyatlara göre daha yüksek fiyatlarda oluşmasına neden olacaktır.

7. Enerji sıkıntısı çektiğimiz dönemde büyük katkıları olan otoprodüktör kuruluşlarının çıkarılacak olan bu yasayla zor durumda kalacakları görülmektedir.

Sonuç olarak :

Yukarıdaki açıkladığımız görüşler ve uygulamada çıkacak daha birçok sorunlar nedeniyle, bu taslağın yasalaşması halinde, iddia edildiği gibi bugün çıkartılmak istenen elektrik piyasası yasasının daha ucuz ve kaliteli enerji kullanımını getirmeyeceği, daha rekabete dayalı bir piyasa düzeni oluşturmayacağı, tam aksine bir kaos ortamı yaratacağı, haksızlıklara ve hukukî sorunlara neden olacağı, ülke menfaati aleyhine durumlara yol açacağı görüşündeyiz.

Mehmet Dönen

Hatay

ALT KOMİSYON METNİ

ELEKTRİK PİYASASI KANUNU TASARISI

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, kapsam, ve tanımlar

Amaç, kapsam ve tanımlar

MADDE 1. – Bu Kanunun amacı; elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösterebilecek, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir elektrik enerjisi piyasasının oluşturulması ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin sağlanmasıdır.

Bu Kanun; elektrik üretimi, iletimi, dağıtımını, toptan satışı, perakende satışı, perakende satış hizmeti, ithalat ve ihracatı ile bu faaliyetlerle ilişkili tüm gerçek ve tüzel kişilerin hak ve yükümlülüklerini, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumunun kurulması ile çalışma usul ve esaslarını ve elektrik üretim ve dağıtım varlıklarının özelleştirilmesinde izlenecek usulü kapsar.

Bu Kanunun uygulanmasında:

- 1) Bakanlık: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını,
- 2) Bakan: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanını,
- 3) TEAŞ: Türkiye Elektrik Üretim İletim Anonim Şirketini,
- 4) TEDAŞ: Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketini,
- 5) DSİ: Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünü,
- 6) DPT: Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığını,
- 7) Kurum: Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumunu,
- 8) Kurul: Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulunu,
- 9) Mevcut sözleşmeler : Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Kanun, 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Kanun, 16/7/1997 tarihli ve 4283 sayılı Kanun, 21-1-2000 tarihli ve 4501 sayılı Kanun hükümleri ve ilgili yönetmeliklere göre imzalanan sözleşmeleri, imtiyaz sözleşmelerini ve uygulama sözleşmelerini,
- 10) İştirak : Kamu iktisadi teşebbüsü olanlar hariç olmak üzere; doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya başka şirket ve şirketler veya gerçek kişi ve kişilerle birlikte piyasada faaliyet gösteren herhangi bir tüzel kişiyi kontrol eden şirket veya doğrudan ya da dolaylı olarak, tek başına veya birlikte, başka herhangi bir şirket ve şirketler veya gerçek kişi ve kişiler tarafından kontrol edilen, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişiyi ve bu şirketlerin ve/veya tüzel kişilerin birinin diğeriyle veya birbirleriyle olan doğrudan veya dolaylı ilişkisini,
- 11) Kontrol : Bir tüzel kişi üzerinde doğrudan veya dolaylı olarak o tüzel kişinin sermayesinin ya da ticari mal varlığının yarısından fazlasını veya oy haklarının yarısından fazlasını kullanma hakkını ya da denetim kurulu, yönetim kurulu veya tüzel kişiyi temsile yetkili organların üyelerinin yarısından fazlasını atama hakkını ya da işlerini idare etme hakkını,
- 12) Üretim : Enerji kaynaklarının, elektrik üretim santrallerinde elektrik enerjisine dönüştürülmesini,
- 13) İletim : Elektrik enerjisinin gerilim seviyesi 36 kV üzerindeki hatlar üzerinden naklini,

- 14) Dağıtım : Elektrik enerjisinin 36 kV ve altındaki hatlar üzerinden naklini,
- 15) Toptan satış: Elektrığın tekrar satış için satışını,
- 16) Perakende satış: Elektrığın tüketicilere satışını,
- 17) Perakende satış hizmeti: Perakende satış lisansına sahip şirketlerce, elektrik enerjisi ve/veya kapasite satımı dışında tüketicilere sağlanan diğer hizmetleri,
- 18) Tüketici : Elektrığı kendi ihtiyacı için alan serbest ve serbest olmayan tüketicileri,
- 19) Tedarikçi : Tüketicilerine elektrik enerjisi ve/veya kapasite sağlamakla yükümlü olan üretim şirketleri, otoprodüktörler, otoprodüktör grupları, toptan satış şirketleri ve perakende satış şirketlerini,
- 20) Serbest tüketici : Kurul tarafından belirlenen elektrik enerjisi miktarından daha fazla tüketimde bulunması veya iletim sistemine doğrudan bağlı olması nedeniyle tedarikçisini seçme serbestisine sahip gerçek veya tüzel kişiyi,
- 21) Serbest olmayan tüketici : Elektrik enerjisi ve/veya kapasite alımlarını bölgesinde bulunduğu perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketi veya perakende satış şirketlerinden yapabilen gerçek veya tüzel kişiyi,
- 22) Üretim şirketi : Otoprodüktörler, otoprodüktör grupları hariç olmak üzere, elektrik üretimi ve trettiği elektrığın satışı ile iştigal eden tüzel kişiyi,
- 23) Dağıtım şirketi : Belirlenen bir bölgede elektrik dağıtımını ile iştigal eden tüzel kişiyi,
- 24) Toptan satış şirketi : Elektrik enerjisinin ve/veya kapasitenin, toptan satılması, ithalatı, ihracatı serbest tüketicilere satışı ve ticareti faaliyetleri ile iştigal edebilen tüzel kişiyi,
- 25) Perakende satış şirketi : Elektrik enerjisinin ve/veya kapasitenin ithalatı ve iletim sistemine doğrudan bağlı olanlar dışındaki tüketicilere perakende satışı ve/veya tüketicilere perakende satış hizmeti verilmesi ile iştigal edebilen tüzel kişiyi,
- 26) Otoprodüktör : Esas olarak kendi elektrik enerjisi ihtiyacını karşılamak üzere elektrik üretimi ile iştigal eden tüzel kişiyi,
- 27) Otoprodüktör grubu : Esas olarak ortaklarının elektrik enerjisi ihtiyacını karşılamak üzere elektrik enerjisi üretimi ile iştigal eden tüzel kişiyi,
- 28) Tesis : Elektrik enerjisi üretimi, iletimi ve dağıtım işlevlerini yerine getirmek üzere kurulan tesis ve teçhizatı,
- 29) Dağıtım sistemi : Bir dağıtım şirketinin, belirlenmiş bölgesinde işlettiği ve/veya sahip olduğu elektrik dağıtım tesisleri ve şebekesini,
- 30) İletim sistemi : Elektrik iletim tesisleri ve şebekesini,
- 31) Üretim tesisi : Elektrik enerjisinin üretildiği tesisleri,
- 32) İletim tesisi : Üretim tesislerinin bittiği noktalardan itibaren, iletim salt sahalarının orta gerilim fiderleri de dahil olmak üzere dağıtım tesislerinin bağlantı noktalarına kadar olan tesisleri,
- 33) Dağıtım tesisi : İletim tesislerinin bittiği noktadan itibaren, müstakilen elektrik dağıtımını için tesis edilmiş tesis ve şebekeyi,
- 34) Piyasa : Üretim, iletim, dağıtım, toptan satış, perakende satış, perakende satış hizmeti, ithalat ve ihracat dahil olmak üzere elektrik enerjisi ve kapasite alım satımı veya ticareti faaliyetleri ile bu faaliyetlere ilişkin işlemlerden oluşan elektrik enerjisi piyasasını,
- 35) Üretim kapasite projeksiyonu : Dağıtım şirketleri tarafından hazırlanan talep tahminleri esas alınarak, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından yapılan, elektrik enerjisi arz güvenliği için gereken üretim kapasitesinin tahminini,

36) Tarife : Elektrik enerjisinin ve/veya kapasitenin iletimi, dağıtım ve satışı ile bunlara dair hizmetlere ilişkin fiyat, hüküm ve şartları içeren düzenlemeleri,

37) Lisans : Tüzel kişilere piyasada faaliyet gösterebilmeleri için bu Kanun uyarınca Kurul tarafından verilen izni,

38) Yan hizmetler anlaşmaları : İletim sistemine bağlı olan üretim şirketleri, otoprodüktörler, otoprodüktör grupları, dağıtım şirketleri veya tüketiciler tarafından Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine, şebeke yönetmeliği uyarınca sağlanacak ve ilgili hizmetin sağlanmasının maliyetinin tamamını karşılayacak yan hizmet bedellerini, koşullarını ve hükümlerini belirleyen anlaşmaları,

39) Yan hizmetler : Yan hizmetler anlaşması hükümleri uyarınca iletim sistemine veya dağıtım sistemine bağlı tüm tüzel kişilerce sağlanacak olan ve şebeke yönetmeliğinde ve/veya dağıtım yönetmeliğinde ayrıntılı olarak tanımlanan hizmetleri,

40) Enerji alım ve enerji satış anlaşmaları : Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin; mevcut sözleşmeler kapsamında TEAŞ'dan ve TEDAŞ'dan devralacağı ve Geçici 2 nci Maddenin (C) ve (G) fıkraları kapsamında gerçekleştirilebilecek projeler çerçevesinde imzalayabileceği anlaşmalarla; bu Kanunun 2 nci maddesinin (d) fıkrasının (1) numaralı bendi kapsamında Kurulum onaylayacağı Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi tarafından imzalanabilecek anlaşmaları,

41) Bağlantı ve sistem kullanım anlaşmaları : İlgili bağlantı ve sistem kullanım tarifesinin fiyatları, hükümleri ve şartlarını içeren ve bir üretim şirketi, otoprodüktör, otoprodüktör grubu, dağıtım şirketi ya da tüketicilerin iletim sistemine ya da bir dağıtım sistemine erişmeleri ya da bağlantı yapmaları için ilgili kullanıcıya özgü koşul ve hükümleri kapsayan anlaşmaları,

42) İkili anlaşmalar : Gerçek ve tüzel kişiler arasında özel hukuk hükümlerine tabi olarak, elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin alınıp satılmasına dair yapılan ve Kurul onayına tâbi olmayan ticarî anlaşmaları,

43) İletim kontrol anlaşmaları : Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ile özel direkt iletim hatlarının mülkiyet sahibi ya da işletmecisi olan özel hukuk hükümlerine tâbi tüzel kişi arasında, özel hukuk hükümlerine göre yapılan ikili anlaşmaları,

44) Şebeke yönetmeliği : Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlanacak ve iletim lisansı hükümleri uyarınca Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ile iletim sistemine bağlı tüm taraflara uygulanacak standart, usul ve esasları belirleyen kuralları,

45) Dağıtım yönetmeliği : Dağıtım faaliyeti gösteren tüzel kişilerin görüşleri alınmak suretiyle TEDAŞ tarafından hazırlanarak dağıtım lisansları hükümleri uyarınca dağıtım şirketleri ile dağıtım sistemine bağlı tüm taraflara uygulanacak standart, usul ve esasları belirleyen kuralları,

46) Müşteri hizmetleri yönetmeliği : Dağıtım ve perakende satış faaliyeti gösteren tüzel kişilerin görüşleri alınmak suretiyle TEDAŞ tarafından hazırlanarak dağıtım ve perakende satış lisansları hükümleri uyarınca dağıtım şirketleri, perakende satış şirketleri ile söz konusu şirketlerden hizmet alan tüm taraflara uygulanacak standart, usul ve esasları belirleyen kuralları,

47) Dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği : Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlanacak ve iletim lisansı hükümleri uyarınca piyasada faaliyet gösteren taraflar arasındaki anlaşmalar kapsamında elektrik enerjisi ve/veya kapasite alım- satımının gerçek zamanlı dengelenmesi ve mali uzlaştırmanın gerçekleştirilmesi ile ilgili ayrıntılı usul ve esasları belirleyen kuralları,

48) İletim ek ücreti : İletim tarifesini üzerinden Kurum adına tahsil edilebilecek ücreti,

49) Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi: TEAŞ'dan oluşturulan iletim şirketini,

50) Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi: TEAŞ'dan oluşturulan ticaret ve taahhüt şirketini,

51) Elektrik Üretim Anonim Şirketi: TEAŞ'dan oluşturulan üretim şirketini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Elektrik Piyasası Faaliyetleri ve Lisansları

Elektrik piyasası faaliyetleri

MADDE 2. — Elektrik piyasası faaliyetleri bu Kanun hükümlerine göre piyasada faaliyet gösterecek tüzel kişilerin üretim, iletim, dağıtım, toptan satış, perakende satış, perakende satış hizmeti, ticaret, ithalat ve ihracat faaliyetleridir.

Piyasada faaliyet gösterecek tüzel kişilerin faaliyetlerinde uymaları gereken usul ve esaslar bu Kanun ve ilgili yönetmeliklerle düzenlenir.

Piyasada faaliyet gösterecek özel hukuk hükümlerine tâbi tüzel kişilerin 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda anonim şirket ya da limited şirket olarak kurulmaları ve anonim şirket olarak kurulmaları halinde, hisselerinin tamamının nama yazılı olması şarttır. Bu şirketlerin asgari sermayeleri ile ana sözleşmelerinde bulunması gereken sair hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Piyasada, bu Kanun hükümleri uyarınca lisans almak koşuluyla yerine getirilebilecek faaliyetler ve faaliyet gösterebilecek tüzel kişiler şunlardır:

a) Üretim faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler : Otoprodüktör ve otoprodüktör grupları tarafından gerçekleştirilen üretim faaliyeti dışındaki elektrik enerjisi üretimi, Elektrik Üretim Anonim Şirketi ve özel sektör üretim şirketleri tarafından gerçekleştirilir. Elektrik Üretim Anonim Şirketi ve özel sektör üretim şirketleri, lisansları uyarınca gerçek ve tüzel kişilere elektrik enerjisi ve/veya kapasite satışı yapabilirler.

1) Elektrik Üretim Anonim Şirketi; özel sektör üretim yatırımlarını dikkate almak suretiyle Kurul onaylı üretim kapasite projeksiyonu uyarınca, gerektiğinde yeni üretim tesisleri kurabilir, kiralayabilir ve işletebilir.

Elektrik Üretim Anonim Şirketi, DSI bünyesindeki üretim tesislerini bu Kanun hükümlerine göre devralır, Türkiye Elektrik Üretim İletim Anonim Şirketinden devralınan ve özel hukuk hükümlerine tâbi tüzel kişilere devri yapılmamış üretim tesislerini kendisi ve/veya bağlı ortaklıkları vasıtasıyla işletir ya da gerektiğinde sistemden çıkarır.

Elektrik Üretim Anonim Şirketi, işletme hakkı devri yoluyla özel hukuk hükümlerine tâbi tüzel kişilere devri yapılmış veya yapılacak tesis ve işletmelerin ve bunlara yapılacak ilave ve idame yatırımlarının mülkiyetini muhafaza eder.

2) Özel sektör üretim şirketleri; sahip oldukları, finansal kiralama yoluyla edindikleri veya işletme hakkını devraldıkları üretim tesisi ya da tesislerinde elektrik enerjisi üretimi ve satışı ile işgal eden özel hukuk hükümlerine tâbi tüzel kişilerdir.

Herhangi bir özel sektör üretim şirketinin iştirakleri ile birlikte işletmekte olduğu üretim tesisleri yoluyla piyasada sahip olacağı toplam pay, bir önceki yıla ait yayımlanmış Türkiye toplam elektrik enerjisi kurulu gücünün yüzde yirmisini geçemez.

3) Bir otoprodüktör ya da otoprodüktör grubu, ürettiği elektrik enerjisinin, bir takvim yılı içinde yüzde yirmisini aşmamak kaydıyla Kurul tarafından belirlenecek orandaki miktarını rekabet

ortamında satabilir. Bir takvim yılı içinde Kurulca belirlenen orandan daha fazla elektrik enerjisinin satılması halinde üretim lisansı alınması zorunludur.

Otoprodüktör ve otoprodüktör gruplarının çalışma usul ve esasları, ortaklarına yapacakları satışın niteliğine ilişkin düzenlemeler ile ihtiyaç fazlası olarak ürettikleri elektriğin satışı, çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

b) İletim faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler : Elektrik enerjisi iletim faaliyetleri Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından yürütülür.

Kamu mülkiyetindeki tüm iletim tesislerini devralmak, kurulması öngörülen yeni iletim tesisleri için iletim yatırım planı yapmak, yeni iletim tesislerini kurmak ve işletmek, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketinin görevidir.

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi; ayrıca, Kurul onayına tâbi olan iletim, bağlantı ve sistem kullanım tarifelerini ve şebeke yönetmeliğini hazırlar, revize eder, denetler ve yük dağıtımını ile frekans kontrolünü gerçekleştirir, iletim sisteminde ikâme ve kapasite artırımı yapar, gerçek zamanlı sistem güvenilirliğini izler, yapılan yan hizmetler anlaşmaları ile yan hizmetleri satın alır ve sağlar.

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, Bakanlığın kararı doğrultusunda uluslararası enterkoneksiyon çalışmalarını yapar, iletim sistemine bağlı ve/veya bağlanacak olan serbest tüketiciler dahil tüm sistem kullanıcılarına şebeke yönetmeliği ve iletim lisansı hükümleri doğrultusunda eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin iletim ve bağlantı hizmeti sunar.

Piyananın gelişimine bağlı olarak Kurul kararı doğrultusunda yeni ticaret yöntemleri ve satış kanallarının uygulanabilmesine yönelik alt yapının geliştirilmesi ve uygulanması Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından yürütülür.

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, yönetmelik çerçevesinde, dağıtım şirketleri tarafından hazırlanan talep tahminlerini esas alarak üretim kapasite projeksiyonunu hazırlar ve Kurul onayına sunar.

İletim şebekesi dışında, ulusal iletim sistemi için geçerli standartlara uygun olan ve piyasada üretim faaliyeti gösteren tüzel kişiler ile lisansları kapsamındaki müşterileri ve/veya iştirakleri ve/veya serbest tüketiciler arasında özel direkt iletim hattı tesisi, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ile üretim faaliyeti gösteren tüzel kişiler arasında yapılacak iletim kontrol anlaşması ile mümkündür. Bu iletim kontrol anlaşmalarının amacı, iletim sisteminin kararlılığının ve işletme bütünlüğünün korunmasıdır.

c) Dağıtım faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler : Elektrik enerjisi dağıtım faaliyetleri, dağıtım şirketleri tarafından lisanslarında belirlenen bölgelerde yürütülür.

Dağıtım şirketleri, buldukları dağıtım bölgesinde, başka bir tedarikçiden elektrik enerjisi ve/veya kapasite temin edemeyen tüketiciler bulunması halinde, perakende satış lisansı olarak bu tüketicilere perakende satış yapmak ve/veya perakende satış hizmeti vermekle yükümlüdür.

Dağıtım şirketleri, bölgelerinde, başka perakende satış şirketi ve/veya şirketleri bulunsa dahi perakende satış lisansı almak suretiyle tüketicilere perakende satış yapabilir ve/veya perakende satış hizmeti verebilir.

Lisanslarında belirtilen bölgelerdeki dağıtım tesislerini işleten ve/veya sahip olan dağıtım şirketleri, bu tesislerin yenileme, ikame ve kapasite artırım yatırımlarını yapar, dağıtım sistemine bağlı ve/veya bağlanacak olan serbest tüketiciler dahil tüm sistem kullanıcılarına, dağıtım lisanslarının hüküm ve şartları ve dağıtım yönetmeliği hükümleri doğrultusunda ve yönetmelikte belirlenecek

süreler içinde eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin elektrik enerjisi dağıtımını ve bağlantı hizmeti sunar.

Dağıtım şirketleri yapılan yan hizmetler anlaşmaları ile yan hizmetleri satın alır ve sağlar.

Yönetmelik çerçevesinde, dağıtım lisanslarında belirlenen bölgelerde talep tahminlerinin hazırlanması ve Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine bildirilmesi görevi dağıtım şirketlerine aittir. Kurul bu talep tahminlerini onaylar ve tahminler Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından yayımlanır.

Mülkiyeti kamuda olan dağıtım tesislerinin, Kurul onaylı talep tahminleri doğrultusunda yatırım planlarının hazırlanması ve Kurul onayına sunulması, onaylanan yatırım planı uyarınca yatırım programına alınan, dağıtım tesislerindeki gerekli iyileştirme ve güçlendirme işlerinin gerçekleştirilmesi ve/veya yeni dağıtım tesislerinin inşa edilmesi görevi sözkonusu dağıtım tesislerini işleten dağıtım şirketlerine aittir.

d) Toptan satış faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler : Toptan satış faaliyetleri, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi ve özel sektör toptan satış şirketleri tarafından, bu Kanun, ilgili yönetmelikler, lisanslar, şebeke yönetmeliği, dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği ve ikili anlaşmalar uyarınca yürütülür.

1) Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi, mevcut sözleşmeler kapsamında imzalanmış olan enerji alım ve satış anlaşmalarını TEAŞ'dan ve TEDAŞ'dan devralır. Geçici 2 nci Maddenin (C) ve (G) fıkraları kapsamında enerji alım ve enerji satış anlaşmaları imzalayabilir , devraldığı ve/veya imzaladığı anlaşmaları yürütür ve sona erdirir. Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi'nin mevcut sözleşmelerden 31 Mart 2001 tarihine kadar devri gerçekleşen işletme hakkı devir sözleşmeleri çerçevesinde dağıtım şirketlerine ve TEDAŞ'a karşı üstlendiği enerji satış taahhütleri ile sınırlı kalmak üzere, daha ekonomik bir tedarik kaynağı bulunamadığı takdirde öncelikle Türkiye Elektrik Üretim Anonim Şirketi'nden alınmak ve bu halde dahi açık kalması halinde bir yılı aşmamak ve Kurul tarafından onaylanmak kaydıyla enerji alım anlaşmaları imzalayabilir.

2) Özel sektör toptan satış şirketleri; elektriğin toptan satışı faaliyetlerinde bulunur.

Herhangi bir özel sektör toptan satış şirketinin iştirakleriyle birlikte piyasada sahip olacağı toplam pay, piyasada bir önceki yılda tüketilen toplam elektrik enerjisi miktarının yüzde onunu geçemez.

e) Perakende satış faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler: Elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin perakende satışını ve/veya perakende satış hizmetini içeren faaliyetler, bu Kanun, ilgili yönetmelikler, lisanslar, müşteri hizmetleri yönetmeliği ve dağıtım yönetmeliği hükümleri uyarınca perakende satış şirketleri ve perakende satış lisansı almış dağıtım şirketleri tarafından yürütülür.

f) İthalat -ihracat faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler : 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanuna göre oluşturulan Bakanlık görüşü doğrultusunda uluslararası enterkonneksiyon şartı oluşmuş ülkelerden ya da ülkelere, Kurul onayı ile elektrik enerjisi ithalatı ve/veya ihracatı, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi, özel sektör toptan satış şirketleri, perakende satış şirketleri ve perakende satış lisansı almış dağıtım şirketleri tarafından, bu Kanun, ilgili yönetmelikler, lisanslar, şebeke yönetmeliği ve dağıtım yönetmeliği uyarınca yapılır.

Lisans genel esasları ve lisans türleri

MADDE 3.- Bu Kanun kapsamında Kurum tarafından verilecek lisansların tabii olacağı usul ve esaslar ile lisanslarda yer alacak asgari hükümler şunlardır:

a) Lisansların tabi olacağı usul ve esaslar;

1) Piyasa faaliyetleri ile iştirak edecek tüzel kişiler, faaliyetlerine başlamadan önce, her faaliyet için ve söz konusu faaliyetlerin birden fazla tesiste yürütülecek olması halinde, her tesis için ayrı ayrı lisans almak zorundadır.

2) Birden fazla lisansa sahip olan aynı tüzel kişi veya aynı faaliyeti birden fazla tesiste yürüten tüzel kişiler, lisansa tabi her faaliyet veya tesis için ayrı ayrı hesap ve kayıt tutmak zorundadır.

3) Lisans başvuru usul ve esasları, lisans sahibi tüzel kişilerin hak ve yükümlülükleri, lisans sahibinin haklarının temliki, lisansların tadili, süreleri, süre uzatımı ve sahibi tarafından lisansın vazgeçilmesi halleri ile faaliyetin türü ve üretimi, iletimi ve dağıtım yapılan elektrik enerjisi miktarına göre belirlenecek lisans bedelleri yönetmelikle düzenlenir.

4) Lisanslar, bir defada en çok kırk dokuz yıl için verilir. Üretim, iletim ve dağıtım lisansları için geçerli olan asgari süre on yıldır.

5) Bu Kanun hükümleri uyarınca piyasada; verimli, istikrarlı ve ekonomik bir sistem oluşturmak ve bunu korumak, elektrik enerjisi üretimi, toptan satışı ve perakende satışında rekabet ortamına uygun alt yapıyı sağlamak, dağıtım lisansı sahibi şirketlerin ve Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketinin görevidir.

6) Tüzel kişiler, Kurul tarafından belirlenen lisans alma, lisans yenileme, lisans tadili, lisans sureti çıkartma ve yıllık lisans bedellerini Kuruma ödemek zorundadır.

7) Lisans sahibi tüzel kişiler; tesislerini, yasal defter ve kayıtlarını Kurul denetimine hazır bulundurmak, Kurul tarafından talep edildiğinde denetime açmak ve Kurumun faaliyetlerini yerine getirebilmesi için ihtiyaç duyacağı her türlü bilgi ve belgeyi zamanında Kurula vermek zorundadır.

8) Tüzel kişiler lisans almanın yanı sıra, faaliyet alanlarına göre yürürlükteki mevzuatın gereklerini yerine getirmekle yükümlüdür.

b) Lisanslarda asgari olarak yer alacak hükümler:

1) Lisans kapsamında hizmet verilecek gerçek ve tüzel kişilere dair gruplar veya kategoriler ile yürütülecek faaliyet türlerini belirleyen hükümler,

2) Bir dağıtım ya da iletim lisansı sahibinin, gerçek ve tüzel kişilere, eşitler arasında ayırım gözetmeksizin sisteme erişim ve sistemi kullanım imkânı sağlayacağına dair hükümler,

3) Bu Kanunda yer alan fiyatlandırma esaslarını tespit etmeye, tüketicilerin korunması ve fiyat istikrarsızlıklarının giderilmesi amacıyla serbest olmayan tüketicilere yapılan elektrik satışında uygulanacak fiyatlandırma esaslarını tespit etmeye ve bu fiyatlarda enflasyon nedeniyle ihtiyaç duyulacak ayarlamalara ilişkin yöntemler ile denetlemeye dair hükümler ,

4) Lisans sahibinin Kurula tam ve doğru bilgi vermesini ve tüketicilere yapılan satışlar açısından; lisans sahibinin elektrik enerjisi ve/veya kapasite alımlarını en ekonomik kaynaktan yapmasını ve gerektiğinde piyasada yaptığı alımlarda en ekonomik alımı yaptığını kanıtlamasını sağlayacak hükümler,

5) Yönetmelik uyarınca, hizmet maliyetlerinin yansıtılmasına dair kurallar ile kayıp ve kaçakları asgariye indirecek önlemlerin uygulanmasına dair esasları içeren hükümler,

6) Lisansın iptali ve sona ermesine ilişkin hükümler,

7) Lisansın değişikliği yapılmasına ilişkin hükümler,

8) Lisans sahibinin Kuruma ödemekle yükümlü olacağı bedeller ve ödeme koşullarına ilişkin hükümler,

9) Lisans sahibine ait veya kullanımındaki tesis ve/veya tesislerin gerektiğinde lisans amaçları doğrultusunda başkalarına kullanılabilmesi koşullarına ilişkin hükümler,

10) Lisans sahibinin Kurul tarafından verilen tüm talimatlara uyma yükümlülüklerine ilişkin hükümler,

11) Lisans kapsamında, Kuruldan izin alınmaksızın yapılabilecek faaliyetlere ilişkin hükümler,

12) Lisans kapsamındaki faaliyetler ile ilgili uyumsuzlukların hangilerinin Kurul tarafından çözüleceğine ilişkin hükümler,

13) Lisansla yer alan hak ve yükümlülüklerin hangi süre, koşul ve hallerde geçersiz olacağına ilişkin hükümler,

14) Hizmetin teknik gereklere göre yapılmasını sağlayacak hükümler,

c) Elektrik enerjisi piyasasında faaliyet gösterilebilmesi için Kurum tarafından verilecek lisans türleri aşağıda belirtilmiştir:

1) Üretim lisansı;

Mevcut ve kurulacak olan üretim tesisleri için üretim şirketlerinin elektrik enerjisi üretimi ve üretilen elektriğin satışına yönelik olarak, her bir üretim tesisi için Kurumdan almak zorunda oldukları lisansı ifade eder. Üretim lisansı alınma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

Otoprodüktörler ve otoprodüktör grupları hariç olmak üzere, iletim ve dağıtım sistemi ile paralel çalışmayan ve çıkarılacak yönetmeliğe göre yalnızca kendi ihtiyacını karşılamak için elektrik üretimi yapan gerçek veya tüzel kişiler lisansa tâbi değildir.

Üretim şirketleri, dağıtım şirketleri ile kontrol oluşturmaksızın iştirak ilişkisine girebilir.

Üretim şirketleri, bu faaliyetler dışında piyasada herhangi bir faaliyette bulunamaz.

2) İletim lisansı;

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketinin mevcut ve inşa edilecek tüm iletim tesisleri üzerinden iletim faaliyetlerini yürütebilmesi için Kurumdan almak zorunda olduğu lisansı ifade eder.

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, şebeke yönetmeliği hükümleri uyarınca, piyasadaki arzla piyasa talebini karşılamak üzere yük dağıtım sıralamasının belirlenmesinden, gerçek zamanlı iletim kısıtlamalarına göre, teknik ve ekonomik yük dağıtım kuralları doğrultusunda yük dağıtımının gerçekleştirilmesinden ve yük dağıtım sıralamasının gerektiğinde şebeke yönetmeliği hükümleri doğrultusunda revize edilmesinden sorumludur.

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, piyasada iletim faaliyeti dışında herhangi bir faaliyet ile iştigal edemez.

3) Dağıtım lisansı;

Belirli bir bölgede dağıtım faaliyetinde bulunulabilmek için tüzel kişilerin Kurumdan almak zorunda oldukları lisansı ifade eder.

Özel sektör dağıtım şirketleri, dağıtım ve perakende satış faaliyeti dışında, lisanslarında belirtilen bölgelerde üretim lisansı almak kaydıyla ve yıllık elektrik enerjisi üretimi bir önceki yılda bölgelerinde tüketime sunulan yıllık toplam elektrik enerjisi miktarının yüzde yirmisinden fazla olmamak üzere üretim tesisi kurabilir.

Dağıtım şirketleri sahibi olduğu veya iştirak ilişkisinde bulunduğu üretim şirketi veya şirketlerinden, bölgelerinde bir önceki yılda dağıtımını yaptıkları yıllık toplam miktarın yüzde yirmisinden fazla elektrik enerjisi satın alamaz.

Bölgelerinde, mevcut sözleşmeleri kapsamında işletme hakkı devri yoluyla dağıtım hizmeti yapma hakkı elde etmiş özel sektör dağıtım şirketleri bu Kanunda belirlenmiş ve dağıtım şirketlerinin tabi olduğu serbest rekabet koşullarını sağlayacak şekilde sözleşmelerini tadil edip, yeni düzenlemelere geçmedikleri sürece, üretim lisansı olarak üretim tesisi kurma hakkından yararlanamaz.

maz ve üretim faaliyetiyle iştirak eden tüzel kişilerle kontrol oluşturup oluşturmadığına bakılmaksızın iştirak ilişkisine giremez.

Diğer taraftan, mevcut sözleşmeleri kapsamında bölgelerinde dağıtım hizmeti yapma hakkı elde etmiş özel sektör dağıtım şirketleri, mevcut sözleşmelerini Kurulca belirlenecek bir süre dahilinde serbest rekabet koşullarını sağlayacak şekilde tadil etmekle yükümlüdürler. Sözleşmelerin niteliği bu hükümlerin uygulanmasına engel teşkil etmez.

Dağıtım şirketleri, tanımlanan bu faaliyetler dışında piyasada başka bir faaliyette bulunamaz.

4) Toptan satış lisansı; Toptan satış şirketlerinin piyasada elektriğin toptan satışı ve serbest tüketicilere satışı için Kurumdan almak zorunda oldukları lisansı ifade eder.

Toptan satış lisanslarında, Bakanlık kararı doğrultusunda uluslararası enterkonneksiyon şartı oluşmuş ülkelere elektrik enerjisi ihracatına ya da elektrik enerjisi ithalatına izin veren hükümler ayrı bir bölüm olarak yer alır.

Kurul, böyle bir izni vermeden önce, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketinden teknik sınırlamalara ilişkin görüş alır. Toptan satış lisansında, ithalata ve ihracata ilişkin hükümler sınırlı süre ve miktarlar için geçerlidir. Bu süre, ilgili toptan satış lisansının geçerlilik süresinden farklı olabilir. İthalat ve ihracatla ilgili hükümlere ilişkin her türlü değişiklik ya da süre uzatımı, ilgili toptan satış lisansının diğer tüm hükümlerine ilişkin değişiklik ya da süre uzatımından ayrı olarak ele alınır.

5) Perakende satış lisansı;

Tüzel kişilerin, piyasada perakende satış yapabilmek ve/veya perakende satış hizmeti verebilmek için Kurumdan almak zorunda oldukları lisansı ifade eder. Bir perakende satış lisansında, gerektiğinde Bakanlık kararı doğrultusunda iletim seviyesinin altındaki gerilim seviyelerinde elektrik enerjisi ithalatına izin veren hükümler ayrı bir bölüm olarak yer alır.

Kurul, bu izni vermeden önce, söz konusu dağıtım bölgesinde faaliyet gösteren dağıtım şirketinden teknik konulara ilişkin görüş alır. Perakende satış lisansında, ithalata ilişkin hükümler sınırlı süre ve miktar için geçerlidir. Bu süre ilgili perakende satış lisansının geçerlilik süresinden farklı olabilir. İthalatla ilgili hükümlere ilişkin her türlü değişiklik ya da süre uzatımı, ilgili perakende satış lisansının diğer tüm hükümlerine ilişkin değişiklik ya da süre uzatımından ayrı olarak ele alınır.

Perakende satış şirketleri, herhangi bir bölge sınırlaması olmaksızın perakende satış ve perakende satış hizmeti faaliyetinde bulunur.

Perakende satış lisansına sahip dağıtım şirketleri ise ancak perakende satış lisansında yer alması halinde, başka bir dağıtım şirketinin bölgesinde bulunan serbest tüketicilere elektrik enerjisi ve/veya kapasite satışı yapabilir.

6) Otoprodüktör ve otoprodüktör grubu lisansı;

Kendi ihtiyaçlarını karşılamak üzere elektrik enerjisi üretimi yapan ve iletim ve/veya dağıtım sistemi ile paralel çalışan otoprodüktörlerin ve ortaklarına elektrik enerjisi temin eden otoprodüktör gruplarının Kurumdan almak zorunda oldukları lisansı ifade eder.

d) Lisansların sona ermesi: Lisanslar, Kurul tarafından lisansta belirtilen yöntem uyarınca süreleri uzatılmadığı takdirde sürelerinin bitiminde veya lisans sahibi tüzel kişinin iflası halinde kendiliğinden, lisans sahibi tüzel kişinin lisanstan vazgeçmeyi istemesi halinde ise ancak Kurul onayıyla sona erer.

İKİNCİ KISIM

Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu ve Çeşitli Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu ile Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulunun Görevleri ve Yetkileri

Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu

MADDE 4. – Kamu tüzel kişiliğini haiz, idarî ve malî özerkliğe sahip ve bu Kanun ile kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu kurulmuştur.

Kurum, tüzel kişilerin yetkili oldukları faaliyetleri ve bu faaliyetlerden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerini tanımlayan Kurul onaylı lisansların verilmesinden, işletme hakkı devri kapsamındaki mevcut sözleşmelerin bu Kanun hükümlerine göre düzenlenmesinden, piyasa performansının izlenmesinden, performans standartlarının ve dağıtım ve müşteri hizmetleri yönetmeliklerinin oluşturulmasından, tadilinden ve uygulattırılmasından, denetlenmesinden, bu Kanunda yer alan fiyatlandırma esaslarını tespit etmekten, piyasa ihtiyaçlarını dikkate alarak serbest olmayan tüketicilere yapılan elektrik satışında uygulanacak fiyatlandırma esaslarını tespit etmekten ve bu fiyatlarda enflasyon nedeniyle ihtiyaç duyulacak ayarlamalara ilişkin formülleri uygulamaktan ve bunların denetlenmesinden ve piyasada bu Kanuna uygun şekilde davranılmasını sağlamaktan sorumludur.

Kurum, Kurul kararıyla bu Kanun hükümleri uyarınca çıkaracağı yönetmelikleri, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin ve ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerini alarak hazırlar.

Kurumun merkezi Ankara'dadır. Kurumun ilişkili olduğu Bakanlık, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığıdır. Kurum, dağıtım bölgelerinde müşteri ilişkilerini sağlamak üzere irtibat büroları kurabilir.

Kurumun teşkilâtı; Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu, başkanlık ve hizmet birimlerinden oluşur.

Kurum, bu Kanundan kaynaklanan görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu vasıtasıyla kullanır. Kurumun temsil ve karar organı Kuruldur.

Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu ve Kurul Başkanlığı

MADDE 5. – Kurul, biri Başkan, biri ikinci Başkan olmak üzere yedi üyeden oluşur. Kurul üyeleri; hukuk, siyasal bilgiler, idari bilimler, kamu yönetimi, iktisat, mühendislik, işletme ya da maliye dallarında eğitim veren dört yıllık yüksek öğrenim kurumlarından mezun olmuş, kamu kurum ve kuruluşlarında ya da özel sektörde deneyim sahibi ve mesleğinde temayüz etmiş kişiler arasından Bakanlar Kurulunca atanır.

Bakanlar Kurulu, atamayla birlikte Kurul Başkanını ve İkinci Başkanı görevlendirir :

Kurul başkanı ve üyelerinin görev süresi altı yıldır. Görev süresi sona eren üyeler tekrar seçilebilir.

Başkanlık veya üyelikler, görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple boşaldığı takdirde, boşalan üyeliklere bir ay içinde atama yapılır.

Bu Kanunun diğer maddeleri ile belirlenen görevlerinin yanısıra, Kurul aşağıdaki görevleri de yerine getirir:

- a) Bu Kanun hükümlerini uygulamak,

b) Her yılın ocak ayının sonuna kadar, serbest tüketici tanımına ilişkin limitlerdeki indirimleri belirlemek ve yeni limitleri yayımlamak,

c) Tüketicilere güvenilir, kaliteli, kesintisiz ve düşük maliyetli elektrik enerjisi hizmeti verilmesini teminen gerekli düzenlemeleri yapmak,

d) Lisans sahiplerinin uyacakları mali raporlama standartlarını belirleyerek 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 22 nci maddesinin (d) bendine göre belirlenmiş ve yayımlanmış, 1/6/1989 tarih ve 3568 sayılı Kanuna göre denetim yetkisi olanların oluşturduğu Bağımsız Denetim Kuruluşlarının uymaları gerekli denetim standartlarını belirlemek ve bunların uygulanmasını sağlamak ve yönetim bilişim sistemlerini belirleyerek uygulanmalarını sağlamak,

e) Üretim, iletim ve dağıtım şirketleri ile otoprodüktör ve otoprodüktör grubu tesisleri için güvenlik standartları ve şartlarını tespit etmek ve bunların uygulanmasını sağlamak,

f) Piyasanın gelişimine bağlı olarak yeni ticaret yöntemleri ve satış kanallarının uygulanabilmesine yönelik altyapının geliştirilmesi ve uygulanmasını sağlamak,

g) Bu Kanunun amaçları ile uyumlu olarak, gerektiği durumlarda, model anlaşmalar geliştirmek,

h) Ticari sırlar ve gizli rekabet bilgileri de dahil olmak üzere, ticari açıdan hassas olan her türlü bilginin açıklanmasını engelleyecek usul ve esasları belirlemek ve uygulamak,

i) Piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin eşitlik ve şeffaflık standartlarına uymalarını sağlamak için faaliyetlerini, uygulamalarını ve ilgili lisans hüküm ve şartlarına uyup uymadıklarını denetlemek,

j) Rekabeti sağlamak için iştirakler arası ilişkilere ilişkin standartlar ve kurallar oluşturmak, uygulamak ve bu standartların, piyasa faaliyetlerinde karşılıklı iştirak, işletme ve muhasebe konularında kısıtlamalar içermesi gerektiğinde, bu kısıtlamaları belirlemek,

k) Yıllık raporu ve piyasa gelişimi ile ilgili sair raporları hazırlamak ve Bakanlığa sunmak,

l) Personel atamaları da dahil olmak üzere, Kurumun personel politikasını oluşturmak ve uygulamak,

m) Kuruma taşınır ve taşınmaz mal veya hizmet alınması, satılması ve kiralanması konularında karar vermek,

n) Uluslararası organizasyon ve teşkilâtların piyasaya ilişkin mevzuat ve uygulamalarını izleyerek, gerekli gördüğü düzenlemeleri yapmak; yasal düzenleme ihtiyacı duyulması halinde gerekli hazırlıkları yaparak Bakanlığa sunmak,

o) Kurumun üçüncü kişilerle olan alacak, hak ve borçları hakkında her türlü işleme karar vermek,

p) Elektrik enerjisi üretiminde çevresel etkiler nedeniyle yenilenebilir enerji kaynaklarının ve yerli enerji kaynaklarının kullanımını özendirmek amacıyla gerekli tedbirleri almak ve bu konuda teşvik uygulamaları için ilgili kurum ve kuruluşlar nezdinde girişimde bulunmak.

Bu Kanunun diğer maddeleri ile belirlenen yetkilerinin yanısıra, Kurul aşağıdaki yetkilere de sahiptir:

a) Bu Kanun hükümlerinin uygulanması ve bu Kanunla kendisine verilen görevleri yerine getirmek için gerekli olan ve piyasada rekabeti geliştirmeye yönelik olarak gerçek ve tüzel kişilerin uymaları gereken, talimatları ve tebliğleri, şebeke yönetmeliğini, dağıtım yönetmeliğini, müşteri hizmetleri yönetmeliğini ve dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliğini onaylamak,

b) Lisanslara ilişkin onaylarla, bu Kanunda belirtilen sair onayları vermek,

c) Dağıtım şirketleri tarafından hazırlanıp Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından sonuçlandırılan talep tahminlerini onaylamak, gerektiğinde revize ettirmek,

d) Kurul onaylı talep tahminlerine dayanarak, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlanan üretim kapasite projeksiyonu ve iletim yatırım planı ile bu planlarla uyumlu olarak mülkiyeti kamuda olan dağıtım tesislerini işleten dağıtım şirketleri tarafından hazırlanan dağıtım yatırım planlarını onaylamak, gerektiğinde revize edilmesini sağlamak ve onay verdiği yatırım planlarının uygulanmalarını denetlemek,

e) İlgili lisans hükümleri uyarınca hazırlanacak olan; Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin toptan satış fiyat tarifesini, iletim tarifesini, dağıtım tarifeleri ile perakende satış tarifelerini incelemek ve onaylamak,

f) İletim, dağıtım, toptan satış ve perakende satış için yapılacak fiyatlandırmaların esaslarını tespit etmek ve gerektiğinde ilgili lisans hükümleri doğrultusunda revize etmek,

g) Otoprodüktör ve otoprodüktör gruplarının kendi veya ortaklarının ihtiyaçları dışında satışa sundukları elektrik enerjisi miktarına ilişkin yüzdeleri yayınlamak ve gerektiğinde revize etmek,

h) İletim ek ücreti oranını belirlemek ve iletim ek ücreti tutarının Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından tahsili ve Kuruma ödenmesine ilişkin düzenlemeleri yapmak,

i) Tüzel kişiler tarafından lisanslarla ilgili işlemler ve sair işlemler karşılığında Kuruma ödenecek bedelleri belirlemek,

j) Piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin denetlenmiş mali tablolarını incelemek veya incelettirmek,

k) Tüzel kişilerden istenecek olan, hizmet güvenilirliği, hizmet dışı kalmalar ve diğer performans ölçütleri ile ilgili raporların kapsamını belirlemek ve düzenli olarak Kurula vermelerini sağlamak,

l) Bu Kanun hükümlerine, çıkarılan yönetmelik hükümlerine, Kurul tarafından onaylanan tarife ve yönetmeliklere, lisans hüküm ve şartlarına ve Kurul kararlarına aykırı davranıldığı durumlarda, idari para cezası vermek ve lisansları iptal etmek,

m) Üretim, iletim ve dağıtım tesislerinin inşası ve işletilmesi sırasında genel olarak kamu yararının, hidrolik kaynakların, ekosistemin ve mülkiyet haklarının korunması için diğer kamu kuruluşları ile birlikte hareket ederek kamu yararı ve güvenliğine tehdit teşkil eden veya etme olasılığı bulunan durumları incelemek ve bu durumları ortadan kaldırmak amacıyla, daha önceden bilgi vermek şartıyla bu tesislere el koymak,

n) Kurumun, Başkanlık tarafından hazırlanan bütçesini, yıllık iş planını, gelir-gider kesin hesaplarını, yıllık raporunu ve piyasa gelişimi ile ilgili sair raporları onaylamak ve gerekli gördüğü durumlarda, bütçe kalemleri arasında aktarma yapılmasına karar vermek,

o) Lisans sahibi tarafların, iletim sistemi ya da bir dağıtım sistemine bağlantı ve sistem kullanımına ilişkin anlaşmaların hükümleri üzerinde mutabakata varamamaları halinde, ihtilâfları bu Kanunun ve tarafların ilgili lisanslarının hükümlerine göre çözmek,

p) Kurumun harcamalarını, onaylı bütçesi çerçevesinde ve harcama usul ve esaslarını belirlemek üzere çıkaracağı yönetmeliğe uygun olarak gerçekleştirmek,

r) Mevcut sözleşmelerle ilgili olarak; bu sözleşmelerin tarafları arasında yapılacak ve beş iş günü öncesinden tarih ve saati Kurula bildirilecek toplantılara, gerek gördüğünde katılmak,

s) Mevcut sözleşmelere ilişkin olarak, bu Kanun hükümleri uyarınca rekabetçi piyasaya geçişi kolaylaştıracak hususlarda, taraflarca değerlendirilmek üzere değişiklik önerilerinde bulunmak ve

mevcut sözleşmelerin ihtilafların halline ilişkin hükümlerini ihlâl etmemek kaydıyla, bu sözleşmelere ilişkin herhangi bir resmi ihtilaf halli sürecinin başlatılmasından önce, ihtilafların halli için arabuluculuk yapmak,

t) Bu Kanunun kendisine verdiği görevleri yerine getirirken, gerekli gördüğü her türlü bilgi ve belgeyi, tüm kamu ve özel kuruluşlardan ve kişilerden istemek ve/veya yerinde incelemek,

u) Uygun bulunduğu konularda Başkanlığı görevlendirmek veya yetkilendirmek,

Kurul Başkanı, aynı zamanda Kurumun da başkanıdır. Başkan, Kurul kararlarının uygulanmasından, yürütülmesinden ve Kurulun temsilinden sorumludur. Bu sorumluluk ; Kurulun işleri ile ilgili olarak kamuya bilgi verilmesi görevini de kapsar. İkinci Başkan, Başkanın yokluğunda Başkanın tüm görevlerini ve yetkilerini üstlenir.

Başkanlık tarafından Kurum personeline verilen yetkiler hariç olmak üzere, Kurumun tüm kararları Kurul tarafından alınır.

Başkanlığın görev ve yetkileri şunlardır:

a) Kurul kararlarına istinaden gerekli gördüğü hizmet birimlerini kurmak,

b) Kurumun işlevlerini yerine getirebilmesi için Kurul kararı doğrultusunda yeterli sayıda personeli istihdam etmek,

c) Hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli biçimde çalışmasını temin etmek, hizmet birimleri ile Kurul arasında organizasyonu ve koordinasyonu sağlamak ve hizmet birimleri arasında çıkabilecek görev ve yetki ihtilaflarını çözmek,

d) Kurul toplantılarının gündemini, gün ve saatini belirlemek ve toplantıları idare etmek,

e) Kurul kararlarının gereğinin yerine getirilmesini sağlamak ve bu kararların uygulanmasını izlemek,

f) Kurulu resmi ve özel kuruluşlar nezdinde temsil etmek,

g) Kurumun yıllık bütçesi ile gelir gider kesin hesabını ve Kurum yıllık raporunu hazırlamak ve Kurula sunmak ve Kurum bütçesinin uygulanmasını, gelirlerin toplanmasını, harcamaların yapılmasını sağlamak.

Yasaklar ve görevden alma

MADDE 6. – Kurul üyeleri özel bir kanuna dayanmadıkça resmi ya da özel hiç bir görev alamazlar. Kurul üyeleri, üyeliklerinin sona ermesinden itibaren iki yıl süre ile piyasada faaliyet gösteren özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişiliklerde ya da bunların iştiraklerinde görev alamaz ya da bu tür işlere ortak olamazlar ve bu tüzel kişilerden ya da iştiraklerden gelir sağlayacak ya da sağlayabilecek doğrudan ya da dolaylı ilişkiye giremez ve elektrik enerjisi ticareti ile uğraşamaz.

Kurul üyeleri, göreve başlamadan önce maliki oldukları Hazine Müsteşarlığı tarafından çıkarılan borçlanmaya ilişkin menkul kıymetler dışındaki, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilere veya bunların iştiraklerine ait her türlü hisselerini ya da menkul kıymetlerini üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar sıhri hisisimleri dışındakilere, görev sürelerinin başlamasından itibaren otuz gün içinde satmak veya devretmek suretiyle elden çıkarmak zorundadır.

Kurul üyelerinin eşleri ve birinci dereceye kadar kan hisisimleri, piyasada faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları dışındaki tüzel kişiliklerde ya da bunların iştiraklerinde Kurul üyelerinin atanmasından sonra ve üyelik süresi boyunca görev alamaz ya da bu tür işlere ortak olamazlar ve bu tüzel kişilerden ya da iştiraklerden gelir sağlayacak ya da sağlayabilecek doğrudan ya da dolaylı ilişkiye giremez ve elektrik enerjisi ticareti ile uğraşamaz.

Kurul üyeleri ve Kurum personeli, Kurumla ilgili gizlilik taşıyan bilgileri ve elektrik enerjisi sektöründe yer alan gerçek ve tüzel kişilere ait her türlü sırları, görevlerinden ayrılmış olsalar bile açıklayamaz, kendilerinin veya başkalarının menfaatine kullanamaz.

Kurul üyelerinin görev süreleri dolmadan görevlerine son verilemez. Ancak, bu maddedeki yasakları ihlâl ettiği veya bu Kanun ile kendilerine verilen görevler ile ilgili olarak işlediği suçlardan dolayı haklarında mahkumiyet kararı kesinleşen Kurul Başkan ve üyeleri, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uyarınca Devlet memuru olmak için aranan şartları kaybettikleri tespit edilen veya üç aydan fazla bir süre ile hastalık, kaza veya başka bir nedenle görevlerini yapamaz durumda olan veya görev süresinin kalan kısmında görevine devam edemeyeceği, üç aylık süre beklenmeksizin tam teşekküllü bir hastaneden alınacak heyet raporu ile tevsik edilen Kurul üyeleri, süreleri dolmadan Bakanlar Kurulu tarafından görevden alınır.

Yemin ve mal beyanı

MADDE 7. – Kurul üyeleri, Yargıtay Birinci Başkanlık Divanı huzurunda görevlerinin devamı süresince Kurulun işlerini tam bir dikkat ve dürüstlük ile yürüteceklerine, bu Kanunun hükümlerine ve ilgili mevzuata aykırı hareket etmeyeceklerine ve ettirmeyeceklerine dair yemin eder.

Yemin için yapılan başvuru Yargıtayca acele işlerden sayılır. Kurul üyeleri yemin etmedikçe göreve başlayamaz.

Kurul üyeleri göreve başlama ve görevden ayrılma tarihlerinden itibaren bir ay içinde ve görevleri devam ettiği sürece her iki yılda bir mal beyanında bulunmak zorundadır.

Kurul çalışmaları ve toplantıları, Kurul onayları, yıllık rapor ve denetim

MADDE 8. – Kurulun çalışma usul ve esasları ile başvurularda takip edeceği usuller yönetmeliklerle düzenlenir.

a) Kurul en az haftada bir defa olmak üzere, gerekli gördüğü sıklıkta toplanır. Toplantıyı Kurul Başkanı veya yokluğunda ikinci Başkan yönetir. Her bir toplantının gündemi toplantıdan önce Başkan ya da yokluğunda ikinci Başkan tarafından hazırlanarak Kurul üyelerine bildirilir.

Kurul salt çoğunlukla toplanır ve kararlar toplantıya katılanların çoğunluğunun oyu ile alınır.

Kurul üyeleri, kendileri ve üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar sıhrî hısımlarıyla ilgili olaylarda müzakere ve oylamaya katılamaz.

b) Tüzel kişiler her türlü onay ve lisanslarla ilgili işlemlerde yönetmeliklerde belirlendiği şekilde başvuruda bulunur.

Piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin ortaklık yapılarında herhangi bir nedenle yüzde on veya daha fazla, halka açık şirketlerde ise yüzde beş veya daha fazla bir sermaye payı değişimi veya bu tüzel kişilerin birleşmeleri veya herhangi bir tüzel kişinin konsolidasyon, kontrolün değişmesi, satış, devir veya diğer düzenlemeler ile tüzel kişilik yapısının değişikliğe uğraması ya da bir tüzel kişinin sahibi olduğu üretim, iletim veya dağıtım tesislerinin önemli bir kısmında herhangi bir satış, devir veya diğer bir düzenleme sonucu değişiklik olması durumunda, Kurul onayı alınması gereklidir. Kurul onayı alınmasına dair usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Piyasada gerçekleştirilecek ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 7 nci maddesi kapsamına giren birleşme ve devralmalarda Rekabet Kurulunun izin verme yetkisi saklıdır.

c) Kurul, bir önceki mali yıl için, en geç bir sonraki yılın Nisan ayının sonuna kadar yazılı bir yıllık raporu bilgi için Bakanlığa gönderir. Raporda, konsolide edilmiş gelir tabloları, bilançolar ve yıllık faaliyetleri esas alan kapsamlı mali tablolar yer alır.

d) Kurumun hesapları Sayıştayın denetimine tabidir.

Kurum personelinin statüsü, atanma usulü ve özlük hakları

MADDE 9. – Hizmet birimleri; daire başkanlıkları şeklinde teşkilatlanmış ana hizmet birimleri, danışma birimleri ve yardımcı birimlerden oluşur. Hizmet birimlerinin, görev ve sorumlulukları, Kurulun önerisi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Kurum hizmetlerinin gerektirdiği aslı ve sürekli görevler, idari hizmet sözleşmesi ile sözleşmeli olarak istihdam edilen personel eliyle yürütülür. Kurum personeli ücret ve malî haklar dışında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tâbidir. Kurul, ihtiyaca uygun kuruluş ve kadro statülerinin düzenlenmesinde serbesttir. Kadroların ihdası ve iptali Kurulca yapılır.

Kurum için çalıştıkları süre zarfında, tüm personelin, Kurumdaki görevlerine başlamadan önceki sosyal güvenlik kurumları tarafından sağlanan her türlü hakları saklı kalır.

Yerli ve yabancı uzmanlar Başkanlığın hazırlayıp Kurulun onayı ile yürürlüğe konacak yönetmelik esaslarına göre istihdam edilebilir.

Kurum personeli, uzmanlık gerektiren görevlerde Bakanlık, bağlı ve ilgili kuruluşları ile enerjîye ilişkin konularla istigal eden diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan personel arasından çalıştığı kuruluş veya kurumun izni ile Kurul tarafından atanır.

Kamu kurum ve kuruluşları dışından yapılacak atamalara ve personel kariyer sisteminin oluşturulmasına dair düzenleme çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Kurul üyeleri ve Kurum personelinin ayrıca 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin (A) bendinin (1), (4), (5), (6) ve (7) numaralı alt bentlerinde belirtilen şartları taşımaları zorunludur.

Kurul Başkanı ve Kurul üyeleri ile diğer Kurum personeli 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa tâbidir. Kurul Başkan ve üyeliklerine atanmaların Kurulda görev yaptıkları sürece eski görevleri ile olan ilişkileri kesilir. Ancak 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu veya özel mevzuatla düzenlenmiş personel rejimine tâbi olanlar Kuruldaki görevleri sona erdikten sonra, başvuruları halinde bu Kanunun 6 ncı maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla ilgili Bakan tarafından mükteseplerine uygun bir kadroya atanırlar. Akademik unvanların kazanılması için gerekli şartlar saklıdır.

Emeklilik açısından Kurum personelinin durumu, Başkanlık tarafından hazırlanacak ve Kurul onayı ile yürürlüğe konulacak yönetmelik ile düzenlenir. Buna bağlı olmaksızın, emeklilik konusunda, Kurul Başkanının Bakanlık Müsteşarına, Kurul üyelerinin ise Bakanlık Müsteşar Yardımcısına denk statülerinin olduğu kabul edilir.

Kurul Başkanı ve Kurul üyelerinin aylık net ücretleri, en yüksek Devlet memurunun her türlü ödemeler dahil aylık net ücretinin iki katını geçmemek üzere, Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından tespit edilir.

Kurum personelinin ücret ve diğer malî hakları, Bakanlar Kurulunca belirlenecek esaslar çerçevesinde Başkanlığın teklifi üzerine Kurulca tespit edilir.

Kurul Başkanı, Kurul üyeleri ve Kurum personeli ile vekâlet ve istisna âkdi ile hizmet verenlerin görevlerinin ifası sırasında yaptıkları masraflardan hangilerinin Kurum bütçesinden karşılanabileceğine dair usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Kurul Başkanı, Kurul üyeleri ve Kurum personelinin belirlenen ücretleri emsallerinde yapılan yıllık ücret artışı oranında artırılır.

Kurumun gelirleri, mal ve varlıkları

MADDE 10.– Kurumun gelirleri Kurumun bütçesini oluşturur ve aşağıdaki gelir kalemlerinden oluşur:

a) Lisans alma, lisans yenileme, lisans tadili, lisans sureti çıkartma ve yıllık lisans bedelleri,
b) Yayın gelirleri ve sair gelirler,
c) Ayrıntıları kamuoyuna duyurulmak kaydıyla ve piyasanın gelişimine dair ettüt ve proje çalışmalarının finansmanında kullanılmak üzere uluslararası kurum ve kuruluşlar tarafından verilecek hibeler,

d) Kurul tarafından verilen idari para cezalarının yüzde yirmibeşi,

e) İletim tarifesinin en fazla yüzde biri oranındaki iletim ek ücretleri.

Kurumun gelirlerinin, giderlerini karşılaması esastır. Kurumun gelir fazlası yıl sonunda genel bütçeye aktarılır. Kurumun gelirleri, Kurulun uygun gördüğü bankalarda açılacak hesaplarda tutulur. Kurumun gelirleri bu Kanunda belirtilen görevlerini tam olarak yerine getirebilmesi için yeterli düzeye gelinceye kadar, gerekli mali kaynak genel bütçeden karşılanır.

Kurumun mial ve varlıkları Devlet malı sayılır, haczedilemez, rehnedilemez.

İKİNCİ BÖLÜM

Yaptırımlar ve Dava Hakkı

Yaptırımlar ve yaptırımların uygulanmasında usul

MADDE 11. — Kurul piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilere aşağıdaki yaptırım ve cezaları uygular:

a) Kurul tarafından bilgi isteme veya yerinde inceleme hallerinde; istenen bilgilerin yanlış, eksik veya yanıltıcı olarak verildiğinin saptanması veya hiç bilgi verilmemesi ya da yerinde inceleme imkanının verilmemesi hallerinde, iki yüz milyar lira para cezası verilir ve yedi gün içinde bilgilerin doğru olarak verilmesi ve/veya inceleme imkanının sağlanması ihtar edilir,

b) Bu Kanun hükümlerine ve çıkarılan yönetmelik, talimat ve tebliğlere aykırı hareket edildiğinin saptanması halinde, ikiyüzelli milyar lira para cezası verilir ve aykırılığın otuz gün içinde giderilmesi ihtar edilir,

c) Lisans genel esasları ve yükümlülüklerinden herhangi birisinin yerine getirilmediğinin saptanması halinde, üçyüz milyar lira para cezası verilir ve otuz gün içinde düzeltilmesi ihtar edilir,

d) Lisans müracaatında, lisans verilmesinde aranan şartlar konusunda, gerçek dışı belge sunulması veya yanıltıcı bilgi verilmesi veya lisans süresince lisans verilmesini etkileyecek lisans şartlarındaki değişikliklerin Kurula bildirilmemesi ve anılan gerçek dışı belge veya yanıltıcı bilgi veya lisans şartlarındaki değişikliğin düzeltilmesinin mümkün görülmesi halinde, dört yüz milyar lira para cezası verilir ve otuz gün içinde düzeltilmesi ihtar edilir,

e) Lisans süresi boyunca iştirak ilişkisi yasağına aykırı davranışta bulunulması halinde, dört yüzelli milyar lira para cezası verilir ve otuz gün içinde iştirak ilişkisinin düzeltilmesi ihtar edilir,

f) Piyasada lisans kapsamı dışında faaliyet gösterildiğinin saptanması halinde, beş yüz milyar lira para cezası verilir ve on beş gün içinde kapsam dışı faaliyetin veya aleyhe faaliyetin durdurulması ihtar edilir.

g) Lisans verilmesine esas olan şartların lisansın yürürlüğü sırasında ortadan kalktığı veya bu şartların baştan mevcut olmadığı saptanması halinde lisans iptal edilir.

Yukarıdaki para cezalarını gerektiren fiillerin ihtarına rağmen düzeltilmemesi veya tekrarlanması hallerinde para cezaları her defasında bir önceki cezanın iki katı oranında artırılarak uygulanır. Bu cezaların verildiği tarihten itibaren iki yıl içinde idari para cezası verilmesini gerektiren aynı fiil işlenmediği takdirde önceki cezalar tekrarda esas alınmaz. Ancak aynı fiil iki yıl içinde işlendiği

takdirde artırılarak uygulanacak para cezasının tutarı cezaya muhatap tüzel kişinin bir önceki mali yılına ilişkin bilançosundaki gayri safi gelirinin yüzde onunu aşamaz. Cezaların bu düzeye ulaşması halinde, Kurul lisansı iptal edebilir.

Bu maddenin birinci fıkrasının (c) veya (d) bendinde sayılan ihlallerde Kurul, fiilin ağırlığına göre idari para cezası uygulamaksızın lisansı doğrudan iptal eder.

Lisansın iptal edilmesinin zorunlu hale gelmesi durumunda Kurul önceden gerekli tedbirleri almak suretiyle lisansı iptal eder. Tesislerin mülkiyetini elinde bulunduran lisans sahibinin nam ve hesabına yüzyirmi gün içerisinde ilgili tesisin satışı için ihaleye çıkarılır. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar yönetmeliklerde belirlenir.

Bu maddede düzenlenen tüm idari para cezaları hiçbir şekilde ilgili cezayı ödeyen tüzel kişi tarafından hazırlanacak tarifelerde maliyet unsuru olarak yer almaz.

Para cezası, bu Kanuna aykırı hareket eden tarafların her birine ayrı ayrı uygulanır. Bu Kanun gereğince para cezasını gerektiren fiillerin Türk Ceza Kanunu veya ceza hükmünü içeren diğer kanunlarda suç sayılması, söz konusu para cezalarının verilmesine engel olmayacağı gibi, lisans iptaline de mani değildir.

Bu Kanundaki cezaları gerektiren fiillerin birden fazla olması halinde ve aralarında irtibat olması durumunda en yüksek cezayı gerektirecek fiilin cezası; irtibat bulunmaması halinde ise her birinin cezası ayrı ayrı uygulanır.

Para cezası kararı verilmesi halinde ilgili tüzel kişi tebliğden itibaren onbeş gün içinde Kurula müracaat ederek kararın yeniden gözden geçirilmesini talep edebilir. Bu talebin yapılmaması veya talebin reddi hallerinde para cezası kararı kesinleşir.

Para cezası uygulama hakkı, aykırılığın vuku bulduğu tarihi izleyen yılın başından itibaren beş yıllık zamanaşımına tabidir.

Kurulun inceleme ve araştırma amacıyla yapacağı herhangi bir işlem, bu işlemin ilgili tarafa tebliği, karar aleyhine yargı yoluna başvurulmuş olması, zamanaşımını keser.

Verilen para cezası 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.

Dava hakkı

MADDE 12. – Kurul kararına karşı açılacak davalar ilk derece mahkemesi olarak Danıştayda görülür. Danıştay, Kurul kararlarına karşı yapılan başvuruları acele işlerden sayar .

Bu madde hükümleri uyarınca açılan davalar, yürütmeyi durdurma kararı alınmadıkça Kurul kararlarının uygulanmasına engel olmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tarifeler, Tüketicilerin Desteklenmesi, Özelleştirme ve Diğer Hükümler

Tarifeler ve tüketicilerin desteklenmesi

MADDE 13. – Bu Kanun kapsamında düzenlenen tarifeler, tarifelerin uygulanması ve tüketicilerin desteklenmesine ilişkin usul ve esaslar şunlardır.

a) Tarifeler;

Bu kısımda düzenlenen ve bir sonraki yıl uygulanması önerilecek tarifeler, ilgili tüzel kişi tarafından bu Kanun hükümleri doğrultusunda ve kendisine Kurul tarafından verilen lisanstaki hükümler uyarınca her yıl ekim ayının sonuna kadar hazırlanır ve Kurul onayına sunulur. Kurul, bu başvuruların ilgili lisans hükümlerine uygun olduğunu tespit etmesi halinde, bu başvuruları aynı yılın 31 Aralık tarihini geçmeyecek şekilde onaylar.

Lisans sahibinin, bir sonraki yıl boyunca tarifelerde yapacağı aylık enflasyon ve lisansında belirtilen diğer hususlarla ilgili ayarlamalar da Kurul onayında yer alır. Bu tür fiyat ayarlamaları ile ilgili formüller Kurum tarafından bu Kanun hükümleri doğrultusunda verilen her lisansta bulunur. Fiyat yapısı içinde, söz konusu tüzel kişinin piyasa faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olmayan hiçbir unsur yer alamaz. Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından uygulanacak iletim ek ücreti bu hükmün istisnasını oluşturur.

Her lisansta yer alan fiyat formülleri ancak söz konusu lisansta belirtilen zamanlarda ve/veya koşullarda tadil edilebilir.

Kurul onaylı tarifelerin hüküm ve şartları, bu tarifelere tabi olan tüm gerçek ve tüzel kişileri bağlar. Bir gerçek veya tüzel kişinin tabi olduğu tarifede öngörülen ödemelerden herhangi birisini yapmaması halinde, söz konusu hizmetin durdurulmasını da içeren usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Tarife onayı gerektiren bir lisansın verilmesi ile birlikte, içinde bulunulan yıla ait tarife de Kurulca incelenerek onaylanır.

b) Kurulca düzenlemeye tabi tarife türleri şunlardır:

1) Bağlantı ve Sistem Kullanım Tarifeleri: Bağlantı ve sistem kullanım tarifeleri, ilgili bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarına dahil edilecek olan ve iletim sistemi ya da bir dağıtım sistemine bağlantı ve sistem kullanımı için eşit taraflar arasında ayırım yapılmaması esasına dayalı fiyatları, hükümleri ve şartları içerir.

Bağlantı fiyatları, şebeke yatırım maliyetlerini kapsamaz. Bağlantı fiyatı, bağlantı yapmış olan tüzel kişinin namına oluşan masraflar ile sınırlıdır.

2) İletim Tarifesi : Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlanacak olan iletim tarifesi, üretilen, ithal veya ihraç edilen elektrik enerjisinin iletim tesisleri üzerinden naklinden yararlanan tüm kullanıcılara eşit taraflar arasında fark gözetmeksizin uygulanacak fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketinin yapacağı şebeke yatırımları ve iletim ek ücretleri iletim tarifesinde yer alır.

3) Toptan Satış Tarifesi : Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi tarafından hazırlanacak toptan satış tarifesi, toptan satışlar için Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin elektrik enerjisi satma yükümlülüğü olan tüm gerçek ve tüzel kişilere eşit taraflar arasında fark gözetmeksizin uygulayacağı fiyatları, hükümleri ve şartları içerir.

Toptan satış tarifesinin belirlenmesinde Kurul, satın alınan elektrik enerjisinin ortalama fiyatının yansıtılmasını ve Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin mali yükümlülüklerini yerine getirebilme kapasitesini esas alır.

4) Dağıtım Tarifeleri : Dağıtım şirketleri tarafından hazırlanacak olan dağıtım tarifeleri, elektrik enerjisinin dağıtım tesisleri üzerinden naklinden yararlanan tüm gerçek ve tüzel kişilere eşit taraflar arasında fark gözetmeksizin uygulanacak dağıtım hizmetine ilişkin fiyatları, hükümleri ve şartları içerir.

5) Perakende Satış Tarifeleri : İletim sistemine doğrudan bağlı olanlar dışındaki tüketiciler için, eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulanacak fiyatları, hükümleri ve şartları içerir .

Serbest olmayan tüketiciler için geçerli olacak perakende satış tarifeleri, perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketi ve/veya perakende satış şirketleri tarafından önerilir ve Kurul tarafından incelenerek, onaylanır.

İletim sistemine doğrudan bağlı olanlar dışındaki serbest tüketiciler için geçerli olacak perakende satış tarifeleri de bu tüketiciler ikili anlaşmalarla kendi tedarikçilerini seçene kadar, buldukları dağıtım bölgesindeki perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketi ve/veya perakende satış şirketleri tarafından önerilir ve Kurul tarafından incelenerek onaylanır.

Perakende satış şirketlerinin lisanslarında, elektrik enerjisi tüketim miktarlarına göre değişen tipte tarifelerin ve/veya fiyat aralıklarının uygulanmasına ilişkin yükümlülükler yer alabilir ve buna dair ayrıntılar lisans kapsamında tanımlanır.

c) Tüketicilerin Desteklenmesi; Belirli bölgelere ve/veya belirli amaçlara yönelik olarak tüketicilerin desteklenmesi amacıyla sübvansiyon yapılması gerektiğinde, bu sübvansiyon fiyatlarla müdahale edilmeksizin, miktarı ve usulü Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenmek üzere söz konusu tüketicilere nakdi geri ödeme şeklinde yapılır. Bu ödemeler genel bütçeye konulacak ödeneklerden karşılanır.

Elektrik enerjisinin kalitesizliğinden ve/veya kesintilerinden kaynaklanan zarar ve hasarların tazmini hususu, tüketicilerin muhatap olduğu lisans sahibi tüzel kişilerin lisanslarında ve sözleşmelerinde yer alır. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Özelleştirme

MADDE14. — Bakanlık, TEDAŞ, Elektrik Üretim Anonim Şirketi, bunların müessese, bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme birimleri ile varlıklarının özelleştirilmesine yönelik öneri ve görüşlerini Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bildirir. Özelleştirme işlemleri, 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükümleri dairesinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülür.

Diğer hükümler

MADDE 15. — a) Borçların Ödenmesi;

*Türkiye Elektrik Üretim İletim Anonim Şirketi tarafından üstlenilmiş olan borç yükümlülüklerinden iletim faaliyeti ile ilgili olanlar Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine, üretim faaliyeti ile ilgili olanlar Elektrik Üretim Anonim Şirketine devredilir.

b) Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi;

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi bünyesinde yer alan Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlanan ve Kurulca onaylanan dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği hükümleri doğrultusunda, gerçekleşen alım-satımlar ile sözleşmeye bağlanmış miktarlar arasındaki farkları esas alarak, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin borçlu ya da alacaklı oldukları tutarları hesaplamak suretiyle, mali uzlaştırma sistemini çalıştırır.

Tüzel kişiler, Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezinin piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin, dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği uyarınca borçlu ya da alacaklı oldukları tutarları belirleyebilmesi için, gerekli tüm verileri Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezine vermekle yükümlüdür.

Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi hiçbir koşulda kendi hesabına elektrik enerjisi ve/veya kapasite alım-satımı ya da farklı şekillerde ticareti ile iştirak edemez. Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezine verilen tüm veriler, dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği hükümleri uyarınca gizli tutulur.

Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezinden, hizmet alan tüzel kişiler, dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği uyarınca ve bu yönetmeliğin hükümleri doğrultusunda belirlenen bir ücreti öderler.

c) Kamulaştırma;

Bu Kanunda öngörülen faaliyetlerin gerektirmesi halinde, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununda belirtilen esaslar dahilinde kamulaştırma yapılır. Bu konuda Kurulca verilecek lüzum kararı kamu yararı kararı yerine geçer ve Bakanlık onayı ile yürürlük kazanır.

Elektrik piyasasında üretim, dağıtım ve iletim faaliyetlerinde bulunan veya bulunacak tüzel kişilerin Kurumdan kamulaştırma talep etmeleri halinde, Kurulca kamulaştırmaya karar verildiği takdirde kamulaştırma işi Kurumca yapılır. Bu durumda kamulaştırma bedeli ile söz konusu kamulaştırmadan doğabilecek tezyid-i bedeller ilgili tüzel kişi tarafından ödenir. Kamulaştırılan taşınmazın mülkiyeti Hazineye; kullanım hakkı kamulaştırma bedelini ödeyen tüzel kişiye ait olur. Kullanım hakları, ilgili lisans veya sözleşmenin bir cüzü olup geçerliliği bunların geçerlilik süresi ile sınırlıdır.

Lisansların sona ermesi veya iptali halinde, tüzel kişilerce ödenmiş bulunan kamulaştırma bedelleri iade edilmez.

d) Mülkiyetin Gayri Ayni Haklar ve Kiralama;

Tüzel kişiler, faaliyetleri ile ilgili olarak kamuya ait araziler üzerinde, bedeli ilgili tüzel kişi tarafından ödenmesi suretiyle mülkiyetin gayri ayni hak tesisini ve bu arazilerin kiralanmasını talep edebilir.

Bu istek Kurulca uygun görüldüğünde, Kurum ilgili kanunlar uyarınca ihtiyaca göre intifa, irtifak, üst hakkı veya uzun süreli kiralama yoluna gider.

Bu şekilde elde edilen hakkın Kurul tarafından tespit edilen bedelini ödeme yükümlülüğü devralan tüzel kişiye aittir. Kullanım hakları, ilgili lisans veya sözleşmenin bir cüzü olup, geçerliliği bunların geçerlilik süresi ile sınırlıdır.

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 16. — Kurum; 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanununa tabi değildir. Kurum ve Kurumun gelirleri her türlü vergi, resim ve harçtan muafır. Kurum tarafından açılacak davalarda teminat aranmaz.

Değiştirilen ve kaldırılan hükümler

MADDE 17. — a) 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 64 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "turistik tesislerin" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve enerji üretimi tesisleri ile iletim ve dağıtım tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin" ibaresi eklenmiştir.

b) 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görevleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "ilgili Kanunlarda piyasada faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlara bırakılmadığı takdirde ve ölçüde" ibaresi 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Enerji İşleri Genel Müdürlüğünün görevleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "ilgili Kanunlarda piyasada faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlara bırakılmadığı takdirde ve ölçüde" ibaresi eklenmiştir.

c) 28/5/1986 tarihli ve 3291 sayılı "1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu, 3182 sayılı Bankalar Kanunu, 2983 sayılı Tasarrufların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkında Kanun, 2985 sayılı Toplu Konut Kanunu, 7.11.1985 tarihli ve 3238 sayılı Kanun, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması ve 1177 sayılı Tütün Tekeli Kanununun Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması ve Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Özelleştirilmesi Hakkında Kanun"un ek 1 inci maddesi, ek 2 nci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları ile ek 3 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 18. — 18/12/1953 tarihli ve 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilât ve Vazifeleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir:

*"Ek Madde 1. - Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından inşa edilmiş, işletmeye alınmış ve işletmeye alınacak hidroelektrik santrallerinin enerji üretimine düşen payları ile bunların mütehimim cüzleri olan taşınmazlar; bu tesislerin maliyet ve/veya rayiç bedelleriyle Hazine Müsteşarlığı tarafından temin edilerek Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'ne tahsis edilen dış kaynaklı proje kredilerinden doğan mali yükümlülükler ve Kamu Ortaklığı Fonu ödemeleri dikkate alınarak tespit edilecek bedelleri üzerinden Elektrik Üretim Anonim Şirketine devredilir.

Bu bedellerin tespiti, Bakanlık, Hazine Müsteşarlığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ile Elektrik Üretim Anonim Şirketi arasında düzenlenecek bir protokol ile tespit edilir. Devir işlemlerine ait usul ve esaslar, bu hükmün yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde Bakanlık tarafından hazırlanacak ve Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulacak bir yönetmelikle belirlenir.

Devir işlemleri her türlü vergi, resim ve harçtan muafır."

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Geçici Hükümler

GEÇİCİ MADDE 1. — Elektrik Üretim Anonim Şirketi, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ve Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketlerine bu Kanun ile verilen görev ve yükümlülükler, bu kuruluşlar tüzel kişiliği haiz olana kadar TEAŞ tarafından yürütülür.

GEÇİCİ MADDE 2.- A) Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulunun ilk üyeleri, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde atanır.

İlk defa atanan üyelere Başkan dışında, ikinci yılın sonunda kura sonucunda belirlenecek iki üye ve dördüncü yılın sonunda, kalan üyelere kura sonucunda belirlenecek iki üyenin yerine, bu Kanunda belirtilen hükümlere uygun olarak yeni üye ataması yapılır.

Kurul oluşmadan Kurum personelinin ataması yapılamaz.

B) Hazırlık dönemi, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren onsekiz aylık süreyi ifade eder. Bakanlar Kurulu bu süreyi bir defaya mahsus olmak üzere altı ay uzatabilir.

Hazırlık dönemi kapsamında:

a) Dönem süresince;

1. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte piyasada faaliyet göstermekte olan tüzel kişilerin lisans alma zorunlulukları bulunmamaktadır.

2. Birden fazla piyasa faaliyetini sürdürmekte olan tüzel kişiler, bu faaliyetlerden hangilerini sürdüreceğini bu Kanun hükümleri doğrultusunda seçer ve mevcut sözleşmelerini, bu doğrultuda tadil ettirir. Mevcut sözleşmelerde yapılan söz konusu değişiklikler, hazırlık döneminin sona ermesinden sonra yürürlüğe girecek şekilde düzenlenir. Bu sözleşmelerin imtiyaz niteliğinde olması bu hükmün uygulanmasında engel teşkil etmez. Kurul, tüzel kişilerin vazgeçtikleri faaliyetlerin sürdürülebilmesi için gerekli önlemleri alır.

3. Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumunun görevlerini etkin, verimli ve eksiksiz olarak yerine getirebilecek seviyeye en kısa zamanda erişebilmesi için Kurumun iş süreçlerinin tasarımı, ilgili yöntem, standart ve dokümanların geliştirilmesini, bilişim alt yapısının ve sistemlerinin tasarımı, geliştirme ve uygulamasını ve Kurum personeli için gerekli olacak eğitim programlarını da içeren Kurum gelişim süreci, Kanunun yürürlüğe girmesini müteakip Bakanlık tarafından başlatılır ve Kurulun oluşmasını müteakip Kurul tarafından üstlenilerek Bakanlık ile koordinasyon içinde yürütülerek tamamlanır.

4. Bu Kanunla düzenlenmesi gereken yönetmelikler hazırlanır ve yayımlanır. Bu Kanun hükümlerine göre çıkarılacak yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar mevcut yönetmeliklerin uygulanmasına devam olunur.

5. Şebeke yönetmeliği, dağıtım yönetmeliği, müşteri hizmetleri yönetmeliği ve dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği bu Kanunda görevlendirilen kamu kuruluşları tarafından hazırlanır. Hazırlık döneminin bitmesinden önce tamamlanmaları halinde dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği hariç yürürlüğe konmaları için gerekli çalışmalar, Kurul oluşturulana kadar, Bakanlıkla koordineli olarak, Kurulun oluşumuna müteakip, Kurulla koordineli olarak bu yönetmelikleri hazırlayan kuruluşlar tarafından yürütülür.

6. Kurulun oluşumuna kadar elektrik enerjisi arz güvenliği açısından acil hallere münhasır olmak üzere Bakanlık gerekli önlemleri alır.

b) Dönem sonu itibariyle;

1. Elektrik Üretim Anonim Şirketi, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi, TEDAŞ ve üretim ve dağıtım tesislerini işletmekte olan veya mevcut sözleşmeleri ile üretim ve dağıtım tesislerini işletme hakkı elde etmiş olan özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişiler, ilgili yönetmeliklerin çıkarılmasını takiben, yönetmeliklerde belirtilen lisans başvurusuna ilişkin bilgi ve belgeleri, yönetmeliklerde belirtilen süreler içinde Kurula sunar. Bu Kanun kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getiren tüzel kişilere Kurum tarafından, başvuru tarihlerinden itibaren bir ay içinde lisansları verilir. Söz konusu tüzel kişiler, lisansların verilmesine kadar, piyasa faaliyetlerini yürürlükteki usul ve esaslar uyarınca yürütürler.

2. Mevcut iletim sisteminin işletilmesine dair tüm hak ve yetkiler Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine geçer.

3. Yürürlükte olan tarife dışı ve tarife altı uygulamalar ile elektrik satış tarifeleri üzerindeki fonlar ve paylar kaldırılır. Bu konulara dair düzenlemeler, Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca yapılır.

*C) Kamuya ait elektrik enerjisi üretim ve dağıtım tesislerinden işletme hakları devri öngörülenlerden devir işlemlerini, 31 Mart 2001 tarihine kadar tamamlayamayan şirketlerin mevcut sözleşmeleri hükümsüzdür .

D) TEDAŞ ile Elektrik Üretim Anonim Şirketi bünyesinde yer alan bağlı ortaklıklar, işletme hakları veya mülkiyetleri devredilene kadar mevcut statülerini korur.

a) Dağıtım faaliyeti çerçevesinde;

1. İşletme hakkı özel sektöre devredilmemiş olan ya da sair şekillerde özelleştirilmemiş olan dağıtım bölgelerinde, dağıtım ve perakende satış faaliyetlerinin TEDAŞ tarafından yürütülmesine devam olunur. Ancak, bu bölgelerde özel perakende satış şirketleri de faaliyet gösterebilir.

2. Mevcut sözleşmeler uyarınca, TEDAŞ'ın mülkiyetindeki dağıtım tesislerini işleten özel dağıtım şirketlerinin yatırım programlarını ve projelerini incelemek, onaylanarak programa alınan projelerin yatırım programına uygun olarak yapıtıp yapılmadığını denetlemek, bu sözleşmeler yürürlükte kaldığı sürece TEDAŞ'ın yükümlülüğündedir.

b) Üretim faaliyeti çerçevesinde; Elektrik Üretim Anonim Şirketinin, bünyesindeki bağlı ortaklıklar dahil, işletmekte olduğu üretim tesislerinde üretilen elektrik enerjisinin satış fiyatları içerisinde; tesisler için kullanılmış öz kaynak, kredi, anapara, faiz ve kur farkları ile Elektrik Üretim Anonim Şirketi'ne ait yönetim giderleri de yer alır. Kredilere ait yükümlülüklerin yerine getirilmesi Elektrik Üretim Anonim Şirketinin sorumluluğundadır.

E) Elektrik Üretim Anonim Şirketi, stresi Kurulca belirlenen bir dönem boyunca, ürettiği elektrik enerjisini, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketine satar. Ancak, söz konusu dönem hazırlık döneminin sona ermesinden itibaren beş yıldan fazla olamaz. Bu dönem boyunca Elektrik Üretim Anonim Şirketinin, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketine elektrik enerjisi ve/veya kapasite satışına ilişkin usul ve esaslar 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna göre oluşturulan Bakanlık görüşü çerçevesinde Kurul tarafından belirlenir.

Bu maddede belirtilen dönem sonuna kadar veya serbest tüketici tanımı kapsamının Kurul tarafından serbest olmayan tüketicileri de içine alacak şekilde genişletildiği tarihe kadar, bu Kanun hükümleri ve yönetmelikler ve/veya 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna göre oluşturulan Bakanlık görüşü çerçevesinde Kurulca yapılacak düzenlemeler sonucunda kamu tüzel kişilerinin gelirlerinde oluşabilecek kayıplar, genel bütçeden doğrudan karşılanır.

F) Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra doğrudan iletim sistemine bağlı olan tüketiciler ile Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren yirmidört ay sonra geçerli olmak üzere, bir önceki yıla ait toplam elektrik enerjisi tüketimleri dokuz milyon kilovatsaatten fazla olan tüketiciler serbest tüketici olarak kabul edilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce iletim sistemine doğrudan bağlı olan tüketicilerle yapılan ve Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi tarafından devralınan sözleşmeler, bu tüketiciler tedarikçilerini seçene kadar yürürlükte kalır.

* G) 3996 sayılı Kanun hükümleri çerçevesindeki Hazine garantileri, bu Kanunun yayımı tarihinden önce DPT ile Bakanlık tarafından kararlaştırılmış bulunan projeler için 2002 yılı itibarıyla işletmeye geçmeleri kaydıyla verilebilir. Bu projelerden Hazine garantisi verilmiş olanların 2002 yılı itibarıyla işletmeye alınamaması halinde Hazine garantileri geçersiz olur.

Bu projeler haricinde 13/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Kanun ile 19/7/1997 tarihli ve 4283 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde Hazine garantisi verilemez.

Yürürlük

MADDE 19. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 20.— Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN
ELEKTRİK PİYASASI KANUNU TASARISI

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Tanımlar

Amaç, kapsam ve tanımlar

MADDE 1. – Bu Kanunun amacı; elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösterilebilecek, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir elektrik enerjisi piyasasının oluşturulması ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin sağlanmasıdır.

Bu Kanun; elektrik üretimi, iletimi, dağıtımını, toptan satışı, perakende satışı, perakende satış hizmeti, ithalat ve ihracatı ile bu faaliyetlerle ilişkili tüm gerçek ve tüzel kişilerin hak ve yükümlülüklerini, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumunun kurulması ile çalışma usul ve esaslarını ve elektrik üretim ve dağıtım varlıklarının özelleştirilmesinde izlenecek usulü kapsar.

Bu Kanunun uygulanmasında:

1. Bakanlık: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını,
2. Bakan: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanını,
3. TEDAŞ: Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketini,
4. DSİ: Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünü,
5. Kurum: Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumunu,
6. Kurul: Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulunu,
7. Mevcut sözleşmeler: Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 4.12.1984 tarihli ve 3096 sayılı Kanun, 8.6.1994 tarihli ve 3996 sayılı Kanun, 16.7.1997 tarihli ve 4283 sayılı Kanun, 21.1.2000 tarihli ve 4501 sayılı Kanun hükümleri ve ilgili yönetmeliklere göre imzalanan sözleşmeleri, imtiyaz sözleşmelerini ve uygulama sözleşmelerini,
8. Tüzel kişi: Bu Kanun hükümleri uyarınca, elektrik enerjisinin üretimi, iletimi, dağıtımını, toptan satışı, perakende satışı, perakende satış hizmeti, ithalatı, ihracatı ve ticareti ile işgal etmek üzere kurulmuş ya da kurulacak olan kamu ya da özel hukuk tüzel kişilerini,
9. İştirak: Kamu iktisadi teşebbüsü olanlar hariç olmak üzere; doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya başka şirket ve şirketler veya gerçek kişi ve kişilerle birlikte herhangi bir tüzel kişiyi kontrol eden şirket veya doğrudan ya da dolaylı olarak, tek başına veya birlikte, başka herhangi bir şirket ve şirketler veya gerçek kişi ve kişiler tarafından kontrol edilen tüzel kişiyi ve bu şirketlerin ve/veya tüzel kişilerin birinin diğeriyle veya birbirleriyle olan doğrudan veya dolaylı ilişkisini,
10. Kontrol: Bir tüzel kişi üzerinde doğrudan veya dolaylı olarak o tüzel kişinin sermayesinin ya da ticarî mal varlığının yarısından fazlasını veya oy haklarının yarısından fazlasını kullanma hakkını ya da denetim kurulu, yönetim kurulu veya tüzel kişiyi temsile yetkili organların üyelerinin yarından fazlasını atama hakkını ya da işlerini idare etme hakkını,
11. Üretim: Enerji kaynaklarının, elektrik üretim santrallerinde elektrik enerjisine dönüştürülmesini,
12. İletim: Elektrik enerjisinin gerilim seviyesi 36 kw üzerindeki hatlar üzerinden naklini,
13. Dağıtım: Elektrik enerjisinin 36 kw ve altındaki hatlar üzerinden naklini,

14. Toptan satış: Elektrğin tekrar satış için satışını,
15. Perakende satış: Elektrğin tüketicilere satışını,
16. Perakende satış hizmeti: Perakende satış lisansına sahip şirketlerce, elektrik enerjisi ve/veya kapasite satımı dışında tüketicilere sağlanan diğer hizmetleri,
17. Tüketici: Elektrği kendi ihtiyacı için alan serbest ve serbest olmayan tüketicileri,
18. Tedarikçi: Tüketicilerine elektrik enerjisi ve/veya kapasite sağlamakla yükümlü olan üretim şirketleri, otoprodüktörler, otoprodüktör grupları, toptan satış şirketleri ve perakende satış şirketlerini,
19. Serbest tüketici: Kurul tarafından belirlenen elektrik enerjisi miktardan daha fazla tüketimde bulunması veya iletim sistemine doğrudan bağlı olması nedeniyle tedarikçisini seçme serbestisine sahip gerçek veya tüzel kişiyi,
20. Serbest olmayan tüketici: Elektrik enerjisi ve/veya kapasite alımlarını bölgesinde bulunduğu perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketi veya perakende satış şirketlerinden yapabilen gerçek veya tüzel kişiyi,
21. Üretim şirketi: Otoprodüktörler, otoprodüktör grupları hariç olmak üzere, elektrik üretimi ve ürettiği elektrğin satışı ile işgal eden tüzel kişiyi,
22. Dağıtım şirketi: Belirlenen bir bölgede elektrik dağıtımı ile işgal eden tüzel kişiyi,
23. Toptan satış şirketi: Elektrik enerjisinin ve/veya kapasitenin, toptan satılması, ithalatı, ihracatı, serbest tüketicilere satışı ve ticareti faaliyetleri ile işgal edebilen tüzel kişiyi,
24. Perakende satış şirketi: Elektrik enerjisinin ve/veya kapasitenin ithalatı ve iletim sistemine doğrudan bağlı olanlar dışındaki tüketicilere perakende satışı ve/veya tüketicilere perakende satış hizmeti verilmesi ile işgal edebilen tüzel kişiyi,
25. Otoprodüktör: Esas olarak kendi elektrik enerjisi ihtiyacını karşılamak üzere elektrik üretimi ile işgal eden tüzel kişiyi,
26. Otoprodüktör grubu: Esas olarak ortaklarının elektrik enerjisi ihtiyacını karşılamak üzere elektrik enerjisi üretimi ile işgal eden tüzel kişiyi,
27. Tesis: Elektrik enerjisi üretimi, iletimi ve dağıtımı işlevlerini yerine getirmek üzere kurulan tesis ve teçhizatı,
28. Dağıtım sistemi: Bir dağıtım şirketinin, belirlenmiş bölgesinde işlettiği ve/veya sahip olduğu elektrik dağıtım tesisleri ve şebekesini,
29. İletim sistemi: Elektrik iletim tesisleri ve şebekesini,
30. Üretim tesisi: Elektrik enerjisinin üretildiği tesisleri,
31. İletim tesisi: Üretim tesislerinin bittiği noktalardan itibaren, iletim salt sahalarının orta gerilim fiderleri de dahil olmak üzere dağıtım tesislerinin bağlantı noktalarına kadar olan tesisleri,
32. Dağıtım tesisi: İletim tesislerinin bittiği noktadan itibaren, müstakilen elektrik dağıtımı için tesis edilmiş tesis ve şebekeyi,
33. Piyasa: Üretim, iletim, dağıtım, toptan satış, perakende satış, perakende satış hizmeti, ithalat ve ihracat dahil olmak üzere elektrik enerjisi ve kapasite alım satımı veya ticareti faaliyetleri ile bu faaliyetlere ilişkin işlemlerden oluşan elektrik enerjisi piyasasını,
34. Üretim kapasite projeksiyonu: Dağıtım şirketleri tarafından hazırlanan talep tahminleri esas alınarak, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından yapılan, elektrik enerjisi arz güvenliği için gereken üretim kapasitesinin tahminini,
35. Tarife: Elektrik enerjisinin ve/veya kapasitenin iletimi, dağıtımı ve satışı ile bunlara dair hizmetlere ilişkin fiyat, hüküm ve şartları içeren düzenlemeleri,

36. Lisans:Tüzel kişilere piyasada faaliyet gösterebilmeleri için bu Kanun uyarınca Kurul tarafından verilen izni,

37. Yan hizmetler anlaşmaları: İletim sistemine bağlı olan üretim şirketleri, otoprodüktörler, otoprodüktör grupları, dağıtım şirketleri veya tüketiciler tarafından Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine, şebeke yönetmeliği uyarınca sağlanacak ve ilgili hizmetin sağlanmasının maliyetinin tamamını karşılayacak yan hizmet bedellerini, koşullarını ve hükümlerini belirleyen anlaşmaları,

38. Yan hizmetler: Yan hizmetler anlaşması hükümleri uyarınca iletim sistemine veya dağıtım sistemine bağlı tüm tüzel kişilerce sağlanacak olan ve şebeke yönetmeliğinde ve/veya dağıtım yönetmeliğinde ayrıntılı olarak tanımlanan hizmetleri,

39. Enerji alım ve enerji satış anlaşmaları: Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin; mevcut sözleşmeler kapsamında devraldığı ve/veya mevcut sözleşmelerin tâbi olduğu mevzuat çerçevesinde imzalayacağı anlaşmalarla, Kurulun onaylayacağı Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi tarafından imzalanacak anlaşmaları,

40. Bağlantı ve sistem kullanım anlaşmaları: İlgili bağlantı ve sistem kullanım tarifesinin fiyatları, hükümleri ve şartlarını içeren ve bir üretim şirketi, otoprodüktör, otoprodüktör grubu, dağıtım şirketi ya da tüketicilerin iletim sistemine ya da bir dağıtım sistemine erişmeleri ya da bağlantı yapmaları için ilgili kullanıcıya özgü koşul ve hükümleri kapsayan anlaşmaları,

41. İkili anlaşmalar: Gerçek ve tüzel kişiler arasında özel hukuk hükümlerine tâbi olarak, elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin alınıp satılmasına dair yapılan ve Kurul onayına tâbi olmayan ticari anlaşmaları,

42. İletim kontrol anlaşmaları: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ile özel direkt iletim hatlarının mülkiyet sahibi ya da işletmecisi olan özel hukuk tüzel kişisi arasında, özel hukuk hükümlerine göre yapılan ikili anlaşmaları,

43. Şebeke yönetmeliği: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlık dönemi içerisinde hazırlanacak ve iletim lisansı hükümleri uyarınca Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ile iletim sistemine bağlı tüm taraflara uygulanacak standart, usul ve esasları belirleyen kuralları,

44. Dağıtım yönetmeliği: Dağıtım faaliyeti gösteren tüzel kişilerin görüşleri alınmak suretiyle, hazırlık dönemi içerisinde TEDAŞ tarafından hazırlanarak dağıtım lisansları hükümleri uyarınca dağıtım şirketleri ile dağıtım sistemine bağlı tüm taraflara uygulanacak standart, usul ve esasları belirleyen kuralları,

45. Müşteri hizmetleri yönetmeliği: Dağıtım ve perakende satış faaliyeti gösteren tüzel kişilerin görüşleri alınmak suretiyle, hazırlık dönemi içerisinde TEDAŞ tarafından hazırlanarak dağıtım ve perakende satış lisansları hükümleri uyarınca dağıtım şirketleri, perakende satış şirketleri ile söz konusu şirketlerden hizmet alan tüm taraflara uygulanacak standart, usul ve esasları belirleyen kuralları,

46. Dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlık dönemi içerisinde hazırlanacak ve iletim lisansı hükümleri uyarınca piyasada faaliyet gösteren taraflar arasındaki anlaşmalar kapsamında elektrik enerjisi ve/veya kapasite alım-satımının gerçek zamanlı dengelenmesi ve mali uzlaştırmanın gerçekleştirilmesi ile ilgili ayrıntılı usul ve esasları belirleyen kuralları,

47. İletim sürşarjı: İletim tarifesi üzerinden Kurum adına tahsil edilebilecek ücreti, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Elektrik Piyasası Faaliyetleri ve Lisanslar

Elektrik piyasası faaliyetleri

MADDE 2. — Elektrik piyasası faaliyetleri bu Kanun hükümlerine göre piyasada faaliyet gösterecek tüzel kişilerin üretim, iletim, dağıtım, toptan satış, perakende satış, perakende satış hizmeti, ticaret, ithalat ve ihracat faaliyetleridir.

Piyasada faaliyet gösterecek tüzel kişilerin faaliyetlerinde uymaları gereken usul ve esaslar bu Kanun ve ilgili yönetmeliklerle düzenlenir.

Piyasada faaliyet gösterecek özel hukuk tüzel kişilerinin 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda anonim şirket ya da limited şirket olarak kurulmaları ve anonim şirket olarak kurulmaları halinde, hisselerinin tamamının nama yazılı olması şarttır. Bu şirketlerin asgari sermayeleri ile ana sözleşmelerinde bulunması gereken sair hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Piyasada, bu Kanun hükümleri uyarınca lisans almak koşuluyla yerine getirilebilecek faaliyetler ve faaliyet gösterebilecek tüzel kişiler şunlardır:

a) Üretim faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler: Otoprodüktör ve otoprodüktör grupları tarafından gerçekleştirilen üretim faaliyeti dışındaki elektrik enerjisi üretimi, Elektrik Üretim Anonim Şirketi ve özel sektör üretim şirketleri tarafından gerçekleştirilir. Elektrik Üretim Anonim Şirketi ve özel sektör üretim şirketleri, lisansları uyarınca gerçek ve tüzel kişilere elektrik enerjisi ve/veya kapasite satışı yapabilirler.

1. Elektrik Üretim Anonim Şirketi; özel sektör üretim yatırımlarını dikkate almak suretiyle Kurul onaylı üretim kapasite projeksiyonu uyarınca, gerektiğinde yeni üretim tesisleri kurabilir, kiralayabilir ve işletebilir.

Elektrik Üretim Anonim Şirketi, DSI bünyesindeki üretim tesislerini bu Kanun hükümlerine göre devralır, Türkiye Elektrik Üretim İletim Anonim Şirketinden devralman ve özel hukuk tüzel kişilerin devri yapılmamış üretim tesislerini kendisi ve/veya bağlı ortaklıkları vasıtasıyla işletir ya da gerektiğinde sistemden çıkarır.

Elektrik Üretim Anonim Şirketi, işletme hakkı devri yoluyla özel hukuk tüzel kişilerine devri yapılmış veya yapılacak tesis ve işletmelerin ve bunlara yapılacak ilave ve idame yatırımlarının mülkiyetini muhafaza eder.

2. Özel sektör üretim şirketleri; sahip oldukları, finansal kiralama yoluyla edindikleri veya işletme hakkını devraldıkları üretim tesisi ya da tesislerinde elektrik enerjisi üretimi ve satışı ile iş-tigal eden özel hukuk tüzel kişileridir.

Herhangi bir özel sektör üretim şirketinin iştirakleri ile birlikte işletmekte olduğu üretim tesisleri yoluyla piyasada sahip olacağı toplam pay, bir önceki yıla ait yayımlanmış Türkiye toplam elektrik enerjisi üretiminin yüzde yirmisini geçemez.

3. Otoprodüktör ve otoprodüktör grupları; esas olarak kendilerinin ve/veya ortaklarının elektrik enerjisi ihtiyacını karşılamak üzere elektrik enerjisi üretimi yapan ve ihtiyaç fazlası elektrik enerjisini satan özel hukuk tüzel kişisidir.

Bir otoprodüktör ya da otoprodüktör grubunun, ürettiği elektrik enerjisinin, yönetmelikte belirlenen yüzdeden daha fazlasını, belirlenen bir süre boyunca satması halinde, söz konusu tüzel kişi bir üretim şirketi için geçerli olan tüm hüküm ve şartlara tâbi olur.

Otoprodüktör ve otoprodüktör gruplarının çalışma usul ve esasları, ortaklarına yapacakları satışın niteliğine ilişkin düzenlemeler ile ihtiyaç fazlası olarak ürettikleri elektriğin satışı, çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

b) İletim faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler: Elektrik enerjisi iletim faaliyetleri Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından yürütülür.

Kamu mülkiyetindeki tüm iletim tesislerini devralmak, kurulması öngörülen yeni iletim tesisleri için iletim yatırım planı yapmak, yeni iletim tesislerini kurmak ve işletmek, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketinin görevidir.

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi; ayrıca, Kurul onayına tâbi olan iletim, bağlantı ve sistem kullanım tarifelerini ve şebeke yönetmeliğini hazırlar, revize eder, denetler ve yük dağıtımını ile frekans kontrolünü gerçekleştirir, iletim sisteminde ikame ve kapasite artırımı yapar, gerçek zamanlı sistem güvenilirliğini izler, yapılan yan hizmetler anlaşmaları ile yan hizmetleri satın alır ve sağlar.

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, Bakanlığın kararı doğrultusunda uluslararası enterkonneksiyon çalışmalarını yapar, iletim sistemine bağlı ve/veya bağlanacak olan serbest tüketiciler dahil tüm sistem kullanıcılarına şebeke yönetmeliği ve iletim lisansı hükümleri doğrultusunda eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin iletim ve bağlantı hizmeti sunar .

Piyasanın gelişimine bağlı olarak Kurul kararı doğrultusunda yeni ticaret yöntemleri ve satış kanallarının uygulanabilmesine yönelik alt yapının geliştirilmesi ve uygulanmasından Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi sorumludur.

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, yönetmelik çerçevesinde, dağıtım şirketleri tarafından hazırlanan talep tahminlerini esas alarak üretim kapasite projeksiyonunu hazırlar ve Kurul onayına sunar.

İletim şebekesi dışında, ulusal iletim sistemi için geçerli standartlara uygun olan ve piyasada üretim faaliyeti gösteren tüzel kişiler ile lisansları kapsamındaki müşterileri ve/veya iştirakleri ve/veya serbest tüketiciler arasında özel direkt iletim hattı tesisi, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ile üretim faaliyeti gösteren tüzel kişiler arasında yapılacak iletim kontrol anlaşması ile mümkündür. Bu iletim kontrol anlaşmalarının amacı, iletim sisteminin kararlılığının ve işletme bütünlüğünün korunmasıdır.

c) Dağıtım faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler:Elektrik enerjisi dağıtım faaliyetleri, dağıtım şirketleri tarafından lisanslarında belirlenen bölgelerde yürütülür.

Dağıtım şirketleri, buldukları dağıtım bölgesinde, başka bir tedarikçiden elektrik enerjisi ve/veya kapasite temin edemeyen tüketiciler bulunması halinde, perakende satış lisansı olarak bu tüketicilere perakende satış yapmak ve/veya perakende satış hizmeti vermekle yükümlüdür.

Dağıtım şirketleri, bölgelerinde, başka perakende satış şirketi ve/veya şirketleri bulunsa dahi perakende satış lisansı almak suretiyle tüketicilere perakende satış yapabilir ve/veya perakende satış hizmeti verebilir.

Lisanslarında belirtilen bölgelerdeki dağıtım tesislerini işleten ve/veya sahip olan dağıtım şirketleri, bu tesislerin yenileme, ikame ve kapasite artırım yatırımlarını yapar, dağıtım sistemine bağlı ve/veya bağlanacak olan serbest tüketiciler dahil tüm sistem kullanıcılarına, dağıtım lisanslarının hüküm ve şartları ve dağıtım yönetmeliği hükümleri doğrultusunda ve yönetmelikte belirlenecek süreler içinde eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin elektrik enerjisi dağıtımını ve bağlantı hizmeti sunar.

Dağıtım şirketleri yapılan yan hizmetler anlaşmaları ile yan hizmetleri satın alır ve sağlar.

Yönetmelik çerçevesinde, dağıtım lisanslarında belirlenen bölgelerde talep tahminlerinin hazırlanması ve Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine bildirilmesi görevi dağıtım şirketlerine

aittir. Kurul bu talep tahminlerini onaylar ve tahminler Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından yayımlanır.

Kurul onaylı talep tahminleri doğrultusunda yatırım planlarının hazırlanması ve Kurul onayına sunulması, onaylanan yatırım planı uyarınca yatırım programına alınan, dağıtım tesislerindeki gerekli iyileştirme ve güçlendirme işlerinin gerçekleştirilmesi ve/veya yeni dağıtım tesislerinin inşa edilmesi görevi mülkiyeti kamuda olan dağıtım tesislerini işleten dağıtım şirketlerine aittir.

d) Toptan satış faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler: Toptan satış faaliyetleri, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi ve özel sektör toptan satış şirketleri tarafından, bu Kanun, ilgili yönetmelikler, lisanslar, şebeke yönetmeliği, dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği ve ikili anlaşmalar uyarınca yürütülür.

1. Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi; elektriğin toptan satışını yapmak üzere, enerji alım ve satış anlaşmalarını devralır, imzalar, yürütür ve sona erdirir.

Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi, üretim faaliyeti gösteren tüzel kişilerden gerektiğinde süresi bir yılı aşmamak kaydıyla yapacağı anlaşmalar yoluyla elektrik enerjisi satın alabilir.

2. Özel sektör toptan satış şirketleri; elektriğin toptan satışı faaliyetlerinde bulunur.

Herhangi bir özel sektör toptan satış şirketinin iştirakleriyle birlikte piyasada sahip olacağı toplam pay, piyasada bir önceki yılda tüketilen toplam elektrik enerjisi miktarının yüzde yirmisini geçemez.

e) Perakende satış faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler: Elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin perakende satışını ve/veya perakende satış hizmetini içeren faaliyetler, bu Kanun, ilgili yönetmelikler, lisanslar, müşteri hizmetleri yönetmeliği ve dağıtım yönetmeliği hükümleri uyarınca perakende satış şirketleri tarafından yürütülür.

f) İthalat-ihracat faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler: 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanuna göre oluşturulan Bakanlık görüşü doğrultusunda uluslararası enterkonneksiyon şartı oluşmuş ülkelerden ya da ülkelere, Kurul onayı ile elektrik enerjisi ithalatı ve/veya ihracatı, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi, özel sektör toptan satış şirketleri ve perakende satış şirketleri tarafından, bu Kanun, ilgili yönetmelikler, lisanslar, şebeke yönetmeliği ve dağıtım yönetmeliği uyarınca yapılır.

Lisans genel esasları ve lisans türleri

MADDE 3. — Bu Kanun kapsamında Kurum tarafından verilecek lisansların tâbi olacağı usul ve esaslar ile lisanslarda yer alacak asgari hükümler şunlardır:

a) Lisansların tâbi olacağı usul ve esaslar;

1. Piyasa faaliyetleri ile iştigal edecek tüzel kişiler, faaliyetlerine başlamadan önce, her faaliyet için ve söz konusu faaliyetlerin birden fazla tesiste yürütülecek olması halinde, her faaliyet için ayrı ayrı lisans almak zorundadır.

2. Birden fazla lisansa sahip olan aynı tüzel kişi veya aynı faaliyeti birden fazla tesiste yürüten tüzel kişiler, lisansa tâbi her faaliyet veya tesis için ayrı ayrı hesap ve kayıt tutmak zorundadır.

3. Lisans başvuru usul ve esasları, lisans sahibi tüzel kişilerin hak ve yükümlülükleri, lisans sahibinin haklarının temliki, lisansların tadili, süreleri, süre uzatımı ve sahibi tarafından lisanstan vazgeçilmesi halleri ile faaliyetin türü ve üretimi, iletimi ve dağıtımını yapılan elektrik enerjisi miktarına göre belirlenecek lisans bedelleri yönetmelikle düzenlenir.

4. Lisanslar, bir defada en çok kırk dokuz yıl için verilir. Üretim, iletim ve dağıtım lisansları için geçerli olan asgari süre on yıldır.

5. Bu Kanun hükümleri uyarınca piyasada; verimli, istikrarlı ve ekonomik bir sistem oluşturmak ve bunu korumak, elektrik enerjisi üretimi, toptan satışı ve perakende satışında rekabet ortamına uygun alt yapıyı sağlamak, dağıtım lisansı sahibi şirketlerin ve Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketinin görevidir.

6. Tüzel kişiler, Kurul tarafından belirlenen lisans alma, lisans yenileme, lisans tadili, lisans sureti çıkartma ve yıllık lisans bedellerini Kuruma ödemek zorundadır.

7. Lisans sahibi tüzel kişiler; tesislerini, yasal defter ve kayıtlarını Kurul denetimine hazır bulundurmak, Kurul tarafından talep edildiğinde denetime açmak ve Kurumun faaliyetlerini yerine getirebilmesi için ihtiyaç duyacağı her türlü bilgi ve belgeyi zamanında Kurula vermek zorundadır.

8. Tüzel kişiler lisans almanın yanı sıra, faaliyet alanlarına göre yürürlükteki mevzuatın gereklerini yerine getirmekle yükümlüdür.

b) Lisanslarda asgari olarak yer alacak hükümler:

1. Lisans kapsamında hizmet verilecek gerçek ve tüzel kişilere dair gruplar veya kategoriler ile yürütülecek faaliyet türlerini belirleyen hükümler,

2. Bir dağıtım ya da iletim lisansı sahibinin, gerçek ve tüzel kişilere, eşitler arasında ayırım gözetmeksizin sisteme erişim ve sistemi kullanım imkanı sağlayacağına dair hükümler,

3. Kurul onayına tâbi tarife formülleri ve bu tarifelerde enflasyon nedeniyle ya da lisans sahibinin kontrolü dışındaki diğer etkenlerden dolayı ihtiyaç duyulacak ayarlamalara ilişkin yöntemlere dair hükümler,

4. Lisans sahibinin Kurula tam ve doğru bilgi vermesini ve tüketicilere yapılan satışlar açısından; lisans sahibinin elektrik enerjisi ve/veya kapasite alımlarını en ekonomik kaynaktan yapmasını ve gerektiğinde piyasada yaptığı alımlarda en ekonomik alımı yaptığını kanıtlamasını sağlayacak hükümler,

5. Yönetmelik uyarınca, hizmet maliyetlerinin yansıtılmasına dair kurallar ile kayıp ve kaçakları asgariye indirecek önlemlerin uygulanmasına dair esasları içeren hükümler,

6. Lisansın iptali ve sona ermesine ilişkin hükümler,

7. Lisansla değişiklik yapılmasına ilişkin hükümler,

8. Lisans sahibinin Kuruma ödemekle yükümlü olacağı bedeller ve ödeme koşullarına ilişkin hükümler,

9. Lisans sahibine ait veya kullanımındaki tesis ve/veya tesislerin gerektiğinde lisans amaçları doğrultusunda başkalarına kullanırılması koşullarına ilişkin hükümler,

10. Lisans sahibinin Kurul tarafından verilen tüm talimatlara uyma yükümlülüklerine ilişkin hükümler,

11. Lisans kapsamında, Kuruldan izin alınmaksızın yapılabilecek faaliyetlere ilişkin hükümler,

12. Lisans kapsamındaki faaliyetler ile ilgili uyumsuzlukların hangilerinin Kurul tarafından çözüleceğine ilişkin hükümler,

13. Lisansla yer alan hak ve yükümlülüklerin hangi süre, koşul ve hallerde geçersiz olacağına ilişkin hükümler.

c) Elektrik enerjisi piyasasında faaliyet gösterilebilmesi için Kurum tarafından verilecek lisans türleri aşağıda belirtilmiştir:

1. Üretim lisansı;

Mevcut ve kurulacak olan üretim tesisleri için üretim şirketlerinin elektrik enerjisi üretimi ve üretilen elektriğin satışına yönelik olarak, her bir üretim tesisi için Kurumdan almak zorunda oldukları lisansı ifade eder. Üretim lisansı alınma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

Otoprodüktörler ve otoprodüktör grupları hariç olmak üzere, iletim ve dağıtım sistemi ile paralel çalışmayan ve çıkarılacak yönetmeliğe göre yalnızca kendi ihtiyacını karşılamak için elektrik üretimi yapan gerçek veya tüzel kişiler lisansa tâbi değildir.

Üretim şirketleri, dağıtım şirketleri ile kontrol oluşturmaksızın iştirak ilişkisine girebilir.

Üretim şirketleri, bu faaliyetler dışında piyasada herhangi bir faaliyette bulunamaz.

2. İletim lisansı;

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketinin mevcut ve inşa edilecek tüm iletim tesisleri üzerinden iletim faaliyetlerini yürütebilmesi için Kurumdan almak zorunda olduğu lisansı ifade eder.

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, şebeke yönetmeliği hükümleri uyarınca, piyasadaki arzla piyasa talebini karşılamak üzere yük dağıtım sıralamasının belirlenmesinden, gerçek zamanlı iletim kısıtlamalarına göre, teknik ve ekonomik yük dağıtım kuralları doğrultusunda yük dağıtımının gerçekleştirilmesinden ve yük dağıtım sıralamasının gerektiğinde şebeke yönetmeliği hükümleri doğrultusunda revize edilmesinden sorumludur.

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, piyasada iletim faaliyeti dışında herhangi bir faaliyet ile iştigal edemez.

3. Dağıtım lisansı; Belirli bir bölgede dağıtım faaliyetinde bulunulabilmek için tüzel kişilerin Kurumdan almak zorunda oldukları lisansı ifade eder.

Özel sektör dağıtım şirketleri, dağıtım ve perakende satış faaliyeti dışında, lisanslarında belirtilen bölgelerde üretim lisansı almak kaydıyla ve yıllık elektrik enerjisi üretimi bir önceki yılda bölgelerinde tüketime sunulan yıllık toplam elektrik enerjisi miktarının yüzde yirmisinden fazla olmamak üzere üretim tesisi kurabilir.

Dağıtım şirketleri sahibi olduğu veya iştirak ilişkisinde bulunduğu üretim şirketi veya şirketlerinden, bölgelerinde bir önceki yılda dağıtımını yaptıkları yıllık toplam miktarın yüzde yirmisinden fazla elektrik enerjisi satın alamaz.

Bölgelerinde, mevcut sözleşmeleri kapsamındaki konularda münhasırlık hakkı elde etmiş özel sektör dağıtım şirketleri bu Kanunda belirlenmiş ve dağıtım şirketlerinin tâbi olduğu serbest rekabet koşullarını sağlayacak şekilde sözleşmelerini tadil edip, yeni düzenlemelere geçemedikleri sürece, üretim lisansı olarak üretim tesisi kurma hakkından yararlanamaz ve üretim faaliyetiyle iştigal eden tüzel kişilerle kontrol oluşturup oluşturmadığına bakılmaksızın iştirak ilişkisine giremez.

Dağıtım şirketleri, tanımlanan bu faaliyetler dışında piyasada başka bir faaliyette bulunamaz.

4. Toptan satış lisansı;

Toptan satış şirketlerinin piyasada elektriğin toptan satışı ve serbest tüketicilere satışı için Kurumdan almak zorunda oldukları lisansı ifade eder.

Toptan satış lisanslarında, Bakanlık kararı doğrultusunda uluslararası enterkonneksiyon şartı oluşmuş ülkelere elektrik enerjisi ihracatına ya da elektrik enerjisi ithalatına izin veren hükümler ayrı bir bölüm olarak yer alır.

Kurul, böyle bir izni vermeden önce, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketinden teknik sınırlamalara ilişkin görüş alır. Toptan satış lisansında, ithalata ve ihracata ilişkin hükümler sınırlı süre ve miktarlar için geçerlidir. Bu süre, ilgili toptan satış lisansının geçerlilik süresinden farklı olabilir. İthalat ve ihracatla ilgili hükümlere ilişkin her türlü değişiklik ya da süre uzatımı, ilgili toptan satış lisansının diğer tüm hükümlerine ilişkin değişiklik ya da süre uzatımından ayrı olarak ele alınır.

5. Perakende satış lisansı;

Tüzel kişilerin, piyasada perakende satış yapabilmek ve/veya perakende satış hizmeti verebilmek için Kurumdan almak zorunda oldukları lisansı ifade eder. Bir perakende satış lisansında,

gerektiğinde Bakanlık kararı doğrultusunda iletim seviyesinin altındaki gerilim seviyelerinde elektrik enerjisi ithalatına izin veren hükümler ayrı bir bölüm olarak yer alır.

Kurul, bu izni vermeden önce, söz konusu dağıtım bölgesinde faaliyet gösteren dağıtım şirketinden teknik konulara ilişkin görüş alır. Perakende satış lisansında, ithalata ilişkin hükümler sınırlı süre ve miktar için geçerlidir. Bu süre ilgili perakende satış lisansının geçerlilik süresinden farklı olabilir. İthalata ilgili hükümlere ilişkin her türlü değişiklik ya da süre uzatımı, ilgili perakende satış lisansının diğer tüm hükümlerine ilişkin değişiklik ya da süre uzatımından ayrı olarak ele alınır.

Perakende satış şirketleri, herhangi bir bölge sınırlaması olmaksızın perakende satış ve perakende satış hizmeti faaliyetinde bulunur.

Perakende satış lisansına sahip dağıtım şirketleri ise ancak perakende satış lisansında yer alması halinde, başka bir dağıtım şirketinin bölgesinde bulunan serbest tüketicilere elektrik enerjisi ve/veya kapasite satışı yapabilir.

6. Otoprodüktör ve otoprodüktör grubu lisansı;

Kendi ihtiyaçlarını karşılamak üzere elektrik enerjisi üretimi yapan ve iletim ve/veya dağıtım sistemi ile paralel çalışan otoprodüktörlerin ve ortaklarına elektrik enerjisi temin eden otoprodüktör gruplarının Kurumdan almak zorunda oldukları lisansı ifade eder:

d) Lisansların sona ermesi: Lisanslar, Kurul tarafından lisansta belirtilen yöntem uyarınca süreleri uzatılmadığı takdirde sürelerinin bitiminde veya lisans sahibi tüzel kişinin iflası halinde kendiliğinden, lisans sahibi tüzel kişinin lisanstan vazgeçmeyi istemesi halinde ise ancak Kurul onayıyla sona erer.

Bir lisansın sona ermesi halinde, yeni bir lisans verilene kadar, verilen hizmetin aksamaması için Kurul gereken tüm önlemleri alır.

İKİNCİ KISIM

Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu ve Çeşitli Hükümler BİRİNCİ BÖLÜM

Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu ile Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulunun Görevleri ve Yetkileri

Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu

MADDE 4. – Kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip ve bu Kanun ile kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu kurulmuştur.

Kurum, tüzel kişilerin yetkili oldukları faaliyetleri ve bu faaliyetlerden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerini tanımlayan Kurul onaylı lisansların verilmesinden, mevcut sözleşmelerin bu Kanun hükümlerine göre düzenlenmesinden, piyasa performansının izlenmesinden, performans standartlarının ve dağıtım ve müşteri hizmetleri yönetmeliklerinin oluşturulmasından, tadilinden ve uygulatılmasından, denetlenmesinden, maliyeti yansıtan fiyatların incelenmesinden ve piyasada bu Kanuna uygun şekilde davranılmasını sağlamaktan sorumludur.

Kurum, bu Kanundan kaynaklanan görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken hiçbir kişi, kurum, kuruluş veya organdan emir ya da talimat almaz.

Kurum, Kurul kararıyla bu Kanun hükümleri uyarınca çıkaracağı yönetmelikleri, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin ve ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerini alarak hazırlar.

Kurumun merkezi Ankara'dadır. Kurumun ilişkili olduğu Bakanlık, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığıdır. Kurum, uygun ya da gerekli gördüğü yerlerde bölge teşkilâtı kurabilir .

Kurumun teşkilâtı; Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu, başkanlık ve hizmet birimlerinden oluşur.

Kurum, bu Kanundan kaynaklanan görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu vasıtasıyla kullanır. Kurumun temsil ve karar organı Kuruldur.

Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu ve Kurul Başkanlığı

MADDE 5. – Kurul, biri Başkan, biri Başkan Vekili olmak üzere yedi üyeden oluşur.

Bakanlar Kurulu; iki üyeyi Kurulun, iki üyeyi Bakanlığın göstereceği dörder aday arasından, birer üyeyi ise Danıştay, Rekabet Kurumu ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin göstereceği ikişer aday arasından seçer ve atar.

Danıştay tarafından gösterilecek adayların birinci sınıf hâkimler arasından idare hukuku alanında deneyimli, Rekabet Kurumu tarafından gösterilecek adayların 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun uygulamaları konusunda deneyimli, Bakanlık tarafından aday gösterilecek dört kişiden, en az ikisinin ise enerji sektöründe on yıl deneyimli olması gerekir.

Kurul tarafından gösterilecek adaylar, Kurul üyeleri, Kurumun uzmanlık sıfatını kazanmış meslek personeli veya Kurumda yönetici olarak görev yapanlar arasından seçilir.

Kurul üyeliğine aday gösterilecek kişilerin siyasal bilgiler, hukuk, iktisat, mühendislik, işletme ya da maliye dallarında yurt içinde ya da yurt dışında denkliği kabul edilmiş en az dört yıllık yüksek öğrenim kurumlarından mezun olmaları ve kamu kurum veya kuruluşlarında ya da özel sektörde en az on yıl deneyimli olmaları şarttır.

Kurul başkan ve üyelerinin görev süresi altı yıldır. Görev süresi sona eren üyeler tekrar seçilebilir, ancak aynı üye üçüncü kez seçilemez.

Kurul Başkan ve üyeleri görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken tarafsız davranmak zorundadır.

Kurul üyeleri; önce iki üye, müteakiben iki üye ve üç üye olmak üzere her iki yılda bir kıdem esasına göre yenilenir. Başkanlık veya üyelikler, görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple boşaldığı takdirde, boşalan üyeliklere bir ay içinde seçim ve atama yapılır. Yenilenme hariç, bu şekilde atanan üyeler yerine atandıkları üyelerin kalan süresini tamamlar. Hangi nedenle olursa olsun yapılacak yeni seçim ve atamalarda yeni üye/üyeler, bu madde hükmü uyarınca yerine seçileceği üyeyi aday göstermiş olan kurum/kuruluşun adayları arasından seçilir ve atanır.

Bu Kanunun diğer maddeleri ile belirlenen görevlerinin yanı sıra, Kurul aşağıdaki görevleri de yerine getirir:

- a) Bu Kanun hükümlerini uygulamak,
- b) Her yılın ocak ayının sonuna kadar, serbest tüketici tanımına ilişkin limitlerdeki indirimleri belirlemek ve yeni limitleri yayımlamak,
- c) Tüketicilere güvenilir, kaliteli, kesintisiz ve düşük maliyetli elektrik enerjisi hizmeti verilmesini teminen gerekli düzenlemeleri yapmak,
- d) Lisans sahipleri için uluslararası kabul görmüş muhasebe usulleri uyarınca mali raporlama standartları ve yönetim bilişim sistemlerini belirlemek ve bunların uygulanmasını sağlamak,
- e) Üretim, iletim ve dağıtım şirketleri ile otoprodüktör ve otoprodüktör grubu tesisleri için güvenlik standartları ve şartlarını tespit etmek ve bunların uygulanmasını sağlamak,
- f) Piyasanın gelişimine bağlı olarak yeni ticaret yöntemleri ve satış kanallarının uygulanabilmesine yönelik altyapının geliştirilmesi ve uygulanmasını sağlamak,

g) Bu Kanunun amaçları ile uyumlu olarak, gerektiği durumlarda, model anlaşmalar geliştirmek,

h) Ticarî sınırlar ve gizli rekabet bilgileri de dahil olmak üzere, ticarî açıdan hassas olan her türlü bilginin açıklanmasını engelleyecek usul ve esasları belirlemek ve uygulamak,

i) Piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin eşitlik ve şeffaflık standartlarına uymalarını sağlamak için faaliyetlerini, uygulamalarını ve ilgili lisans hüküm ve şartlarına uyup uymadıklarını denetlemek,

j) Rekabeti sağlamak için iştirakler arası ilişkilere ilişkin standartlar ve kurallar oluşturmak, uygulamak ve bu standartların, piyasa faaliyetlerinde karşılıklı iştirak, işletme ve muhasebe konularında kısıtlamalar içermesi gerektiğinde, bu kısıtlamaları belirlemek,

k) Yıllık raporu ve piyasa gelişimi ile ilgili sair raporları hazırlamak ve Bakanlığa sunmak,

l) Personel atamaları da dahil olmak üzere, Kurumun personel politikasını oluşturmak ve uygulamak,

m) Kuruma taşınır ve taşınmaz mal veya hizmet alınması, satılması ve kiralanması konularında karar vermek,

n) Uluslararası organizasyon ve teşkilatların piyasaya ilişkin mevzuat ve uygulamalarını izleyerek, gerekli gördüğü düzenlemeleri yapmak; yasal düzenleme ihtiyacı duyulması halinde gerekli hazırlıkları yaparak Bakanlığa sunmak,

o) Kurumun üçüncü kişilerle olan alacak, hak ve borçları hakkında her türlü işleme karar vermek,

p) Elektrik enerjisi üretiminde çevresel etkiler nedeniyle yenilenebilir enerji kaynaklarının ve yerli enerji kaynaklarının kullanımını özendirme amacıyla gerekli tedbirleri almak,

Bu Kanunun diğer maddeleri ile belirlenen yetkilerinin yanı sıra, Kurul aşağıdaki yetkilere de sahiptir:

a) Bu Kanun hükümlerinin uygulanması ve bu Kanunla kendisine verilen görevleri yerine getirmek için gerekli olan ve piyasada rekabeti geliştirmeye yönelik olarak gerçek ve tüzel kişilerin uymaları gereken, talimatları ve tebliğleri, şebeke yönetmeliğini, dağıtım yönetmeliğini, müşteri hizmetleri yönetmeliğini ve dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliğini onaylamak,

b) Lisanslara ilişkin onaylarla, bu Kanunda belirtilen sair onayları vermek,

c) Dağıtım şirketleri tarafından hazırlanıp Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından sonuçlandırılan talep tahminlerini onaylamak, gerektiğinde revize ettirmek,

d) Kurul onaylı talep tahminlerine dayanarak, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlanan üretim kapasite projeksiyonu ve iletim yatırım planı ile bu planlarla uyumlu olarak mülkiyeti kamuda olan dağıtım tesislerini işleten dağıtım şirketleri tarafından hazırlanan dağıtım yatırım planlarını onaylamak, gerektiğinde revize edilmesini sağlamak ve onay verdiği yatırım planlarının uygulanmalarını denetlemek,

e) İlgili lisans hükümleri uyarınca hazırlanacak olan; Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin toptan satış fiyat tarifesini, iletim tarifesini, dağıtım tarifeleri ile perakende satış tarifelerini incelemek ve onaylamak,

f) İletim, dağıtım, toptan satış ve perakende satış için yapılacak fiyatlandırmaların ana esaslarını tespit etmek ve gerektiğinde ilgili lisans hükümleri doğrultusunda revize etmek,

g) Otoprodüktör ve otoprodüktör gruplarının kendi veya ortaklarının ihtiyaçları dışında satışa sundukları elektrik enerjisi miktarına ilişkin yüzdeleri ve süreleri yayımlamak ve gerektiğinde revize etmek,

h) İletim sürşarj oranını belirlemek ve iletim sürşarj tutarının Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından tahsili ve Kuruma ödenmesine ilişkin düzenlemeleri yapmak,

i) Tüzel kişiler tarafından lisanslarla ilgili işlemler ve sair işlemler karşılığında Kuruma ödenecek bedelleri belirlemek,

j) Piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin denetlenmiş mali tablolarını incelemek veya incelettirmek,

k) Tüzel kişilerden istenecek olan, hizmet güvenilirliği, hizmet dışı kalmalar ve diğer performans ölçütleri ile ilgili raporların kapsamını belirlemek ve düzenli olarak Kurula vermelerini sağlamak,

l) Bu Kanun hükümlerine, çıkarılan yönetmelik hükümlerine, Kurul tarafından onaylanan tarife ve yönetmeliklere, lisans hüküm ve şartlarına ve Kurul kararlarına aykırı davranıldığı durumlarda, idari para cezası vermek ve lisansları iptal etmek,

m) Üretim, iletim ve dağıtım tesislerinin inşası ve işletilmesi sırasında genel olarak kamu yararının, hidrolik kaynakların, ekosistemin ve mülkiyet haklarının korunması için diğer kamu kuruluşları ile birlikte hareket ederek kamu yararı ve güvenliğine tehdit teşkil eden veya etme olasılığı bulunan durumları incelemek ve bu durumları ortadan kaldırmak amacıyla, daha önceden bilgi vermek şartıyla bu tesislere el koymak,

n) Kurumun, Başkanlık tarafından hazırlanan bütçesini, yıllık iş planını, gelir-gider kesin hesaplarını, yıllık raporunu ve piyasa gelişimi ile ilgili sair raporları onaylamak ve gerekli gördüğü durumlarda, bütçe kalemleri arasında aktarma yapılmasına karar vermek,

o) Lisans sahibi tarafların, iletim sistemi ya da bir dağıtım sistemine bağlantı ve sistem kullanımına ilişkin anlaşmaların hükümleri üzerinde mutabakata varamamaları halinde, ihtilafları bu Kanunun ve tarafların ilgili lisanslarının hükümlerine göre çözmek,

p) Kurumun harcamalarını, onaylı bütçesi çerçevesinde ve harcama usul ve esaslarını belirlemek üzere çıkaracağı yönetmeliğe uygun olarak gerçekleştirmek,

r) Mevcut sözleşmelerle ilgili olarak; bu sözleşmelerin tarafları arasında yapılacak ve beş iş günü öncesinden tarih ve saati Kurula bildirilecek toplantılara, gerek gördüğünde katılmak,

s) Mevcut sözleşmelere ilişkin olarak, bu Kanun hükümleri uyarınca rekabetçi piyasaya geçişi kolaylaştıracak hususlarda, taraflarca değerlendirilmek üzere değişiklik önerilerinde bulunmak ve mevcut sözleşmelerin ihtilafların halline ilişkin hükümlerini ihlal etmemek kaydıyla, bu sözleşmelere ilişkin herhangi bir resmi ihtilaf halli sürecinin başlatılmasından önce, ihtilafların halli için arabuluculuk yapmak,

t) Bu Kanunun kendisine verdiği görevleri yerine getirirken, gerekli gördüğü her türlü bilgi ve belgeyi, tüm kamu ve özel kuruluşlardan ve kişilerden istemek ve/veya yerinde incelemek,

u) Uygun bulunduğu konularda Başkanlığı görevlendirmek veya yetkilendirmek,

Kurul Başkanı, aynı zamanda Kurumun da başkanıdır. Başkan, Kurul kararlarının uygulanmasından, yürütülmesinden ve Kurulun temsilinden sorumludur. Bu sorumluluk ; Kurulun işleri ile

ilgili olarak kamuya bilgi verilmesi görevini de kapsar. Başkan Vekili, Başkanın yokluğunda Başkanın tüm görevlerini ve yetkilerini üstlenir.

Başkanlık tarafından Kurum personeline verilen yetkiler hariç olmak üzere, Kurumun tüm kararları Kurul tarafından alınır.

Başkanlığın görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Kurul kararlarına istinaden gerekli gördüğü hizmet birimlerini kurmak,
- b) Kurumun işlevlerini yerine getirebilmesi için Kurul kararı doğrultusunda yeterli sayıda personeli istihdam etmek,
- c) Hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli biçimde çalışmasını temin etmek, hizmet birimleri ile Kurul arasında organizasyonu ve koordinasyonu sağlamak ve hizmet birimleri arasında çıkabilecek görev ve yetki ihtilaflarını çözmek,
- d) Kurul toplantılarının gündemini, gün ve saatini belirlemek ve toplantıları idare etmek,
- e) Kurul kararlarının gereğinin yerine getirilmesini sağlamak ve bu kararların uygulanmasını izlemek,
- f) Kurulu resmi ve özel kuruluşlar nezdinde temsil etmek,
- g) Kurumun yıllık bütçesi ile gelir-gider kesin hesabını ve Kurum yıllık raporunu hazırlamak ve Kurula sunmak ve Kurum bütçesinin uygulanmasını, gelirlerin toplanmasını, harcamaların yapılmasını sağlamak.

Yasaklar ve görevden alma

MADDE 6. — Kurul üyeleri özel bir kanuna dayanmadıkça resmi ya da özel hiç bir görev alamazlar. Kurul üyeleri, üyeliklerinin sona ermesinden itibaren iki yıl süre ile piyasada faaliyet gösteren özel hukuk tüzel kişiliklerinde ya da bunların iştiraklerinde görev alamaz ya da bu tür işlere ortak olamazlar ve bu tüzel kişilerden ya da iştiraklerden gelir sağlayacak ya da sağlayabilecek doğrudan ya da dolaylı ilişkiye giremez ve elektrik enerjisi ticareti ile uğraşamaz.

Kurul üyeleri, göreve başlamadan önce maliki oldukları Hazine Müsteşarlığı tarafından çıkarılan borçlanmaya ilişkin menkul kıymetler dışındaki, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilere veya bunların iştiraklerine ait her türlü hisselerini ya da menkul kıymetlerini üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar sıhrî hısımları dışındakilere, görev sürelerinin başlamasından itibaren otuz gün içinde satmak veya devretmek suretiyle elden çıkarmak zorundadır.

Kurul üyelerinin eşleri ve birinci dereceye kadar hısımları, piyasada faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları dışındaki tüzel kişiliklerde ya da bunların iştiraklerinde Kurul üyelerinin atanmasından sonra ve üyelik süresi boyunca görev alamaz ya da bu tür işlere ortak olamazlar ve bu tüzel kişilerden ya da iştiraklerden gelir sağlayacak ya da sağlayabilecek doğrudan ya da dolaylı ilişkiye giremez ve elektrik enerjisi ticareti ile uğraşamaz.

Kurul üyeleri ve Kurum personeli, Kurumla ilgili gizlilik taşıyan bilgileri ve elektrik enerjisi sektöründe yer alan gerçek ve tüzel kişilere ait her türlü sırları, görevlerinden ayrılmış olsalar bile açıklayamaz, kendilerinin veya başkalarının menfaatine kullanamaz.

Kurul üyelerinin görev süreleri dolmadan görevlerine son verilemez. Ancak, bu maddedeki yasakları ihlal ettiği veya bu Kanun ile kendilerine verilen görevler ile ilgili olarak işlediği suçlardan dolayı haklarında mahkumiyet kararı kesinleşen Kurul Başkan ve üyeleri, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uyarınca Devlet memuru olmak için aranan şartları kaybettikleri tespit edilen

veya üç aydan fazla bir süre ile hastalık, kaza veya başka bir nedenle görevlerini yapamaz durumda olan veya görev süresinin kalan kısmında görevine devam edemeyeceği, üç aylık süre beklenmeksizin tam teşekküllü bir hastaneden alınacak heyet raporu ile tevsik edilen Kurul üyeleri, süreleri dolmadan Bakanlar Kurulu tarafından görevden alınır.

Yemin ve mal beyanı

MADDE 7. – Kurul üyeleri, Yargıtay Birinci Başkanlık Divanı huzurunda görevlerinin devamı süresince Kurulun işlerini tam bir dikkat ve dürüstlük ile yürüteceklerine, bu Kanunun hükümlerine ve ilgili mevzuata aykırı hareket etmeyeceklerine ve ettirmeyeceklerine dair yemin eder.

Yemin için yapılan başvuru Yargıtayca acele işlerden sayılır.

Kurul üyeleri yemin etmedikçe göreve başlayamaz.

Kurul üyeleri göreve başlama ve görevden ayrılma tarihlerinden itibaren bir ay içinde ve görevleri devanı ettiği sürece her iki yılda bir mal beyanında bulunmak zorundadır.

Kurul çalışmaları ve toplantıları, Kurul onayları, yıllık rapor ve denetim

MADDE 8. – Kurulun çalışma usul ve esasları ile başvurularda takip edeceği usuller yönetmeliklerle düzenlenir.

a) Kurul en az haftada bir defa olmak üzere, gerekli gördüğü sıklıkta toplanır. Toplantıyı Kurul Başkanı veya yokluğunda Başkan Vekili yönetir. Her bir toplantının gündemi toplantıdan önce Başkan ya da yokluğunda Başkan Vekili tarafından hazırlanarak Kurul üyelerine bildirilir.

Kurul en az dört üyenin mevcudiyeti ile toplanır ve kararlar en az dört üyenin olumlu oyu ile alınır.

İlk toplantıda karar için gerekli nisabın sağlanmadığı durumlarda Başkan ikinci toplantıya tüm üyelerin iştirakini sağlar. Ancak, bunun mümkün olmaması halinde karar, toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Bu durumda da toplantı nisabı bu maddenin dördüncü fıkrasında belirtilenden az olamaz. Başkan, oyunu, toplantıya katılan üyelerin oylarını kullanmalarından sonra kullanır. İkinci toplantıda oylarda eşitlik olması halinde, Başkanın ya da yokluğunda Başkan Vekilinin bulunduğu tarafın oyu üstün sayılır. Oylamalarda çekimser oy kullanılmaz.

Kurul üyeleri, kendileri ve üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar sıhrı hısımlarıyla ilgili olaylarda müzakere ve oylamaya katılamaz.

b) Tüzel kişiler her türlü onay ve lisanslarla ilgili işlemlerde yönetmeliklerde belirlendiği şekilde başvuruda bulunur.

Piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin ortaklık yapılarında herhangi bir nedenle yüzde on veya daha fazla, halka açık şirketlerde ise yüzde beş veya daha fazla bir sermaye payı değişimi veya bu tüzel kişilerin birleşmeleri veya herhangi bir tüzel kişinin konsolidasyon, kontrolün değişmesi, satış, devir veya diğer düzenlemeler ile tüzel kişilik yapısının değişikliğe uğraması ya da bir tüzel kişinin sahibi olduğu üretim, iletim veya dağıtım tesislerinin önemli bir kısmında herhangi bir satış, devir veya diğer bir düzenleme sonucu değişiklik olması durumunda, Kurul onayı alınması gereklidir. Kurul onayı alınmasına dair usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Piyasada gerçekleştirilecek ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 7 nci maddesi kapsamına giren birleşme ve devralmalarda Rekabet Kurulunun izin verme yetkisi saklıdır.

c) Kurul, bir önceki mali yıl için, en geç bir sonraki yılın nisan ayının sonuna kadar yazılı bir yıllık raporu bilgi için Bakanlığa gönderir. Rapor, konsolide edilmiş gelir tabloları, bilançolar ve yıllık faaliyetleri esas alan kapsamlı mali tablolar yer alır.

d) Kurumun hesapları Sayıştay'ın denetimine tabidir.

Kurul personelinin statüsü, atanma usulü ve özlük hakları

MADDE 9. – Hizmet birimleri; daire başkanlıkları şeklinde teşkilatlanmış ana hizmet birimleri, danışma birimleri ve yardımcı birimlerden oluşur. Hizmet birimlerinin, görev ve sorumlulukları, Kurulun önerisi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Kurum hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, idari hizmet sözleşmesi ile sözleşmeli olarak istihdam edilen personel eliyle yürütülür. Kurum personeli ücret ve mali haklar dışında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabidir. Kurul, ihtiyaca uygun kuruluş ve kadro statülerinin düzenlenmesinde serbesttir. Kadroların ihdası ve iptali Kurulca yapılır.

Kurul tarafından geçici bir süre için ihtisas gerektiren nitelikteki hizmetlere ihtiyaç duyulduğu durumlarda, Kurum geçici personel istihdam edebilir. Ancak bu şekilde işe alınan personel önemli ve devamlılık arz eden işleri ifa edemez. Bu durumdaki personel için, vekalet ve istisna akdi uygulanır.

Kurum için çalıştıkları süre zarfında, tüm personelin, Kurumdaki görevlerine başlamadan önceki sosyal güvenlik kurumları tarafından sağlanan her türlü hakları saklı kalır.

Yerli ve yabancı uzmanlar Başkanlığın hazırlayıp Kurulun onayı ile yürürlüğe konacak yönetmelik esaslarına göre istihdam edilebilir.

Kurum personeli, uzmanlık gerektiren görevlerde Bakanlık, bağlı ve ilgili kuruluşları ile enerjiye ilişkin konularla istigal eden diğer kamu kurum ve kuruluşlarında ve Maliye Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığı bünyesinde görev yapan personel arasından çalıştığı kuruluş veya kurumun izni ile Kurul tarafından atanır.

Kamu kurum ve kuruluşları dışından yapılacak atamalara ve personel kariyer sisteminin oluşturulmasına dair düzenleme çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Kurul üyeleri ve Kurum personelinin ayrıca 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu 48 inci maddesinin (A) bendinin (1), (4); (5), (6) ve (7) numaralı alt bentlerinde belirtilen şartları taşımaları zorunludur.

2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun grev ve lokavt yasaklarına ilişkin hükümleri Kurum hizmetlileri ile görevlilerine de uygulanır.

Kurul Başkanı ve Kurul üyeleri ile diğer Kurum personeli, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa tabidir. Kurul Başkan ve üyeliklerine atananların Kurulda görev yaptıkları sürece eski görevleri ile olan ilişkileri kesilir. Ancak 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu veya özel mevzuatla düzenlenmiş personel rejimine tabi olanlar Kuruldaki görevleri sona erdikten sonra, başvuruları halinde bu Kanunun 6 ncı maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla ilgili Bakan tarafından mükteseplerine uygun bir kadroya atanırlar. Akademik unvanların kazanılması için gerekli şartlar saklıdır.

Emeklilik açısından Kurum personelinin durumu, Başkanlık tarafından hazırlanacak ve Kurul onayı ile yürürlüğe konulacak yönetmelik ile düzenlenir. Buna bağlı olmaksızın, emeklilik

konusunda, Kurul Başkanının Bakanlık Müsteşarına, Kurul üyelerinin ise Bakanlık Müsteşar Yardımcısına denk statülerinin olduğu kabul edilir.

Kurul Başkanı ve Kurul üyelerinin aylık ücretleri en yüksek devlet memurunun her türlü ödemeler dahil ücretinin iki katını geçmemek üzere, Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından tespit edilir.

En yüksek Devlet memuruna ödenen ücretin gelir vergisine tabi olmayan kısmı, bu Kanuna göre de gelir vergisine tabi tutulmaz.

Kurum personelinin ücret ve diğer mali hakları, Bakanlar Kurulunca belirlenecek esaslar çerçevesinde Başkanlığın teklifi üzerine Kurulca tespit edilir.

Kurul Başkanı, Kurul üyeleri ve Kurum personeli ile vekalet ve istisna akdi ile hizmet verenlerin görevlerinin ifası sırasında yaptıkları masraflardan hangilerinin Kurum bütçesinden karşılanabileceğine dair usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Kurul Başkanı, Kurul üyeleri ve Kurum personelinin belirlenen ücretleri emsallerinde yapılan yıllık ücret artışı oranında artırılır.

Kurumun gelirleri, mal ve varlıkları

MADDE 10. — Kurumun gelirleri Kurumun bütçesini oluşturur ve aşağıdaki gelir kalemlerinden oluşur:

- a) Lisans alma, lisans yenileme; lisans tadili, lisans sureti çıkartma ve yıllık lisans bedelleri,
- b) Yayın gelirleri ve sair gelirler,
- c) Ayrıntıları kamuoyuna duyurulmak kaydıyla ve piyasanın gelişimine dair etüt ve proje çalışmalarının finansmanında kullanılmak üzere uluslararası kurum ve kuruluşlar tarafından verilecek hibe krediler,
- d) Kurul tarafından verilen idari para cezalarının yüzde yirmibeşi,
- e) İletim tarifesinin en fazla yüzde biri oranındaki iletim sürşarjları.

Kurumun gelirlerinin, giderlerini karşılaması esastır. Kurumun gelir fazlası yıl sonunda genel bütçeye aktarılır. Kurumun gelirleri, Kurulun uygun gördüğü kamu bankalarında açılacak hesaplar da tutulur. Kurumun gelirleri bu Kanunda belirtilen görevlerini tam olarak yerine getirebilmesi için yeterli düzeye gelinceye kadar, gerekli mali kaynak genel bütçeden karşılanır.

Kurumun mal ve varlıkları Devlet malı sayılır, haczedilemez, rehnedilemez.

İKİNCİ BÖLÜM

Yaptırımlar ve Dava Hakkı

Yaptırımlar ve yaptırımların uygulanmasında usul

MADDE 11. — Kurul piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilere aşağıdaki yaptırım ve cezaları uygular:

- a) Kurul tarafından bilgi isteme veya yerinde inceleme hallerinde; istenen bilgilerin yanlış, eksik veya yanıltıcı olarak verildiğinin saptanması veya hiç bilgi verilmemesi ya da yerinde inceleme imkanının verilmemesi hallerinde, iki yüz milyar lira para cezası verilir ve yedi gün içinde bilgilerin doğru olarak verilmesi ve/veya inceleme imkanının sağlanması ihtar edilir,

b) Bu Kanun hükümlerine ve çıkarılan yönetmelik, talimat ve tebliğlere aykırı hareket edil­diğinin saptanması halinde, ikiyüzelli milyar lira para cezası verilir ve aykırılığın otuz gün içinde giderilmesi ihtar edilir,

c) Lisans genel esasları ve yükümlülüklerinden herhangi birisinin yerine getirilmediğinin sap­tanması halinde, üçyüz milyar lira para cezası verilir ve otuz gün içinde düzeltilmesi ihtar edilir,

d) Lisans müracaatında, lisans verilmesinde aranan şartlar konusunda, gerçek dışı belge sunul­ması veya yanıltıcı bilgi verilmesi veya lisans süresince lisans verilmesini etkileyecek lisans şart­larındaki değişikliklerin Kurula bildirilmemesi ve anılan gerçek dışı belge veya yanıltıcı bilgi veya lisans şartlarındaki değişikliğin düzeltilmesinin mümkün görülmesi halinde, dört­yüz milyar lira para cezası verilir ve otuz gün içinde düzeltilmesi ihtar edilir,

e) Lisans müracaatı sırasında iştirak ilişkisi konusunda yanıltıcı bilgi verilmesi veya lisans süresi boyunca iştirak ilişkisi yasağına aykırı davranışta bulunulması halinde, dört­yüzelli milyar lira para cezası verilir ve otuz gün içinde iştirak ilişkisinin düzeltilmesi ihtar edilir,

f) Piyasada lisans kapsamı dışında faaliyet gösterildiğinin saptanması halinde, beşyüz milyar lira para cezası verilir ve on beş gün içinde kapsam dışı faaliyetin veya aleyhe faaliyetin durdurul­ması ihtar edilir.

g) Lisans verilmesine esas olan şartların lisansın yürürlüğü sırasında ortadan kalktığı veya bu şartların baştan mevcut olmadığına saptanması halinde lisans iptal edilir.

Yukarıdaki para cezalarını gerektiren fiillerin ihtarla rağmen düzeltilmemesi veya tekrarlanması hallerinde para cezaları her defasında bir önceki cezanın iki katı oranında artırılarak uygulanır. Bu cezaların verildiği tarihten itibaren iki yıl içinde idari para cezası verilmesini gerektiren aynı fiil iş­lenmediği takdirde önceki cezalar tekrarda esas alınmaz. Ancak aynı fiil iki yıl içinde işlendiği tak­dirde artırılarak uygulanacak para cezasının tutarı cezaya muhatap tüzel kişinin bir önceki mali yılı­na ilişkin bilançosundaki gayri safi gelirinin yüzde onunu aşamaz. Cezaların bu düzeye ulaşması halinde, Kurul lisansı iptal edebilir.

Bu maddenin birinci fıkrasının (c) veya (d) bendinde sayılan ihlallerde Kurul, fiilin ağırlığına göre idari para cezası uygulamaksızın lisansı doğrudan iptal eder.

Bir lisansın iptali halinde, yeni bir lisans verilene kadar, verilen hizmetin aksamaması için Kurul gereken önlemleri alır.

Bu maddede düzenlenen tüm idari para cezaları hiçbir şekilde ilgili cezayı ödeyen tüzel kişi tarafından hazırlanacak tarifelerde maliyet unsuru olarak yer almaz.

Para cezası, bu Kanuna aykırı hareket eden tarafların her birine ayrı ayrı uygulanır. Bu Kanun gereğince para cezasını gerektiren fiillerin Türk Ceza Kanunu veya ceza hükmünü içeren diğer kanunlarda suç sayılması, söz konusu para cezalarının verilmesine engel olmayacağı gibi, lisans ip­taline de mani değildir.

Bu Kanundaki cezaları gerektiren fiillerin birden fazla olması halinde ve aralarında irtibat ol­ması durumunda en yüksek cezayı gerektirecek fiilin cezası; irtibat bulunmaması halinde ise her birinin cezası ayrı ayrı uygulanır.

Para cezası kararı verilmesi halinde ilgili tüzel kişi tebliğden itibaren onbeş gün içinde Kurula müracaat ederek kararın yeniden gözden geçirilmesini talep edebilir. Bu talebin yapılmaması veya talebin reddi hallerinde para cezası kararı kesinleşir.

Para cezası uygulama hakkı, aykırılığın vuku bulunduğu tarihi izleyen yılın başından itibaren beş yıllık zaman aşımına tabidir.

Kurulun inceleme ve araştırma amacıyla yapacağı herhangi bir işlem, bu işlemin ilgili tarafa tebliği, karar aleyhine yargı yoluna başvurulmuş olması, zaman aşımını keser.

Verilen para cezası Kurum tarafından 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.

Dava hakkı

MADDE 12. – Kurul kararına karşı açılacak davalar ilk derece mahkemesi olarak Danıştayda görülür. Danıştay, Kurul kararlarına karşı yapılan başvuruları acele işlerden sayar.

Bu madde hükümleri uyarınca açılan davalar, yürütmeyi durdurma kararı alınmadıkça Kurul kararlarının uygulanmasına engel olmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tarifeler, Tüketicilerin Desteklenmesi, Özelleştirme ve Diğer Hükümler

Tarifeler ve tüketicilerin desteklenmesi

MADDE 13. – Bu Kanun kapsamında düzenlenen tarifeler, tarifelerin uygulanması ve tüketicilerin desteklenmesine ilişkin usul ve esaslar şunlardır.

a) Tarifeler;

Bu kısımda düzenlenen ve bir sonraki yıl uygulanması önerilecek tarifeler, ilgili tüzel kişi tarafından bu Kanun hükümleri doğrultusunda ve kendisine Kurul tarafından verilen lisanstaki hükümler uyarınca her yıl ekim ayının sonuna kadar hazırlanır ve Kurul onayına sunulur. Kurul, bu başvuruların ilgili lisans hükümlerine uygun olduğunu tespit etmesi halinde, bu başvuruları aynı yılın 31 Aralık tarihini geçmeyecek şekilde onaylar.

Lisans sahibinin, bir sonraki yıl boyunca tarifelerde yapacağı aylık enflasyon ve lisansında belirtilen diğer hususlarla ilgili ayarlamalar da Kurul onayında yer alır. Bu tür fiyat ayarlamaları ile ilgili formüller Kurum tarafından bu Kanun hükümleri doğrultusunda verilen her lisansda bulunur. Fiyat yapısı içinde, söz konusu tüzel kişinin piyasa faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olmayan hiçbir unsur yer alamaz. Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından uygulanacak iletim şarjı bu hükümün istisnasını oluşturur.

Her lisansda yer alan fiyat formülleri ancak söz konusu lisansda belirtilen zamanlarda tadil edilebilir.

Kurul onaylı tarifelerin hüküm ve şartları, bu tarifelere tabi olan tüm gerçek ve tüzel kişileri bağlar. Bir gerçek veya tüzel kişinin tabi olduğu tarifede öngörülen ödemelerden herhangi birisini yapmaması halinde, söz konusu hizmetin durdurulmasını da içeren usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Tarife onayı gerektiren bir lisansın verilmesi ile birlikte, içinde bulunulan yıla ait tarife de Kurulca incelenerek onaylanır.

b) Kurulca düzenlemeye tabi tarife türleri şunlardır:

1) Bağlantı ve Sistem Kullanım Tarifeleri: Bağlantı ve sistem kullanım tarifeleri, ilgili bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarına dahil edilecek olan ve iletim sistemi ya da bir dağıtım sistemine

bağlantı ve sistem kullanımı için eşit taraflar arasında ayırım yapılmaması esasına dayalı fiyatları, hükümleri ve şartları içerir.

Bağlantı fiyatları, şebeke yatırım maliyetlerini kapsamaz. Bağlantı fiyatı, bağlantı yapmış olan tüzel kişinin namına oluşan masraflar ile sınırlıdır.

2) İletim Tarifesi: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlanacak olan iletim tarifesi, üretilen, ithal veya ihraç edilen elektrik enerjisinin iletim tesisleri üzerinden naklinden yararlanan tüm kullanıcılara eşit taraflar arasında fark gözetmeksizin uygulanacak fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketinin yapacağı şebeke yatırımları ve iletim şırşarjları iletim tarifesinde yer alır.

3) Toptan Satış Tarifesi: Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi tarafından hazırlanacak toptan satış tarifesi, toptan satışlar için Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin elektrik enerjisi satma yükümlülüğü olan tüm gerçek ve tüzel kişilere eşit taraflar arasında fark gözetmeksizin uygulayacağı fiyatları, hükümleri ve şartları içerir.

Toptan satış tarifesinin belirlenmesinde Kurul, satın alınan elektrik enerjisinin ortalama fiyatının yansıtılmasını ve Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin mali yükümlülüklerini yerine getirebilme kapasitesini esas alır.

4) Dağıtım Tarifeleri: Dağıtım şirketleri tarafından hazırlanacak olan dağıtım tarifeleri, elektrik enerjisinin dağıtım tesisleri üzerinden naklinden yararlanan tüm gerçek ve tüzel kişilere eşit taraflar arasında fark gözetmeksizin uygulanacak dağıtım hizmetine ilişkin fiyatları, hükümleri ve şartları içerir.

5) Perakende Satış Tarifeleri: İletim sistemine doğrudan bağlı olanlar dışındaki tüketiciler için, eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulanacak fiyatları, hükümleri ve şartları içerir.

Serbest olmayan tüketiciler için geçerli olacak perakende satış tarifeleri, perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketi ve/veya perakende satış şirketleri tarafından önerilir ve Kurul tarafından incelenerek, onaylanır.

İletim sistemine doğrudan bağlı olanlar dışındaki serbest tüketiciler için geçerli olacak perakende satış tarifeleri de bu tüketiciler ikili anlaşmalarla kendi tedarikçilerini seçene kadar, buldukları dağıtım bölgesindeki perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketi ve/veya perakende satış şirketleri tarafından önerilir ve Kurul tarafından incelenerek onaylanır.

Perakende satış şirketlerinin lisanslarında, elektrik enerjisi tüketim miktarlarına göre değişen tipte tarifelerin ve/veya fiyat aralıklarının uygulanmasına ilişkin yükümlülükler yer alabilir ve buna dair ayrıntılar lisans kapsamında tanımlanır.

c) Tüketicilerin Desteklenmesi: Belirli bölgelere ve/veya belirli amaçlara yönelik olarak tüketicilerin desteklenmesi amacıyla sübvansiyon yapılması gerektiğinde, bu sübvansiyon fiyatlara müdahale edilmeksizin, miktarı ve usulü Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenmek üzere söz konusu tüketicilere nakdî geri ödeme şeklinde yapılır. Bu ödemeler her yıl genel bütçeye konulacak ödeneklerden karşılanır.

Özelleştirme

MADDE 14. – Bakanlık, TEDAŞ, Elektrik Üretim Anonim Şirketi, bunların müessese, bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme birimleri ile varlıklarının özelleştirilmesine yönelik öneri ve görüşlerini Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bildirir. Özelleştirme işlemleri, 4046 sayılı Özelleştir-

me Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmüleri dairesinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülür.

Bu özelleştirme uygulamaları çerçevesinde, bu Kanunda belirtilen piyasa faaliyetlerinde yer alan ve münhasırlık hakkını sahip olan tüzel kişiliklerde, yabancı gerçek ve tüzel kişiler kontrol oluşturacak şekilde pay sahibi olamazlar.

Diğer hükümler

MADDE 15. — a) Borçların Ödenmesi;

Türkiye Elektrik Üretim İletim Anonim Şirketi tarafından üstlenilmiş olan borç yükümlülüklerinden iletim faaliyeti ile ilgili olanlar Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine, üretim faaliyeti ile ilgili olanlar Elektrik Üretim Anonim Şirketine devredilir.

b) Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi;

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi bünyesinde yer alan Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlanan dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği hükümleri doğrultusunda, gerçekleşen alım-satımlar ile sözleşmeye bağlanmış miktarlar arasındaki farkları esas alarak, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin borçlu ya da alacaklı oldukları tutarları hesaplamak suretiyle, mali uzlaştırma sistemini çalıştırır.

Tüzel kişiler, Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezinin piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin, dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği uyarınca borçlu ya da alacaklı oldukları tutarları belirleyebilmesi için, gerekli tüm verileri Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezine vermekle yükümlüdür.

Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi hiçbir koşulda kendi hesabına elektrik enerjisi ve/veya kapasite alım-satımı ya da farklı şekillerde ticareti ile iştirak edemez. Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezine verilen tüm veriler, dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği hükümleri uyarınca gizli tutulur.

Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezinden, hizmet alan tüzel kişiler, dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği uyarınca ve bu yönetmeliğin hükümleri doğrultusunda belirlenen bir ücreti öderler .

c) Kamulaştırma;

Bu Kanunda öngörülen faaliyetlerin gerektirmesi halinde, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununda belirtilen esaslar dahilinde kamulaştırma yapılır. Bu konuda Kurulca verilecek lüzum kararı kamu yararı kararı yerine geçer ve Bakanlık onayı ile yürürlük kazanır.

Elektrik piyasasında üretim, dağıtım ve iletim faaliyetlerinde bulunan veya bulunacak tüzel kişilerin Kurumdan kamulaştırma talep etmeleri halinde, Kurulca kamulaştırmaya karar verildiği takdirde kamulaştırma işi Kurumca yapılır. Bu durumda kamulaştırma bedeli ile söz konusu kamulaştırmadan doğabilecek tezyid-i bedeller ilgili tüzel kişi tarafından ödenir. Kamulaştırılan taşınmazın mülkiyeti Hazineye; kullanım hakkı kamulaştırma bedelini ödeyen tüzel kişiye ait olur. Kullanım hakları, ilgili lisans veya sözleşmenin bir cüzü olup geçerliliği bunların geçerlilik süresi ile sınırlıdır.

Lisansların sona ermesi veya iptali halinde, tüzel kişilerce ödenmiş bulunan kamulaştırma bedelleri iade edilmez.

d) Mülkiyetin Gayri Aynî Haklar ve Kiralama;

Tüzel kişiler, faaliyetleri ile ilgili olarak kamuya ait araziler üzerinde, bedeli ilgili tüzel kişi tarafından ödenmesi suretiyle mülkiyetin gayri aynî hak tesisini ve bu arazilerin kiralanmasını talep edebilir.

Bu istek Kurulca uygun görüldüğünde, Kurum ilgili kanunlar uyarınca ihtiyaca göre intifa, irtifak, üst hakkı veya uzun süreli kiralama yoluna gider.

Bu şekilde elde edilen hakkın bedelini ödeme yükümlülüğü devralan tüzel kişiye aittir. Kullanım hakları, ilgili lisans veya sözleşmenin bir cüzü olup, geçerliliği bunların geçerlilik süresi ile sınırlıdır.

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 16. — Kurum; 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, ve 6245 sayılı Harcırah Kanununa tabi değildir. Kurumun gelirleri, kurumlar vergisinden, yapılacak bağış ve yardımlar nedeniyle veraset ve intikal vergisinden muafır. Kurumun gelirleri ve bu gelirlerle ilgili olarak yapılan bütün işlemler, taşınmaz mal alım ve satımları her türlü vergi, resim ve harçtan muafır. Kurum tarafından açılacak davalar her türlü teminat ve harçtan muafır.

Değiştirilen ve kaldırılan hükümler

MADDE 17. — a) 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 64 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "turistik tesislerin" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve enerji üretimi tesisleri ile iletim ve dağıtım tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin" ibaresi eklenmiştir.

b) 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görevleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "ilgili Kanunlarda piyasada faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlara bırakılmadığı takdirde ve ölçüde" ibaresi 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Enerji İşleri Genel Müdürlüğünün görevleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "ilgili Kanunlarda piyasada faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlara bırakılmadığı takdirde ve ölçüde" ibaresi eklenmiştir.

c) 28.5.1986 tarihli ve 3291 sayılı "1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu, 3182 sayılı Bankalar Kanunu, 2983 sayılı Tasarrufların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkında Kanun, 2985 sayılı Toplu Konut Kanunu, 7.11.1985 tarihli ve 3238 sayılı Kanun, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması ve 1177 sayılı Tütün Tekeli Kanununun Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması ve Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Özelleştirilmesi Hakkında Kanun"un ek 1 inci maddesi, ek 2 nci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları ile ek 3 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 18. — 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir:

"EK MADDE 1. — Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından inşa edilmiş, işletmeye alınmış ve işletmeye alınacak hidroelektrik santraller ile bunların mütemmim cüzleri olan taşınmazlar; Elektrik Üretim Anonim Şirketine devredilir. 23 üncü maddenin (c) bendi hükmüne göre tespit edilecek maliyet bedelleri ile elektrik tarifelerine bu bedellerin finansmanı amacıyla yansıtılmış ve yansıtılacak olan Kamu Ortaklığı Fonu ve benzer ödemeler de hesaba alınarak, Hazine Müsteşarlığı ile yapılacak protokol kapsamında belirlenen bedel bu protokoldeki koşullar uyarınca, Elektrik Üretim Anonim Şirketi tarafından ödenir.

Devir işlemlerine ait usul ve esaslar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından hazırlanacak ve Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulacak bir yönetmelikle belirlenir.

Devir işlemleri her türlü vergi, resim ve harçtan muafır."

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Geçici Hükümler

GEÇİCİ MADDE 1. - A) Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulunun ilk üyeleri, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde atanır.

Kurulun ilk kuruluşunda, Kurulun göstereceği adaylar arasından atanacak iki üye, Bakanlar Kurulunca 5 inci maddedeki şartları taşıyan kişiler arasından resen atanır.

Bakanlar Kurulu, Kurul tarafından gösterilecek iki aday arasından birini Kurul Başkanı olarak görevlendirir. Kurul Başkan Vekilini, Kurul üyeleri kendi aralarından seçer.

Kurula atanan ilk yedi üye, ilk iki yılın sonunda iki üye ve dördüncü yılın sonunda iki üye olmak üzere kura ile yenilenir. Kalan üç üye altıncı yılın sonunda yenilenir. Kurulun ilk Başkanı, ikinci ve dördüncü yıl sonundaki kuraya iştirak etmeden altı yıllık görev süresini tamamlar.

Kurul oluşmadan Kurum personelinin ataması yapılamaz.

B) Hazırlık dönemi, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren onsekiz aylık süreyi ifade eder. Bakanlar Kurulu bu süreyi bir defaya mahsus olmak üzere altı ay uzatabilir.

Hazırlık dönemi kapsamında:

a) Dönem süresince;

1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte piyasada faaliyet göstermekte olan tüzel kişilerin lisans alma zorunlulukları bulunmamaktadır.

2) Birden fazla piyasa faaliyetini sürdürmekte olan tüzel kişiler, bu faaliyetlerden hangilerini sürdüreceklarini bu Kanun hükümleri doğrultusunda seçer ve mevcut sözleşmelerini, bu doğrultuda tadel ettirir. Mevcut sözleşmelerde yapılan söz konusu değişiklikler, hazırlık döneminin sona ermesinden sonra yürürlüğe girecek şekilde düzenlenir. Bu sözleşmelerin imtiyaz niteliğinde olması bu hükmün uygulanmasında engel teşkil etmez. Kurul, tüzel kişilerin vazgeçtikleri faaliyetlerin sürdürülebilmesi için gerekli önlemleri alır.

3) Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumunun görevlerini etkin, verimli ve eksiksiz olarak yerine getirebilecek seviyeye en kısa zamanda erişebilmesi için Kurumun iş süreçlerinin tasarımı, ilgili yöntem, standart ve dokümanların geliştirilmesini, bilişim alt yapısının ve sistemlerinin tasarım, geliştirme ve uygulamasını ve Kurum personeli için gerekli olacak eğitim programlarını da içeren Kurum gelişim süreci, Kanunun yürürlüğe girmesini müteakip Bakanlık tarafından başlatılır ve Kurulun oluşmasını müteakip Kurul tarafından üstlenilerek Bakanlık ile koordinasyon içinde yürütülerek tamamlanır.

4) Bu Kanunla düzenlenmesi gereken yönetmelikler hazırlanır ve yayımlanır. Bu Kanun hükümlerine göre çıkarılacak yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar mevcut yönetmeliklerin uygulanmasına devam olunur.

5) Şebeke yönetmeliği, dağıtım yönetmeliği, müşteri hizmetleri yönetmeliği ve dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği bu Kanunda görevlendirilen kamu kuruluşları tarafından hazırlanır. Hazırlık

döneminin bitmesinden önce tamamlanmaları halinde dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği hariç yürürlüğe konmaları için gerekli çalışmalar, Kurul oluşturulana kadar, Bakanlıkla koordineli olarak, Kurulun oluşumunu müteakip, Kurulla koordineli olarak bu yönetmelikleri hazırlayan kuruluşlar tarafından yürütülür.

b) Dönem sonu itibarıyla;

1) Elektrik Üretim Anonim Şirketi, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi, TEDAŞ ve üretim ve dağıtım tesislerini işletmekte olan veya mevcut sözleşmeleri ile üretim ve dağıtım tesislerini işletme hakkı elde etmiş olan özel hukuk tüzel kişileri, ilgili yönetmeliklerin çıkarılmasını takiben, yönetmeliklerde belirtilen lisans başvurusuna ilişkin bilgi ve belgeleri, yönetmeliklerde belirtilen süreler içinde Kurula sunar. Bu Kanun kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getiren tüzel kişilere Kurum tarafından, başvuru tarihlerinden itibaren bir ay içinde lisansları verilir. Söz konusu tüzel kişiler, lisansların verilmesine kadar, piyasa faaliyetlerini yürürlükteki usul ve esaslar uyarınca yürütürler.

2) Mevcut iletim sisteminin işletilmesine dair tüm hak ve yetkiler Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine geçer.

3) Yürürlükte olan tarife dışı ve tarife altı uygulamalar ile elektrik satış tarifeleri üzerindeki fonlar ve paylar kaldırılır. Bu konulara dair düzenlemeler, Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca yapılır.

C) Kamuya ait elektrik enerjisi üretim ve dağıtım tesislerinden işletme hakları devri öngörülenlerden, devir işlemlerini, 31 Mart 2001 tarihine kadar tamamlayamayan şirketlerin mevcut sözleşmeleri iptal olunur.

D) TEDAŞ ile Elektrik Üretim Anonim Şirketi bünyesinde yer alan bağlı ortaklıklar, işletme hakları veya mülkiyetleri devredilene kadar mevcut statülerini korur.

a) Dağıtım faaliyeti çerçevesinde;

1) İşletme hakkı özel sektöre devredilmemiş olan ya da sair şekillerde özelleştirilmemiş olan dağıtım bölgelerinde, dağıtım ve perakende satış faaliyetlerinin TEDAŞ tarafından yürütülmesine devam olunur. Ancak, bu bölgelerde özel perakende satış şirketleri de faaliyet gösterebilir.

2) Mevcut sözleşmeler uyarınca, TEDAŞ'ın mülkiyetindeki dağıtım tesislerini işleten özel dağıtım şirketlerinin yatırım programlarını ve projelerini incelemek, onaylanarak programa alınan projelerin yatırım programına uygun olarak yapıp yapılmadığını denetlemek, bu sözleşmeler yürürlükte kaldığı sürece TEDAŞ'ın yükümlülüğündedir.

b) Üretim faaliyeti çerçevesinde; Elektrik Üretim Anonim Şirketinin, bünyesindeki bağlı ortaklıklar dahil, işletmekte olduğu üretim tesislerinde üretilen elektrik enerjisinin satış fiyatları içerisinde; tesisler için kullanılmış öz kaynak, kredi, anapara, faiz ve kur farkları ile Elektrik Üretim Anonim Şirketin'e ait yönetim giderleri de yer alır. Kredilere ait yükümlülüklerin yerine getirilmesi Elektrik Üretim Anonim Şirketinin sorumluluğundadır.

E) Elektrik Üretim Anonim Şirketi, süresi Kurulca belirlenen bir dönem boyunca, ürettiği elektrik enerjisini, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketine satar. Ancak, söz konusu dönem hazırlık döneminin sona ermesinden itibaren beş yıldan fazla olamaz. Bu dönem boyunca Elektrik Üretim Anonim Şirketinin, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketine elektrik enerjisi ve/veya kapasite satışına ilişkin usul ve esaslar 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar

Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna göre oluşturulan Bakanlık görüşü çerçevesinde Kurul tarafından belirlenir.

Bu maddede belirtilen dönem sonuna kadar veya serbest tüketici tanımı kapsamının Kurul tarafından serbest olmayan tüketicileri de içine alacak şekilde genişletildiği tarihe kadar, bu Kanun hükümleri ve yönetmelikler ve/veya 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna göre oluşturulan Bakanlık görüşü çerçevesinde Kurulca yapılacak düzenlemeler sonucunda kamu tüzel kişilerinin gelirlerinde oluşabilecek kayıplar, genel bütçeden doğrudan karşılanır.

F) Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra doğrudan iletim sistemine bağlı olan tüketiciler ile Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren otuz ay sonra geçerli olmak üzere, bir önceki yıla ait toplam elektrik enerjisi tüketimleri dokuz milyon kilovatsaatten fazla olan tüketiciler serbest tüketici olarak kabul edilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce iletim sistemine doğrudan bağlı olan tüketicilerle yapılan ve Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi tarafından devralman sözleşmeler, bu tüketiciler tedarikçilerini seçene kadar yürürlükte kalır.

G) 3996 sayılı Kanun hükümleri çerçevesindeki Hazine garantileri, bu Kanunun yayımı tarihinden önce Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ile Bakanlık tarafından kararlaştırılmış bulunan projeler için 2002 yılı itibarıyla işletmeye geçmeleri kaydıyla verilebilir. Bu projelerden Hazine garantisi verilmiş olanların 2002 yılı itibarıyla işletmeye alınamaması halinde Hazine garantileri geçersiz olur.

Bu projeler haricinde 3996 ve 4283 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde Hazine garantisi verilemez.

Yürürlük

MADDE 19. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 20. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Bülent Ecevit

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

D. Bahçeli

Devlet Bakanı

R. Önal

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. S. Gürel

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

H. Gemici

Devlet Bakanı

F. Ünlü

Milli Savunma Bakanı

S. Çakmakoğlu

Maliye Bakanı

S. Oral

Sağlık Bakanı

Doç. Dr. O. Durmuş

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Y. Okuyan

Kültür Bakanı

M. İ. Talay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. T. Toskay

Devlet Bakanı

F. Bal

Devlet Bakanı

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Üşenmez

Devlet Bakanı V.

Prof. Dr. Ş. Üşenmez

İçişleri Bakanı

S. Tantan

Milli Eğitim Bakanı

M. Bostancıoğlu

Ulaştırma Bakanı

Prof. Dr. E. Öksüz

Sanayi ve Tic. Bakanı

A. K. Tanrıkulu

Turizm Bakanı

E. Mumcu

Çevre Bakanı

F. Aytekin

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

M. Keçeciler

Devlet Bakanı

Y. Yalova

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Devlet Bakanı

E. S. Gaydalı

Adalet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Dışişleri Bakanı

İ. Cem

Bayındırlık ve İskân Bakanı

K. Aydın

Tarım ve Köyişleri Bakanı

Prof. Dr. H. Y. Gökalp

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. C. Ersümer

Orman Bakanı V.

M. İ. Talay

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE
TEKNOLOJİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
ELEKTRİK PİYASASI KANUN TASARISI

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Tanımlar

Amaç, kapsam ve tanımlar

MADDE 1- Bu Kanunun amacı; elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösterebilecek, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir elektrik enerjisi piyasasının oluşturulması ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin sağlanmasıdır.

Bu Kanun; elektrik üretimi, iletimi, dağıtımı, toptan satışı, perakende satışı, perakende satış hizmeti, ithalat ve ihracatı ile bu faaliyetlerle ilişkili tüm gerçek ve tüzel kişilerin hak ve yükümlülüklerini, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumunun kurulması ile çalışma usul ve esaslarını ve elektrik üretim ve dağıtım varlıklarının özelleştirilmesinde izlenecek usulü kapsar.

Bu Kanunun uygulanmasında:

1. Bakanlık: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını,
2. Bakan: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanını,
3. TEDAŞ: Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketini,
4. DSİ: Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünü,
5. DPT : Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığını,
6. EİE : Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğünü,
7. Kurum: Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumunu,
8. Kurul: Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulunu,
9. Mevcut sözleşmeler: Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Kanun, 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Kanun, 16/7/1997 tarihli ve 4283 sayılı Kanun, 21/1/2000 tarihli ve 4501 sayılı Kanun hükümleri ve ilgili yönetmeliklere göre imzalanan sözleşmeleri, imtiyaz sözleşmelerini ve uygulama sözleşmelerini,

10. Tüzel kişi: Bu Kanun hükümleri uyarınca, elektrik enerjisinin üretimi, iletimi, dağıtımı, toptan satışı, perakende satışı, perakende satış hizmeti, ithalatı, ihracatı ve ticareti ile iştigal etmek üzere kurulmuş ya da kurulacak olan kamu ya da özel hukuk tüzel kişilerini,

11. İştirak: Kamu iktisadi teşebbüsü olanlar hariç olmak üzere; doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya başka şirket ve şirketler veya gerçek kişi ve kişilerle birlikte herhangi bir tüzel kişiyi kontrol eden şirket veya doğrudan ya da dolaylı olarak, tek başına veya birlikte, başka herhangi bir şirket ve şirketler veya gerçek kişi ve kişiler tarafından kontrol edilen tüzel kişiyi ve bu şirketlerin ve/veya tüzel kişilerin birinin diğeriyle veya birbirleriyle olan doğrudan veya dolaylı ilişkisini,

12. Kontrol: Bir tüzel kişi üzerinde doğrudan veya dolaylı olarak o tüzel kişinin sermayesinin ya da ticarî mal varlığının yarısından fazlasını veya oy haklarının yarısından fazlasını kullanma hakkını ya da denetim kurulu, yönetim kurulu veya tüzel kişiyi temsile yetkili organların üyelerinin yarısından fazlasını atama hakkını ya da işlerini idare etme hakkını,

13. Üretim: Enerji kaynaklarının, elektrik üretim santrallerinde elektrik enerjisine dönüştürülmesini,

14. İletim: Elektrik enerjisinin gerilim seviyesi 36 kV üzerindeki hatlar üzerinden naklini,

15. Dağıtım: Elektrik enerjisinin 36 kV ve altındaki hatlar üzerinden naklini,

16. Toptan satış: Elektriğin tekrar satış için satışını,

17. Perakende satış: Elektriğin tüketicilere satışını,

18. Perakende satış hizmeti: Perakende satış lisansına sahip şirketlerce, elektrik enerjisi ve/veya kapasite satımı dışında tüketicilere sağlanan diğer hizmetleri,

19. Tüketici: Elektriği kendi ihtiyacı için alan serbest ve serbest olmayan tüketicileri,

20. Tedarikçi: Tüketicilerine elektrik enerjisi ve/veya kapasite sağlamakla yükümlü olan üretim şirketleri, otoprodüktörler, otoprodüktör grupları, toptan satış şirketleri ve perakende satış şirketlerini,

21. Serbest tüketici: Kurul tarafından belirlenen elektrik enerjisi miktarından daha fazla tüketimde bulunması veya iletim sistemine doğrudan bağlı olması nedeniyle tedarikçisini seçme serbestisine sahip gerçek veya tüzel kişiyi,

22. Serbest olmayan tüketici: Elektrik enerjisi ve/veya kapasite alımlarını bölgesinde bulunduğu perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketi veya perakende satış şirketlerinden yapabilen gerçek veya tüzel kişiyi,

23. Üretim şirketi: Otoprodüktörler, otoprodüktör grupları hariç olmak üzere, elektrik üretimi ve ürettiği elektriğin satışı ile iştigal eden tüzel kişiyi,

24. Dağıtım şirketi: Belirlenen bir bölgede elektrik dağıtımını ile iştigal eden tüzel kişiyi,

25. Toptan satış şirketi: Elektrik enerjisinin ve/veya kapasitenin, toptan satılması, ithalatı, ihracatı, serbest tüketicilere satışı ve ticareti faaliyetleri ile iştigal edebilen tüzel kişiyi,

26. Perakende satış şirketi: Elektrik enerjisinin ve/veya kapasitenin ithalatı ve iletim sistemine doğrudan bağlı olanlar dışındaki tüketicilere perakende satışı ve/veya tüketicilere perakende satış hizmeti verilmesi ile iştigal edebilen tüzel kişiyi,

27. Otoprodüktör: Esas olarak kendi elektrik enerjisi ihtiyacını karşılamak üzere elektrik üretimi ile iştigal eden tüzel kişiyi,

28. Otoprodüktör grubu: Esas olarak ortaklarının elektrik enerjisi ihtiyacını karşılamak üzere elektrik enerjisi üretimi ile iştigal eden tüzel kişiyi,

29. Tesis: Elektrik enerjisi üretimi, iletimi ve dağıtımını işlevlerini yerine getirmek üzere kurulan tesis ve teçhizatı,

30. Dağıtım sistemi: Bir dağıtım şirketinin, belirlenmiş bölgesinde işlettiği ve/veya sahip olduğu elektrik dağıtım tesisleri ve şebekesini,

31. İletim sistemi: Elektrik iletim tesisleri ve şebekesini,

32. Üretim tesisi: Elektrik enerjisinin üretildiği tesisleri,

33. İletim tesisi: Üretim tesislerinin bittiği noktalardan itibaren, iletim şalt sahalarının orta gerilim fiderleri de dahil olmak üzere dağıtım tesislerinin bağlantı noktalarına kadar olan tesisleri,

34. Dağıtım tesisi: İletim tesislerinin bittiği noktadan itibaren, müstakilen elektrik dağıtımı için tesis edilmiş tesis ve şebekeyi,

35. Piyasa: Üretim, iletim, dağıtım, toptan satış, perakende satış, perakende satış hizmeti, ithalat ve ihracat dahil olmak üzere elektrik enerjisi ve kapasite alım satımı veya ticareti faaliyetleri ile bu faaliyetlere ilişkin işlemlerden oluşan elektrik enerjisi piyasasını,

36. Üretim kapasite projeksiyonu: Dağıtım şirketleri tarafından hazırlanan talep tahminleri esas alınarak, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından yapılan, elektrik enerjisi arz güvenliği için gereken üretim kapasitesinin tahminini,

37. Tarife: Elektrik enerjisinin ve/veya kapasitenin iletimi, dağıtımı ve satışı ile bunlara dair hizmetlere ilişkin fiyat, hüküm ve şartları içeren düzenlemeleri,

38. Lisans: Tüzel kişilere piyasada faaliyet gösterebilmeleri için bu Kanun uyarınca Kurul tarafından verilen izni,

39. Yan hizmetler anlaşmaları: İletim sistemine bağlı olan üretim şirketleri, otoprodüktörler, otoprodüktör grupları, dağıtım şirketleri veya tüketiciler tarafından Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine, şebeke yönetmeliği uyarınca sağlanacak ve ilgili hizmetin sağlanmasının maliyetinin tamamını karşılayacak yan hizmet bedellerini, koşullarını ve hükümlerini belirleyen anlaşmaları,

40. Yan hizmetler: Yan hizmetler anlaşması hükümleri uyarınca iletim sistemine veya dağıtım sistemine bağlı tüm tüzel kişilerce sağlanacak olan ve şebeke yönetmeliğinde ve/veya dağıtım yönetmeliğinde ayrıntılı olarak tanımlanan hizmetleri,

41. Enerji alım ve enerji satış anlaşmaları: Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin; mevcut sözleşmeler kapsamında devraldığı ve/veya mevcut sözleşmelerin tabi olduğu mevzuat çerçevesinde imzalayacağı anlaşmalarla, Kurulun oluşmasını müteakip Hazine Müsteşarlığının onayı çerçevesinde Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi tarafından imzalanarak Kurul tarafından kaydı tutulan anlaşmaları,

42. Bağlantı ve sistem kullanım anlaşmaları: İlgili bağlantı ve sistem kullanım tarifesinin fiyatları, hükümleri ve şartlarını içeren ve bir üretim şirketi, otoprodüktör, otoprodüktör grubu, dağıtım şirketi ya da tüketicilerin iletim sistemine ya da bir dağıtım sistemine erişmeleri ya da bağlantı yapımları için ilgili kullanıcıya özgü koşul ve hükümleri kapsayan anlaşmaları,

43. İkili anlaşmalar: Gerçek ve tüzel kişiler arasında özel hukuk hükümlerine tabi olarak, elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin alınıp satılmasına dair yapılan ve Kurul onayına tabi olmayan ticarî anlaşmaları,

44. Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi : Bu Kanun hükümleri uyarınca Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi bünyesinde yer alacak ve dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği hükümleri doğrultusunda görev yapacak merkezi,

45. İletim kontrol anlaşmaları: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ile özel direkt iletim hatlarının mülkiyet sahibi ya da işletmecisi olan özel hukuk tüzel kişisi arasında, özel hukuk hükümlerine göre yapılan ikili anlaşmaları,

46. Şebeke yönetmeliği: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlık dönemi içerisinde hazırlanacak ve iletim lisansı hükümleri uyarınca Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ile iletim sistemine bağlı tüm taraflara uygulanacak standart, usul ve esasları belirleyen kuralları,

47. Dağıtım yönetmeliği: Dağıtım faaliyeti gösteren tüzel kişilerin görüşleri alınmak suretiyle, hazırlık dönemi içerisinde TEDAŞ tarafından hazırlanarak dağıtım lisansları hükümleri uyarınca dağıtım şirketleri ile dağıtım sistemine bağlı tüm taraflara uygulanacak standart, usul ve esasları belirleyen kuralları,

48. Müşteri hizmetleri yönetmeliği: Dağıtım ve perakende satış faaliyeti gösteren tüzel kişilerin görüşleri alınmak suretiyle, hazırlık dönemi içerisinde TEDAŞ tarafından hazırlanarak dağıtım ve perakende satış lisansları hükümleri uyarınca dağıtım şirketleri, perakende satış şirketleri ile söz konusu şirketlerden hizmet alan tüm taraflara uygulanacak standart, usul ve esasları belirleyen kuralları,

49. Dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlık dönemi içerisinde hazırlanacak ve iletim lisansı hükümleri uyarınca piyasada faaliyet gösteren taraflar arasındaki anlaşmalar kapsamında elektrik enerjisi ve/veya kapasite alım-satımının gerçek zamanlı dengelenmesi ve mali uzlaştırmanın gerçekleştirilmesi ile ilgili ayrıntılı usul ve esasları belirleyen kuralları,

50. İletim ek ücreti : İletim tarifesi üzerinden Kurum adına tahsil edilebilecek ücreti, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Elektrik Piyasası Faaliyetleri ve Lisanslar

Elektrik piyasası faaliyetleri

MADDE 2- Elektrik piyasası faaliyetleri bu Kanun hükümlerine göre piyasada faaliyet gösterecek tüzel kişilerin üretim, iletim, dağıtım, toptan satış, perakende satış, perakende satış hizmeti, ticaret, ithalat ve ihracat faaliyetleridir.

Piyasada faaliyet gösterecek tüzel kişilerin faaliyetlerinde uymaları gereken usul ve esaslar bu Kanun ve ilgili yönetmeliklerle düzenlenir.

Piyasada faaliyet gösterecek özel hukuk tüzel kişilerininin 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda anonim şirket ya da limited şirket olarak kurulmaları ve anonim şirket olarak kurulmaları halinde, hisselerinin tamamının nama yazılı olması şarttır. Bu şirketlerin asgari sermayeleri ile ana sözleşmelerinde bulunması gereken sair hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Piyasada, bu Kanun hükümleri uyarınca lisans almak koşuluyla yerine getirilebilecek faaliyetler ve faaliyet gösterebilecek tüzel kişiler şunlardır:

a) Üretim faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler: Otoprodüktör ve otoprodüktör grupları tarafından gerçekleştirilen üretim faaliyeti dışındaki elektrik enerjisi üretimi, Elektrik Üretim Anonim Şirketi ve özel sektör üretim şirketleri tarafından gerçekleştirilir. Elektrik Üretim Anonim Şirketi ve özel sektör üretim şirketleri, lisansları uyarınca gerçek ve tüzel kişilere elektrik enerjisi ve/veya kapasite satışı yapabilirler.

1. Elektrik Üretim Anonim Şirketi; özel sektör üretim yatırımlarını dikkate almak suretiyle Kurul onaylı üretim kapasite projeksiyonu uyarınca, gerektiğinde yeni üretim tesisleri kurabilir, kiralayabilir ve işletebilir.

Elektrik Üretim Anonim Şirketi, DSI bünyesindeki üretim tesislerini bu Kanun hükümlerine göre devralır, Türkiye Elektrik Üretim İletim Anonim Şirketinden devralınan ve özel hukuk tüzel

kişilerine devri yapılmamış üretim tesislerini kendisi ve/veya bağlı ortaklıkları vasıtasıyla işletir ya da gerektiğinde sistemden çıkarır.

Elektrik Üretim Anonim Şirketi, işletme hakkı devri yoluyla özel hukuk tüzel kişilerine devri yapılmış veya yapılacak tesis ve işletmelerin ve bunlara yapılacak ilave ve idame yatırımlarının mülkiyetini muhafaza eder.

2. Özel sektör üretim şirketleri; sahip oldukları, finansal kiralama yoluyla edindikleri veya işletme hakkını devraldıkları üretim tesisi ya da tesislerinde elektrik enerjisi üretimi ve satışı ile iş-tigal eden özel hukuk tüzel kişileridir.

Herhangi bir özel sektör üretim şirketinin iştirakleri ile birlikte işletmekte olduğu üretim tesisleri yoluyla piyasada sahip olacağı toplam pay, bir önceki yıla ait yayımlanmış Türkiye toplam elektrik enerjisi üretiminin yüzde onunu geçemez.

3. Bir otoprodüktör ya da otoprodüktör grubunun, ürettiği elektrik enerjisinin %20'sini aşmamak kaydıyla Kurul tarafından belirlenecek orandaki miktarını rekabet ortamında bir yıl boyunca satabilir. Bu sürenin dışında ve belirlenen orandan daha fazla elektrik enerjisinin satılması üretim şirketi lisansı alınmak kaydıyla mümkündür.

Otoprodüktör ve otoprodüktör gruplarının çalışma usul ve esasları, ortaklarına yapacakları satışın niteliğine ilişkin düzenlemeler ile ihtiyaç fazlası olarak ürettikleri elektriğin satışına ait diğer hususlar çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

b) İletim faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler: Elektrik enerjisi iletim faaliyetleri Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından yürütülür.

Kamu mülkiyetindeki tüm iletim tesislerini devralmak, kurulması öngörülen yeni iletim tesisleri için iletim yatırım planı yapmak, yeni iletim tesislerini kurmak ve işletmek, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketinin görevidir.

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi; ayrıca, Kurul onayına tabi olan iletim, bağlantı ve sistem kullanım tarifelerini ve şebeke yönetmeliğini hazırlar, revize eder, denetler ve yük dağıtımını ile frekans kontrolünü gerçekleştirir, iletim sisteminde ikame ve kapasite artırımı yapar, gerçek zamanlı sistem güvenilirliğini izler, yapılan yan hizmetler anlaşmaları ile yan hizmetleri satın alır ve sağlar.

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, Bakanlığın kararı doğrultusunda uluslararası enterkonneksiyon çalışmalarını yapar, iletim sistemine bağlı ve/veya bağlanacak olan serbest tüketiciler dahil tüm sistem kullanıcılarına şebeke yönetmeliği ve iletim lisansı hükümleri doğrultusunda eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin iletim ve bağlantı hizmeti sunar.

Piyasanın gelişimine bağlı olarak Kurul kararı doğrultusunda yeni ticaret yöntemleri ve satış kanallarının uygulanabilmesine yönelik alt yapının geliştirilmesi ve uygulanmasından Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi sorumludur.

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, yönetmelik çerçevesinde, dağıtım şirketleri tarafından hazırlanan talep tahminlerini esas alarak üretim kapasite projeksiyonunu hazırlar ve Kurul onayına sunar.

İletim şebekesi dışında, ulusal iletim sistemi için geçerli standartlara uygun olan ve piyasada üretim faaliyeti gösteren tüzel kişiler ile lisansları kapsamındaki müşterileri ve/veya iştirakleri ve/veya serbest tüketiciler arasında özel direkt iletim hattı tesisi, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ile üretim faaliyeti gösteren tüzel kişiler arasında yapılacak iletim kontrol anlaşması ile

mümkündür. Bu iletim kontrol anlaşmalarının amacı, iletim sisteminin kararlılığının ve işletme bütünlüğünün korunmasıdır. İletim kontrol anlaşmaları Kurulun onayı ile yürürlüğe girer.

c) Dağıtım faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler: Elektrik enerjisi dağıtım faaliyetleri, dağıtım şirketleri tarafından lisanslarında belirlenen bölgelerde yürütülür.

Dağıtım şirketleri, buldukları dağıtım bölgesinde, başka bir tedarikçiden elektrik enerjisi ve/veya kapasite temin edemeyen tüketiciler bulunması halinde, perakende satış lisansı alarak bu tüketicilere perakende satış yapmak ve/veya perakende satış hizmeti vermekle yükümlüdür.

Dağıtım şirketleri, bölgelerinde, başka perakende satış şirketi ve/veya şirketleri bulunsa dahi perakende satış lisansı almak suretiyle tüketicilere perakende satış yapabilir ve/veya perakende satış hizmeti verebilir.

Lisanslarında belirtilen bölgelerdeki dağıtım tesislerini işleten ve/veya sahip olan dağıtım şirketleri, bu tesislerin yenileme, ikame ve kapasite artırım yatırımlarını yapar, dağıtım sistemine bağlı ve/veya bağlanacak olan serbest tüketiciler dahil tüm sistem kullanıcılarına, dağıtım lisanslarının hüküm ve şartları ve dağıtım yönetmeliği hükümleri doğrultusunda ve yönetmelikte belirlenecek süreler içinde eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin elektrik enerjisi dağıtımını ve bağlantı hizmeti sunar.

Dağıtım şirketleri yapılan yan hizmetler anlaşmaları ile yan hizmetleri satın alır ve sağlar.

Yönetmelik çerçevesinde, dağıtım lisanslarında belirlenen bölgelerde talep tahminlerinin hazırlanması ve Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine bildirilmesi görevi dağıtım şirketlerine aittir. Kurul bu talep tahminlerini onaylar ve tahminler Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından yayımlanır.

Kurul onaylı talep tahminleri doğrultusunda yatırım planlarının hazırlanması ve Kurul onayına sunulması, onaylanan yatırım planı uyarınca yatırım programına alınan, dağıtım tesislerindeki gerekli iyileştirme ve güçlendirme işlerinin gerçekleştirilmesi ve/veya yeni dağıtım tesislerinin inşa edilmesi görevi mülkiyeti kamuda olan dağıtım tesislerini işleten dağıtım şirketlerine aittir.

d) Toptan satış faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler: Toptan satış faaliyetleri, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi ve özel sektör toptan satış şirketleri tarafından, bu Kanun, ilgili yönetmelikler, lisanslar, şebeke yönetmeliği, dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği ve ikili anlaşmalar uyarınca yürütülür.

1. Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi; elektriğin toptan satışını yapmak üzere, enerji alım ve satış anlaşmalarını devralır, imzalar, yürütür ve sona erdirir.

Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi, üretim faaliyeti gösteren tüzel kişilerden gerektiğinde süresi bir yılı aşmamak kaydıyla yapacağı anlaşmalar yoluyla elektrik enerjisi satın alabilir.

2. Özel sektör toptan satış şirketleri; elektriğin toptan satışı faaliyetlerinde bulunur.

Herhangi bir özel sektör toptan satış şirketinin iştirakleriyle birlikte piyasada sahip olacağı toplam pay, piyasada bir önceki yılda tüketilen toplam elektrik enerjisi miktarının yüzde onunu geçemez.

e) Perakende satış faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler: Elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin perakende satışını ve/veya perakende satış hizmetini içeren faaliyetler, bu Kanun, ilgili yönetmelikler, lisanslar, müşteri hizmetleri yönetmeliği ve dağıtım yönetmeliği hükümleri uyarınca perakende satış şirketleri tarafından yürütülür.

f) İthalat - ihracat faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler: 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna göre oluşturulan Bakanlık görüşü doğrultusunda uluslararası enterkonneksiyon şartı oluşmuş ülkelerden ya da ülkelere, Kurul onayı ile elektrik enerjisi ithalatı ve/veya ihracatı, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi, özel sektör toptan satış şirketleri ve perakende satış şirketleri tarafından, bu Kanun, ilgili yönetmelikler, lisanslar, şebeke yönetmeliği ve dağıtım yönetmeliği uyarınca yapılır.

g) Bu Kanun kapsamında faaliyet gösteren bütün özel ve tüzel kişiler, hizmetlerin teknik ve ekonomik gereklere en uygun şekilde yapılmasını temin için bünyelerinde her türlü bakım, tamir ve yenileme işlerini yapmakla yükümlüdür.

Lisans genel esasları ve lisans türleri

MADDE 3- Bu Kanun kapsamında Kurum tarafından verilecek lisansların tabi olacağı usul ve esaslar ile lisanslarda yer alacak asgari hükümler şunlardır:

a) Lisansların tabi olacağı usul ve esaslar;

1. Piyasa faaliyetleri ile işgal edecek tüzel kişiler, faaliyetlerine başlamadan önce, her faaliyet için ve söz konusu faaliyetlerin birden fazla tesiste yürütülecek olması halinde, her faaliyet için ayrı ayrı lisans almak zorundadır.

2. Birden fazla lisansa sahip olan aynı tüzel kişi veya aynı faaliyeti birden fazla tesiste yürüten tüzel kişiler, lisansa tabi her faaliyet veya tesis için ayrı ayrı hesap ve kayıt tutmak zorundadır.

3. Lisans başvuru usul ve esasları, lisans sahibi tüzel kişilerin hak ve yükümlülükleri, lisans sahibinin haklarının temliki, lisansların tadili, süreleri, süre uzatımı ve sahibi tarafından lisansın vazgeçilmesi halleri ile faaliyetin türü ve üretimi, iletimi ve dağıtımını yapılan elektrik enerjisi miktarına göre belirlenecek lisans bedelleri yönetmelikle düzenlenir.

4. Lisanslar, bir defada en çok kırk dokuz yıl için verilir. Üretim, iletim ve dağıtım lisansları için geçerli olan asgari süre on yıldır.

5. Bu Kanun hükümleri uyarınca piyasada; verimli, istikrarlı ve ekonomik bir sistem oluşturmak ve bunu korumak, elektrik enerjisi üretimi, toptan satışı ve perakende satışında rekabet ortamına uygun alt yapıyı sağlamak, dağıtım lisansı sahibi şirketlerin ve Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketinin görevidir.

6. Tüzel kişiler, Kurul tarafından belirlenen lisans alma, lisans yenileme, lisans tadili, lisans sureti çıkartma ve yıllık lisans bedellerini Kuruma ödemek zorundadır.

7. Lisans sahibi tüzel kişiler; tesislerini, yasal defter ve kayıtlarını Kurul denetimine hazır bulundurmak, Kurul tarafından talep edildiğinde denetime açmak ve Kurumun faaliyetlerini yerine getirebilmesi için ihtiyaç duyacağı her türlü bilgi ve belgeyi zamanında Kurula vermek zorundadır.

8. Tüzel kişiler lisans almanın yanı sıra, faaliyet alanlarına göre yürürlükteki mevzuatın gereklerini yerine getirmekle yükümlüdür.

b) Lisanslarda asgari olarak yer alacak hükümler:

1. Lisans kapsamında hizmet verilecek gerçek ve tüzel kişilere dair gruplar veya kategoriler ile yürütülecek faaliyet türlerini belirleyen hükümler,

2. Bir dağıtım ya da iletim lisansı sahibinin, gerçek ve tüzel kişilere, eşitler arasında ayırım gözetmeksizin sisteme erişim ve sistemi kullanım imkanı sağlayacağına dair hükümler,

3. Enerji fiyatlandırma esaslarını tespit etmeye, kamu yararı ve piyasa ihtiyaçlarını dikkate alarak tüketicilere yapılan her türlü enerji satışında taban ve tavan fiyatlarını ve bu fiyatlarda enflasyon nedeniyle ihtiyaç duyulacak ayarlamalara ilişkin yöntemler ile denetlemeye dair hükümler,

4. Lisans sahibinin Kurula tam ve doğru bilgi vermesini ve tüketicilere yapılan satışlar açısından; lisans sahibinin elektrik enerjisi ve/veya kapasite alımlarını en ekonomik kaynaktan yapmasını ve gerektiğinde piyasada yaptığı alımlarda en ekonomik alımı yaptığını kanıtlamasını sağlayacak hükümler,

5. Yönetmelik uyarınca, hizmet maliyetlerinin yansıtılmasına dair kurallar ile kayıp ve kaçakları asgariye indirecek önlemlerin uygulanmasına dair esasları içeren hükümler,

6. Lisansın iptali ve sona ermesine ilişkin hükümler,

7. Lisansla değişiklik yapılmasına ilişkin hükümler,

8. Lisans sahibinin Kuruma ödemekle yükümlü olacağı bedeller ve ödeme koşullarına ilişkin hükümler,

9. Lisans sahibine ait veya kullanımındaki tesis ve/veya tesislerin gerektiğinde lisans amaçları doğrultusunda başkalarına kullandırılması koşullarına ilişkin hükümler,

10. Lisans sahibinin Kurul tarafından verilen tüm talimatlara uyma yükümlülüklerine ilişkin hükümler,

11. Lisans kapsamında, Kuruldan izin alınmaksızın yapılabilecek faaliyetlere ilişkin hükümler,

12. Lisans kapsamındaki faaliyetler ile ilgili uyumsuzlukların hangilerinin Kurul tarafından çözüleceğine ilişkin hükümler,

13. Lisansla yer alan hak ve yükümlülüklerin hangi süre, koşul ve hallerde geçersiz olacağına ilişkin hükümler.

14. Hizmetin teknik gereklere göre yapılmasını sağlayacak hükümler.

c) Elektrik enerjisi piyasasında faaliyet gösterilebilmesi için Kurum tarafından verilecek lisans türleri aşağıda belirtilmiştir:

1. Üretim lisansı;

Mevcut ve kurulacak olan üretim tesisleri için üretim şirketlerinin elektrik enerjisi üretimi ve üretilen elektriğin satışına yönelik olarak, her bir üretim tesisi için Kurumdan almak zorunda oldukları lisansı ifade eder. Üretim lisansı alınma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

Otoprodüktörler ve otoprodüktör grupları hariç olmak üzere, iletim ve dağıtım sistemi ile paralel çalışmayan ve çıkarılacak yönetmeliğe göre yalnızca kendi ihtiyacını karşılamak için elektrik üretimi yapan gerçek veya tüzel kişiler lisansa tabi değildir.

Üretim şirketleri, dağıtım şirketleri ile kontrol oluşturmaksızın iştirak ilişkisine girebilir.

Üretim şirketleri, bu faaliyetler dışında piyasada herhangi bir faaliyette bulunamaz.

2. İletim lisansı;

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketinin mevcut ve inşa edilecek tüm iletim tesisleri üzerinden iletim faaliyetlerini yürütebilmesi için Kurumdan almak zorunda olduğu lisansı ifade eder.

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, şebeke yönetmeliği hükümleri uyarınca, piyasadaki arzla piyasa talebini karşılamak üzere yük dağıtım sıralamasının belirlenmesinden, gerçek zamanlı

iletim kısıtlamalarına göre, teknik ve ekonomik yük dağıtım kuralları doğrultusunda yük dağıtımının gerçekleştirilmesinden ve yük dağıtım sıralamasının gerektiğinde şebeke yönetmeliği hükümleri doğrultusunda revize edilmesinden sorumludur.

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, piyasada iletim faaliyeti dışında herhangi bir faaliyet ile iştigal edemez.

3. Dağıtım lisansı;

Belirli bir bölgede dağıtım faaliyetinde bulunulabilmek için tüzel kişilerin Kurumdan almak zorunda oldukları lisansı ifade eder.

Özel sektör dağıtım şirketleri, dağıtım veya perakende satış faaliyeti dışında, lisanslarında belirtilen bölgelerde üretim lisansı almak kaydıyla ve yıllık elektrik enerjisi üretimi bir önceki yıldaki bölgelerinde tüketime sunulan yıllık toplam elektrik enerjisi miktarının yüzde onundan fazla olmamak üzere üretim tesisi kurabilir.

Dağıtım şirketleri sahibi olduğu veya iştirak ilişkisinde bulunduğu üretim şirketi veya şirketlerinden, bölgelerinde bir önceki yılda dağıtımını yaptıkları yıllık toplam miktarın yüzde onundan fazla elektrik enerjisi satın alamaz.

Bölgelerinde, mevcut sözleşmeleri kapsamında işletme hakkı devri yoluyla dağıtım hizmeti yapma hakkı elde etmiş özel sektör dağıtım şirketleri, bu Kanunda belirlenmiş ve dağıtım şirketlerinin tabi olduğu serbest rekabet koşullarını sağlayacak şekilde sözleşmelerini tadil edip, yeni düzenlemelere geçmedikleri sürece, üretim lisansı olarak üretim tesisi kurma hakkından yararlanamaz ve üretim faaliyetiyle iştigal eden tüzel kişilerle kontrol oluşturup oluşturmadığına bakılmaksızın iştirak ilişkisine giremez.

Diğer taraftan mevcut sözleşmeleri kapsamında bölgelerinde dağıtım hizmeti yapma hakkı elde etmiş özel sektör dağıtım şirketleri mevcut sözleşmelerini Kurulca belirlenecek bir süre dahilinde tadil etmekle yükümlüdürler. Sözleşmelerin niteliği bu hükümlerin uygulanmasına engel teşkil etmez.

Dağıtım şirketleri, tanımlanan bu faaliyetler dışında piyasada başka bir faaliyette bulunamaz.

4. Toptan satış lisansı;

Toptan satış şirketlerinin piyasada elektriğin toptan satışı ve serbest tüketicilere satışı için Kurumdan almak zorunda oldukları lisansı ifade eder.

Toptan satış lisanslarında, Bakanlık kararı doğrultusunda uluslararası enterkonneksiyon şartı oluşmuş ülkelere elektrik enerjisi ihracatına ya da elektrik enerjisi ithalata izin veren hükümler ayrı bir bölüm olarak yer alır.

Kurul, böyle bir izni vermeden önce, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine teknik sınırlamalara ilişkin görüş alır. Toptan satış lisansında, ithalata ve ihracata ilişkin hükümler sınırlı süre ve miktarlar için geçerlidir. Bu süre, ilgili toptan satış lisansının geçerlilik süresinden farklı olabilir. İthalat ve ihracatla ilgili hükümlere ilişkin her türlü değişiklik ya da süre uzatımı, ilgili toptan satış lisansının diğer tüm hükümlerine ilişkin değişiklik ya da süre uzatımından ayrı olarak ele alınır.

5. Perakende satış lisansı;

Tüzel kişilerin, piyasada perakende satış yapabilmek ve/veya perakende satış hizmeti verebilmek için Kurumdan almak zorunda oldukları lisansı ifade eder. Bir perakende satış lisansında, gerektiğinde Bakanlık kararı doğrultusunda iletim seviyesinin altındaki gerilim seviyelerinde elektrik enerjisi ithalata izin veren hükümler ayrı bir bölüm olarak yer alır.

Kurul, bu izni vermeden önce, söz konusu dağıtım bölgesinde faaliyet gösteren dağıtım şirketinden teknik konulara ilişkin görüş alır. Perakende satış lisansında, ithalata ilişkin hükümler sınırlı süre ve miktar için geçerlidir. Bu süre ilgili perakende satış lisansının geçerlilik süresinden farklı olabilir. İthalatla ilgili hükümlere ilişkin her türlü değişiklik ya da süre uzatımı, ilgili perakende satış lisansının diğer tüm hükümlerine ilişkin değişiklik ya da süre uzatımından ayrı olarak ele alınır.

Perakende satış şirketleri, herhangi bir bölge sınırlaması olmaksızın perakende satış ve perakende satış hizmeti faaliyetinde bulunur.

Perakende satış lisansına sahip dağıtım şirketleri ise ancak perakende satış lisansında yer alması halinde, başka bir dağıtım şirketinin bölgesinde bulunan serbest tüketicilere elektrik enerjisi ve/veya kapasite satışı yapabilir.

6. Otoprodüktör ve otoprodüktör grubu lisansı;

Kendi ihtiyaçlarını karşılamak üzere elektrik enerjisi üretimi yapan ve iletim ve/veya dağıtım sistemi ile paralel çalışan otoprodüktörlerin ve ortaklarına elektrik enerjisi temin eden otoprodüktör gruplarının Kurumdan almak zorunda oldukları lisansı ifade eder.

d) Lisansların sona ermesi: Lisanslar, Kurul tarafından lisansla belirtilen yöntem uyarınca süreleri uzatılmadığı takdirde sürelerinin bitiminde veya lisans sahibi tüzel kişinin iflası halinde kendiliğinden, lisans sahibi tüzel kişinin lisansla vazgeçmeyi istemesi halinde ise ancak Kurul onayıyla sona erer.

Bir lisansın sona ermesi halinde, yeni bir lisans verilene kadar, verilen hizmetin aksamaması için Kurul gereken tüm önlemleri alır.

İKİNCİ KISIM

Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu

ve Çeşitli Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu ile Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulunun

Görevleri ve Yetkileri

Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu

MADDE 4- Kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip ve bu Kanun ile kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu kurulmuştur.

Kurum, tüzel kişilerin yetkili oldukları faaliyetleri ve bu faaliyetlerden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerini tanımlayan Kurul onaylı lisansların verilmesinden, mevcut sözleşmelerin bu Kanun hükümlerine göre düzenlenmesinden, piyasa performansının izlenmesinden, performans standartlarının ve dağıtım ve müşteri hizmetleri yönetmeliklerinin oluşturulmasından, tadilinden ve uygulatırılmasından, denetlenmesinden, enerji fiyatlandırma esaslarını tespit etmekten kamu yararı ve piyasa ihtiyaçlarını dikkate alarak tüketicilere yapılan her türlü enerji satışında taban ve tavan fiyatlarının tespitinden ve bu fiyatlarla enflasyon nedeniyle ihtiyaç duyulacak ayarlamalara ilişkin formleri uygulamaktan ve bunların denetlenmesinden ve piyasada bu Kanuna uygun şekilde davranılmasını sağlamaktan sorumludur.

Kurum, bu Kanundan kaynaklanan görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken hiçbir kişi, kurum, kuruluş veya organdan emir ya da talimat almaz.

Kurum, Kurul kararıyla bu Kanun hükümleri uyarınca çıkaracağı yönetmelikleri, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin ve ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerini alarak hazırlar.

Kurumun merkezi Ankara'dadır. Kurumun ilişkili olduğu Bakanlık, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığıdır. Kurum, uygun ya da gerekli gördüğü yerlerde bölge teşkilatı kurabilir.

Kurumun teşkilatı; Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu, başkanlık ve hizmet birimlerinden oluşur.

Kurum, bu Kanundan kaynaklanan görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu vasıtasıyla kullanır. Kurumun temsil ve karar organı Kuruldur.

Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu ve Kurul Başkanlığı

MADDE 5- Kurul, biri Başkan, biri Başkan Vekili olmak üzere yedi üyeden oluşur.

Bakanlar Kurulu; iki üyeyi Bakanlığın göstereceği dört aday arasından, birer üyeyi ise Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlık, Danıştay, Rekabet Kurumu ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin göstereceği ikişer aday arasından seçer ve atar.

Danıştay tarafından gösterilecek adayların birinci sınıf hakimler arasından idare hukuku alanında deneyimli, Rekabet Kurumu tarafından gösterilecek adayların 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun uygulamaları konusunda deneyimli, Bakanlık tarafından aday gösterilecek dört kişiden en az ikisinin ise elektrik enerjisi sektöründe on yıl deneyimli, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlık tarafından gösterilecek adayların Hazine Müsteşarlığının uzmanlık sıfatını kazanmış meslek personeli arasından, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanlığı tarafından gösterilecek adayların ise elektrik enerjisi piyasasında faaliyet gösteren özel hukuk tüzel kişiliklerinden olması gerekir.

Kurul tarafından gösterilecek adaylar, Kurul üyeleri, Kurumun uzmanlık sıfatını kazanmış meslek personeli veya Kurumda yönetici olarak görev yapanlar arasından seçilir.

Kurul üyeliğine aday gösterilecek kişilerin siyasal bilgiler, hukuk, iktisat, mühendislik, teknik eğitim, işletme, istatistik ya da maliye dallarında yurt içinde ya da yurt dışında denkliği kabul edilmiş en az dört yıllık yüksek öğrenim kurumlarından mezun olmaları ve kamu kurum veya kuruluşlarında ya da özel sektörde en az on yıl deneyimli olmaları şarttır.

Kurul başkan ve üyelerinin görev süresi altı yıldır. Görev süresi sona eren üyeler tekrar seçilebilir, ancak aynı üye üçüncü kez seçilemez.

Kurul Başkan ve üyeleri görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken tarafsız davranmak zorundadır.

Kurul üyeleri; önce iki üye, müteakiben iki üye ve üç üye olmak üzere her iki yılda bir kıdem esasına göre yenilenir. Başkanlık veya üyelikler, görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple boşaldığı takdirde, boşalan üyeliklere bir ay içinde seçim ve atama yapılır. Yenilenme hariç, bu şekilde atanan üyeler yerine atandıkları üyelerin kalan süresini tamamlar. Hangi nedenle olursa olsun yapılacak yeni seçim ve atamalarda yeni üye/üyeler, bu madde hükmü uyarınca yerine seçileceği üyeyi aday göstermiş olan kurum/kuruluşun adayları arasından seçilir ve atılır.

Bu Kanunun diğer maddeleri ile belirlenen görevlerinin yanı sıra, Kurul aşağıdaki görevleri de yerine getirir:

a) Bu Kanun hükümlerini uygulamak,

b) Her yılın ocak ayının sonuna kadar, serbest tüketici tanımına ilişkin limitlerdeki indirimleri belirlemek ve yeni limitleri yayımlamak,

c) Tüketicilere güvenilir, kaliteli, kesintisiz ve düşük maliyetli elektrik enerjisi hizmeti verilmesini teminen gerekli düzenlemeleri yapmak,

d) Lisans sahipleri için uluslararası kabul görmüş muhasebe usulleri uyarınca mali raporlama standartları ve yönetim bilişim sistemlerini belirlemek ve bunların uygulanmasını sağlamak,

e) Üretim, iletim ve dağıtım şirketleri ile otoprodüktör ve otoprodüktör grubu tesisleri için güvenlik standartları ve şartlarını tespit etmek ve bunların uygulanmasını sağlamak,

f) Piyasanın gelişimine bağlı olarak yeni ticaret yöntemleri ve satış kanallarının uygulanabilmesine yönelik altyapının geliştirilmesi ve uygulanmasını sağlamak,

g) Bu Kanunun amaçları ile uyumlu olarak, gerektiği durumlarda, model anlaşmalar geliştirmek,

h) Ticari sırlar ve gizli rekabet bilgileri de dahil olmak üzere, ticari açıdan hassas olan her türlü bilginin açıklanmasını engelleyecek usul ve esasları belirlemek ve uygulamak,

i) Piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin eşitlik ve şeffaflık standartlarına uymalarını sağlamak için faaliyetlerini, uygulamalarını ve ilgili lisans hüküm ve şartlarına uyup uymadıklarını denetlemek,

j) Rekabeti sağlamak için iştirakler arası ilişkilere ilişkin standartlar ve kurallar oluşturmak, uygulamak ve bu standartların, piyasa faaliyetlerinde karşılıklı iştirak, işletme ve muhasebe konularında kısıtlamalar içermesi gerektiğinde, bu kısıtlamaları belirlemek,

k) Yıllık raporu ve piyasa gelişimi ile ilgili sair raporları hazırlamak ve Bakanlığa sunmak,

l) Personel atamaları da dahil olmak üzere, Kurumun personel politikasını oluşturmak ve uygulamak,

m) Kuruma taşınır ve taşınmaz mal veya hizmet alınması, satılması ve kiralanması konularında karar vermek,

n) Uluslararası organizasyon ve teşkilatların piyasaya ilişkin mevzuat ve uygulamalarını izleyerek, gerekli gördüğü düzenlemeleri yapmak; yasal düzenleme ihtiyacı duyulması halinde gerekli hazırlıkları yaparak Bakanlığa sunmak,

o) Kurumun üçüncü kişilerle olan alacak, hak ve borçları hakkında her türlü işleme karar vermek,

p) Elektrik enerjisi üretiminde çevresel etkiler ve milli kaynaklara öncelik verilmesi; yenilenebilir ve yerli enerji kaynaklarının kullanımını özendirme amacıyla; bir önceki yıla ait yayımlanmış Türkiye fiili elektrik enerjisi tüketiminin en az % 10'unun yenilenebilir enerji kaynaklarından elde edilmesini temin edecek şekilde lisans vermek ve bununla ilgili gerekli tedbirleri almak,

Bu Kanunun diğer maddeleri ile belirlenen yetkilerinin yanı sıra, Kurul aşağıdaki yetkilere de sahiptir:

a) Bu Kanun hükümlerinin uygulanması ve bu Kanunla kendisine verilen görevleri yerine getirmek için gerekli olan ve piyasada rekabeti geliştirmeye yönelik olarak gerçek ve tüzel kişilerin uymaları gereken, talimatları ve tebliğleri, şebeke yönetmeliğini, dağıtım yönetmeliğini, müşteri hizmetleri yönetmeliğini ve dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliğini onaylamak,

b) Lisanslara ilişkin onaylarla, bu Kanunda belirtilen sair onayları vermek,

c) Dağıtım şirketleri tarafından hazırlanıp Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından sonuçlandırılan talep tahminlerini onaylamak, gerektiğinde revize ettirmek,

d) Kurul onaylı talep tahminlerine dayanarak, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlanan üretim kapasite projeksiyonu ve iletim yatırım planı ile bu planlarla uyumlu olarak mülkiyeti kamuda olan dağıtım tesislerini işleten dağıtım şirketleri tarafından hazırlanan dağıtım yatırım planlarını onaylamak, gerektiğinde revize edilmesini sağlamak ve onay verdiği yatırım planlarının uygulanmalarını denetlemek,

e) İlgili lisans hükümleri uyarınca hazırlanacak olan; Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin toptan satış fiyat tarifesini, iletim tarifesini, dağıtım tarifeleri ile perakende satış tarifelerini incelemek ve onaylamak,

f) İletim, dağıtım, toptan satış ve perakende satış için yapılacak fiyatlandırmaların ana esaslarını tespit etmek ve gerektiğinde ilgili lisans hükümleri doğrultusunda revize etmek,

g) Otoprodüktör ve otoprodüktör gruplarının kendi veya ortaklarının ihtiyaçları dışında satışa sundukları elektrik enerjisi miktarına ilişkin yüzdeleri ve süreleri yayımlamak ve gerektiğinde revize etmek,

h) İletim ek ücret oranını belirlemek ve iletim ek ücret tutarının Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından tahsili ve Kuruma ödenmesine ilişkin düzenlemeleri yapmak,

i) Tüzel kişiler tarafından lisanslarla ilgili işlemler ve sair işlemler karşılığında Kuruma ödenecek bedelleri belirlemek,

j) Piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin denetlenmiş mali tablolarını incelemek veya inceletirmek,

k) Tüzel kişilerden istenecek olan, hizmet güvenilirliği, hizmet dışı kalmalar ve diğer performans ölçütleri ile ilgili raporların kapsamını belirlemek ve düzenli olarak Kurula vermelerini sağlamak,

l) Bu Kanun hükümlerine, çıkarılan yönetmelik hükümlerine, Kurul tarafından onaylanan tarife ve yönetmeliklere, lisans hüküm ve şartlarına ve Kurul kararlarına aykırı davranıldığı durumlarda, idari para cezası vermek ve lisansları iptal etmek,

m) Üretim, iletim ve dağıtım tesislerinin inşası ve işletilmesi sırasında genel olarak kamu yararının, hidrolik kaynakların, ekosistemin ve mülkiyet haklarının korunması için diğer kamu kuruluşları ile birlikte hareket ederek kamu yararı ve güvenliğine tehdit teşkil eden veya etme olasılığı bulunan durumları incelemek ve bu durumları ortadan kaldırmak amacıyla, daha önceden bilgi vermek şartıyla bu tesislere el koymak,

n) Kurumun, Başkanlık tarafından hazırlanan bütçesini, yıllık iş planını, gelir-gider kesin hesaplarını, yıllık raporunu ve piyasa gelişimi ile ilgili sair raporları onaylamak ve gerekli gördüğü durumlarda, bütçe kalemleri arasında aktarma yapılmasına karar vermek,

o) Lisans sahibi tarafların, iletim sistemi ya da bir dağıtım sistemine bağlantı ve sistem kullanımına ilişkin anlaşmaların hükümleri üzerinde mutabakata varamamaları halinde, ihtilafları bu Kanunun ve tarafların ilgili lisanslarının hükümlerine göre çözmek,

p) Kurumun harcamalarını, onaylı bütçesi çerçevesinde ve harcama usul ve esaslarını belirlemek üzere çıkaracağı yönetmeliğe uygun olarak gerçekleştirmek,

r)Mevcut sözleşmelerle ilgili olarak; bu sözleşmelerin tarafları arasında yapılacak ve beş iş günü öncesinden tarih ve saati Kurula bildirilecek toplantılara, gerek gördüğünde katılmak,

s)Mevcut sözleşmelere ilişkin olarak, bu Kanun hükümleri uyarınca rekabetçi piyasaya geçişi kolaylaştıracak hususlarda, taraflarca değerlendirilmek üzere değişiklik önerilerinde bulunmak ve mevcut sözleşmelerin ihtilafların halline ilişkin hükümlerini ihlal etmemek kaydıyla, bu sözleşmelere ilişkin herhangi bir resmi ihtilaf halli sürecinin başlatılmasından önce, ihtilafların halli için arabuluculuk yapmak,

t)Bu Kanunun kendisine verdiği görevleri yerine getirirken, gerekli gördüğü her türlü bilgi ve belgeyi, tüm kamu ve özel kuruluşlardan ve kişilerden istemek ve/veya yerinde incelemek,

u) Uygun bulduğu konularda Başkanlığı görevlendirmek veya yetkilendirmek,

Kurul Başkanı, aynı zamanda Kurumun da başkanıdır. Başkan, Kurul kararlarının uygulanmasından, yürütülmesinden ve Kurulun temsilinden sorumludur. Bu sorumluluk ; Kurulun işleri ile ilgili olarak kamuya bilgi verilmesi görevini de kapsar. Başkan Vekili, Başkanın yokluğunda Başkanın tüm görevlerini ve yetkilerini üstlenir.

Başkanlık tarafından Kurum personeline verilen yetkiler hariç olmak üzere, Kurumun tüm kararları Kurul tarafından alınır.

Başkanlığın görev ve yetkileri şunlardır:

a)Kurul kararlarına istinaden gerekli gördüğü hizmet birimlerini kurmak,

b)Kurumun işlevlerini yerine getirebilmesi için Kurul kararı doğrultusunda yeterli sayıda personeli istihdam etmek,

c)Hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli biçimde çalışmasını temin etmek, hizmet birimleri ile Kurul arasında organizasyonu ve koordinasyonu sağlamak ve hizmet birimleri arasında çıkabilecek görev ve yetki ihtilaflarını çözmek,

d)Kurul toplantılarının gündemini, gün ve saatini belirlemek ve toplantıları idare etmek,

e)Kurul kararlarının gereğinin yerine getirilmesini sağlamak ve bu kararların uygulanmasını izlemek,

f)Kurulu resmi ve özel kuruluşlar nezdinde temsil etmek,

g)Kurumun yıllık bütçesi ile gelir gider kesin hesabını ve Kurum yıllık raporunu hazırlamak ve Kurula sunmak ve Kurum bütçesinin uygulanmasını, gelirlerin toplanmasını, harcamaların yapılmasını sağlamak.

Yasaklar ve görevden alma

MADDE 6- Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yemin ve mal beyanı

MADDE 7- Tasarının 7 nci maddesi komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kurul çalışmaları ve toplantıları, Kurul onayları, yıllık rapor ve denetim

MADDE 8- Kurulun çalışma usul ve esasları ile başvurularda takip edeceği usuller yönetmeliklerle düzenlenir.

a) Kurul en az haftada bir defa olmak üzere, gerekli gördüğü sıklıkta toplanır. Toplantıyı Kurul Başkanı veya yokluğunda Başkan Vekili yönetir. Her bir toplantının gündemi toplantıdan önce Başkan ya da yokluğunda Başkan Vekili tarafından hazırlanarak Kurul üyelerine bildirilir.

Kurul en az dört üyenin mevcudiyeti ile toplanır ve kararlar en az dört üyenin olumlu oyu ile alınır.

İlk toplantıda karar için gerekli nisabın sağlanamadığı durumlarda Başkan ikinci toplantıya tüm üyelerin iştirakini sağlar. Ancak, bunun mümkün olmaması halinde karar, toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Bu durumda da toplantı nisabı bu maddenin (a) bendinin ikinci paragrafında belirtilenden az olamaz. Başkan, oyunu toplantıya katılan üyelerin oylarını kullanmalarından sonra kullanır. İkinci toplantıda oylarda eşitlik olması halinde, Başkanın ya da yokluğunda Başkan Vekilinin bulunduğu tarafın oyu üstün sayılır. Oylamalarda çekimser oy kullanılamaz.

Kurul üyeleri, kendileri ve üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar sıhrî hısımlarıyla ilgili olaylarda müzakere ve oylamaya katılamaz.

b) Tüzel kişiler her türlü onay ve lisanslarla ilgili işlemlerde yönetmeliklerde belirtildiği şekilde başvuruda bulunur.

Piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin ortaklık yapılarında herhangi bir nedenle yüzde on veya daha fazla, halka açık şirketlerde ise yüzde beş veya daha fazla bir sermaye payı değişimi veya bu tüzel kişilerin birleşmeleri veya herhangi bir tüzel kişinin konsolidasyon, kontrolün değişmesi, satış, devir veya diğer düzenlemeler ile tüzel kişilik yapısının değişikliğe uğraması ya da bir tüzel kişinin sahibi olduğu üretim, iletim veya dağıtım tesislerinin önemli bir kısmında herhangi bir satış, devir veya diğer bir düzenleme sonucu değişiklik olması durumunda, Kurul onayı alınması gereklidir. Kurul onayı alınmasına dair usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Piyasada gerçekleştirilecek ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 7 nci maddesi kapsamına giren birleşme ve devralmalarda Rekabet Kurulunun izin verme yetkisi saklıdır.

c) Kurul, bir önceki mali yıl için, en geç bir sonraki yılın nisan ayının sonuna kadar yazılı bir yıllık raporu bilgi için Bakanlığa gönderir. Raporla, konsolide edilmiş gelir tabloları, bilançolar ve yıllık faaliyetleri esas alan kapsamlı mali tablolar yer alır.

d) Kurumun hesapları Sayıştayın denetimine tabidir.

Kurum personelinin statüsü, atanma usulü ve özlük hakları

MADDE 9- Hizmet birimleri; daire başkanlıkları şeklinde teşkilatlanmış ana hizmet birimleri, danışma birimleri ve yardımcı birimlerden oluşur. Hizmet birimlerinin, görev ve sorumlulukları, Kurulun önerisi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Kurum hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, idari hizmet sözleşmesi ile sözleşmeli olarak istihdam edilen personel eliyle yürütülür. Kurum personeli ücret ve mali haklar dışında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabidir. Kurul, ihtiyaca uygun kuruluş ve kadro statülerinin düzenlenmesinde serbesttir. Kadroların ihdası ve iptali Kurulca yapılır.

İhtisas gerektiren nitelikteki hizmetlere ihtiyaç duyulduğu durumlarda bu hizmetler hizmet alımı yoluyla karşılanabilir.

Kurum için çalıştıkları süre zarfında, tüm personelin, Kurumdaki görevlerine başlamadan önceki sosyal güvenlik kurumları tarafından sağlanan her türlü hakları saklı kalır.

Kurum personeli, uzmanlık gerektiren görevlerde Bakanlık, bağlı ve ilgili kuruluşları ile enerjije ilişkin konularla iştigal eden diğer kamu kurum ve kuruluşlarında ve Maliye Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığı bünyesinde görev yapan personel arasından çalıştığı kuruluş veya kurumun izni ile Kurul tarafından atanır.

Kamu kurum ve kuruluşları dışından yapılacak atamalara ve personel kariyer sisteminin oluşturulmasına dair düzenleme çıkarılacak yöneltmelikle belirlenir.

Kurul üyeleri ve Kurum personelinin ayrıca 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu 48 inci maddesinin (A) bendinin (1), (4), (5), (6) ve (7) numaralı alt bentlerinde belirtilen şartları taşımaları zorunludur.

2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun grev ve lokavt yasaklarına ilişkin hükümleri Kurum hizmetlileri ile görevlilerine de uygulanır.

Kurul Başkanı ve Kurul üyeleri ile diğer Kurum personeli, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa tabidir. Kurul Başkan ve üyeliklerine atananların Kurulda görev yaptıkları sürece eski görevleri ile olan ilişkileri kesilir. Ancak 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu veya özel mevzuatla düzenlenmiş personel rejimine tabi olanlar Kuruldaki görevleri sona erdikten sonra, başvuruları halinde bu Kanunun 6 ncı maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla ilgili Bakan tarafından mükteseplerine uygun bir kadroya atanırlar. Akademik unvanların kazanılması için gerekli şartlar saklıdır.

Emeklilik açısından Kurum personelinin durumu, Başkanlık tarafından hazırlanacak ve Kurul onayı ile yürürlüğe konulacak yöneltmelik ile düzenlenir. Buna bağlı olmaksızın, emeklilik konusunda, Kurul Başkanının Bakanlık Müsteşarına, Kurul üyelerinin ise Bakanlık Müsteşar Yardımcısına denk statülerinin olduğu kabul edilir.

Kurul Başkanı ve Kurul üyelerinin aylık ücretleri en yüksek devlet memurunun her türlü ödemeler dahil ücretinin iki katını geçmemek üzere, Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından tespit edilir.

En yüksek Devlet memuruna ödenen ücretin gelir vergisine tabi olmayan kısmı, bu Kanuna göre de gelir vergisine tabi tutulmaz.

Kurum personelinin ücret ve diğer mali hakları, Bakanlar Kurulunca belirlenecek esaslar çerçevesinde Başkanlığın teklifi üzerine Kurulca tespit edilir.

Kurul Başkanı, Kurul üyeleri ve Kurum personeli ile vekalet ve istisna akdi ile hizmet verenlerin görevlerinin ifası sırasında yaptıkları masraflardan hangilerinin Kurum bütçesinden karşılanabileceğine dair usul ve esaslar yöneltmelikle belirlenir.

Kurul Başkanı, Kurul üyeleri ve Kurum personelinin belirlenen ücretleri emsallerinde yapılan yıllık ücret artışı oranında artırılır.

Kurumun gelirleri, mal ve varlıkları

MADDE 10- Kurumun gelirleri Kurumun bütçesini oluşturur ve aşağıdaki gelir kalemlerinden oluşur:

- a) Lisans alma, lisans yenileme, lisans tadili, lisans sureti çıkartma ve yıllık lisans bedelleri,
- b)Yayın gelirleri ve sair gelirler,
- c)Ayrıntıları kamuoyuna duyurulmak kaydıyla ve piyasanın gelişimine dair etüt ve proje çalışmalarının finansmanında kullanılmak üzere uluslararası kurum ve kuruluşlar tarafından verilecek hibe krediler,
- d)Kurul tarafından verilen idari para cezalarının yüzde yirmibeşi,
- e)İletim tarifesinin en fazla yüzde biri oranındaki iletim ek ücretleri .

Kurumun gelirlerinin, giderlerini karşılaması esastır. Kurumun gelir fazlası yıl sonunda genel bütçeye aktarılır. Kurumun gelirleri, Kurulun uygun gördüğü kamu bankalarında açılacak hesaplar- da tutulur. Kurumun gelirleri bu Kanunda belirtilen görevlerini tam olarak yerine getirebilmesi için yeterli düzeye gelinceye kadar, gerekli mali kaynak genel bütçeden karşılanır.

Kurumun mal ve varlıkları Devlet malı sayılır, haczedilemez, rehnedilemez.

İKİNCİ BÖLÜM

Yaptırımlar ve Dava Hakkı

Yaptırımlar ve yaptırımların uygulanmasında usul

MADDE 11- Tasarının 11 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Dava hakkı

MADDE 12- Tasarının 12 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tarifeler, Tüketicilerin Desteklenmesi, Özelleştirme ve Diğer Hükümler

Tarifeler ve tüketicilerin desteklenmesi

MADDE 13- Bu Kanun kapsamında düzenlenen tarifeler, tarifelerin uygulanması ve tüketicilerin desteklenmesine ilişkin usul ve esaslar şunlardır.

a) Tarifeler;

Bu kısımda düzenlenen ve bir sonraki yıl uygulanması önerilecek tarifeler, ilgili tüzel kişi tarafından bu Kanun hükümleri doğrultusunda ve kendisine Kurul tarafından verilen lisanstaki hükümler uyarınca her yıl ekim ayının sonuna kadar hazırlanır ve Kurul onayına sunulur. Kurul, bu başvuruların ilgili lisans hükümlerine uygun olduğunu tespit etmesi halinde, bu başvuruları ay- nı yılın 31 Aralık tarihini geçmeyecek şekilde onaylar.

Lisans sahibinin, bir sonraki yıl boyunca tarifelerde yapacağı aylık enflasyon ve lisansında belirtilen diğer hususlarla ilgili ayarlamalar da Kurul onayında yer alır. Bu tür fiyat ayarlamaları ile ilgili formüller Kurum tarafından bu Kanun hükümleri doğrultusunda verilen her lisansta bulunur. Fiyat yapısı içinde, söz konusu tüzel kişinin piyasa faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olmayan hiçbir unsur yer alamaz. Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından uygulanacak iletim ek ücreti bu hükmün istisnasını oluşturur.

Her lisansta yer alan fiyat formülleri ancak söz konusu lisansta belirtilen zamanlarda tadil edilebilir.

Kurul onaylı tarifelerin hüküm ve şartları, bu tarifelere tabi olan tüm gerçek ve tüzel kişileri bağlar. Bir gerçek veya tüzel kişinin tabi olduğu tarifede öngörülen ödemelerden herhangi birisini yapmaması halinde, söz konusu hizmetin durdurulmasını da içeren usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Tarife onayı gerektiren bir lisansın verilmesi ile birlikte, içinde bulunulan yıla ait tarife de Kurulca incelenerek onaylanır.

b)Kurulca düzenlemeye tabi tarife türleri şunlardır:

1. Bağlantı ve Sistem Kullanım Tarifeleri: Bağlantı ve sistem kullanım tarifeleri, ilgili bağlan- tı ve sistem kullanım anlaşmalarına dahil edilecek olan ve iletim sistemi ya da bir dağıtım sistemine

bağlantı ve sistem kullanımı için eşit taraflar arasında ayırım yapılmaması esasına dayalı fiyatları, hükümleri ve şartları içerir.

Bağlantı fiyatları, şebeke yatırım maliyetlerini kapsamaz. Bağlantı fiyatı, bağlantı yapmış olan tüzel kişinin namına oluşan masraflar ile sınırlıdır.

2. İletim Tarifesi: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlanacak olan iletim tarifesi, üretilen, ithal veya ihraç edilen elektrik enerjisinin iletim tesisleri üzerinden naklinden yararlanan tüm kullanıcılara eşit taraflar arasında fark gözetmeksizin uygulanacak fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketinin yapacağı şebeke yatırımları ve iletim ek ücretleri iletim tarifesinde yer alır.

3. Toptan Satış Tarifesi: Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi tarafından hazırlanacak toptan satış tarifesi, toptan satışlar için Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin elektrik enerjisi satma yükümlülüğü olan tüm gerçek ve tüzel kişilere eşit taraflar arasında fark gözetmeksizin uygulayacağı fiyatları, hükümleri ve şartları içerir.

Toptan satış tarifesinin belirlenmesinde Kurul, satın alınan elektrik enerjisinin ortalama fiyatının yansıtılmasını ve Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin mali yükümlülüklerini yerine getirebilme kapasitesini esas alır.

4. Dağıtım Tarifeleri: Dağıtım şirketleri tarafından hazırlanacak olan dağıtım tarifeleri, elektrik enerjisinin dağıtım tesisleri üzerinden naklinden yararlanan tüm gerçek ve tüzel kişilere eşit taraflar arasında fark gözetmeksizin uygulanacak dağıtım hizmetine ilişkin fiyatları, hükümleri ve şartları içerir.

5. Perakende Satış Tarifeleri: İletim sistemine doğrudan bağlı olanlar dışındaki tüketiciler için, eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulanacak fiyatları, hükümleri ve şartları içerir.

Serbest olmayan tüketiciler için geçerli olacak perakende satış tarifeleri, perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketi ve/veya perakende satış şirketleri tarafından önerilir ve Kurul tarafından incelenerek, onaylanır.

İletim sistemine doğrudan bağlı olanlar dışındaki serbest tüketiciler için geçerli olacak perakende satış tarifeleri de bu tüketiciler ikili anlaşmalarla kendi tedarikçilerini seçene kadar, buldukları dağıtım bölgesindeki perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketi ve/veya perakende satış şirketleri tarafından önerilir ve Kurul tarafından incelenerek onaylanır.

Perakende satış şirketlerinin lisanslarında, elektrik enerjisi tüketim miktarlarına göre değişen tipte tarifelerin ve/veya fiyat aralıklarının uygulanmasına ilişkin yükümlülükler yer alabilir ve buna dair ayrıntılar lisans kapsamında tanımlanır.

c) Tüketicilerin Desteklenmesi;

Belirli bölgelere ve/veya belirli amaçlara yönelik olarak tüketicilerin desteklenmesi amacıyla sübvansiyon yapılması gerektiğinde, bu sübvansiyon fiyatlara müdahale edilmeksizin, miktarı ve usulü Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenmek üzere söz konusu tüketicilere nakdi geri ödeme şeklinde yapılır. Bu ödemeler her yıl genel bütçeye konulacak ödeneklerden karşılanır.

Enerjinin kalitesizliğinden ve/veya kesintilerinden kaynaklanan zarar ve hasarların tazmini kurul bünyesinde ve Kurul gelirlerinden oluşturulacak bir fon tarafından karşılanır. Fonun kuruluşu, gelirleri, yönetimi, zarar ve hasar tespitinin esas ve usulleri, zarar ve hasarın hangi kuruluşa rücu edileceği ile diğer hususlar çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

Özelleştirme

MADDE14- Bakanlık, TEDAŞ, Elektrik Üretim Anonim Şirketi, bunların müessesese, bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme birimleri ile varlıklarının özelleştirilmesine yönelik öneri ve görüşlerini Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bildirir. Özelleştirme işlemleri, 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmüleri dairesinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülmüştür.

Diğer hükümler

MADDE 15- a) Borçların Ödenmesi;

Türkiye Elektrik Üretim İletim Anonim Şirketi tarafından üstlenilmiş olan borç yükümlülüklerinden iletim faaliyeti ile ilgili olanlar Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine, üretim faaliyeti ile ilgili olanlar Elektrik Üretim Anonim Şirketine devredilir. Bu Kanun uyarınca yapılacak özelleştirme, satış ve hisse devriyle ilgili işlemler aşamasında, Hazine Müsteşarlığının taraf olduğu veya garantör olduğu iç ve dış ikraz anlaşmaları çerçevesinde, ilgili elektrik üretim, iletim ve dağıtım tesislerinin finansmanı amacıyla gerçekleştirilen yatırımlardan doğan mali yükümlülükler Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ve Türkiye Elektrik Üretim Anonim Şirketi ile Hazine Müsteşarlığı arasında yapılacak protokol uyarınca tahsil edilir.

b) Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi;

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi bünyesinde yer alan Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlanan dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği hükümleri doğrultusunda, gerçekleşen alım-satımlar ile sözleşmeye bağlanmış miktarlar arasındaki farkları esas alarak, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin borçlu ya da alacaklı oldukları tutarları hesaplamak suretiyle, mali uzlaştırma sistemini çalıştırır.

Tüzel kişiler, Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezinin piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin, dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği uyarınca borçlu ya da alacaklı oldukları tutarları belirleyebilmesi için, gerekli tüm verileri Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezine vermekle yükümlüdür.

Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi hiçbir koşulda kendi hesabına elektrik enerjisi ve/veya kapasite alım-satımı ya da farklı şekillerde ticareti ile iştigal edemez. Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezine verilen tüm veriler, dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği hükümleri uyarınca gizli tutulur.

Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezinden, hizmet alan tüzel kişiler, dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği uyarınca ve bu yönetmeliğin hükümleri doğrultusunda belirlenen bir ücreti öderler.

c) Kamulaştırma;

Bu Kanunda öngörülen faaliyetlerin gerektirmesi halinde, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununda belirtilen esaslar dahilinde kamulaştırma yapılır. Bu konuda Kurulca verilecek lüzum kararı kamu yararı kararı yerine geçer ve Bakanlık onayı ile yürürlük kazanır.

Elektrik piyasasında üretim, dağıtım ve iletim faaliyetlerinde bulunan veya bulunacak tüzel kişilerin Kurumdan kamulaştırma talep etmeleri halinde, Kurulca kamulaştırmaya karar verildiği takdirde kamulaştırma işi Kurumca yapılır. Bu durumda kamulaştırma bedeli ile söz konusu kamulaştırmadan doğabilecek tezyid-i bedeller ilgili tüzel kişi tarafından ödenir. Kamulaştırılan taşınmazın mülkiyeti Hazineye; kullanım hakkı kamulaştırma bedelini ödeyen tüzel kişiye ait olur. Kullanım hakları, ilgili lisans veya sözleşmenin bir cüzü olup geçerliliği bunların geçerlilik süresi ile sınırlıdır.

Lisansların sona ermesi veya iptali halinde, tüzel kişilerce ödenmiş bulunan kamulaştırma bedelleri iade edilmez.

d) Mülkiyetin Gayri Ayni Haklar ve Kiralama;

Tüzel kişiler, faaliyetleri ile ilgili olarak kamuya ait araziler üzerinde, bedeli ilgili tüzel kişi tarafından ödenmesi suretiyle mülkiyetin gayri ayni hak tesisini ve bu arazilerin kiralanmasını talep edebilir.

Bu istek Kurulca uygun görüldüğünde, Kurum ilgili kanunlar uyarınca ihtiyaca göre intifa, irtifak, üst hakkı veya uzun süreli kiralama yoluna gider.

Bu şekilde elde edilen hakkın bedelini ödeme yükümlülüğü devralan tüzel kişiye aittir. Kullanım hakları, ilgili lisans veya sözleşmenin bir cüzü olup, geçerliliği bunların geçerlilik süresi ile sınırlıdır.

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 16- Kanun Tasarısının 16 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Değiştirilen ve kaldırılan hükümler

MADDE 17- Kanun Tasarısının 17 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 18- 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir:

“EK MADDE 1- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından inşa edilmiş, işletmeye alınmış ve işletmeye alınacak hidroelektrik santraller ile bunların mütemmim cüzleri olan taşınmazlar; Elektrik Üretim Anonim Şirketine devredilir. Bu santraller için Hazine Müsteşarlığı tarafından temin edilerek DSİ Genel Müdürlüğüne tahsis edilen dış kaynaklı proje kredilerinden doğan mali yükümlülükler esas alınarak Hazine Müsteşarlığı ile yapılacak protokol kapsamında belirlenen bedel, bu protokoldeki koşullar uyarınca, Elektrik Üretim Anonim Şirketi tarafından ödenir.

Devir işlemlerine ait usul ve esasları belirleyen yönetmelik, Hazine Müsteşarlığının uygun görüşü ile bu hükmün yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde Bakanlık tarafından hazırlanır.”

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Geçici Hükümler.

GEÇİCİ MADDE 1- Elektrik Üretim Anonim Şirketi, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ve Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketlerine bu Kanunla verilen görev ve yükümlülükler, bu kuruluşlar tüzel kişiliğe haiz olana kadar Türkiye Elektrik Üretim İletim Anonim Şirketi (TEAŞ) tarafından yürütülür.

GEÇİCİ MADDE 2- A) Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulunun ilk üyeleri, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde atanır.

Bakanlar Kurulu, Kurul tarafından gösterilecek iki aday arasından birini Kurul Başkanı olarak görevlendirir. Kurul Başkan Vekilini, Kurul üyeleri kendi aralarından seçer.

Kurula atanan ilk yedi üye, ilk iki yılın sonunda iki üye ve dördüncü yılın sonunda iki üye olmak üzere kura ile yenilenir. Kalan üç üye altıncı yılın sonunda yenilenir. Kurulun ilk Başkanı, ikinci ve dördüncü yıl sonundaki kuraya iştirak etmeden altı yıllık görev süresini tamamlar.

Kurul oluşmadan Kurum personelinin ataması yapılamaz.

Kamu kurum ve kuruluşlarından, Kurul üyeliği görevine gelenler, görev sürelerinin sona ermesi halinde, herhangi bir işlem gerekmeksizin önceki kurumlarınca durumlarına uygun bir göreve atanırlar.

B) Hazırlık dönemi, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren onsekiz aylık süreyi ifade eder. Bakanlar Kurulu bu süreyi bir defaya mahsus olmak üzere altı ay uzatabilir.

Hazırlık dönemi kapsamında:

a) Dönem süresince;

1. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte piyasada faaliyet göstermekte olan tüzel kişilerin lisans alma zorunlulukları bulunmamaktadır.

2. Birden fazla piyasa faaliyetini sürdürmekte olan tüzel kişiler, bu faaliyetlerden hangilerini sürdürüleceklerini bu Kanun hükümleri doğrultusunda seçer ve mevcut sözleşmelerini, bu doğrultuda tadil ettirir. Mevcut sözleşmelerde yapılan söz konusu değişiklikler, hazırlık döneminin sona ermesinden sonra yürürlüğe girecek şekilde düzenlenir. Bu sözleşmelerin imtiyaz niteliğinde olması bu hükmün uygulanmasında engel teşkil etmez. Kurul, tüzel kişilerin vazgeçtikleri faaliyetlerin sürdürülebilmesi için gerekli önlemleri alır.

3. Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumunun görevlerini etkin, verimli ve eksiksiz olarak yerine getirebilecek seviyeye en kısa zamanda erişebilmesi için Kurumun iş süreçlerinin tasarımı, ilgili yöntem, standart ve dokümanların geliştirilmesini, bilişim alt yapısının ve sistemlerinin tasarım, geliştirme ve uygulamasını ve Kurum personeli için gerekli olacak eğitim programlarını da içeren Kurum gelişim süreci, Kanunun yürürlüğe girmesini müteakip Bakanlık tarafından başlatılır ve Kurulun oluşmasını müteakip Kurul tarafından üstlenilerek Bakanlık ile koordinasyon içinde yürütülerek tamamlanır.

4. Bu Kanunla düzenlenmesi gereken yönetmelikler hazırlanır ve yayımlanır. Bu Kanun hükümlerine göre çıkarılacak yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar mevcut yönetmeliklerin uygulanmasına devam olunur.

5. Şebeke yönetmeliği, dağıtım yönetmeliği, müşteri hizmetleri yönetmeliği ve dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği bu Kanunda görevlendirilen kamu kuruluşları tarafından hazırlanır. Hazırlık döneminin bitmesinden önce tamamlanmaları halinde dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği hariç yürürlüğe konmaları için gerekli çalışmalar, Kurul oluşturulana kadar, Bakanlıkla koordineli olarak, Kurulun oluşumunu müteakip, Kurulla koordineli olarak bu yönetmelikleri hazırlayan kuruluşlar tarafından yürütülür.

b) Dönem sonu itibarıyla;

1. Elektrik Üretim Anonim Şirketi, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi, TEDAŞ ve üretim ve dağıtım tesislerini işletmekte olan veya mevcut sözleşmeleri ile üretim ve dağıtım tesislerini işletme hakkı elde etmiş olan özel hukuk tüzel kişileri, ilgili yönetmeliklerin çıkarılmasını takiben, yönetmeliklerde belirtilen lisans başvurusuna ilişkin bilgi ve belgeleri, yönetmeliklerde belirtilen süreler içinde Kurula sunar. Bu Kanun kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getiren tüzel kişilere Kurum tarafından, başvuru tarihlerinden itibaren bir ay içinde lisansları verilir. Söz konusu tüzel kişiler, lisansların verilmesine kadar, piyasa faaliyetlerini yürürlükteki usul ve esaslar uyarınca yürütürler.

2. Mevcut iletim sisteminin işletilmesine dair tüm hak ve yetkiler Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine geçer.

3.Yürürlükte olan tarife dışı ve tarife altı uygulamalar ile elektrik satış tarifeleri üzerindeki fonlar ve paylar kaldırılır. Bu konulara dair düzenlemeler, Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca yapılır.

C) Kamuya ait elektrik enerjisi üretim ve dağıtım tesislerinden işletme hakları devri öngörülenlerden devir işlemlerini, 31 Mart 2001 tarihine kadar tamamlamayan şirketlerin mevcut sözleşmeleri iptal olunur.

D) TEDAŞ ile Elektrik Üretim Anonim Şirketi bünyesinde yer alan bağlı ortaklıklar, işletme hakları veya mülkiyetleri devredilene kadar mevcut statülerini korur.

a)Dağıtım faaliyeti çerçevesinde;

1.İşletme hakkı özel sektöre devredilmemiş olan ya da sair şekillerde özelleştirilmemiş olan dağıtım bölgelerinde, dağıtım ve perakende satış faaliyetlerinin TEDAŞ tarafından yürütülmesine devam olunur. Ancak, bu bölgelerde özel perakende satış şirketleri de faaliyet gösterebilir.

2.Mevcut sözleşmeler uyarınca, TEDAŞ'ın mülkiyetindeki dağıtım tesislerini işleten özel dağıtım şirketlerinin yatırım programlarını ve projelerini incelemek, onaylanarak programa alınan projelerin yatırım programına uygun olarak yapılıp yapılmadığını denetlemek, bu sözleşmeler yürürlükte kaldığı sürece TEDAŞ'ın yükümlülüğündedir.

b) Üretim faaliyeti çerçevesinde; Elektrik Üretim Anonim Şirketinin, bünyesindeki bağlı ortaklıklar dahil, işletmekte olduğu üretim tesislerinde üretilen elektrik enerjisinin satış fiyatları içerisinde; tesisler için kullanılmış öz kaynak, kredi, anapara, faiz ve kur farkları ile Elektrik Üretim Anonim Şirketin'e ait yönetim giderleri de yer alır. Kredilere ait yükümlülüklerin yerine getirilmesi Elektrik Üretim Anonim Şirketinin sorumluluğundadır.

E) Elektrik Üretim Anonim Şirketi, süresi Kurulca belirlenen bir dönem boyunca, ürettiği elektrik enerjisini, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketine satar. Ancak, söz konusu dönem hazırlık döneminin sona ermesinden itibaren beş yıldan fazla olamaz. Bu dönem boyunca Elektrik Üretim Anonim Şirketinin, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketine elektrik enerjisi ve/veya kapasite satışına ilişkin usul ve esaslar 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna göre oluşturulan Bakanlık görüşü çerçevesinde Kurul tarafından belirlenir.

Bu maddede belirtilen dönem sonuna kadar veya serbest tüketici tanımı kapsamının Kurul tarafından serbest olmayan tüketicileri de içine alacak şekilde genişletildiği tarihe kadar, bu Kanun hükümleri ve yönetmelikler ve/veya 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna göre oluşturulan Bakanlık görüşü çerçevesinde Kurulca yapılacak düzenlemeler sonucunda kamu tüzel kişilerinin gelirlerinde oluşabilecek kayıplar, genel bütçeden doğrudan karşılanır.

F) Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra doğrudan iletim sistemine bağlı olan tüketiciler ile Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren otuz ay sonra geçerli olmak üzere, bir önceki yıla ait toplam elektrik enerjisi tüketimleri dokuz milyon kilovatsaatten fazla olan tüketiciler serbest tüketici olarak kabul edilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce iletim sistemine doğrudan bağlı olan tüketicilerle yapılan ve Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi tarafından devralınan sözleşmeler, bu tüketiciler tedarikçilerini seçene kadar yürürlükte kalır.

G) 3996 sayılı Kanun hükümleri çerçevesindeki Hazine garantileri, bu Kanunun yayımı tarihinden önce Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ile Bakanlık tarafından kararlaştırılmış bulunan projeler için 2002 yılı itibarıyla işletmeye geçmeleri kaydıyla verilebilir. Bu projelerden Hazine garantisi verilmiş olanların 2002 yılı itibarıyla işletmeye alınmaması halinde Hazine garantileri geçersiz olur.

Bu projeler haricinde 3996 ve 4283 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde Hazine garantisi verilemez.

Yürürlük

MADDE 19- Kanun Tasarısının 19 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 20-Kanun Tasarısının 20 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

ELEKTRİK PİYASASI KANUNU TASARISI

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Tanımlar

Amaç, kapsam ve tanımlar

MADDE 1.- Bu Kanunun amacı; elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösterebilecek, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir elektrik enerjisi piyasasının oluşturulması ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin sağlanmasıdır.

Bu Kanun; elektrik üretimi, iletimi, dağıtım, toptan satışı, perakende satışı, perakende satış hizmeti, ithalat ve ihracatı ile bu faaliyetlerle ilişkili tüm gerçek ve tüzel kişilerin hak ve yükümlülüklerini, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumunun kurulması ile çalışma usul ve esaslarını ve elektrik üretim ve dağıtım varlıklarının özelleştirilmesinde izlenecek usulü kapsar.

Bu Kanunun uygulanmasında:

1. Bakanlık: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını,
2. Bakan: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanını,
3. TEAŞ: Türkiye Elektrik Üretim İletim Anonim Şirketini,
4. TEDAŞ: Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketini,
5. DSİ: Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünü,
6. Kurum: Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumunu,
7. Kurul: Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulunu,

8. Mevcut sözleşmeler: Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Kanun, 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Kanun, 16/7/1997 tarihli ve 4283 sayılı Kanun, 21/1/2000 tarihli ve 4501 sayılı Kanun hükümleri ve ilgili yönetmeliklere göre imzalanan sözleşmeleri, imtiyaz sözleşmelerini ve uygulama sözleşmelerini,

9. İştirak: Kamu iktisadi teşebbüsü olanlar hariç olmak üzere; doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya başka şirket ve şirketler veya gerçek kişi ve kişilerle birlikte piyasada faaliyet gösteren herhangi bir tüzel kişiyi kontrol eden şirket veya doğrudan ya da dolaylı olarak, tek başına veya birlikte, başka herhangi bir şirket ve şirketler veya gerçek kişi ve kişiler tarafından kontrol edilen, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişiyi ve bu şirketlerin ve/veya piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin birinin diğeriyle veya birbirleriyle olan doğrudan veya dolaylı ilişkisini,

10. Kontrol: Bir tüzel kişi üzerinde doğrudan veya dolaylı olarak o tüzel kişinin sermayesinin ya da ticari mal varlığının yarısından fazlasını veya oy haklarının yarısından fazlasını kullanma hakkını ya da denetim kurulu, yönetim kurulu veya tüzel kişiyi temsile yetkili organların üyelerinin yarından fazlasını atama hakkını ya da işlerini idare etme hakkını,

11. Üretim: Enerji kaynaklarının, elektrik üretim santrallerinde elektrik enerjisine dönüştürülmesini,
12. İletim: Elektrik enerjisinin gerilim seviyesi 36 kV üzerindeki hatlar üzerinden naklini,
13. Dağıtım: Elektrik enerjisinin 36 kV ve altındaki hatlar üzerinden naklini,
14. Toptan satış: Elektrikğin tekrar satış için satışını,
15. Perakende satış: Elektrikğin tüketicilere satışını,
16. Perakende satış hizmeti: Perakende satış lisansına sahip şirketlerce, elektrik enerjisi ve/veya kapasite satımı dışında tüketicilere sağlanan diğer hizmetleri,
17. Tüketici: Elektrikği kendi ihtiyacı için alan serbest ve serbest olmayan tüketicileri,
18. Tedarikçi: Tüketicilerine elektrik enerjisi ve/veya kapasite sağlamakla yükümlü olan üretim şirketleri, otoprodüktörler, otoprodüktör grupları, toptan satış şirketleri ve perakende satış şirketlerini,
19. Serbest tüketici: Kurul tarafından belirlenen elektrik enerjisi miktarından daha fazla tüketimde bulunması veya iletim sistemine doğrudan bağlı olması nedeniyle tedarikçisini seçme serbestisine sahip gerçek veya tüzel kişiyi,
20. Serbest olmayan tüketici: Elektrik enerjisi ve/veya kapasite alımlarını bölgesinde bulunduğu perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketi veya perakende satış şirketlerinden yapabilen gerçek veya tüzel kişiyi,
21. Üretim şirketi: Otoprodüktörler, otoprodüktör grupları hariç olmak üzere, elektrik üretimi ve ürettiği elektrığın satışı ile iştigal eden tüzel kişiyi,
22. Dağıtım şirketi: Belirlenen bir bölgede elektrik dağıtımını ile iştigal eden tüzel kişiyi,
23. Toptan satış şirketi: Elektrik enerjisinin ve/veya kapasitenin, toptan satılması, ithalatı, ihracatı, serbest tüketicilere satışı ve ticareti faaliyetleri ile iştigal edebilen tüzel kişiyi,
24. Perakende satış şirketi: Elektrik enerjisinin ve/veya kapasitenin ithalatı ve iletim sistemine doğrudan bağlı olanlar dışındaki tüketicilere perakende satışı ve/veya tüketicilere perakende satış hizmeti verilmesi ile iştigal edebilen tüzel kişiyi,
25. Otoprodüktör: Esas olarak kendi elektrik enerjisi ihtiyacını karşılamak üzere elektrik üretimi ile iştigal eden tüzel kişiyi,
26. Otoprodüktör grubu: Esas olarak ortaklarının elektrik enerjisi ihtiyacını karşılamak üzere elektrik enerjisi üretimi ile iştigal eden tüzel kişiyi,
27. Tesis: Elektrik enerjisi üretimi veya iletimi veya dağıtımını işlevlerini yerine getirmek üzere kurulan tesis ve teçhizatı,
28. Dağıtım sistemi: Bir dağıtım şirketinin, belirlenmiş bölgesinde işlettiği ve/veya sahip olduğu elektrik dağıtım tesisleri ve şebekesini,
29. İletim sistemi: Elektrik iletim tesisleri ve şebekesini,
30. Üretim tesisi: Elektrik enerjisinin ürettiği tesisleri,
31. İletim tesisi: Üretim tesislerinin bittiği noktalardan itibaren, iletim salt sahalarının orta gerilim fiderleri de dahil olmak üzere dağıtım tesislerinin bağlantı noktalarına kadar olan tesisleri,

32. Dağıtım tesisi: İletim tesislerinin bittiği noktadan itibaren, müstakilen elektrik dağıtımı için tesis edilmiş tesis ve şebekeyi,

33. Piyasa: Üretim, iletim, dağıtım, toptan satış, perakende satış, perakende satış hizmeti, ithalat ve ihracat dahil olmak üzere elektrik enerjisi ve kapasite alım satımı veya ticareti faaliyetleri ile bu faaliyetlere ilişkin işlemlerden oluşan elektrik enerjisi piyasasını,

34. Üretim kapasite projeksiyonu: Dağıtım şirketleri tarafından hazırlanan talep tahminleri esas alınarak, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından yapılan, elektrik enerjisi arz güvenliği için gereken üretim kapasitesinin tahminini,

35. Tarife: Elektrik enerjisinin ve/veya kapasitenin iletimi, dağıtım ve satışı ile bunlara dair hizmetlere ilişkin fiyat, hüküm ve şartları içeren düzenlemeleri,

36. Lisans:Tüzel kişilere piyasada faaliyet gösterebilmeleri için bu Kanun uyarınca Kurul tarafından verilen izni,

37. Yan hizmetler anlaşmaları: İletim sistemine bağlı olan üretim şirketleri, otoprodüktörler, otoprodüktör grupları, dağıtım şirketleri veya tüketiciler tarafından Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine, şebeke yönetmeliği uyarınca sağlanacak ve ilgili hizmetin sağlanmasının maliyetinin tamamını karşılayacak yan hizmet bedellerini, koşullarını ve hükümlerini belirleyen anlaşmaları,

38. Yan hizmetler: Yan hizmetler anlaşması hükümleri uyarınca iletim sistemine veya dağıtım sistemine bağlı tüm tüzel kişilerce sağlanacak olan ve şebeke yönetmeliğinde ve/veya dağıtım yönetmeliğinde ayrıntılı olarak tanımlanan hizmetleri,

39. Enerji alım ve enerji satış anlaşmaları: Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin; mevcut sözleşmeler kapsamında TEAŞ'dan ve TEDAŞ'dan devralacağı ve Geçici 2 nci maddenin (C) ve (G) fıkraları kapsamında gerçekleştirilebilecek projeler çerçevesinde imzalayabileceği anlaşmalarla; bu Kanunun 2 nci maddesinin (d) fıkrasının (1) numaralı bendi kapsamında Kurulun onaylayacağı Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi tarafından imzalanabilecek anlaşmaları,

40. Bağlantı ve sistem kullanım anlaşmaları: İlgili bağlantı ve sistem kullanım tarifesinin fiyatları, hükümleri ve şartlarını içeren ve bir üretim şirketi, otoprodüktör, otoprodüktör grubu, dağıtım şirketi ya da tüketicilerin iletim sistemine ya da bir dağıtım sistemine erişmeleri ya da bağlantı yapımaları için ilgili kullanıcıya özgü koşul ve hükümleri kapsayan anlaşmaları,

41. İkili anlaşmalar: Gerçek ve tüzel kişiler arasında özel hukuk hükümlerine tabi olarak, elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin alınıp satılmasına dair yapılan ve Kurul onayına tabi olmayan ticari anlaşmaları,

42. İletim kontrol anlaşmaları: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ile özel direkt iletim hatlarının mülkiyet sahibi ya da işletmecisi olan özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişi arasında, özel hukuk hükümlerine göre yapılan ikili anlaşmaları,

43. Şebeke yönetmeliği: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlanacak ve iletim lisansı hükümleri uyarınca Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ile iletim sistemine bağlı tüm taraflara uygulanacak standart, usul ve esasları belirleyen kuralları,

44. Dağıtım yönetmeliği: Dağıtım faaliyeti gösteren tüzel kişilerin görüşleri alınmak suretiyle TEDAŞ tarafından hazırlanarak dağıtım lisansları hükümleri uyarınca dağıtım şirketleri ile dağıtım sistemine bağlı tüm taraflara uygulanacak standart, usul ve esasları belirleyen kuralları,

45. Müşteri hizmetleri yönetmeliği: Dağıtım ve perakende satış faaliyeti gösteren tüzel kişilerin görüşleri alınmak suretiyle TEDAŞ tarafından hazırlanarak dağıtım ve perakende satış lisansları hükümleri uyarınca dağıtım şirketleri, perakende satış şirketleri ile söz konusu şirketlerden hizmet alan tüm taraflara uygulanacak standart, usul ve esasları belirleyen kuralları,

46. Dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlanacak ve iletim lisansı hükümleri uyarınca piyasada faaliyet gösteren taraflar arasındaki anlaşmalar kapsamında elektrik enerjisi ve/veya kapasite alım-satımının gerçek zamanlı dengelenmesi ve mali uzlaştırmanın gerçekleştirilmesi ile ilgili ayrıntılı usul ve esasları belirleyen kuralları,

47. İletim ek ücreti: İletim tarifesini üzerinden Kurum adına tahsil edilebilecek ücreti,

48. Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi: TEAŞ'dan oluşturulan iletim şirketini,

49. Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi: TEAŞ'dan oluşturulan ticaret ve taahhüt şirketini,

50. Elektrik Üretim Anonim Şirketi: TEAŞ'dan oluşturulan üretim şirketini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Elektrik Piyasası Faaliyetleri ve Lisanslar

Elektrik piyasası faaliyetleri

MADDE 2.- Elektrik piyasası faaliyetleri bu Kanun hükümlerine göre piyasada faaliyet gösterecek tüzel kişilerin üretim, iletim, dağıtım, toptan satış, perakende satış, perakende satış hizmeti, ticaret, ithalat ve ihracat faaliyetleridir.

Piyasada faaliyet gösterecek tüzel kişilerin faaliyetlerinde uymaları gereken usul ve esaslar bu Kanun ve ilgili yönetmeliklerle düzenlenir.

Piyasada faaliyet gösterecek özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişilerin 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda anonim şirket ya da limited şirket olarak kurulmaları ve anonim şirket olarak kurulmaları halinde, hisselerinin tamamının nama yazılı olması şarttır. Bu şirketlerin asgari sermayeleri ile ana sözleşmelerinde bulunması gereken sair hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Piyasada, bu Kanun hükümleri uyarınca lisans almak koşuluyla yerine getirilebilecek faaliyetler ve faaliyet gösterebilecek tüzel kişiler şunlardır:

a) Üretim faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler: Otoprodüktör ve otoprodüktör grupları tarafından gerçekleştirilen üretim faaliyeti dışındaki elektrik enerjisi üretimi, Elektrik Üretim Anonim Şirketi ve özel sektör üretim şirketleri tarafından gerçekleştirilir. Elektrik Üretim Anonim Şirketi ve özel sektör üretim şirketleri, lisansları uyarınca gerçek ve tüzel kişilere elektrik enerjisi ve/veya kapasite satışı yapabilirler.

1. Elektrik Üretim Anonim Şirketi; özel sektör üretim yatırımlarını dikkate almak suretiyle Kurul onaylı üretim kapasite projeksiyonu uyarınca, gerektiğinde yeni üretim tesisleri kurabilir, kiralayabilir ve işletebilir.

Elektrik Üretim Anonim Şirketi, DSİ bünyesindeki üretim tesislerini bu Kanun hükümlerine göre devralır, TEAŞ'dan devralınan ve özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişilere devri yapılmamış üretim tesislerini kendisi ve/veya bağlı ortaklıkları vasıtasıyla işletir ya da gerektiğinde sistemden çıkarır.

Elektrik Üretim Anonim Şirketi, işletme hakkı devri yoluyla özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişilere devri yapılmış veya yapılacak tesis ve işletmelerin ve bunlara yapılacak ilave ve idame yatırımlarının mülkiyetini muhafaza eder.

2. Özel sektör üretim şirketleri; sahip oldukları, finansal kiralama yoluyla edindikleri veya işletme hakkını devraldıkları üretim tesisi ya da tesislerinde elektrik enerjisi üretimi ve satışı ile iş-tigal eden özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişilerdir.

Herhangi bir özel sektör üretim şirketinin iştirakleri ile birlikte işletmekte olduğu üretim tesisleri yoluyla piyasada sahip olacağı toplam pay, bir önceki yıla ait yayımlanmış Türkiye toplam elektrik enerjisi kurulu gücünün yüzde yirmisini geçemez.

3. Bir otoprodüktör ya da otoprodüktör grubu, ürettiği elektrik enerjisinin, bir takvim yılı içinde yüzde yirmisini aşmamak kaydıyla Kurul tarafından belirlenecek orandaki miktarını rekabet ortamında satabilir. Olağanüstü hallere münhasır olmak üzere, Kurul bu oranı yarısı kadar artırabilir. Bir takvim yılı içinde Kurulca belirlenen orandan daha fazla elektrik enerjisinin satılması halinde üretim lisansı alınması zorunludur.

Otoprodüktör ve otoprodüktör gruplarının çalışma usul ve esasları, ortaklarına yapacakları satışın niteliğine ilişkin düzenlemeler ile ihtiyaç fazlası olarak ürettikleri elektriğin satışı, çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

b) İletim faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler: Elektrik enerjisi iletim faaliyetleri Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından yürütülür.

Kamu mülkiyetindeki tüm iletim tesislerini devralmak, kurulması öngörülen yeni iletim tesisleri için iletim yatırım planı yapmak, yeni iletim tesislerini kurmak ve işletmek, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketinin görevidir.

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi; ayrıca, Kurul onayına tabi olan iletim, bağlantı ve sistem kullanımı tarifelerini ve şebeke yönetmeliğini hazırlar, revize eder, denetler ve yük dağıtımını ile frekans kontrolünü gerçekleştirir, iletim sisteminde ikame ve kapasite artırımı yapar, gerçek zamanlı sistem güvenilirliğini izler, yapılan yan hizmetler anlaşmaları ile yan hizmetleri satın alır ve sağlar.

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, Bakanlığın kararı doğrultusunda uluslararası enterkon-neksiyon çalışmalarını yapar, iletim sistemine bağlı ve/veya bağlanacak olan serbest tüketiciler dahil tüm sistem kullanıcılarına şebeke yönetmeliği ve iletim lisansı hükümleri doğrultusunda eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin iletim ve bağlantı hizmeti sunar.

Piyasanın gelişimine bağlı olarak Kurul kararı doğrultusunda yeni ticaret yöntemleri ve satış kanallarının uygulanabilmesine yönelik alt yapının geliştirilmesi ve uygulanması Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından yürütülür.

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, yönetmelik çerçevesinde, dağıtım şirketleri tarafından hazırlanan talep tahminlerini esas alarak üretim kapasite projeksiyonunu hazırlar ve Kurul onayına sunar.

İletim şebekesi dışında, ulusal iletim sistemi için geçerli standartlara uygun olan ve piyasada üretim faaliyeti gösteren tüzel kişiler ile lisansları kapsamındaki müşterileri ve/veya iştirakleri ve/veya serbest tüketiciler arasında özel direkt iletim hattı tesisi, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ile üretim faaliyeti gösteren tüzel kişiler arasında yapılacak iletim kontrol anlaşması ile mümkündür. Bu iletim kontrol anlaşmalarının amacı, iletim sisteminin kararlılığının ve işletme bütünlüğünün korunmasıdır.

c) Dağıtım faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler: Elektrik enerjisi dağıtım faaliyetleri, dağıtım şirketleri tarafından lisanslarında belirlenen bölgelerde yürütülür.

Dağıtım şirketleri, buldukları dağıtım bölgesinde, başka bir tedarikçiden elektrik enerjisi ve/veya kapasite temin edemeyen tüketiciler bulunması halinde, perakende satış lisansı alarak bu tüketicilere perakende satış yapmak ve/veya perakende satış hizmeti vermekle yükümlüdür.

Dağıtım şirketleri, bölgelerinde, başka perakende satış şirketi ve/veya şirketleri bulunsa dahi perakende satış lisansı almak suretiyle tüketicilere perakende satış yapabilir ve/veya perakende satış hizmeti verebilir.

Lisanslarında belirtilen bölgelerdeki dağıtım tesislerini işleten ve/veya sahip olan dağıtım şirketleri, bu tesislerin yenileme, ikame ve kapasite artırımı yatırımlarını yapar, dağıtım sistemine bağlı ve/veya bağlanacak olan serbest tüketiciler dahil tüm sistem kullanıcılarına, dağıtım lisanslarının hüküm ve şartları ve dağıtım yönetmeliği hükümleri doğrultusunda ve yönetmelikte belirlenecek süreler içinde eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin elektrik enerjisi dağıtımını ve bağlantı hizmeti sunar.

Dağıtım şirketleri yapılan yan hizmetler anlaşmaları ile yan hizmetleri satın alır ve sağlar.

Yönetmelik çerçevesinde, dağıtım lisanslarında belirlenen bölgelerde talep tahminlerinin hazırlanması ve Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine bildirilmesi görevi dağıtım şirketlerine aittir. Kurul bu talep tahminlerini onaylar ve tahminler Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından yayımlanır.

Mülkiyeti kamuda olan dağıtım tesislerinin, Kurul onaylı talep tahminleri doğrultusunda yatırım planlarının hazırlanması ve Kurul onayına sunulması, onaylanan yatırım planı uyarınca yatırım programına alınan, dağıtım tesislerindeki gerekli iyileştirme ve güçlendirme işlerinin gerçekleştirilmesi ve/veya yeni dağıtım tesislerinin inşa edilmesi görevi sözkonusu dağıtım tesislerini işleten dağıtım şirketlerine aittir.

d) Toptan satış faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler: Toptan satış faaliyetleri, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi ve özel sektör toptan satış şirketleri tarafından, bu Kanun, ilgili yönetmelikler, lisanslar, şebeke yönetmeliği, dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği ve ikili anlaşmalar uyarınca yürütülür.

1. Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi, mevcut sözleşmeler kapsamında imzalanmış olan enerji alım ve satış anlaşmalarını TEAŞ'dan ve TEDAŞ'dan devralır. Geçici 2 nci maddenin (C) ve (G) fıkraları kapsamında enerji alım ve enerji satış anlaşmaları imzalayabilir, devraldığı ve/veya imzaladığı anlaşmaları yürütür ve sona erdirir. Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi'nin mevcut sözleşmelerden 31 Mart 2001 tarihine kadar devri gerçekleşen işletme hakkı devir sözleşmeleri çerçevesinde dağıtım şirketlerine ve TEDAŞ'a karşı üstlendiği enerji satış taahhütleri ile sınırlı kalmak üzere, daha ekonomik bir tedarik kaynağı bulunamadığı takdirde öncelikle Elektrik Üretim Anonim Şirketi'nden alınmak ve bu halde dahi açık kalması halinde bir yılı aşmamak ve Kurul tarafından onaylanmak kaydıyla enerji alım anlaşmaları imzalayabilir.

2. Özel sektör toptan satış şirketleri; elektriğin toptan satışı faaliyetlerinde bulunur.

Herhangi bir özel sektör toptan satış şirketinin iştirakleriyle birlikte piyasada sahip olacağı toplam pay, piyasada bir önceki yılda tüketilen toplam elektrik enerjisi miktarının yüzde onunu geçmez.

e) Perakende satış faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler: Elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin perakende satışını ve/veya perakende satış hizmetini içeren faaliyetler, bu Kanun, ilgili yönetmelikler, lisanslar, müşteri hizmetleri yönetmeliği ve dağıtım yönetmeliği hükümleri uyarınca perakende satış şirketleri ve perakende satış lisansı almış dağıtım şirketleri tarafından yürütülür.

f) İthalat - ihracat faaliyeti gösterebilecek tüzel kişiler: 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna göre oluşturulan Bakanlık görüşü doğrultusunda uluslararası enterkonneksiyon şartı oluşmuş ülkelerden ya da ülkelere, Kurul onayı ile elektrik enerjisi ithalatı ve/veya ihracatı, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi, özel sektör toptan satış şirketleri, perakende satış şirketleri ve perakende satış lisansı almış dağıtım şirketleri tarafından, bu Kanun, ilgili yönetmelikler, lisanslar, şebeke yönetmeliği ve dağıtım yönetmeliği uyarınca yapılır.

Lisans genel esasları ve lisans türleri

MADDE 3.- Bu Kanun kapsamında Kurum tarafından verilecek lisansların tabi olacağı usul ve esaslar ile lisanslarda yer alacak asgari hükümler şunlardır:

a) Lisansların tabi olacağı usul ve esaslar;

1. Piyasa faaliyetleri ile iştigal edecek tüzel kişiler, faaliyetlerine başlamadan önce, her faaliyet için ve söz konusu faaliyetlerin birden fazla tesiste yürütülecek olması halinde, her tesis için ayrı ayrı lisans almak zorundadır.

2. Birden fazla lisansa sahip olan aynı tüzel kişi veya aynı faaliyeti birden fazla tesiste yürüten tüzel kişiler, lisansa tabi her faaliyet veya tesis için ayrı ayrı hesap ve kayıt tutmak zorundadır.

3. Lisans başvuru usul ve esasları, lisans sahibi tüzel kişilerin hak ve yükümlülükleri, lisans sahibinin haklarının temliki, lisansların tadili, süreleri, süre uzatımı ve sahibi tarafından lisansın vazgeçilmesi halleri ile faaliyetin türü ve üretimi, iletimi ve dağıtım yapıları elektrik enerjisi miktarına göre belirlenecek lisans bedelleri yönetmelikle düzenlenir.

4. Lisanslar, bir defada en çok kırk dokuz yıl için verilir. Üretim, iletim ve dağıtım lisansları için geçerli olan asgari süre on yıldır.

5. Bu Kanun hükümleri uyarınca piyasada; verimli, istikrarlı ve ekonomik bir sistem oluşturmak ve bunu korumak, elektrik enerjisi üretimi, toptan satış ve perakende satışında rekabet ortamına uygun alt yapıyı sağlamak, dağıtım lisansı sahibi şirketlerin ve Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketinin görevidir.

6. Tüzel kişiler, Kurul tarafından belirlenen lisans alma, lisans yenileme, lisans tadili, lisans sureti çıkartma ve yıllık lisans bedellerini Kuruma ödemek zorundadır.

7. Lisans sahibi tüzel kişiler; tesislerini, yasal defter ve kayıtlarını Kurul denetimine hazır bulundurmak, Kurul tarafından talep edildiğinde denetime açmak ve Kurumun faaliyetlerini yerine getirebilmesi için ihtiyaç duyacağı her türlü bilgi ve belgeyi zamanında Kurula vermek zorundadır.

8. Tüzel kişiler lisans almanın yanı sıra, faaliyet alanlarına göre yürürlükteki mevzuatın gereklerini yerine getirmekle yükümlüdür.

b) Lisanslarda asgari olarak yer alacak hükümler:

1. Lisans kapsamında hizmet verilecek gerçek ve tüzel kişilere dair gruplar veya kategoriler ile yürütülecek faaliyet türlerini belirleyen hükümler,

2. Bir dağıtım ya da iletim lisansı sahibinin, gerçek ve tüzel kişilere, eşitler arasında ayırım gözetmeksizin sisteme erişim ve sistemi kullanım imkanı sağlayacağına dair hükümler,

3. Bu Kanunda yer alan fiyatlandırma esaslarını tespit etmeye, piyasa ihtiyaçlarını dikkate alarak serbest olmayan tüketicilere yapılan elektrik satışında uygulanacak fiyatlandırma esaslarını tespit etmeye ve bu fiyatlarda enflasyon nedeniyle ihtiyaç duyulacak ayarlamalara ilişkin formülleri uygulamaya dair yöntemler ve bunların denetlenmesine dair hükümler,

4. Lisans sahibinin Kurula tam ve doğru bilgi vermesini ve tüketicilere yapılan satışlar açısından; lisans sahibinin elektrik enerjisi ve/veya kapasite alımlarını en ekonomik kaynaktan yapmasını ve gerektiğinde piyasada yaptığı alımlarda en ekonomik alımı yaptığını kanıtlamasını sağlayacak hükümler,

5. Yönetmelik uyarınca, hizmet maliyetlerinin yansıtılmasına dair kurallar ile kayıp ve kaçakları asgariye indirecek önlemlerin uygulanmasına dair esasları içeren hükümler,

6. Lisansın iptali ve sona ermesine ilişkin hükümler,

7. Lisansla değişiklik yapılmasına ilişkin hükümler,

8. Lisans sahibinin Kuruma ödemekle yükümlü olacağı bedeller ve ödeme koşullarına ilişkin hükümler,

9. Lisans sahibine ait veya kullanımındaki tesis ve/veya tesislerin gerektiğinde lisans amaçları doğrultusunda başkalarına kullandırılması koşullarına ilişkin hükümler,

10. Lisans sahibinin Kurul tarafından verilen tüm talimatlara uyma yükümlülüklerine ilişkin hükümler,

11. Lisans kapsamında, Kuruldan izin alınmaksızın yapılabilecek faaliyetlere ilişkin hükümler,

12. Lisans kapsamındaki faaliyetler ile ilgili uyumsuzlukların hangilerinin Kurul tarafından çözüleceğine ilişkin hükümler,

13. Lisansla yer alan hak ve yükümlülüklerin hangi süre, koşul ve hallerde geçersiz olacağına ilişkin hükümler.

14. Hizmetin teknik gereklere göre yapılmasını sağlayacak hükümler,

e) Elektrik enerjisi piyasasında faaliyet gösterilebilmesi için Kurum tarafından verilecek lisans türleri aşağıda belirtilmiştir:

1. Üretim lisansı;

Mevcut ve kurulacak olan üretim tesisleri için üretim şirketlerinin elektrik enerjisi üretimi ve üretilen elektriğin satışına yönelik olarak, her bir üretim tesisi için Kurumdan almak zorunda oldukları lisansı ifade eder. Üretim lisansı alınma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

Otoprodüktörler ve otoprodüktör grupları hariç olmak üzere, iletim ve dağıtım sistemi ile paralel çalışmayan ve çıkarılacak yönetmeliğe göre yalnızca kendi ihtiyacını karşılamak için elektrik üretimi yapan gerçek veya tüzel kişiler lisansa tabi değildir.

Üretim şirketleri, dağıtım şirketleri ile kontrol oluşturmaksızın iştirak ilişkisine girebilir.

Üretim şirketleri, bu faaliyetler dışında piyasada herhangi bir faaliyette bulunamaz.

2. İletim lisansı;

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketinin mevcut ve inşa edilecek tüm iletim tesisleri üzerinden iletim faaliyetlerini yürütebilmesi için Kurumdan almak zorunda olduğu lisansı ifade eder.

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, şebeke yönetmeliği hükümleri uyarınca, piyasadaki arzla piyasa talebini karşılamak üzere yük dağıtım sıralamasının belirlenmesinden, gerçek zamanlı iletim kısıtlamalarına göre, teknik ve ekonomik yük dağıtım kuralları doğrultusunda yük dağıtımının gerçekleştirilmesinden ve yük dağıtım sıralamasının gerektiğinde şebeke yönetmeliği hükümleri doğrultusunda revize edilmesinden sorumludur.

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, piyasada iletim faaliyeti dışında herhangi bir faaliyet ile iştigal edemez.

3. Dağıtım lisansı;

Belirli bir bölgede dağıtım faaliyetinde bulunulabilmek için tüzel kişilerin Kurumdan almak zorunda oldukları lisansı ifade eder.

Özel sektör dağıtım şirketleri, dağıtım ve perakende satış faaliyeti dışında, lisanslarında belirtilen bölgelerde üretim lisansı almak kaydıyla ve yıllık elektrik enerjisi üretimi bir önceki yılda bölgelerinde tüketime sunulan yıllık toplam elektrik enerjisi miktarının yüzde yirmisinden fazla olmamak üzere üretim tesisi kurabilir.

Dağıtım şirketleri sahibi olduğu veya iştirak ilişkisinde bulunduğu üretim şirketi veya şirketlerinden, bölgelerinde bir önceki yılda dağıtımını yaptıkları yıllık toplam miktarın yüzde yirmisinden fazla elektrik enerjisi satın alamaz.

Bölgelerinde, mevcut sözleşmeleri kapsamında işletme hakkı devri yoluyla dağıtım hizmeti yapma hakkı elde etmiş özel sektör dağıtım şirketleri bu Kanunda belirlenmiş ve dağıtım şirketlerinin tabi olduğu serbest rekabet koşullarını sağlayacak şekilde sözleşmelerini tadil edip, yeni düzenlemelere geçmedikleri sürece, üretim lisansı alarak üretim tesisi kurma hakkından yararlanamaz ve üretim faaliyetiyle iştigal eden tüzel kişilerle kontrol oluşturup oluşturmadığına bakılmaksızın iştirak ilişkisine giremez.

Diğer taraftan, mevcut sözleşmeleri kapsamında bölgelerinde dağıtım hizmeti yapma hakkı elde etmiş özel sektör dağıtım şirketleri, mevcut sözleşmelerini Kurulca belirlenecek bir süre dahilinde serbest rekabet koşullarını sağlayacak şekilde tadil etmekle yükümlüdürler. Sözleşmelerin niteliği bu hükümlerin uygulanmasına engel teşkil etmez.

Dağıtım şirketleri, tanımlanan bu faaliyetler dışında piyasada başka bir faaliyette bulunamaz.

4. Toptan satış lisansı;

Toptan satış şirketlerinin piyasada elektriğin toptan satışı ve serbest tüketicilere satışı için Kurumdan almak zorunda oldukları lisansı ifade eder.

Toptan satış lisanslarında, Bakanlık kararı doğrultusunda uluslararası enterkonneksiyon şartı oluşmuş ülkelere elektrik enerjisi ihracatına ya da elektrik enerjisi ithalatına izin veren hükümler ayrı bir bölüm olarak yer alır.

Kurul, böyle bir izni vermeden önce, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketinden teknik sınırlamalara ilişkin görüş alır. Toptan satış lisansında, ithalata ve ihracata ilişkin hükümler sınırlı süre ve miktarlar için geçerlidir. Bu süre, ilgili toptan satış lisansının geçerlilik süresinden farklı olabilir. İthalat ve ihracata ilgili hükümlere ilişkin her türlü değişiklik ya da süre uzatımı, ilgili toptan satış lisansının diğer tüm hükümlerine ilişkin değişiklik ya da süre uzatımından ayrı olarak ele alınır.

5. Perakende satış lisansı;

Tüzel kişilerin, piyasada perakende satış yapabilmek ve/veya perakende satış hizmeti verebilmek için Kurumdan almak zorunda oldukları lisansı ifade eder. Bir perakende satış lisansında, gerektiğinde Bakanlık kararı doğrultusunda iletim seviyesinin altındaki gerilim seviyelerinde elektrik enerjisi ithalatına izin veren hükümler ayrı bir bölüm olarak yer alır.

Kurul, bu izni vermeden önce, söz konusu dağıtım bölgesinde faaliyeti gösteren dağıtım şirketinden teknik konulara ilişkin görüş alır. Perakende satış lisansında, ithalata ilişkin hükümler sınırlı süre ve miktar için geçerlidir. Bu süre ilgili perakende satış lisansının geçerlilik süresinden farklı olabilir. İthalatla ilgili hükümlere ilişkin her türlü değişiklik ya da süre uzatımı, ilgili perakende satış lisansının diğer tüm hükümlerine ilişkin değişiklik ya da süre uzatımından ayrı olarak ele alınır.

Perakende satış şirketleri, herhangi bir bölge sınırlaması olmaksızın perakende satış ve perakende satış hizmeti faaliyetinde bulunur.

Perakende satış lisansına sahip dağıtım şirketleri ise ancak perakende satış lisansında yer alması halinde, başka bir dağıtım şirketinin bölgesinde bulunan serbest tüketicilere elektrik enerjisi ve/veya kapasite satışı yapabilir.

6. Otoprodüktör ve otoprodüktör grubu lisansı;

Kendi ihtiyaçlarını karşılamak üzere elektrik enerjisi üretimi yapan ve iletim ve/veya dağıtım sistemi ile paralel çalışan otoprodüktörlerin ve ortaklarına elektrik enerjisi temin eden otoprodüktör gruplarının Kurumdan almak zorunda oldukları lisansı ifade eder.

d) Lisansların sona ermesi: Lisanslar, Kurul tarafından lisansta belirtilen yöntem uyarınca süreleri uzatılmadığı takdirde sürelerinin bitiminde veya lisans sahibi tüzel kişinin iflası halinde kendiliğinden, lisans sahibi tüzel kişinin lisanstan vazgeçmeyi istemesi halinde ise ancak Kurul onayıyla sona erer.

İKİNCİ KISIM

Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu ve Çeşitli Hükümler BİRİNCİ BÖLÜM

Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu ile Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulunun Görevleri ve Yetkileri

Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu

MADDE 4.- Kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip ve bu Kanun ile kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu kurulmuştur.

Kurum, tüzel kişilerin yetkili oldukları faaliyetleri ve bu faaliyetlerden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerini tanımlayan Kurul onaylı lisansların verilmesinden, işletme hakkı devri kapsamındaki mevcut sözleşmelerin bu Kanun hükümlerine göre düzenlenmesinden, piyasa performansının izlenmesinden, performans standartlarının ve dağıtım ve müşteri hizmetleri yönetmeliklerinin oluşturulmasından, tadilinden ve uygulatılmasından, denetlenmesinden, bu Kanunda yer alan fiyatlandırma esaslarını tespit etmekten, piyasa ihtiyaçlarını dikkate alarak serbest olmayan tüketicilere yapılan elektrik satışında uygulanacak fiyatlandırma esaslarını tespit etmekten ve bu fiyatlarda enf-

lasyon nedeniyle ihtiyaç duyulacak ayarlamalara ilişkin formleri uygulamaktan ve bunların denetlenmesinden ve piyasada bu Kanuna uygun şekilde davranılmasını sağlamaktan sorumludur.

Kurum, Kurul kararıyla bu Kanun hükümleri uyarınca çıkaracağı yönetmelikleri, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin ve ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerini alarak hazırlar.

Kurumun merkezi Ankara'dadır. Kurumun ilişkili olduğu Bakanlık, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığıdır. Kurum, dağıtım bölgelerinde müşteri ilişkilerini sağlamak üzere irtibat büroları kurabilir.

Kurumun teşkilatı; Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu, başkanlık ve hizmet birimlerinden oluşur.

Kurum, bu Kanundan kaynaklanan görevlerini yerine getirirken yetkilerini Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu vasıtasıyla kullanır. Kurumun temsil ve karar organı Kuruldur.

Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu ve Kurul Başkanlığı

MADDE 5.- Kurul, biri Başkan, biri İkinci Başkan olmak üzere yedi üyeden oluşur.

Kurul üyeleri; hukuk, siyasal bilgiler, idari bilimler, kamu yönetimi, iktisat, mühendislik, işletme ya da maliye dallarında eğitim veren en az dört yıllık yüksek öğrenim kurumlarından mezun olmuş, kamu kurum ve kuruluşlarında ya da özel sektörde en az on yıl deneyim sahibi ve mesleğinde temayüz etmiş kişiler arasından Bakanlar Kurulunca atanır.

Bakanlar Kurulu, atamayla birlikte Kurul Başkanını ve İkinci Başkanı görevlendirir.

Kurul başkan ve üyelerinin görev süresi altı yıldır. Görev süresi sona eren üyeler tekrar seçilebilir.

Başkanlık veya üyelikler, görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple boşaldığı takdirde, boşalan üyeliklere bir ay içinde atama yapılır.

Bu Kanunun diğer maddeleri ile belirlenen görevlerinin yanısıra, Kurul aşağıdaki görevleri de yerine getirir:

- a) Bu Kanun hükümlerini uygulamak,
- b) Her yılın ocak ayının sonuna kadar, serbest tüketici tanımına ilişkin limitlerdeki indirimleri belirlemek ve yeni limitleri yayımlamak,
- c) Tüketicilere güvenilir, kaliteli, kesintisiz ve düşük maliyetli elektrik enerjisi hizmeti verilmesini teminen gerekli düzenlemeleri yapmak,
- d) Lisans sahipleri için kabul görmüş muhasebe usulleri uyarınca mali raporlama standartları ve yönetim bilişim sistemlerini belirlemek ve bunların uygulanmasını sağlamak,
- e) Üretim, iletim ve dağıtım şirketleri ile otoprodüktör ve otoprodüktör grubu tesisleri için güvenlik standartları ve şartlarını tespit etmek ve bunların uygulanmasını sağlamak,
- f) Piyasanın gelişimine bağlı olarak yeni ticaret yöntemleri ve satış kanallarının uygulanabilmesine yönelik altyapının geliştirilmesi ve uygulanmasını sağlamak,
- g) Bu Kanunun amaçları ile uyumlu olarak, gerektiği durumlarda, model anlaşmalar geliştirmek,
- h) Ticari sırlar ve gizli rekabet bilgileri de dahil olmak üzere, ticari açıdan hassas olan her türlü bilginin açıklanmasını engelleyecek usul ve esasları belirlemek ve uygulamak,
- ı) Piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin eşitlik ve şeffaflık standartlarına uymalarını sağlamak için faaliyetlerini, uygulamalarını ve ilgili lisans hüküm ve şartlarına uyup uymadıklarını denetlemek,

j) Rekabeti sağlamak için iştirakler arası ilişkilere ilişkin standartlar ve kurallar oluşturmak, uygulamak ve bu standartların, piyasa faaliyetlerinde karşılıklı iştirak, işletme ve muhasebe konularında kısıtlamalar içermesi gerektiğinde, bu kısıtlamaları belirlemek,

k) Yıllık raporu ve piyasa gelişimi ile ilgili sair raporları hazırlamak ve Bakanlığa sunmak,

l) Personel atamaları da dahil olmak üzere, Kurumun personel politikasını oluşturmak ve uygulamak,

m) Kuruma taşınır ve taşınmaz mal veya hizmet alınması, satılması ve kiralanması konularında karar vermek,

n) Uluslararası organizasyon ve teşkilatların piyasaya ilişkin mevzuat ve uygulamalarını izleyerek, gerekli gördüğü düzenlemeleri yapmak; yasal düzenleme ihtiyacı duyulması halinde gerekli hazırlıkları yaparak Bakanlığa sunmak,

o) Kurumun üçüncü kişilerle olan alacak, hak ve borçları hakkında her türlü işleme karar vermek,

p) Elektrik enerjisi üretiminde çevresel etkiler nedeniyle yenilenebilir enerji kaynaklarının ve yerli enerji kaynaklarının kullanımını özendirmek amacıyla gerekli tedbirleri almak ve bu konuda teşvik uygulamaları için ilgili kurum ve kuruluşlar nezdinde girişimde bulunmak.

Bu Kanunun diğer maddeleri ile belirlenen yetkilerinin yanı sıra, Kurul aşağıdaki yetkilere de sahiptir:

a) Bu Kanun hükümlerinin uygulanması ve bu Kanunla kendisine verilen görevleri yerine getirmek için gerekli olan ve piyasada rekabeti geliştirmeye yönelik olarak gerçek ve tüzel kişilerin uymaları gereken, talimatları ve tebliğleri, şebeke yönetmeliğini, dağıtım yönetmeliğini, müşteri hizmetleri yönetmeliğini ve dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliğini onaylamak,

b) Lisanslara ilişkin onaylarla, bu Kanunda belirtilen sair onayları vermek,

c) Dağıtım şirketleri tarafından hazırlanıp Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından sonuçlandırılan talep tahminlerini onaylamak, gerektiğinde revize ettirmek,

d) Kurul onaylı talep tahminlerine dayanarak, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlanan üretim kapasite projeksiyonu ve iletim yatırım planı ile bu planlarla uyumlu olarak mülkiyeti kamuda olan dağıtım tesislerini işleten dağıtım şirketleri tarafından hazırlanan dağıtım yatırım planlarını onaylamak, gerektiğinde revize edilmesini sağlamak ve onay verdiği yatırım planlarının uygulanmalarını denetlemek,

e) İlgili lisans hükümleri uyarınca hazırlanacak olan; Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin toptan satış fiyat tarifesini, iletim tarifesini, dağıtım tarifeleri ile perakende satış tarifelerini incelemek ve onaylamak,

f) İletim, dağıtım, toptan satış ve perakende satış için yapılacak fiyatlandırmaların ana esaslarını tespit etmek ve gerektiğinde ilgili lisans hükümleri doğrultusunda revize etmek,

g) Otoprodüktör ve otoprodüktör gruplarının kendi veya ortaklarının ihtiyaçları dışında satışa sundukları elektrik enerjisi miktarına ilişkin yüzdeleri yayımlamak ve gerektiğinde revize etmek,

h) İletim ek ücreti oranını belirlemek ve iletim ek ücreti tutarının Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından tahsili ve Kuruma ödenmesine ilişkin düzenlemeleri yapmak,

i) Tüzel kişiler tarafından lisanslarla ilgili işlemler ve sair işlemler karşılığında Kuruma ödenecek bedelleri belirlemek,

j) Piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin denetlenmiş mali tablolarını incelemek veya incelettirmek,

k) Tüzel kişilerden istenecek olan, hizmet güvenilirliği, hizmet dışı kalmalar ve diğer performans ölçütleri ile ilgili raporların kapsamını belirlemek ve düzenli olarak Kurula vermelerini sağlamak,

l) Bu Kanun hükümlerine, çıkarılan yönetmelik hükümlerine, Kurul tarafından onaylanan tarife ve yönetmeliklere, lisans hüküm ve şartlarına ve Kurul kararlarına aykırı davranıldığı durumlarda, idari para cezası vermek ve lisansları iptal etmek,

m) Üretim, iletim ve dağıtım tesislerinin inşası ve işletilmesi sırasında genel olarak kamu yararının, hidrolik kaynakların, ekosistemin ve mülkiyet haklarının korunması için diğer kamu kuruluşları ile birlikte hareket ederek kamu yararı ve güvenliğine tehdit teşkil eden veya etme olasılığı bulunan durumları incelemek ve bu durumları ortadan kaldırmak amacıyla, daha önceden bilgi vermek şartıyla bu tesislerde 20/11/1984 tarihli ve 3082 sayılı Kanun hükümleri uyarınca gereken tedbirleri almak,

n) Kurumun, Başkanlık tarafından hazırlanan bütçesini, yıllık iş planını, gelir-gider kesin hesaplarını, yıllık raporunu ve piyasa gelişimi ile ilgili sair raporları onaylamak ve gerekli gördüğü durumlarda, bütçe kalemleri arasında aktarma yapılmasına karar vermek,

o) Lisans sahibi tarafların, iletim sistemi ya da bir dağıtım sistemine bağlantı ve sistem kullanımına ilişkin anlaşmaların hükümleri üzerinde mutabakata varamamaları halinde, ihtilafları bu Kanunun ve tarafların ilgili lisanslarının hükümlerine göre çözmek,

p) Kurumun harcamalarını, onaylı bütçesi çerçevesinde ve harcama usul ve esaslarını belirlemek üzere çıkaracağı yönetmeliğe uygun olarak gerçekleştirmek,

r) Mevcut sözleşmelerle ilgili olarak; bu sözleşmelerin tarafları arasında yapılacak ve beş iş günü öncesinden tarih ve saati Kurula bildirilecek toplantılara, gerek gördüğünde katılmak,

s) Mevcut sözleşmelere ilişkin olarak, bu Kanun hükümleri uyarınca rekabetçi piyasaya geçişi kolaylaştıracak hususlarda, taraflarca değerlendirilmek üzere değişiklik önerilerinde bulunmak ve mevcut sözleşmelerin ihtilafların halline ilişkin hükümlerini ihlal etmemek kaydıyla, bu sözleşmelere ilişkin herhangi bir resmi ihtilaf halli sürecinin başlatılmasından önce, ihtilafların halli için arabuluculuk yapmak,

t) Bu Kanunun kendisine verdiği görevleri yerine getirirken, konusuna ilişkin olarak gerekli gördüğü her türlü bilgi ve belgeyi, tüm kamu ve özel kuruluşlardan ve kişilerden istemek ve/veya yerinde incelemek,

u) Uygun bulunduğu konularda Başkanlığı görevlendirmek veya yetkilendirmek,

Kurul Başkanı, aynı zamanda Kurumun da başkanıdır. Başkan, Kurul kararlarının uygulanmasından, yürütülmesinden ve Kurulun temsilinden sorumludur. Bu sorumluluk ; Kurulun işleri ile ilgili olarak kamuya bilgi verilmesi görevini de kapsar. İkinci Başkan, Başkanın yokluğunda Başkanın tüm görevlerini ve yetkilerini üstlenir.

Başkanlık tarafından Kurum personeline verilen yetkiler hariç olmak üzere, Kurumun tüm kararları Kurul tarafından alınır.

Başkanlığın görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Kurul kararlarına istinaden gerekli gördüğü hizmet birimlerini kurmak,
- b) Kurumun işlevlerini yerine getirebilmesi için Kurul kararı doğrultusunda yeterli sayıda personeli istihdam etmek,
- c) Hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli biçimde çalışmasını temin etmek, hizmet birimleri ile Kurul arasında organizasyonu ve koordinasyonu sağlamak ve hizmet birimleri arasında çıkabilecek görev ve yetki ihtilaflarını çözmek,
- d) Kurul toplantılarının gündemini, gün ve saatini belirlemek ve toplantıları idare etmek,
- e) Kurul kararlarının gereğinin yerine getirilmesini sağlamak ve bu kararların uygulanmasını izlemek,
- f) Kurulu resmi ve özel kuruluşlar nezdinde temsil etmek,
- g) Kurumun yıllık bütçesi ile gelir gider kesin hesabını ve Kurum yıllık raporunu hazırlamak ve Kurula sunmak ve Kurum bütçesinin uygulanmasını, gelirlerin toplanmasını, harcamaların yapılmasını sağlamak.

Yasaklar ve görevden alma

MADDE 6.- Kurul üyeleri üyelikleri süresince özel bir kanuna dayanmadıkça kamu ya da özel kuruluşlarda hiç bir görev alamazlar. Kurul üyeleri, üyeliklerinin sona ermesinden itibaren iki yıl süre ile piyasada faaliyet gösteren özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişiliklerde ya da bunların iştiraklerinde görev alamaz ya da bu tür işlere ortak olamazlar ve bu tüzel kişilerden ya da iştiraklerden gelir sağlayacak ya da sağlayabilecek doğrudan ya da dolaylı ilişkiye giremez ve elektrik enerjisi ticareti ile uğraşamaz.

Kurul üyeleri, göreve başlamadan önce maliki oldukları Hazine Müsteşarlığı tarafından çıkarılan borçlanmaya ilişkin menkul kıymetler dışındaki, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilere veya bunların iştiraklerine ait her türlü hisselerini ya da menkul kıymetlerini üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar sıhri hisimleri dışındakilere, görev sürelerinin başlamasından itibaren otuz gün içinde satmak veya devretmek suretiyle elden çıkarmak zorundadır.

Kurul üyelerinin eşleri ve birinci dereceye kadar kan hisimleri, piyasada faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları dışındaki tüzel kişiliklerde ya da bunların iştiraklerinde Kurul üyelerinin atanmasından sonra ve üyelik süresi boyunca görev alamaz ya da bu tür işlere ortak olamazlar ve bu tüzel kişilerden ya da iştiraklerden gelir sağlayacak ya da sağlayabilecek doğrudan ya da dolaylı ilişkiye giremez ve elektrik enerjisi ticareti ile uğraşamaz.

Kurul üyeleri ve Kurum personeli, Kurumla ilgili gizlilik taşıyan bilgileri ve elektrik enerjisi sektöründe yer alan gerçek ve tüzel kişilere ait her türlü sırları, görevlerinden ayrılmış olsalar bile açıklayamaz, kendilerinin veya başkalarının menfaatine kullanamaz.

Kurul üyelerinin görev süreleri dolmadan görevlerine son verilemez. Ancak, bu maddedeki yasakları ihlal ettiği veya bu Kanun ile kendilerine verilen görevler ile ilgili olarak işlediği suçlardan dolayı haklarında mahkumiyet kararı kesinleşen Kurul Başkan ve üyeleri, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uyarınca Devlet memuru olmak için aranan şartları kaybettikleri tespit edilen veya üç aydan fazla bir süre ile hastalık, kaza veya başka bir nedenle görevlerini yapamaz durumda olan veya görev süresinin kalan kısmında görevine devam edemeyeceği, üç aylık süre beklenmeksizin tam teşekküllü bir hastaneden alınacak heyet raporu ile tevsik edilen Kurul üyeleri, süreleri dolmadan Bakanlar Kurulu tarafından görevden alınır.

Yemin ve mal beyanı

MADDE 7.- Kurul üyeleri, Yargıtay Birinci Başkanlık Divanı huzurunda görevlerinin devamı süresince Kurulun işlerini tam bir dikkat ve dürüstlük ile yürüteceklerine, bu Kanunun hükümlerine ve ilgili mevzuata aykırı hareket etmeyeceklerine ve ettirmeyeceklerine dair yemin eder.

Yemin için yapılan başvuru Yargıtayca acele işlerden sayılır.

Kurul üyeleri yemin etmedikçe göreve başlayamaz.

Kurul üyeleri göreve başlama ve görevden ayrılma tarihlerinden itibaren bir ay içinde ve görevleri devam ettiği sürece her iki yılda bir mal beyanında bulunmak zorundadır.

Kurul çalışmaları ve toplantıları, Kurul onayları, yıllık rapor ve denetim

MADDE 8.- Kurulun çalışma usul ve esasları ile başvurularda takip edeceği usuller yönetmeliklerle düzenlenir.

a) Kurul en az haftada bir defa olmak üzere, gerekli gördüğü sıklıkta toplanır. Toplantıyı Kurul Başkanı veya yokluğunda İkinci Başkan yönetir. Her bir toplantının gündemi toplantıdan önce Başkan ya da yokluğunda İkinci Başkan tarafından hazırlanarak Kurul üyelerine bildirilir.

Kurul salt çoğunlukla toplanır ve kararlar toplantıya katılanların çoğunluğunun oyu ile alınır.

Kurul üyeleri, kendileri ve üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar sıhrî hısımlarıyla ilgili olaylarda müzakere ve oylamaya katılamaz.

b) Tüzel kişiler her türlü onay ve lisanslarla ilgili işlemlerde yönetmeliklerde belirtildiği şekilde başvuruda bulunur.

Piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin ortaklık yapılarında herhangi bir nedenle yüzde on veya daha fazla, halka açık şirketlerde ise yüzde beş veya daha fazla bir sermaye payı değişimi veya bu tüzel kişilerin birleşmeleri veya herhangi bir tüzel kişinin konsolidasyon, kontrolün değişmesi, satış, devir veya diğer düzenlemeler ile tüzel kişilik yapısının değişikliğe uğraması ya da bir tüzel kişinin sahibi olduğu üretim, iletim veya dağıtım tesislerinin önemli bir kısmında herhangi bir satış, devir veya diğer bir düzenleme sonucu değişiklik olması durumunda, Kurul onayı alınması gereklidir. Kurul onayı alınmasına dair usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Piyasada gerçekleştirilecek ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 7 nci maddesi kapsama giren birleşme ve devralmalarda Rekabet Kurulunun izin verme yetkisi saklıdır.

c) Kurul, bir önceki mali yıl için, en geç bir sonraki yılın Nisan ayının sonuna kadar yazılı bir yıllık raporu bilgi için Bakanlığa gönderir. Raporda, konsolide edilmiş gelir tabloları, bilançolar ve yıllık faaliyetleri esas alan kapsamlı mali tablolar yer alır.

d) Kurumun hesapları Sayıştayın denetimine tabidir.

Kurum personelinin statüsü, atanma usulü ve özlük hakları

MADDE 9.- Kurumun hizmet birimleri; Kurum görev ve yetkilerinin gerektirdiği sayıda daire başkanlıkları şeklinde teşkilatlanmış ana hizmet birimleri, danışma birimleri ve yardımcı hizmet birimlerinden oluşur. Kurumun hizmet birimleri ile bunların görev ve sorumlulukları, kadro unvanları ve sayıları Kurulun önerisi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Kurum hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, idari hizmet sözleşmesi ile sözleşmeli olarak istihdam edilen personel eliyle yürütülür. Kurum personeli ücret ve mali haklar dışında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabidir.

Kurum için çalıştıkları süre zarfında, tüm personelin, Kurumdaki görevlerine başlamadan önceki sosyal güvenlik kurumları tarafından sağlanan her türlü hakları saklı kalır.

Yerli ve yabancı uzmanlar, birinci fıkrada belirtilen yönetmelik kapsamında, Başkanlığın hazırlayıp Kurulun onayı ile yürürlüğe konacak yönetmelik esaslarına göre istihdam edilebilir.

Kurum personeli, uzmanlık gerektiren görevlerde Bakanlık, bağlı ve ilgili kuruluşları ile enerjije ilişkin konularla iştigal eden diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan personel arasından çalıştığı kuruluş veya kurumun izni ile Kurul tarafından atanır.

Kamu kurum ve kuruluşları dışından yapılacak atamalara ve personel kariyer sisteminin oluşturulmasına dair düzenleme çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Kurul üyeleri ve Kurum personelinin ayrıca 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu 48 inci maddesinin (A) bendinin (1), (4), (5), (6) ve (7) numaralı alt bentlerinde belirtilen şartları taşımaları zorunludur.

Kurul Başkanı ve Kurul üyeleri ile diğer Kurum personeli, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa tabidir. Kurul Başkan ve üyeliklerine atananların Kurulda görev yaptıkları sürece eski görevleri ile olan ilişkileri kesilir. Ancak 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu veya özel mevzuatla düzenlenmiş personel rejimine tabi olanlar Kuruldaki görevleri sona erdikten sonra, başvuruları halinde bu Kanunun 6 ncı maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla ilgili Bakan tarafından mükteseplerine uygun bir kadroya atanırlar. Akademik unvanların kazanılması için gerekli şartlar saklıdır.

Emeklilik açısından Kurum personelinin durumu, Başkanlık tarafından hazırlanacak ve Kurul onayı ile yürürlüğe konulacak yönetmelik ile düzenlenir. Buna bağlı olmaksızın, emeklilik konusunda, Kurul Başkanının Bakanlık Müsteşarına, Kurul üyelerinin ise Bakanlık Müsteşar Yardımcısına denk statülerinin olduğu kabul edilir.

Kurul Başkanı ve Kurul üyelerinin aylık net ücretleri, en yüksek devlet memurunun her türlü ödemeleri dahil aylık net ücretinin iki katını geçmemek üzere, Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından tespit edilir.

Kurum personelinin ücret ve diğer mali hakları, Bakanlar Kurulunca belirlenecek esaslar çerçevesinde Başkanlığın teklifi üzerine Kurulca tespit edilir.

Kurul Başkanı, Kurul üyeleri ve Kurum personeli ile vekalet ve istisna akdi ile hizmet verenlerin görevlerinin ifası sırasında yaptıkları masraflardan hangilerinin Kurum bütçesinden karşılanabileceğine dair usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Kurumun gelirleri, mal ve varlıkları

MADDE 10.- Kurumun gelirleri Kurumun bütçesini oluşturur ve aşağıdaki gelir kalemlerinden oluşur:

- a) Lisans alma, lisans yenileme, lisans tadili, lisans sureti çıkartma ve yıllık lisans bedelleri,
- b) Yayın gelirleri ve sair gelirler,
- c) Ayrıntıları kamuoyuna duyurulmak kaydıyla ve piyasanın gelişimine dair ettir ve proje çalışmalarının finansmanında kullanılmak üzere uluslararası kurum ve kuruluşlar tarafından verilecek hibeler,
- d) Kurul tarafından verilen idari para cezalarının yüzde yirmibeşi,

e) İletim tarifesinin en fazla yüzde biri oranındaki iletim ek ücretleri.

Kurumun gelirlerinin, giderlerini karşılaması esastır. Kurumun gelir fazlası ertesi yılın Mart ayı sonuna kadar genel bütçeye aktarılır. Kurumun gelirleri, Kurulun uygun gördüğü bankalarda açılacak hesaplarda tutulur. Kurumun gelirleri bu Kanunda belirtilen görevlerini tam olarak yerine getirebilmesi için yeterli düzeye gelinceye kadar, gerekli mali kaynak genel bütçeden karşılanır.

Kurumun mal ve varlıkları Devlet malı sayılır, haczedilemez, rehmedilemez.

İKİNCİ BÖLÜM

Yaptırımlar ve Dava Hakkı

Yaptırımlar ve yaptırımların uygulanmasında usul

MADDE 11.- Kurul, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilere aşağıdaki yaptırım ve cezaları uygular:

a) Kurul tarafından bilgi isteme veya yerinde inceleme hallerinde; istenen bilgilerin yanlış, eksik veya yanıltıcı olarak verildiğinin saptanması veya hiç bilgi verilmemesi ya da yerinde inceleme imkanının verilmemesi hallerinde, iki yüz milyar lira para cezası verilir ve yedi gün içinde bilgilerin doğru olarak verilmesi ve/veya inceleme imkanının sağlanması ihtar edilir, ancak kolay giderilebilecek kusurlu haller için, ilgili gerçek ve tüzel kişilerden, para cezası uygulanmaksızın ihtar edilerek, yedi gün içerisinde bilgilerin doğru olarak verilmesi ve/veya inceleme imkanının sağlanması istenir.

b) Bu Kanun hükümlerine ve çıkarılan yönetmelik, talimat ve tebliğlere aykırı hareket edildiğinin saptanması halinde, ikiyüzelli milyar lira para cezası verilir ve aykırılığın otuz gün içinde giderilmesi ihtar edilir,

c) Lisans genel esasları ve yükümlülüklerinden herhangi birisinin yerine getirilmediğinin saptanması halinde, üçyüz milyar lira para cezası verilir ve otuz gün içinde düzeltilmesi ihtar edilir,

d) Lisans müracaatında, lisans verilmesinde aranan şartlar konusunda, gerçek dışı belge sunulması veya yanıltıcı bilgi verilmesi veya lisans süresince lisans verilmesini etkileyecek lisans şartlarındaki değişikliklerin Kurula bildirilmemesi ve anılan gerçek dışı belge veya yanıltıcı bilgi veya lisans şartlarındaki değişikliğin düzeltilmesinin mümkün görülmesi halinde, dört yüz milyar lira para cezası verilir ve otuz gün içinde düzeltilmesi ihtar edilir,

e) Lisans süresi boyunca iştirak ilişkisi yaşama aykırı davranışta bulunulması halinde, dört yüzelli milyar lira para cezası verilir ve otuz gün içinde iştirak ilişkisinin düzeltilmesi ihtar edilir,

f) Piyasada lisans kapsamı dışında faaliyet gösterildiğinin saptanması halinde, beşyüz milyar lira para cezası verilir ve on beş gün içinde kapsam dışı faaliyetin veya aleyhe faaliyetin durdurulması ihtar edilir.

g) Lisans verilmesine esas olan şartların lisansın yürürlüğü sırasında ortadan kalktığı veya bu şartların baştan mevcut olmadığı saptanması halinde lisans iptal edilir.

Yukarıdaki para cezalarını gerektiren fiillerin ihtara rağmen düzeltilmemesi veya tekrarlanması hallerinde para cezaları her defasında bir önceki cezanın iki katı oranında artırılarak uygulanır. Bu cezaların verildiği tarihten itibaren iki yıl içinde idari para cezası verilmesini gerektiren aynı fiil işlenmediği takdirde önceki cezalar tekrarda esas alınmaz. Ancak aynı fiil iki yıl içinde işlendiği takdirde artırılarak uygulanacak para cezasının tutarı cezaya muhatap tüzel kişinin bir önceki mali yılı-

na ilişkin bilançosundaki gayri safi gelirinin yüzde onunu aşamaz. Cezaların bu düzeye ulaşması halinde, Kurul lisansı iptal edebilir.

Bu maddenin birinci fıkrasının (c) veya (d) bendinde sayılan ihlallerde Kurul, fiilin ağırlığına göre idari para cezası uygulamaksızın lisansı doğrudan iptal eder.

Dağıtım bölgeleri için lisansın iptal edilmesinin zorunlu hale gelmesi durumunda Kurul hizmetin aksamaması için gerekli tedbirleri önceden almak suretiyle lisansı iptal eder. Tesislerin mülkiyetini elinde bulunduran lisans sahibinin nam ve hesabına yüzyirmi gün içerisinde ilgili tesisin satışı için ihaleye çıkarılır. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar yönetmeliklerde belirlenir.

Bu maddede düzenlenen tüm idari para cezaları hiçbir şekilde ilgili cezayı ödeyen tüzel kişi tarafından hazırlanacak tarifelerde maliyet unsuru olarak yer almaz.

Para cezası, bu Kanuna aykırı hareket eden tarafların her birine ayrı ayrı uygulanır. Bu Kanun gereğince para cezasını gerektiren fiillerin Türk Ceza Kanunu veya ceza hükümlerini içeren diğer kanunlarda suç sayılması, söz konusu para cezalarının verilmesine engel olmayacağı gibi, lisans iptaline de mani değildir.

Bu Kanundaki cezaları gerektiren fiillerin birden fazla olması halinde ve aralarında irtibat olması durumunda en yüksek cezayı gerektirecek fiilin cezası; irtibat bulunmaması halinde ise her birinin cezası ayrı ayrı uygulanır.

Para cezası kararı verilmesi halinde ilgili tüzel kişi tebliğden itibaren onbeş gün içinde Kurula müracaat ederek kararın yeniden gözden geçirilmesini talep edebilir. Bu talebin yapılmaması veya talebin reddi hallerinde para cezası kararı kesinleşir.

Para cezası uygulama hakkı, aykırılığın vuku bulduğu tarihi izleyen yılın başından itibaren beş yıllık zamanaşımına tabidir.

Kurulun inceleme ve araştırma amacıyla yapacağı herhangi bir işlem, bu işlemin ilgili tarafa tebliği, karar aleyhine yargı yoluna başvurulmuş olması, zamanaşımını keser.

Verilen para cezası 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre Maliye Bakanlığınca, Kurum adına tahsil olunur.

Verilen para cezası miktarları, her yıl 765 sayılı Türk Ceza Kanununa 28/2/1999 tarih ve 4421 sayılı Kanunla eklenen ek 2 nci madde hükümleri uyarınca artırılır.

Dava hakkı

MADDE 12.- Kurul kararına karşı açılacak davalar ilk derece mahkemesi olarak Danıştayda görülür. Danıştay, Kurul kararlarına karşı yapılan başvuruları acele işlerden sayar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tarifeler, Tüketicilerin Desteklenmesi, Özelleştirme ve Diğer Hükümler

Tarifeler ve tüketicilerin desteklenmesi

MADDE 13.- Bu Kanun kapsamında düzenlenen tarifeler, tarifelerin uygulanması ve tüketicilerin desteklenmesine ilişkin usul ve esaslar şunlardır.

a) Tarifeler;

Bu kısımda düzenlenen ve bir sonraki yıl uygulanması önerilecek tarifeler, ilgili tüzel kişi tarafından bu Kanun hükümleri doğrultusunda ve kendisine Kurul tarafından verilen lisanstaki

hükümler uyarınca her yıl ekim ayının sonuna kadar hazırlanır ve Kurul onayına sunulur. Kurul, bu başvuruların ilgili lisans hükümlerine uygun olduğunu tespit etmesi halinde, bu başvuruları aynı yılın 31 Aralık tarihini geçmeyecek şekilde onaylar.

Lisans sahibinin, bir sonraki yıl boyunca tarifelerde yapacağı aylık enflasyon ve lisansında belirtilen diğer hususlarla ilgili ayarlamalar da Kurul onayında yer alır. Bu tür fiyat ayarlamaları ile ilgili formüller Kurum tarafından bu Kanun hükümleri doğrultusunda verilen her lisansda bulunur; Fiyat yapısı içinde, söz konusu tüzel kişinin piyasa faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olmayan hiçbir unsur yer alamaz. Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından uygulanacak iletim ek ücreti bu hükmün istisnasını oluşturur.

Her lisansda yer alan fiyat formülleri ancak söz konusu lisansda belirtilen zamanlarda ve/veya koşullarda tadil edilebilir.

Kurul onaylı tarifelerin hüküm ve şartları, bu tarifelere tabi olan tüm gerçek ve tüzel kişileri bağlar. Bir gerçek veya tüzel kişinin tabi olduğu tarifede öngörülen ödemelerden herhangi birisini yapmaması halinde, söz konusu hizmetin durdurulmasını da içeren usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Tarife onayı gerektiren bir lisansın verilmesi ile birlikte, içinde bulunulan yıla ait tarife de Kurulca incelenerek onaylanır.

b) Kurulca düzenlemeye tabi tarife türleri şunlardır:

1. Bağlantı ve Sistem Kullanım Tarifeleri: Bağlantı ve sistem kullanım tarifeleri, ilgili bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarına dahil edilecek olan ve iletim sistemi ya da bir dağıtım sistemine bağlantı ve sistem kullanımı için eşit taraflar arasında ayırım yapılmaması esasına dayalı fiyatları, hükümleri ve şartları içerir.

Bağlantı fiyatları, şebeke yatırım maliyetlerini kapsamaz. Bağlantı fiyatı, bağlantı yapmış olan tüzel kişinin namına oluşan masraflar ile sınırlıdır.

2. İletim Tarifesi: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlanacak olan iletim tarifesi, üretilen, ithal veya ihraç edilen elektrik enerjisinin iletim tesisleri üzerinden naklinden yararlanan tüm kullanıcılara eşit taraflar arasında fark gözetmeksizin uygulanacak fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketinin yapacağı şebeke yatırımları ve iletim ek ücretleri iletim tarifesinde yer alır.

3. Toptan Satış Tarifesi: Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi tarafından hazırlanacak toptan satış tarifesi, toptan satışlar için Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin elektrik enerjisi satma yükümlülüğü olan tüm gerçek ve tüzel kişilere eşit taraflar arasında fark gözetmeksizin uygulayacağı fiyatları, hükümleri ve şartları içerir.

Toptan satış tarifesinin belirlenmesinde Kurul, satın alınan elektrik enerjisinin ortalama fiyatının yansıtılmasını ve Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin mali yükümlülüklerini yerine getirebilme kapasitesini esas alır.

4. Dağıtım Tarifeleri: Dağıtım şirketleri tarafından hazırlanacak olan dağıtım tarifeleri, elektrik enerjisinin dağıtım tesisleri üzerinden naklinden yararlanan tüm gerçek ve tüzel kişilere eşit taraflar arasında fark gözetmeksizin uygulanacak dağıtım hizmetine ilişkin fiyatları, hükümleri ve şartları içerir.

5. Perakende Satış Tarifeleri: İletim sistemine doğrudan bağlı olanlar dışındaki tüketiciler için, eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulanacak fiyatları, hükümleri ve şartları içerir.

Serbest olmayan tüketiciler için geçerli olacak perakende satış tarifeleri, perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketi ve/veya perakende satış şirketleri tarafından önerilir ve Kurul tarafından incelenerek, onaylanır.

İletim sistemine doğrudan bağlı olanlar dışındaki serbest tüketiciler için geçerli olacak perakende satış tarifeleri de bu tüketiciler ikili anlaşmaları kendi tedarikçilerini seçene kadar, buldukları dağıtım bölgesindeki perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketi ve/veya perakende satış şirketleri tarafından önerilir ve Kurul tarafından incelenerek onaylanır.

Perakende satış şirketlerinin lisanslarında, elektrik enerjisi tüketim miktarlarına göre değişen tipte tarifelerin ve/veya fiyat aralıklarının uygulanmasına ilişkin yükümlülükler yer alabilir ve buna dair ayrıntılar lisans kapsamında tanımlanır.

c) Tüketicilerin Desteklenmesi;

Belirli bölgelere ve/veya belirli amaçlara yönelik olarak tüketicilerin desteklenmesi amacıyla sübvansiyon yapılması gerektiğinde, bu sübvansiyon fiyatlara müdahale edilmeksizin, miktarı ile esas ve usulleri Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenmek üzere söz konusu tüketicilere geri ödeme şeklinde yapılır.

Elektrik enerjisinin kalitesizliğinden ve/veya kesintilerinden kaynaklanan zarar ve hasarların tazmini hususu, tüketicilerin muhatap olduğu lisans sahibi tüzel kişilerin lisanslarında ve sözleşmelerinde yer alır. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Özelleştirme

MADDE 14.- Bakanlık, TEDAŞ, Elektrik Üretim Anonim Şirketi, bunların müessese, bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme birimleri ile varlıklarının özelleştirilmesine yönelik öneri ve görüşlerini Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bildirir. Özelleştirme işlemleri, 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükümleri dairesinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülür.

Bu özelleştirme uygulamaları çerçevesinde, bu Kanunda belirtilen piyasa faaliyetlerinde yer alan gerçek ve tüzel kişilerden, yabancı gerçek ve tüzel kişiler elektrik üretim, iletim ve dağıtım sektörlerinde, sektörel bazda kontrol oluşturacak şekilde pay sahibi olamazlar.

Diğer hükümler

MADDE 15.- a) Borçların Ödenmesi;

Türkiye Elektrik Üretim İletim Anonim Şirketi tarafından üstlenilmiş olan borç yükümlülüklerinden, iletim faaliyeti ile ilgili olanlar Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine, üretim faaliyeti ile ilgili olanlar Elektrik Üretim Anonim Şirketine, ilgili kuruluşlarla Hazine Müsteşarlığı arasında mutabakatı 60 gün içerisinde sağlamak kaydıyla devredilir. Bu Kanun uyarınca yapılacak özelleştirme, satış ve hisse devriyle ilgili işlemler aşamasında, Hazine Müsteşarlığının taraf olduğu veya garantör olduğu iç ve dış ikraz anlaşmaları çerçevesinde, ilgili elektrik üretim ve iletim tesislerinin finansmanı amacıyla gerçekleştirilen yatırımlardan doğan mali yükümlülükler, bu tesisleri devralan ilgili tüzel kişinin yükümlülükleri arasında yer almak üzere Elektrik Üretim Anonim Şirketi, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, Hazine Müsteşarlığı ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı arasında yapılacak protokol ile tespit edilir.

b) Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi;

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi bünyesinde yer alan Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlanan ve Kurulca onaylanan dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği hükümleri doğrultusunda, gerçekleşen alım-satımlar ile sözleşmeye bağlanmış miktarlar arasındaki farkları esas alarak, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin borçlu ya da alacaklı oldukları tutarları hesaplamak suretiyle, mali uzlaştırma sistemini çalıştırır.

Tüzel kişiler, Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezinin piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin, dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği uyarınca borçlu ya da alacaklı oldukları tutarları belirleyebilmesi için, gerekli tüm verileri Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezine vermekle yükümlüdür.

Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi hiçbir koşulda kendi hesabına elektrik enerjisi ve/veya kapasite alım-satımı ya da farklı şekillerde ticareti ile iştigal edemez. Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezine verilen tüm veriler, dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği hükümleri uyarınca gizli tutulur.

Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezinden, hizmet alan tüzel kişiler, dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği uyarınca ve bu yönetmeliğin hükümleri doğrultusunda belirlenen bir ücreti öderler.

c) Kamulaştırma;

Bu Kanunda öngörülen faaliyetlerin gerektirmesi halinde, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununda belirtilen esaslar dahilinde kamulaştırma yapılır. Bu konuda Kurulca verilecek lüzum kararı kamu yararı kararı yerine geçer ve Bakanlık onayı ile yürürlük kazanır.

Elektrik piyasasında üretim, dağıtım ve iletim faaliyetlerinde bulunan veya bulunacak tüzel kişilerin Kurumdan kamulaştırma talep etmeleri halinde, Kurulca kamulaştırmaya karar verildiği takdirde kamulaştırma işi Kurumca yapılır. Bu durumda kamulaştırma bedeli ile söz konusu kamulaştırmadan doğabilecek tezyid-i bedeller ilgili tüzel kişi tarafından ödenir. Kamulaştırılan taşınmazın mülkiyeti Hazineye; kullanım hakkı kamulaştırma bedelini ödeyen tüzel kişiye ait olur. Kullanım hakları, ilgili lisans veya sözleşmenin bir cüzü olup geçerliliği bunların geçerlilik süresi ile sınırlıdır.

Lisansların sona ermesi veya iptali halinde, tüzel kişilerce ödenmiş bulunan kamulaştırma bedelleri iade edilmez.

d) Mülkiyetin Gayri Ayni Haklar ve Kiralama;

Tüzel kişiler, faaliyetleri ile ilgili olarak kamuya ait araziler üzerinde, bedeli ilgili tüzel kişi tarafından ödenmesi suretiyle mülkiyetin gayri ayni hak tesisini ve bu arazilerin kiralanmasını talep edebilir.

Bu istek Kurulca uygun görüldüğünde, Kurum ilgili kanunlar uyarınca ihtiyaca göre intifa, irtifak, üst hakkı veya uzun süreli kiralama yoluna gider.

Bu şekilde elde edilen hakkın Kurul tarafından tespit edilen bedelini ödeme yükümlülüğü devralan tüzel kişiye aittir. Kullanım hakları, ilgili lisans veya sözleşmenin bir cüzü olup, geçerliliği bunların geçerlilik süresi ile sınırlıdır.

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 16.- Kurum; 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanununa tâbi değildir. Kurum ve Kurumun gelirleri her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır. Kurum tarafından açılacak davalarda teminat aranmaz.

Değiştirilen ve kaldırılan hükümler

MADDE 17.- a) 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 64 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "turistik tesislerin" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve enerji üretimi tesisleri ile iletim ve dağıtım tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin" ibaresi eklenmiştir.

b) 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görevleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "ilgili Kanunlarda piyasada faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlara bırakılmadığı takdirde ve ölçüde" ibaresi 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Enerji İşleri Genel Müdürlüğünün görevleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "ilgili Kanunlarda piyasada faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlara bırakılmadığı takdirde ve ölçüde" ibaresi eklenmiştir.

c) 28/5/1986 tarihli ve 3291 sayılı "1211 Sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu, 3182 Sayılı Bankalar Kanunu, 2983 Sayılı Tasarrufların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkında Kanun, 2985 Sayılı Toplu Konut Kanunu, 7/11/1985 tarihli ve 3238 Sayılı Kanun, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması ve 1177 Sayılı Tütün Tekeli Kanununun Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması ve Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Özelleştirilmesi Hakkında Kanun"un ek 1 inci maddesi, ek 2 nci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları ile ek 3 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 18.- 18/12/1953 tarihli ve 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir:

"EK MADDE 1- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından inşa edilmiş, işletmeye alınmış ve işletmeye alınacak hidroelektrik santrallerinin enerji üretimiyle ilgili kısımları ve bunların mütemmim cüzleri olan taşınmazlar; bu tesislerin tespit edilecek bedelleriyle Hazine Müsteşarlığı tarafından temin edilerek Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'ne tahsis edilen dış kaynaklı proje kredilerinden doğan mali yükümlülükler ve Kamu Ortaklığı Fonu ödemeleri dikkate alınarak tespit edilecek bedelleri üzerinden Elektrik Üretim Anonim Şirketine devredilir.

İlgili kuruluşlara ödenecek bu bedellerin tespiti, Bakanlık, Hazine Müsteşarlığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ile Elektrik Üretim Anonim Şirketi arasında düzenlenecek bir protokol ile tespit edilir. Devir işlemlerine ait usul ve esaslar, bu hükmün yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde Bakanlık tarafından hazırlanacak ve Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulacak bir yönetmelikle belirlenir.

Devir işlemleri her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır."

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Geçici Hükümler

GEÇİCİ MADDE 1.- Elektrik Üretim Anonim Şirketi, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ve Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketlerine bu Kanun ile verilen görev ve yükümlülükler, bu kuruluşlar tüzel kişiliği haiz olana kadar TEAŞ tarafından yürütülür.

GEÇİCİ MADDE 2.- Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulunun ilk üyeleri, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde atanır.

İlk defa atanan üyelerden Başkan dışında, ikinci yılın sonunda kura sonucunda belirlenecek iki üye ve dördüncü yılın sonunda, kalan üyelerden kura sonucunda belirlenecek iki üyenin yerine, bu Kanunda belirtilen hükümlere uygun olarak yeni üye ataması yapılır.

Kurul oluşmadan Kurum personelinin ataması yapılamaz.

GEÇİCİ MADDE 3.- Hazırlık dönemi, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren onsekiz aylık süreyi ifade eder. Bakanlar Kurulu bu süreyi bir defaya mahsus olmak üzere altı aya kadar uzatabilir.

Hazırlık dönemi kapsamında:

a) Dönem süresince;

1. Piyasada faaliyet göstermekte olan tüzel kişilerin lisans alma zorunlulukları bulunmamaktadır.

2. Birden fazla piyasa faaliyetini sürdürmekte olan tüzel kişiler, bu faaliyetlerden hangilerini sürdürebileceklerini bu Kanun hükümleri doğrultusunda seçer ve mevcut sözleşmelerini, bu doğrultuda tadil ettirir. Mevcut sözleşmelerde yapılan söz konusu değişiklikler, hazırlık döneminin sona ermesinden sonra yürürlüğe girecek şekilde düzenlenir. Bu sözleşmelerin imtiyaz niteliğinde olması bu hükmün uygulanmasında engel teşkil etmez. Kurul, tüzel kişilerin vazgeçtikleri faaliyetlerin sürdürülebilmesi için gerekli önlemleri alır.

3. Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumunun görevlerini etkin, verimli ve eksiksiz olarak yerine getirebilecek seviyeye en kısa zamanda erişebilmesi için Kurumun iş süreçlerinin tasarımını, ilgili yöntem, standart ve dokümanların geliştirilmesini, bilişim alt yapısının ve sistemlerinin tasarım, geliştirme ve uygulamasını ve Kurum personeli için gerekli olacak eğitim programlarını da içeren Kurum gelişim süreci, Kanunun yürürlüğe girmesini müteakip Bakanlık tarafından başlatılır ve Kurulun oluşmasını müteakip Kurul tarafından üstlenilerek Bakanlık ile koordinasyon içinde yürütülerek tamamlanır.

4. Bu Kanunla düzenlenmesi gereken yönetmelikler hazırlanır ve yayımlanır. Bu Kanun hükümlerine göre çıkarılacak yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar mevcut yönetmeliklerin uygulanmasına devam olunur.

5. Şebeke yönetmeliği, dağıtım yönetmeliği, müşteri hizmetleri yönetmeliği ve dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği bu Kanunda görevlendirilen kamu kuruluşları tarafından hazırlanır. Hazırlık döneminin bitmesinden önce tamamlanmaları halinde dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği hariç yürürlüğe konmaları için gerekli çalışmalar, Kurul oluşturulana kadar, Bakanlıkla koordineli olarak, Kurulun oluşumunu müteakip, Kurulla koordineli olarak bu yönetmelikleri hazırlayan kuruluşlar tarafından yürütülür.

6. Kurulun oluşumuna kadar elektrik enerjisi arz güvenliği açısından acil hollere münhasır olmak üzere Bakanlık gerekli önlemleri alır.

b) Dönem sonu itibariyle;

1. Elektrik Üretim Anonim Şirketi, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi, TEDAŞ ve üretim ve dağıtım tesislerini işletmekte olan veya mevcut sözleşmeleri ile üretim ve dağıtım tesislerini işletme hakkı elde etmiş olan özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişiler, ilgili yönetmeliklerin çıkarılmasını takiben, yönetmeliklerde belirtilen lisans başvurusuna ilişkin bilgi ve belgeleri, yönetmeliklerde belirtilen süreler içinde Kurula sunar. Bu Kanun kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getiren tüzel kişilere Kurum tarafından, başvuru tarihlerinden itibaren bir ay içinde lisansları verilir. Söz konusu tüzel kişiler, lisansların verilmesine kadar, piyasa faaliyetlerini yürürlükteki usul ve esaslar uyarınca yürütürler.

2. Mevcut iletim sisteminin işletilmesine dair tüm hak ve yetkiler Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine geçer.

3. Yürürlükte olan tarife dışı ve tarife altı uygulamalar ile elektrik satış tarifeleri üzerindeki fonlar ve paylar kaldırılır. Bu konulara dair düzenlemeler, Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca yapılır.

GEÇİCİ MADDE 4.- Kamuya ait elektrik enerjisi üretim ve dağıtım tesislerinden işletme hakları devri öngörülenlerden devir işlemlerini, 31 Mart 2001 tarihine kadar tamamlayamayan şirketlerin mevcut sözleşmeleri hükümsüzdür.

GEÇİCİ MADDE 5.- TEDAŞ ile Elektrik Üretim Anonim Şirketi bünyesinde yer alan bağlı ortaklıklar, işletme hakları veya mülkiyetleri devredilene kadar mevcut statülerini korur.

a) Dağıtım faaliyeti çerçevesinde;

1. İşletme hakkı özel sektöre devredilmemiş olan ya da sair şekillerde özelleştirilmemiş olan dağıtım bölgelerinde, dağıtım ve perakende satış faaliyetlerinin TEDAŞ tarafından yürütülmesine devam olunur. Ancak, bu bölgelerde özel perakende satış şirketleri de faaliyet gösterebilir.

2. Mevcut sözleşmeler uyarınca, TEDAŞ'ın mülkiyetindeki dağıtım tesislerini işleten özel dağıtım şirketlerinin yatırım programlarını ve projelerini incelemek, onaylanarak programa alınan projelerin yatırım programına uygun olarak yapılıp yapılmadığını denetlemek, bu sözleşmeler yürürlükte kaldığı sürece TEDAŞ'ın yükümlülüğündedir.

b) Üretim faaliyeti çerçevesinde; Elektrik Üretim Anonim Şirketinin, bünyesindeki bağlı ortaklıklar dahil, işletmekte olduğu üretim tesislerinde üretilen elektrik enerjisinin satış fiyatları içerisinde; tesisler için kullanılmış öz kaynak, kredi, anapara, faiz ve kur farkları ile Elektrik Üretim Anonim Şirketi'ne ait yönetim giderleri de yer alır. Kredilere ait yükümlülüklerin yerine getirilmesi Elektrik Üretim Anonim Şirketinin sorumluluğundadır.

GEÇİCİ MADDE 6.- Elektrik Üretim Anonim Şirketi, süresi Kurulca belirlenen bir dönem boyunca, ürettiği elektrik enerjisini, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketine satar. Ancak, söz konusu dönem hazırlık döneminin sona ermesinden itibaren beş yıldan fazla olamaz. Bu dönem boyunca Elektrik Üretim Anonim Şirketinin, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketine elektrik enerjisi ve/veya kapasite satışına ilişkin usul ve esaslar 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna göre oluşturulan Bakanlık görüşü çerçevesinde Kurul tarafından belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 7.- Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra doğrudan iletim sistemine bağlı olan tüketiciler ile Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren yirmidört ay sonra geçerli olmak üzere, bir önceki yıla ait toplam elektrik enerjisi tüketimleri dokuz milyon kilovatsaatten fazla olan tüketiciler serbest tüketiciler olarak kabul edilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce iletim sistemine doğrudan bağlı olan tüketicilerle yapılan ve Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi tarafından devralınan sözleşmeler, bu tüketiciler tedarikçilerini seçene kadar yürürlükte kalır.

GEÇİCİ MADDE 8.- 3996 sayılı Kanun hükümleri çerçevesindeki Hazine garantileri, bu Kanunun yayımı tarihinden önce kararlaştırılmış bulunan projeler için 2002 yılı sonu itibarıyla işletmeye geçmeleri kaydıyla verilebilir. Bu projelerden Hazine garantisi verilmiş olanların 2002 yılı sonu itibarıyla işletmeye alınmaması halinde Hazine garantileri geçersiz olur.

Bu projeler haricinde 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Kanun ile 16/7/1997 tarihli ve 4283 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde Hazine garantisi verilemez.

Yürürlük

MADDE 19.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 20.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.